

ΘΕΣΕΙΣ

ΤΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

6° ΣΥΝΕΔΡΙΟ

11-12-13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025

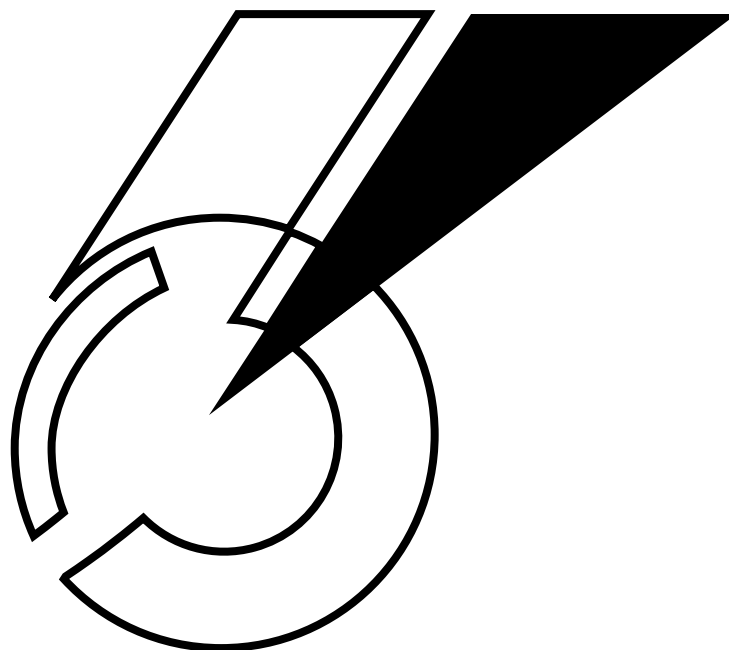
ΑΘΗΝΑ

ΝΕΟΛΑΙΑ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

**Για ένα μέλλον που θα 'μαστε ελεύθεροι,
σαν αυτός ο κόσμος να μην υπήρξε ποτέ.**

με:

Μαζική κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας
Μαχητική αντικαπιταλιστική αριστερά
Ανατρεπτικό νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα

Για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση στον 21^ο αιώνα!

Θέσεις του Κεντρικού Συμβουλίου για το 6^ο συνέδριο της ΝΚΑ

Έκδοση του Κεντρικού Συμβουλίου
της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Φεβρουάριος 2025

Ζαλόγγου 11, Εξάρχεια
106 78, Αθήνα
τηλ.: 210 3826 922
www.nka.gr

Αυτόν τον κόσμο, θα δεις, θα τον αλλάξουμε μαζί!

Το 6^ο συνέδριο και η συμπλήρωση των **30 χρόνων ζωής της ΝΚΑ** έρχονται σε μια περίοδο κατά την οποία η αίσθηση ότι θα συμβούν γεγονότα ιστορικής σημασίας είναι πάρα πολύ έντονη. Η εξέλιξη των μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης και το ποια θα είναι η χρήση τους, αν αυτά θα βοηθήσουν την ανθρωπότητα να κάνει ένα άλμα προς μια καλύτερη ζωή ή αν θα αντικαταστήσουν εκατομμύρια θέσεις εργασίας εντείνοντας την ανεργία και την φτώχεια, μέχρι και το αν θα βγουν πραγματικά τα σενάρια δυστοπίας που βλέπουμε σε σειρές και ταινίες, συζητιούνται από επιστημονικά συνέδρια μέχρι και σε τραπέζια με παρέες. Η αύξηση των πολεμικών μετώπων και οι δηλώσεις πρωτοκλασάτων στελεχών κρατικών ή υπερεθνικών οργανισμών που προαναγγέλλουν μια πολεμική σύγκρουση πιο «κεντρικού» χαρακτήρα, έχει οδηγήσει σε εκατομμύρια αναζητήσεις της φράσης «World war III», από απλούς ανθρώπους που φοβούνται ότι ένας παγκόσμιος πόλεμος είναι προ των πυλών. Αν σε αυτά προσθέσουμε και τις δυσοίωνες εκτιμήσεις της επιστημονικής κοινότητας για το κλίμα και την κλιματική κρίση, σε εκατομμύρια ανθρώπους ανά τον κόσμο γεννιέται η σκέψη ότι ο κίνδυνος για το μέλλον του κόσμου είναι πολύ υπαρκτός. Μόλις 33 χρόνια μετά την ανακήρυξη του τέλους της ιστορίας από το βιβλίο του Francis Fukuyama, της νίκης δηλαδή της καπιταλιστικής κοινωνίας που μπορεί να προσφέρει ειρήνη, ευημερία, ίσες ευκαιρίες, για ένα τεράστιο κομμάτι της ανθρωπότητας φαντάζει πιο πιθανό το τέλος της ιστορίας να έρθει κυριολεκτικά.

Κι αν για την πλειοψηφία του κόσμου αυτό το αίσθημα προκαλεί φόβο και καθήλωση, **η επανεμφάνιση της διεκδίκησης ενός καλύτερου μέλλοντος έρχεται** πότε με δειλά και πότε με πιο emphatic βήματα στο προσκήνιο. Σε κάθε γωνιά του κόσμου οι καταπιεσμένοι εκφράζουν με κάθε λογής αφορμή την αγανάκτησή τους, γεμίζοντας τους δρόμους, κάνοντας μεγαλειώδεις απεργίες, βάζοντας τα κορμιά τους με θάρρος μπροστά στην βίαιη κρατική καταστολή και τις προσπάθειες των κυβερνήσεων ανά τον κόσμο να κάμψουν τις αντιστάσεις. Από τους εργατικούς αγώνες σε όλο τον κόσμο για καλύτερες συνθήκες εργασίας, την φοιτητική ιντιφάντα που έσπασε την βιτρίνα της σιωπής στα πιο μεγάλα πανεπιστήμια του κόσμου, τους γεμάτους δρόμους της Ελλάδας και της Σερβίας που ζητούν δικαιοσύνη για τα εγκλήματα των ιδιωτικοποιήσεων, μέχρι τους αγώνες για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος, τα αντιφασιστικά κινήματα, τις κινητοποιήσεις του φεμινιστικού κινήματος: μια ηχηρή κραυγή για το μέλλον ακούγεται από άκρη σε άκρη στον πλανήτη.

Σε αυτό το δυσμενές αλλά και γεμάτο δυνατότητες τοπίο, **τα μέλη του ΝΑΡ και της ΝΚΑ** περιγράψαμε και ολοκληρώσαμε το πρώτο βήμα για την ανασυγκρότηση της κομμουνιστικής πρωτοπορίας που έχει ανάγκη η εποχή. Προσπαθώντας να απαντήσουμε στα μεγάλα ερωτήματα της εποχής, αν υπάρχει εναλλακτική στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό της καταστροφής, ποια είναι αυτή και μέσα από ποιους δρόμους θα την

κατακτήσουμε, με γνώση ότι δεν φτάσαμε στο τέλος του δρόμου αλλά ότι τώρα ξεκινάμε μια δύσκολη μα όμορφη πορεία, **ιδρύσαμε την Κομμουνιστική Απελευθέρωση**. Με το 6^ο συνέδριο μας, στην νΚΑ προσπαθούμε να ανιχνεύσουμε τις ειδικές πλευρές αυτή της προσπάθειας όσον αφορά την κομμουνιστική παρέμβαση στην νεολαία. Σε μια νεολαία που δείχνει ότι στους κόλπους της υπάρχει μια ασίγαστη φωνή αντίστασης, αλλά που δεν έχει πειστεί ακόμα ότι μπορεί να φέρει τον κόσμο ανάποδα.

Είναι αλήθεια ότι δε ζούμε στην εποχή των μεγάλων αφηγήσεων. Το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα παρά τις γενναίες αντιστάσεις του, δεν εμπνέεται σήμερα από την προοπτική μιας κοινωνίας με διαφορετική οργάνωση βασισμένη στις κοινωνικές ανάγκες και στην παύση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Είναι αλήθεια ότι τα κομμουνιστικά κόμματα και οργανώσεις ανά τον κόσμο, είτε διαλύθηκαν, είτε συμβιβάστηκαν, είτε δεν καταφέρνουν να εκφράσουν μαζικά την εργατική τάξη και την νεολαία. Αυτό οδήγησε χιλιάδες κομμουνιστές/-τριες στην αποστράτευση και την ιδιώτευση, οδήγησε εκατομμύρια κόσμου που βγήκε στους δρόμους του αγώνα και επένδυσε σε κάλπικα -μετέπειτα ηττηθέντα- σχέδια καλύτερης διαχείρισης του καπιταλισμού, να γεμίσει με απογοήτευση, να πιστέψει ότι τίποτα δεν αλλάζει. Ομως στην ιστορία της ανθρωπότητας, ακόμα και στις πιο σκοτεινές της στιγμές που οι τύραννοι φάνταζαν παντοδύναμοι και οι λαοί ανήμποροι, η ελπίδα και η πεποίθηση των από κάτω ότι δεν έχουν κάτι να χάσουν από μια ζωή υποτιμημένη, γέννησε εξεγέρσεις και επαναστάσεις που γκρέμισαν τα κάστρα που φαίνονταν απόρθητα.

Η επιμονή μας να συνεχίσουμε να βαδίζουμε λοιπόν στον δρόμο της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, δεν προκύπτει από κάποιου τύπου μεταφυσική πίστη. Σιγά-σιγά γεννιέται ένα ρεύμα που δεν βλέπει σαν επιλογή τον συμβιβασμό με το παρόν ή μια λογική «το μη χείρον, βέλτιστον». Για εμάς η ιστορία δεν τελείωσε, όχι γιατί τα πράγματα πάνε προς το χειρότερο, αλλά γιατί βλέπουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν να πάνε προς το καλύτερο. Από τις εκρηκτικές εξελίξεις στην επιστήμη και την τεχνολογία που μπορούν με άλλη οργάνωση της κοινωνίας να απελευθερώσουν τον ελεύθερο χρόνο και να κάνουν την εργασία δημιουργική, από τον πλούτο που παράγεται και μπορεί να μην αφήσει κανένα στόμα ατάιστο και κανένα κορμί άστεγο, μέχρι και το γεγονός ότι σήμερα οι εργαζόμενοι είναι η κοινωνική πλειοψηφία και έχουν την γνώση και τα εφόδια να ελέγξουν την μοίρα του κόσμου, η συγκρότηση μιας ανώτερης κομμουνιστικής οργάνωσης μαζί με τα αντίστοιχα βήματα που πρέπει να κάνουμε σαν νΚΑ και περιγράφουμε στις θέσεις αυτές, είναι προϋπόθεση για να αρχίσουν αυτές οι δυνατότητες να γίνονται πραγματικότητα. Γιατί για να πείσουμε τους εργαζόμενους και την νεολαία ότι αξίζει να παλέψουμε για μια άλλη ζωή, για την επανάσταση και την κομμουνιστική κοινωνία, πρέπει να είμαστε σε κάθε χώρο δουλειάς που ένας εργαζόμενος απειλείται, σε κάθε γειτονιά που τη σαπίζει η φτώχεια, σε κάθε πανεπιστήμιο και σχολείο που λέει στα παιδιά ότι δεν μπορούν να συνεχίσουν να σπουδάζουν. **Αυτό είναι το καθήκον μας.**

*Το Κεντρικό Συμβούλιο
της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση*

Φεβρουάριος 2025

Αφιερώνουμε το 6^ο συνέδριο της νΚΑ
**στη μνήμη του πολυαγαπημένου συντρόφου
μας, Σπύρου Χαϊκάλη**, που έφυγε άδικα από τη
ζωή τον Μάιο του 2024 σε ηλικία μόλις 37 ετών.

Ο Σπύρος οργανώθηκε στη νΚΑ το 2005
στην Πάτρα, πολιτικοποιήθηκε μέσα στην φωτιά
του κινήματος του '06-'07, του Δεκέμβρη του '08
και αργότερα του '10-'12. Εκλέχθηκε στο
Κεντρικό Συμβούλιο της νΚΑ μετά το 3^ο της
συνέδριο το 2010. Ανέλαβε συντονιστής
του Γραφείου του ΚΣ το φθινόπωρο του 2014
έως και το 4^ο συνέδριο τον Γενάρη του 2017,
σε μια πολύ κρίσιμη καμπή για την οργάνωση.

Ο Σπύρος ήταν ένας σπάνιος άνθρωπος
που ξεχώριζε για την λαϊκότητα, την σπίθα
στο βλέμμα και την ικανότητά του να συνδέει
τους γύρω του. Ήταν σύντροφος με όλη
τη σημασία της λέξης -συντροφότατος, όπως του
άρεσε να λέει- καθώς είχε το προνόμιο να ακούει,
την έμφυτη διάθεση να βοηθήσει ανιδιοτελώς,
να βγει μπροστά στα δύσκολα.

Ολοι εμείς που σήμερα ανακαλύπτουμε
τη συλλογική υπόθεση μέσα από τις γραμμές
της νΚΑ που τόσο αγάπησες και συνδέθηκες μαζί
της, υποσχόμαστε Σπύρο ότι η σπορά σου
θα μείνει, θα καρπίσει και θα φουντώσει.
Στις αγωνίες των σημερινών παιδιών
της γαλαρίας, στους αγώνες για μια ζωή
στο μπόι των ανθρώπων. Γιατί, όπως θα έλεγες
και εσύ, δεν παίχτηκε η παρτίδα μας ακόμα...

Περιεχόμενα

A	Στάχτη θα γίνεις κόσμε γερασμένε!	
A.1	Ο καπιταλισμός βυθίζει την ανθρωπότητα στην δίνη των αντιφάσεων του	9
A.2	Το αστικό πολιτικό σύστημα διεθνώς	11
A.3	Το εγχώριο πολιτικό σκηνικό	12
A.3.1	Επίθεση στην εργασία	14
A.3.2	Επίθεση στην εκπαίδευση	15
A.4	Πολιτικές δυνάμεις και η σχέση τους με τη νεολαία	16
B	Η νεολαία σήμερα	
B.1	Κοινωνική σύνθεση της νεολαίας	21
B.2	Τάσεις και ρεύματα που διαμορφώνονται στην νεολαία	23
B.3	Πώς παρεμβαίνει η αστική πολιτική στην νεολαία;	27
Γ	Κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας	
Γ.1	Για μια σύγχρονη κομμουνιστική πρόταση στην νεολαία	31
Γ.2	Αποτίμηση της πορείας μας μετά το 5 ^ο συνέδριο	34
Γ.3	Αποτίμηση του Κεντρικού Συμβουλίου	36
Γ.4	Μια άλλη νΚΑ για συγκρότηση κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία	37
Γ.5	Οργανωτική συγκρότηση και ανάπτυξη της νΚΑ	39
Γ.6	Σχέση της νΚΑ με την Κομμουνιστική Απελευθέρωση	42
Γ.7	Project Αναιρέσεις: Για μια σύγχρονη κομμουνιστική παρέμβαση στο πεδίο του Πολιτισμού	43
Γ.8	Οικονομικός απολογισμός	45
Δ	Για την ενίσχυση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πολιτικής γραμμής	
Δ.1	Για μια επαναστατική τακτική στο κίνημα νεολαίας	48
Δ.2	Αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα	52
Δ.3	Το μέτωπο-πόλος της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Η θετική υπέρβαση της σημερινής ΑΝΤΑΡΣΥΑ και η συμβολή της νεολαίας	58
Ε	Για ένα ανατρεπτικό νεολαιίστικο κι εργατικό κίνημα	
E.1	Το κίνημα και τα καθήκοντα του επόμενου διαστήματος	61
E.2	Κεντρικός στόχος της νΚΑ για το κίνημα	63
E.3	Μέτωπα πάλης και παρέμβαση της νΚΑ	63
E.3.1	Φοιτητικό κίνημα	63
E.3.2	Μαθητικό κίνημα	65
E.3.3	Εργατική παρέμβαση	66
E.3.4	Μαζικό κίνημα στο τοπικό επίπεδο	69
E.3.5	Αντιπολεμική πάλη	70
E.3.6	Δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες	71
E.3.7	Τσακίζουμε τον φασισμό και το σύστημα που τον γεννά	72
E.3.8	Ο αγώνας απέναντι στις έμφυλες διακρίσεις και τον σεξισμό	73
E.3.9	Παρέμβαση για έναν ανατρεπτικό πολιτισμό	74
E.3.10	Η υπεράσπιση του περιβάλλοντος	75
E.3.11	Το προσφυγικό ζήτημα	77

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Στάχτη θα γίνεις κόσμε γερασμένη!

A.1

Ο καπιταλισμός βυθίζει την ανθρωπότητα στη δίνη των αντιφάσεων του

Όπως εκτιμάμε και στην ανάλυσή μας για το σύγχρονο στάδιο του καπιταλισμού, ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός είναι ένα «νέο στάδιο αντιδραστικής ανάπτυξης και κρίσης» και αυτό ακριβώς αποτυπώνεται και στην σημερινή πραγματικότητα. Το ξέσπασμα της κρίσης του 2008 μετά από μια δεκαετία αντιλαϊκών πολιτικών σκληρής λιτότητας, ιδιωτικοποιήσεων, αναδιανομής του πλούτου υπέρ του κεφαλαίου, έδωσε την σκυτάλη σε μια περίοδο χαμηλών ρυθμών ανάπτυξης και ανάκαμψης της οικονομίας που δεν εξασφάλιζαν σταθερό περιβάλλον. Μέσα στο περιβάλλον αυτό, άρχισαν να εμφανίζονται κρισιακά σημάδια το 2019, τα οποία διογκώθηκαν κατά την περίοδο της πανδημίας του κορονοϊού. **Η ανάκαμψη την μετά-covid εποχή, με αύξηση του ΑΕΠ σε αρκετές χώρες λόγω και των μέτρων ποσοτικής χαλάρωσης ακολουθείται σήμερα από μια κανονικοποίηση σε ένα περιβάλλον αναιμικής ανάπτυξης.** Οι αναπροσαρμογές στην πολιτική των ΗΠΑ (πχ δασμοί), οι συνέπειες των πολέμων στις τιμές ενέργειας, η εκτίναξη των κρατικών χρεών, γενικά ο ενδοκαπιταλιστικός ανταγωνισμός, μπορούν να πυροδοτήσουν νέα κρίση-σταθμό όπως εκτιμάμε και στις θέσεις της Πρωτοβουλίας. Η οικονομική ανάπτυξη παγκόσμια θα κινηθεί και πάλι κοντά στο 2,5-3%, τροφοδοτούμενη κυρίως από Ινδία (6-7%), Κίνα (4,9%), ενώ της ΕΕ στο 0,8-1%. Είναι φανερό ότι η παγκόσμια οικονομία και ειδικά η Ευρώπη δεν μπορεί να αφήσει πίσω της τη «μεγάλη κρίση» του 2008 και 2009, αντίθετα, αυτή επηρεάζει περισσότερο τώρα τα «κέντρα» της (Γερμανία, Γαλλία), παρά την «περιφέρειά» της (Νότος). Το 2024 έκλεισε με επτά κορυφαίες καπιταλιστικές οικονομίες της Δύσης είτε σε στασιμότητα (Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία, Καναδάς), είτε σε ύφεση (Γερμανία, Ιαπωνία, Αργεντινή).

Οι εκτιμήσεις των διάφορων υπερεθνικών οργανισμών (ΔΝΤ, ΕΚΤ, ΟΟΣΑ) προσπαθούν να εξηγήσουν την αδυναμία ενός άλματος στην κα-

πιταλιστική ανάπτυξη (ειδικά του δυτικού στρατοπέδου) εστιάζοντας σε επί μέρους πλευρές, όπως οι ελλείψεις στην τεχνολογική καινοτομία, οι χαμηλές επενδύσεις στην εκπαίδευση του εργατικού δυναμικού και στην έρευνα και ανάπτυξη, το δημογραφικό πρόβλημα, κ.ά. **Η ουσία όμως βρίσκεται στις δομικές αντιφάσεις του καπιταλιστικού συστήματος, στη δυσκολία αξιοποίησης της ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων από τις υπάρχουσες σχέσεις παραγωγής.** Στην αδυναμία, δηλαδή, ενσωμάτωσης των εκρηκτικών τεχνολογικών και επιστημονικών αλλαγών στην καπιταλιστική παραγωγή με τρόπο που θα εξασφαλίσει έναν νέο κύκλο κερδοφορίας, είτε λόγω της αντικατάστασης της ζωντανής εργασίας που αποτελεί τη μόνη πηγή παραγωγής υπεραξίας, είτε λόγω των τεράστιων επενδύσεων που απαιτεί, είτε λόγω έλλειψης και ανταγωνισμού σε αναγκαίες πρώτες ύλες. Ο άλυτος αυτός γρίφος αποτελεί ωρολογιακή βόμβα στα χέρια των καπιταλιστών, πόσο μάλλον όταν μπαίνουν στην εξίσωση παράγοντες όπως το ζήτημα των ενεργειακών πηγών, των πρώτων υλών και της όξυνσης των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών που δημιουργούν ένα εκρηκτικό μείγμα. Έτσι, **ακόμα κι αν ζούμε σε μια περίοδο που ο ταξικός και πολιτικός συσχετισμός είναι πολύ αρνητικός, ακόμα κι αν το αστικό στρατόπεδο προσπαθεί να μας πείσει ότι έχει επιβληθεί η σταθερότητα, οι επόμενες απότομες στροφές είναι στον κοντινό ορίζοντα.** Η κατάσταση είναι τόσο ήρεμη όσο το να περπατάς σε ένα ναρκοπέδιο.

Κάπως έτσι στρώνεται το έδαφος τα τελευταία χρόνια για να οξυνθούν όλο και περισσότερο οι ανταγωνισμοί μεταξύ καπιταλιστικών κρατών και των μονοπωλίων που εκπροσωπούν. Η ανάδειξη της Κίνας σε μια παγκόσμια οικονομική υπερδύναμη αμφισβητεί την πρωτοκαθεδρία του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, που μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο έγινε η ηγέτιδα οικονομική δύναμη, ενώ ακόμα διατηρεί την πολιτική και στρατιωτική της υπεροπλία. Η λεγόμενη «σύγκρουση Δύσης-Ανατολής» όπως συχνά αναφέρεται από αστούς πολιτικούς και media, δεν είναι τίποτα άλλο από μια **ωμή αντιπαράθεση για την παγκόσμια κυριαρχία.** Είναι ο ανταγωνισμός μεταξύ των ΗΠΑ-NATO και των συμμάχων τους, ενά-

ντια στον υπό διαμόρφωση ρωσοσινικό άξονα, με μια σειρά χωρών να παίζουν ρόλο μπαλαντέρ και να αναδεικνύονται σε περιφερειακές δυνάμεις (πχ Τουρκία, Σαουδική Αραβία, Αίγυπτος, κ.ά.). Το ξέσπασμα και η συνέχιση του πολέμου στην Ουκρανία, οι νέες συνθήκες που προέκυψαν στην Συρία, είναι εκφράσεις αυτή της σύγκρουσης.

Ταυτόχρονα, **το μοίρασμα της λείας μεταξύ των αρπακτικών είναι ακόμη ένας παράγοντας που ρίχνει λάδι στη φωτιά της πολεμικής ανάφλεξης.** Ο ανταγωνισμός για ενεργειακά κοιτάσματα πετρελαίου ή φυσικού αερίου, το άνοιγμα ή η εκμετάλλευση ενεργειακών δρόμων γίνονται μήλο της έριδος μεταξύ των καπιταλιστικών κολοσσών της ενέργειας και κατ' επέκταση των κρατών που τις εκπροσωπούν και διαξιφίζονται για την χάραξη ΑΟΖ και το ξαναμοίρασμα των συνόρων. Οι σπάνιες γαίες και τα ορυκτά υλικά που αποτελούν πρώτες ύλες για μια σειρά τεχνολογικές βιομηχανίες (ηλεκτρικά αυτοκίνητα, μπαταρίες) μετατρέπουν τις χώρες που έχουν πλούσια παραγωγή σε αυτές σε πεδία ανοιχτής αντιπαλοτήτας και ενδεχόμενης μελλοντικής σύγκρουσης. Οι εμπορικές σχέσεις, η αξιοποίηση δρόμων και περασμάτων για την στήριξη της εφοδιαστικής αλυσίδας με χαμηλότερα κόστη-δασμούς είναι ακόμη ένα πεδίο αντιπαράθεσης στη διεθνή σκηνή. Η ανοιχτή διακήρυξη/απειλή του Τραμπ για αγορά ή προσάρτηση ή κατοχή Γροιλανδίας, Καναδά, Μεξικού και Παναμά, είναι απόλυτα ενδεικτική αυτής της κατεύθυνσης.

Η συμφωνία για εκχειρία στη Γάζα, παρότι εύθραυστη και με θολά σημεία, ενώ δεν δίνει πραγματική διέξοδο προς τερματισμό της κατοχής και ανεξαρτησία, είναι ωστόσο μια πρώτη νίκη της ηρωικής αντίστασης του λαού της Παλαιστίνης και του διεθνούς κινήματος αλληλεγγύης. Είναι μια ήττα της φασιστικής κυβέρνησης Νετανιάχου και του γενοκτονικού σιωνιστικού κράτους, καθώς αυτό δεν μπόρεσε να πετύχει τους στόχους που είχε θέσει για εξάλειψη της αντίστασης και των οργανώσεων της, για μόνιμη παρουσία του στρατού στη Γάζα, διχοτόμηση και εποίκισμο της. Ωστόσο ο συσχετισμός στη περιοχή έχει δυσκολέψει για τη Παλαιστινιακή αντίσταση όσο και για τους συμμάχους της όπως είναι η Χεζμπολά. Το στοιχείο αυτό πρέπει να λειτουργήσει ενισχυτικά για την ανάπτυξη του διεθνούς κινήματος αλληλεγγύης στη Παλαιστίνη, το οποίο μπορεί να «στριμώξει» πολιτικά τις κυβερνήσεις που στηρίζουν το Ισραήλ και να αυξήσει συνολικά για μετατοπίσεις υπέρ των Παλαιστινίων.

Διαμορφώνεται μια νέα φάση, κατά την οποία φαίνεται ότι **θα παραμείνουν ενεργές οι πολεμικές εστίες σε «περιφερειακά» μέτωπα, αλλά**

ταυτόχρονα τα τύμπανα του πολέμου θα ηχούν και σε περιοχές που συγκρούονται τα συμφέροντα των μεγάλων ή και μικρότερων γεωπολιτικών παιχτών (Νότια Σινική θάλασσα, επέκταση του NATO στην Ευρώπη, Βορειοδυτικό πέρασμα, Μέση Ανατολή, Αφρική). Αναμφισβήτητα οι ΗΠΑ σέρνουν το χορό της στροφής προς τον πόλεμο με αξιοποίηση αφενός της μεγάλης στρατιωτικής υπεροπλίας τους και αφετέρου του στερεωμένου (παρά τις αντιθέσεις), δικτύου δεκάδων ισχυρών καπιταλιστικών κρατών στο πλαίσιο του NATO και άλλων οργανισμών. Η αναγγελία Τραμπ ότι θα κάνει τις ΗΠΑ «ξανά μεγάλες», περιλαμβάνει αναμφίβολα κορύφωση της αντιπαράθεσης με την Κίνα και αναβάθμιση της αμερικάνικης παρουσίας στη Μέση Ανατολή, με την αξιοποίηση και του ρόλου του Ισραήλ. Οι πολεμικοί τυχοδιωκτισμοί θα εναλλάσσονται με τους σκληρούς οικονομικούς πολέμους, αλλά και οι επιθέσεις στην Κίνα θα οξύνουν παράλληλα και τις αντιθέσεις των ΗΠΑ με τους συμμάχους τους στην ΕΕ, που δεν παύουν να είναι ταυτόχρονα και ανταγωνιστές τους. Χαρακτηριστικό από αυτή την άποψη είναι το θέμα της επιβολής δασμών στις εισαγωγές Κινεζικών Προϊόντων. Θα πλήξει και τις οικονομίες της ΕΕ, ειδικά της Γερμανίας, πολύ περισσότερο αν συνδυαστούν με επιβολή δασμών και σε προϊόντα της ΕΕ. Σε κάθε παραλλαγή, όλοι οι διεθνείς οργανισμοί συμφωνούν πως θα υπάρξει επίπτωση στην ίδια την οικονομική ανάπτυξη με επιβράδυνση των οικονομιών σε όλες τις χώρες.

Το αποτύπωμα των παραπάνω διαδικασιών είναι έντονο και στην μετάλλαξη των αστικών κρατών διεθνώς. **Η είσοδος του Μασκ στο επιτελείο του Λευκού Οίκου δεν αποτελεί μια «εξαιρέση», αλλά σηματοδοτεί μια νέα εποχή κρατικής στήριξης της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, σε μια περίοδο κρίσης και αστάθειας.** Οι παρεμβάσεις του στην εξωτερική πολιτική και τις διεθνείς σχέσεις αναδεικνύουν το πιο κυνικό και αποκρουστικό πρόσωπο των σύγχρονων ανταγωνισμών, όπου ακόμα και η κοινοβουλευτική δημοκρατία και οι διακρατικοί θεσμοί θεωρούνται περιττά. Το μόνο που μετράει είναι η **πολιτική-στρατιωτική ισχύς** και η βίαιη κλιμάκωση της πολεμικής απειλής, η οποία πλέον δηλώνεται χωρίς ενδοιασμούς και διπλωματικές συστολές. Τα κράτη διεθνώς εξοπλίζονται πολεμικά για να παραταχθούν στην σκακιέρα, αλλά θωρακίζονται και απέναντι στον εσωτερικό εχθρό ενισχύοντας το νομικό οπλοστάσιο, τα μέσα παρακολούθησης και τους μηχανισμούς καταστολής.

Μεγάλοι χαμένοι αυτής της υπόθεσης θα είναι για ακόμη μια φορά οι λαοί, αφού θα πληρώσουν τα σπασμένα της πολεμικής οικονομίας

ας και των ανταγωνισμών με ακόμη μεγαλύτερη ακρίβεια ακόμα και στα πιο βασικά αγαθά, ενώ είναι αυτοί που θα κληθούν να γίνουν κρέας στα κανόνια των ιμπεριαλιστών ή θα αναγκαστούν να μπουν σε μια βάρκα για να σώσουν τη ζωή τους. Η δήλωση του νέου επικεφαλής του NATO Ρούτε ότι «είμαστε ήδη σε πόλεμο» και επομένως ότι πρέπει να επιταχυνθεί η στροφή των δαπανών από παιδεία, υγεία, κοινωνικές πολιτικές σε πολεμικές δαπάνες, συμπυκνώνει τη συλλογική θέληση του συνόλου του καπιταλιστικού κόσμου, ανεξάρτητα από τις υπαρκτές διαφορές των ΗΠΑ με χώρες της ΕΕ. Είναι σημαντικό ότι δεν αρκέστηκε σε προσχηματικές δηλώσεις αναφορικά με τη Ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, αλλά έθεσε το γενικότερο πλαίσιο της αντιπαράθεσης του ευρωνατοϊκού στρατοπέδου με τον υπό διαμόρφωση άξονα Κίνας-Ρωσίας και άλλων, επισημαίνοντας την ανοδική εξοπλιστική δραστηριότητα της Κίνας. Έτσι μετά από μια 15ετία λιτότητας, ακραίας μείωσης της αγοραστικής δύναμης και των μισθών, αυξημένου πληθωρισμού, ο πόλεμος και τα ακριβά γούστα του έρχεται να πετσοκόψει ακόμα περισσότερο τις λαϊκές ανάγκες, με μεγάλα κομμάτια των κρατικών προϋπολογισμών να κατευθύνονται στις πολεμικές ανάγκες.

Αυτή η συνθήκη έρχεται να εντείνει ακόμα περισσότερο τις κοινωνικές ανισότητες και να **μεγαλώσει το χάσμα φτωχών - πλούσιων με μια τεράστια αναδιανομή πλούτου υπέρ των δεύτερων**. Είναι χαρακτηριστικό ότι 81 δισεκατομμυριοίχοι κατέχουν περισσότερο πλούτο απ' ό,τι το μισό του παγκόσμιου πληθυσμού. Τα ποσοστά των ανθρώπων που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας αυξάνονται και είναι τρομακτικά ακόμα και στις λεγόμενες «ανεπτυγμένες χώρες», με αποτέλεσμα η επιβίωση των λαϊκών στρωμάτων να γίνεται ένας καθημερινός μόχθος. Περίπου 3,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν με λιγότερα από 6,85 δολάρια την ημέρα, στις χώρες μεσαίου εισοδήματος, που φιλοξενούν τα τρία τέταρτα του παγκόσμιου πληθυσμού. Η **επέλαση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού σε κάθε πτυχή της ζωής**, όχι μόνο δε φέρνει ευημερία, δημοκρατία και δικαιώματα, αλλά θέτει στο στόχαστρο την ανθρώπινη ζωή με κάθε τρόπο, από την φτώχεια και την πολεμική απειλή μέχρι και τα περιβαλλοντικά φαινόμενα βιβλικών καταστροφών που γεννά η ακραία εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου.

Η **καταστροφή του περιβάλλοντος και η περαιτέρω όξυνση της κλιματικής κρίσης** είναι άλλη μια κανονικότητα που επιβάλλει ο σύγχρονος καπιταλισμός. Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής αποξενώνει της παραγωγή από το φυσικό της υπόβαθρο, καθώς η καπιταλιστική μεγέθυνση

και ανάπτυξη προϋποθέτει αύξηση των εισροών ενέργειας και των πρώτων υλών, ενώ ρυπαίνει τη φύση με απορρίμματα της παραγωγής και της κατανάλωσης. Οι πολιτικές του κεφαλαίου και των αστικών κρατών, δεν αποτελούν παρά κάλπικες υποσχέσεις οι οποίες δε μπορούν να προσφέρουν ουσιαστικές λύσεις. Η διατηρήσιμη ανάπτυξη αποτελεί τον ρητό στόχο του κεφαλαίου υποδηλώνοντας ότι σκοπός είναι να διατηρηθεί το καθεστώς υπερεκμετάλλευσης ανθρώπου και φύσης. Συνεπώς, η Πράσινη Μετάβαση δεν αποτελεί παρά μια ουτοπική φαντασίωση, η οποία ουσιαστικά αξιοποιείται για την επιδότηση του κεφαλαίου μέσω της εμπορευματικής πολιτικής, και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στην κούρσα του διεθνούς ανταγωνισμού. Είναι σαφές πως η προτεραιότητα δίνεται στην κεφαλαιακή συσσώρευση αντί της βιωσιμότητας. Την ίδια στιγμή, το κεφάλαιο αξιοποιεί τις όποιες πρωτοβουλίες παίρνει για να ξεπλυθεί (greenwash) από τις αμαρτίες του, παίρνει «πράσινες» πρωτοβουλίες με σκοπό να βελτιωθεί η εικόνα των επιχειρήσεων.

A.2 Το αστικό πολιτικό σύστημα διεθνώς

Σε ολόκληρο τον κόσμο, διαμορφώνεται μια κατάσταση πολιτικής κρίσης των αστικών πολιτικών συστημάτων, εκφράσεις της οποίας είναι:

α) Η μεγάλη πολιτική αστάθεια, η ρευστότητα, η δυσκολία να συγκροτηθούν κυβερνήσεις και να κυβερνήσουν για μεγάλο χρονικό διάστημα, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την Γερμανία, την Γαλλία, τον Καναδά, κ.ά. Οι παράγοντες αυτοί πηγάζουν από την πολιτική δυσπιστία, απογοήτευση, αποστασιοποίηση των «κάτω» (εξ ου και η μειωμένη συμμετοχή στις εκλογές σε πολλές χώρες), από την κρίση των παραδοσιακών αστικών κομμάτων, την κονιορτοποίηση του πολιτικού χάρτη και την εμφάνιση νέων κομμάτων (που και αυτά δυσκολεύονται να σταθεροποιηθούν).

β) Ο ασφυκτικός περιορισμός της δυνατότητας κυβερνητικών διαχειριστικών λύσεων να ικανοποιούν σε κάποιο στοιχειώδη βαθμό τις κοινωνικές ανάγκες.

γ) Η μεγάλη άνοδος αλλά ακόμα και η εδραίωση της ακροδεξιάς ως βασικού εκφραστή του αστικού συστήματος εξουσίας σε μια σειρά μεγάλων ανεπτυγμένων καπιταλιστικών χωρών (ΗΠΑ, Ιταλία, Αργεντινή, κλπ.)

Εντός της αστικής πολιτικής σήμερα διακρίνονται **τρία κύρια ρεύματα**: Ένα ρεύμα με κύριο

στοιχείο την **προώθηση αντεργατικών αναδι-
αρθρώσεων με νεοφιλελεύθερη αφετηρία**, με
έμφαση στην πλήρη ελευθερία των αγορών, στα
«ατομικά δικαιώματα» (και την «ατομική ευθύνη») **στις**
κούφιες διακηρύξεις κατά των διακρίσεων. Ένα -
δεύτερο- **ακροδεξιό νεοσυντηρητικό** ρεύ-
μα που αντίστοιχα προωθεί νεοφιλελεύθερα και
αντιδραστικά μέτρα, με έμφαση στις «παραδοσια-
κές αξίες», στον εθνικισμό/ρατσισμό, στο μισογυ-
νισμό και στον ανορθολογισμό, ή και τον καλυμ-
μένο ή ακόμα και ανοιχτό νεοφασισμό. Και τρίτο,
ένα **ρεύμα της αστικά μεταλλαγμένης σοσιαλδη-
μοκρατίας**. Τα ρεύματα αυτά δεν χωρίζονται με
σινικά τείχη. Κατ' αρχήν όλα υπηρετούν τις αξίες
του κέρδους, της ιδιοκτησίας και της εκμετάλλευ-
σης, παρά τις δευτερεύουσες διαφορές τους, που
σε σημεία είναι σημαντικές. Επιπλέον, το κάθε
ρεύμα «προσαρμόζεται» στο βαθμό που το απαι-
τούν οι συνθήκες και ο συσχετισμός δυνάμεων σε
κάθε χώρα και συγκυρία, ενώ υπάρχουν περιπτώ-
σεις που είτε συγκυβερνούν, είτε συνυπάρχουν
ακόμα και στο ίδιο κόμμα. Είναι χαρακτηριστική η
ενσωμάτωση της ακροδεξιάς ατζέντας από κόμμα-
τα με διαφορετικές πολιτικές καταβολές, που προ-
σαρμόζονται στις βασικές συστημικές επιλογές.
**Όλα αυτά τα συστημικά ρεύματα συμβάλλουν-ε-
πιδρούν στην αντιδραστική αναμόρφωση του
αστικού πολιτικού συστήματος.**

Οι κυβερνήσεις συνασπισμών εμφανίζονται
όλο και συχνότερα στην προσπάθεια να υπάρξει
ευρύτερη συναίνεση στη διαμόρφωση, υλοποίηση
και εφαρμογή των αντιλαϊκών πολιτικών και ανα-
διαρθρώσεων, αλλά και γιατί συνήθως δεν υπάρ-
χουν τα μεγάλα κόμματα του παρελθόντος και
της κλασικής διπολικής εναλλαγής. Για τον σκοπό
αυτό αξιοποιούνται πολιτικοί ηγέτες-δημιουργή-
ματα των media, φαινομενικά «λαοπρόβλητοι» ή
μακριά από τον «παραδοσιακό» τρόπο ανάδειξης
μέσω των κομμάτων, πάντα όμως με την στήριξη
κύκλων της αστικής τάξης. Η αστική πολιτική απο-
κτά ολοένα και περισσότερο στοιχεία «θεάματος»,
με την «**αμερικανοποίηση**» της πολιτικής αντι-
πάρθεσης, την αντικατάσταση της πολιτικής δι-
απάλης και των προγραμμάτων από τις «ατάκες»
και τις διαφημιστικές καμπάνιες, στοιχεία που
εδράζονται στη βαθιά συμφωνία και αποδοχή των
βασικών πυλώνων και κατευθύνσεων της αστικής
πολιτικής από όλα τα κόμματα, δεξιά, ακροδεξιά,
«κεντρώα» και «αριστερά».

Οι κινηματικές αναταράξεις του προηγούμε-
νου διαστήματος ενσωματώθηκαν σε ένα βαθ-
μό από «προοδευτικές αριστερές» κυβερνήσεις
και το ρεύμα της σοσιαλδημοκρατίας σε διάφο-
ρες εκφάνσεις: Από τον ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα, τους
Podemos στην Ισπανία, την άνοδο του εργατικού

κόμματος στην Αγγλία και του Die Linke στη Γερ-
μανία μέχρι την αναζωογόνηση του τσαβισμού
στη Βενεζουέλα, τον Μπόρις στην Χιλή, την επι-
κράτηση του Λούλα στη Βραζιλία, η εκλογή του
πρώτου «αριστερού» προέδρου στη Κολομβία,
κλπ. Η ταχεία ενσωμάτωση αυτών των κυβερνή-
σεων που συνέχισαν -και σε ένα μεγάλο βαθμό
εμβάθυναν- την επίθεση στα λαϊκά στρώματα,
οδήγησαν σε μια ιστορικού χαρακτήρα κατάρρευ-
ση του ρεύματος της σοσιαλδημοκρατίας και της
διάψευσης της ελπίδας σε μια αριστερή φιλολαϊκή
κυβέρνηση, στα πλαίσια του ολοκληρωτικού καπι-
ταλισμού.

Παράλληλα, η ήττα και ενσωμάτωση των δυ-
νάμεων αυτών, έδωσε **χώρο σε ακροδεξιές δυ-
νάμεις να παρουσιάζονται σαν αντισυστημικές**
επιλογές. Ο αντιπολεμικός λόγος, η εναντίωση
στους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς και στη
«νέα τάξη πραγμάτων» του νεοφιλελευθερισμού,
οι υποσχέσεις για ενίσχυση των ντόπιων λαϊ-
κών στρωμάτων, ο αλληθωρισμός προς τη Ρωσία
κλπ. συνυπάρχουν με το ρατσιστικό δηλητήριο,
τη ρητορική μίσους, την εναντίωση στην “woke”
ατζέντα ως πηγής όλων των δινών του δυτικού
πολιτισμού. Πολλά από αυτά τα χαρακτηριστικά
αποτελέσαν ακόμη βασικά στοιχεία της νικηφό-
ρας προεκλογικής εκστρατείας και του ίδιου του
Τραμπ, με βασικό ρόλο να παίζουν οι υποσχέσεις
για την λήξη του πολέμου στην Ουκρανία και η
πρόταξη ενός μοντέλου οικονομικού προστατευ-
τισμού, κόντρα στις προσπάθειες διεθνοποίησης
του κινεζικού κεφαλαίου. Το «**αντισυστημικό**»
προσωπείο της ακροδεξιάς βέβαια μένει μόνο
στο επίπεδο ρητορικής, καθώς αποδεικνύεται
**ξανά πως, όταν αυτή βρίσκεται σε θέση εξουσί-
ας, εξυπηρετεί το ρόλο του πιο πιστού υπηρέτη**
του συστήματος (βλ. διαπιστευτήρια Μελόνι και
Λεπέν προς την ΕΕ και στήριξη του ΕΛΚ για την
προεδρία). Ενοποιητικός παράγοντας όλων των
αποχρώσεων του φασισμού και της ακροδεξιάς
στην Ελλάδα και διεθνώς παραμένουν η καταπί-
εση του λαϊκού παράγοντα, η στήριξη των δολο-
φονικών πολιτικών του κεφαλαίου, η ένταση της
καταστολής, η καταπίεση των γυναικών, των ΛΟ-
ΑΤΚΙ+ και μειονοτήτων, τα κλειστά σύνορα και οι
δολοφονίες προσφύγων και η πολεμική ρητορική
μίσους.

A.3

Το εγχώριο πολιτικό σκηνικό

Ο ελληνικός καπιταλιστικός σχηματισμός μέσα
στην ιστορική του εξέλιξη έχει περάσει από αρκε-
τές φάσεις, και ήδη εδώ και αρκετές δεκαετίες έχει

τα βασικά γνωρίσματα του σταδίου του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Από το 2008 και έπειτα ο **ελληνικός καπιταλισμός έχει μπει σε ένα κύκλο σημαντικής αναδιοργάνωσης** (πολύ μεγαλύτερης κλίμακας από εκείνη που επιχείρησε το λεγόμενο «εκσυγχρονιστικό ΠΑΣΟΚ», με αποτέλεσμα ο καπιταλισμός στην Ελλάδα του 2025 να μην είναι ίδιος με τον καπιταλισμό του 2000. Κύριο χαρακτηριστικό της αναδιοργάνωσης αυτής είναι η μεγάλη **βουτιά στην εκμετάλλευση της εργατικής τάξης**, για το πέρασμα της χώρας σε ένα αρκετά ανώτερο επίπεδο «ωριμότητας» του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

Σήμερα ο ελληνικός καπιταλισμός βρίσκεται σε μια φάση ανάπτυξης, η οποία όμως διέπεται από αναιμικά, επισφαλή χαρακτηριστικά. Σε γενικές γραμμές, η οικονομία κινείται περισσότερο σε σχέση με κάποια χρόνια πριν, όμως ο πόλεμος στην Ουκρανία, οι διακυμάνσεις του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, σε συνδυασμό με το τεράστιο κύμα ακρίβειας και την ενεργειακή ανασφάλεια περιπλέκουν τα πράγματα και απομακρύνουν την είσοδο στην «λεωφόρο ταχείας ανάπτυξης», παρά τους πανηγυρισμούς της κυβέρνησης για την έξοδο από το καθεστώς επιτήρησης και την αναβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας. **Ακόμα και αυτή η ισχυρή ανάπτυξη που επιτυγχάνεται βασίζεται σε πηλίνα πόδια**, σε κονδύλια από ευρωπαϊκά προγράμματα και το ταμείο ανάκαμψης, ενώ στην πραγματικότητα οι επενδύσεις για τις οποίες μιλούν διθυραμβικά κυβέρνηση και ΜΜΕ είναι στα επίπεδα του 2008 ως ποσοστό του ΑΕΠ. **Η κυβέρνηση της ΝΔ προσπαθεί να περάσει ένα μήνυμα success story το οποίο πείθει ολοένα και λιγότερο. Αντίθετα, πιέζεται και κλυδωνίζεται από την αυξανόμενη κοινωνική δυσaréσκεια** με βάση την πραγματικότητα της απόλυτης χειροτέρευσης της θέσης των εργατικών και λαϊκών στρωμάτων. Οι ονομαστικοί μισθοί κινούνται πολύ χαμηλά. Παράλληλα, η ακρίβεια μειώνει την πραγματική αγοραστική δύναμη με αποτέλεσμα η Ελλάδα να βρίσκεται πλέον στην τελευταία θέση της Ευρώπης, ενώ σε ό, τι αφορά τη δαπάνη για στέγη είναι στην πρώτη θέση. Την ίδια στιγμή ο κρατικός προϋπολογισμός, μετά το φετινό υπερ-πλεόνασμα εσόδων λόγω αυξημένης φορολογίας και πληθωρισμού, προβλέπει ρεκόρ εσόδων πάνω από 70 δις για το 2025, αλλά και ισχυρό «κόφτη δαπανών» σε συμμόρφωση με Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πρόγραμμα, 10-15 δις πληρωμές χρέους ανά έτος για τα επόμενα 5 χρόνια, 7 δις πολεμικών δαπανών και πρωτογενή πλεονάσματα 2,5%.

Όλα δείχνουν ότι το ελληνικό κράτος (και όχι μόνο) προετοιμάζεται για μια πολύ έντονη περι-

οδο οικονομικής, πολιτικής, γεωπολιτικής ρευστότητας. Η αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό αναδιατάσσουν την στρατηγική τους για να εξασφαλίσουν συμμετοχή στην αρπαγή της λείας, **εμβαθύνοντας την πολεμική και πολιτική εμπλοκή της, σταθερά -και επικίνδυνα- στο πλαίσιο του NATO και της συμμαχίας θανάτου με το Ισραήλ.** Το ελληνικό κράτος συμμετέχει ενεργά σε πολέμους στην περιοχή μας (Ουκρανία και Ισραήλ), με ενεργή εμπλοκή μάλιστα και της ελληνικής αστικής τάξης (βλ. εφοπλιστές). **Ο ρόλος της Τουρκίας αναβαθμίζεται συνολικά και όχι μόνο λόγω των εξελίξεων στη Συρία, αλλά και στο πλαίσιο μιας «τριπλής» στρατηγικής της αστικής τάξης της.** Διατηρεί και διεκδικεί αναβάθμιση σχέσης και ρόλου με NATO, ΕΕ, την ίδια στιγμή που παίζει το χαρτί της μουσουλμανικής αλληλεγγύης (χαρακτηριστική η στάση για Παλαιστίνη), αλλά και το χαρτί της «Κοινότητας Τουρκικών κρατών» στον Καύκασο (ιδιαίτερα μέσω Αζερμπαϊτζάν), πιέζοντας έτσι και Ρωσία, Ιράν. Στο πλαίσιο αυτό ο ανταγωνισμός των αστικών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας θα εξελισσεται και θα παίρνει όλο και πιο επικίνδυνη μορφή, παρά τις αναλαμπές των μεταξύ τους συνομιλιών. Με δεδομένο ότι οι ΗΠΑ δε θα επιχειρήσουν στο εξής κάποια ιδιαίτερη πίεση έναντι της Τουρκίας μέσω Ελλάδας, η αστική τάξη της τελευταίας παρουσιάζει πλέον ως «μονόδρομο» την όλο και μεγαλύτερη σύνδεση με το κράτος- δολοφόνο του Ισραήλ, την εμπλοκή της στην «ανοικοδόμηση» του Λιβάνου και πάντα σε ενεργό πολεμικό ρόλο στην Ερυθρά Θάλασσα. Ο ενισχυμένος περιφερειακός ρόλος της Τουρκίας θα προσπαθήσει να αντισταθμιστεί από την ελληνική αστική τάξη με την στενότερη πρόσδεση στο άρμα του NATO και την αναβάθμιση του αντιδραστικού άξονα Ελλάδα-Κύπρου-Ισραήλ και Αιγύπτου. Το παραπάνω προδίδουν και οι αλλαγές σε αντιδραστική κατεύθυνση για την στρατιωτική θητεία (πιο «ελκυστική» με την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων αλλά και πιο απαιτητική λόγω της πολεμικής προετοιμασίας), την δημιουργία ελληνικής εκδοχής του Iron dome στο Αιγαίο και την επέκταση της κούρσας πολεμικών εξοπλισμών με 10ετές πλάνο 28 δις ευρώ.

Σε αυτή την κατάσταση, **οι μεταρρυθμίσεις και οι αναδιρθρώσεις αποκτούν αναβαθμισμένο ρόλο για την ελληνική αστική τάξη**, κάτι που εξηγεί και την αδιαλλαξία της κυβέρνησης της ΝΔ. Με τα ματωμένα πλεονάσματα να επιστρέφουν μετά την πανδημία, την πολεμική οικονομία να επιβάλλεται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και τις υποχρεώσεις της χώρας προς τους δανειστές να «τρέχουν», αναμένουμε έναν πραγματικό κυκλώνα νόμων και αλλαγών σε όλα τα επίπεδα, που

θα βαθύνουν περισσότερο την επίθεση στα λαϊκά εργατικά δικαιώματα. **Γίνεται φανερό ότι η ανάπτυξη του κεφαλαίου δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την αφαίμαξη των λαϊκών στρωμάτων.** Οι όποιες υποσχέσεις της κυβέρνησης και της αστικής αντιπολίτευσης για μέτρα στήριξης του λαού είναι τα «ψίχουλα» που τους επιτρέπει η τήρηση των δημοσιονομικών κανόνων και συμβάσεων να δώσουν.

A.3.1. Επίθεση στην εργασία

Το ρεκόρ εργατικών δυστυχημάτων-εγκλημάτων λόγω της τεράστιας εντατικοποίησης της εργασίας (256 τα τελευταία δύο χρόνια), η ουσιαστική μείωση των μισθών, λόγω και της τρομερής αύξησης του κόστους ζωής, καθώς και η υποτίμηση της αξίας της εργατικής δύναμης λόγω της τεράστιας ακρίβειας και του πληθωρισμού, η κατάργηση του 8ώρου και η ποινικοποίηση της συνδικαλιστικής δράσης με την εφαρμογή του ν. Χατζηδάκη, η εγκαθίδρυση της εξαήμερης εργασίας και η ενίσχυση της ελαστικής εργασίας με τον ν. Γεωργιάδη, **συνθέτουν τον εργασιακό μεσαίωνα πάνω στον οποίο στηρίζεται η καπιταλιστική ανάπτυξη και το θαύμα της «Ελλάδας 2.0».**

Η κυβέρνηση κλιμακώνει την αντιλαϊκή επίθεση και **βαθαίνει την επίθεση στα εργασιακά δικαιώματα.** Διαχειρίζεται με αντεργατικό και αντιλαϊκό τρόπο την ήδη δύσκολη κατάσταση της οικονομίας και της κοινωνίας, προχωρώντας σε περικοπή δαπανών σε υγεία - παιδεία ενώ οι μισθοί είναι καθηλωμένοι στα χαμηλότερα επίπεδα σε όλη την ΕΕ. Ο νόμος Κεραμέως που ψηφίστηκε πρόσφατα για τον κατώτατο μισθό (5163/2024) και συμβαδίζει με τη σχετική ευρωπαϊκή οδηγία, δίνει τη δυνατότητα, στην εκάστοτε κυβέρνηση να καθορίζει τον κατώτατο μισθό, επιχειρώντας να «δέσει» με το νόμο την εργατική τάξη στο ασφυκτικό πλαίσιο της καπιταλιστικής κερδοφορίας και της δημοσιονομικής πειθαρχίας. Οι μισθοί θα καθορίζονται από έναν «αλγόριθμο φτώχειας» κομμένο και ραμμένο στα μέτρα της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των επιχειρήσεων. Η παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας ή/και οι χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης του ΑΕΠ, θα κρατούν παγωμένο τον κατώτατο μισθό προς τα κάτω και επί της ουσίας δε θα υπάρχει πια Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Ταυτόχρονα το κλείσιμο της ΛΑΡΚΟ, η ιδιωτικοποίηση του ΕΣΥ και της ψυχικής υγείας, το «μοντέλο» ΔΕΗ και χρηματιστηρίου ενέργειας σε όλες τις πρώην ΔΕΚΟ μέσω του μνημονιακού υπερταμείου, η ιδιωτική εταιρεία διαχείρισης του νερού

και των υδάτινων πόρων, το ψηφιακό εξ αποστάσεως σχολείο, η δήμερη εργασία, η ιδιωτική διαχείριση δασών, είναι μερικά μόνο παραδείγματα που περιλαμβάνει το νομοθετικό μενού του τελευταίου έτους. Οι κοινοβουλευτικές αντιπαραθέσεις δεν πείθουν (ούτε επιφανειακά) ότι υπάρχει άλλη καλύτερη πολιτική προοπτική. Έτσι, η κυβέρνηση αξιοποιεί το κενό αντιπολίτευσης που αφήνουν ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ και υπόσχεται στο κεφάλαιο, με λόγια και πράξεις, πως η ΝΔ είναι το κόμμα που με σταθερότητα θα βγάλει τη χώρα στο ξέφωτο του 2027, το κόμμα που μπορεί να εγγυηθεί τα συμφέροντά τους.

Οι πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις έρχονται να διευκολύνουν, να μονιμοποιήσουν και να νομιμοποιήσουν τις αναδιατάξεις που συντελούνται στον χάρτη των εργασιακών σχέσεων μετά το ξέσπασμα της κρίσης του 2008. Η απάνθρωπη εργασιακή πραγματικότητα με την οποία έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι οι εργαζόμενοι αποτελεί απόδειξη της βουτιάς στην εκμετάλλευση που συντελείται στον σύγχρονο καπιταλισμό. Η νεολαία, που πριν καν μπει στον εργασιακό της βίο έχει εμπεδώσει την πραγματικότητα αυτή ως κανονικότητα, έρχεται να ζήσει όλες τις αντιδραστικές τομές με τον σκληρότερο τρόπο.

α) Μισθοί - χαρτζιλίκι: Ένας μισθός των 900-1000€ που πριν λίγα χρόνια φάνταζε σχετικά ικανοποιητικός για να μπορεί ένας νέος εργαζόμενος να ανταποκριθεί σε βασικές καθημερινές υποχρεώσεις και ανάγκες, πλέον εξανεμίζεται στα μισά του μήνα. Οι όποιες λιγοστές αυξήσεις στους μισθούς, δεν αρκούν στο ελάχιστο για να καλύψουν τη ραγδαία αύξηση του κόστους ζωής και των ενοικίων που οριακά ισοδυναμούν με το μηνιαίο εισόδημα πολλών εργαζομένων σήμερα, πόσο μάλλον για μια μεγάλη μερίδα χαμηλόμισθων που εργάζονται με συμβάσεις μερικής απασχόλησης και άρα το ύψος του μισθού τους καθιστά σχεδόν αδύνατο το να μπορούν να ικανοποιήσουν τις βασικές τους ανάγκες από μία μόνο δουλειά.

β) Ευέλικτες εργασιακές σχέσεις - μορφές ελαστικής απασχόλησης - ανακύκλωση εργαζομένων: Οι επισφαλείς σχέσεις εργασίας, με τις οποίες το κεφάλαιο επιχειρεί να συμπιέσει το εργατικό κόστος, έχουν εκτοπίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις σταθερές και μόνιμες εργασιακές σχέσεις και ειδικά στους νέους εργαζόμενους η εικόνα αυτή είναι η, όχι και πολύ νέα πια, κανονικότητα. Οι συμβάσεις πλήρους απασχόλησης έχουν δώσει από καιρό τη θέση τους στις συμβάσεις μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασίας, στη μαύρη-αδήλωτη εργασία και στο αρκετά διαδεδομένο σε ορισμένους κλάδους Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών (το λεγόμενο «μπλοκάκι»). Ειδικά για

τους νέους εργαζόμενους, η εποχική εργασία σε κλάδους όπως πχ. ο επισιτισμός-τουρισμός, είναι συνήθης επιλογή που επιβάλλεται από την ανάγκη της καθημερινής επιβίωσης.

Μάλιστα, η γιγάντωση της ελαστικής εργασίας, καθόλου άσχετη δεν είναι με τις στοχεύσεις της κυβέρνησης γύρω από το πιλοτικό σχέδιο για το επίδομα ανεργίας. Ο αποκλεισμός των ανέργων από τα μητρώα και η όποια πτώση των ποσοστών της ανεργίας συνοδεύεται από την επέκταση της ελαστικής εργασίας και τη σταδιακή μετατροπή της αγοράς εργασίας σε έναν ωκεανό υπερεκμετάλλευσης, ανακύκλωσης των εργαζόμενων σε κακοπληρωμένες θέσεις και συχνής εναλλαγής μεταξύ ανεργίας-εργασίας. Το αφήγημα που ρίχνει την ευθύνη στους ανέργους για το ότι δε βρίσκουν δουλειά και όχι στους εργοδότες που προσφέρουν άθλιες θέσεις, με ελαστικές συνθήκες και μισθούς πείνας, εντείνει την πίεση, ώστε να ενταχθούν οι άνεργοι και οι άνεργες πολύ νωρίτερα και μαζικότερα στην αγορά εργασίας, άνευ όρων.

γ) Υπερεργασία - ελαστικοποίηση του χρόνου εργασίας: Η συνεχής επέκταση του χρόνου εργασίας έχει γίνει κανόνας και συνεχής απαίτηση του εργοδότη. Οι ώρες εργασίας αυξάνονται συνεχώς και μαζί η απαίτηση από την πλευρά των εργοδοτών για συνεχή διαθεσιμότητα, γεγονός που εντείνεται και από το καθεστώς της τηλεργασίας. Μάλιστα, η χρήση της ψηφιακής κάρτας εργασίας που αναμένεται να εφαρμοστεί σταδιακά στο όνομα της επαναφοράς της νομιμότητας στην αντεργατική ζούγκλα του ιδιωτικού τομέα, στην ουσία νομιμοποιεί τις απλήρωτες υπερωρίες και την εφαρμογή του εξαήμερου.

Η εργασία γίνεται όλο και πιο εντατική και αγχώδης, δημιουργώντας ένα καθημερινό αίσθημα εξουθένωσης και συνεχούς κόπωσης. Άμεσο απότοκο αυτής της εικόνας είναι η ραγδαία αύξηση των εργατικών δυστυχημάτων-εγκλημάτων. Την ίδια στιγμή επεκτείνεται συνεχώς και ο χρόνος που απαιτείται για την αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης (προετοιμασία, μετακίνηση από και προς τον χώρο εργασίας, υποχρεώσεις κ.ά.) και γίνεται όλο και πιο επίπονος για τους νέους εργαζόμενους, ειδικά στις μεγάλες πόλεις της χιάδους καθημερινότητας. Οι ετήσιες άδειες για διακοπές και ξεκούραση δε φτάνουν ούτε για δείγμα, ενώ το χτύπημα των κυριακάτικων αργιών και η εδραίωση της εξαήμερης εργασίας ολοκληρώνουν το παζλ της πλήρους και καθολικής διάθεσης του χρόνου των εργαζομένων για τις ανάγκες του κεφαλαίου.

δ) Μηδενικές συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα - εργοδοτική αυθαιρεσία και τρομοκρατία: Οι πρόσφατοι αντεργατικοί νόμοι

που ψηφίστηκαν έχουν διαμορφώσει ένα τοπίο αποδιάρθρωσης κάθε εργατικού δικαιώματος και διεκδίκησης. Η απεργία ποινικοποιείται και με τον νόμο, ενώ υπουργείο και κυβέρνηση πιέζουν για τον έλεγχο και το ηλεκτρονικό φακέλωμα των συνδικάτων. Οι νέοι εργαζόμενοι μαθαίνουν από πολύ νωρίς να επιβιώνουν σε ένα περιβάλλον πλήρους εξατομικευμένης ατομικής λογικής, μην έχοντας στην πραγματικότητα γνωρίσει την ύπαρξη συλλογικών συμβάσεων εργασίας και την έννοια της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Την ίδια στιγμή, η εργοδοτική αυθαιρεσία δίνει και παίρνει. Οι εργαζόμενοι έρχονται συχνά αντιμέτωποι με καταπιεστικά περιβάλλοντα εργασίας, στα οποία δε λαμβάνουν ούτε τον στοιχειώδη σεβασμό, παρά αντιμετωπίζονται σα να έχουν αποκλειστικά υποχρεώσεις προς τον εργοδότη και μηδενικά δικαιώματα. Καλλιεργείται ο φόβος, η απειλή της απόλυσης, ακόμη και η αντίληψη ότι στοιχειώδεις κατακτήσεις, όπως πχ. το να πάρεις τις νομικά κατοχυρωμένες άδειες, είναι στην προαίρεση του εργοδότη. Συχνά είναι και τα περιστατικά παρενοχλήσεων που καταγράφονται σε χώρους εργασίας. Παράλληλα, εντείνεται η προσπάθεια συνεχούς ελέγχου και επιτήρησης των εργαζομένων, μέσα από πλατφόρμες παρακολούθησης και προσπάθειας ολοκληρωτικού ελέγχου της παραγόμενης εργασίας και των χρόνων παραγωγής ανά πάσα ώρα και στιγμή.

A.3.2. Επίθεση στην εκπαίδευση

Τα τελευταία χρόνια τα επιτελεία του Υπουργείου Παιδείας προωθούν επιθετικά ένα συνεκτικό σχέδιο διαδοχικών πολυνομοσχεδίων τεράστιας έκτασης, αντιδραστικές καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις στην εκπαίδευση, που έχουν καθυστερήσει σε ένα βαθμό εξαιτίας και των αντιστάσεων του εκπαιδευτικού κινήματος. Στοχεύουν στην **άμεση υποταγή της εκπαίδευσης στις ανάγκες του κεφαλαίου και την αύξηση της κερδοφορίας του, με τα εξής κύρια χαρακτηριστικά:** τον προσανατολισμό της εκπαίδευσης στην απόκτηση δεξιοτήτων και την κατάρτιση, αντί για την κατάκτηση ολόπλευρης γνώσης και συμπαγούς θεωρητικού υπόβαθρου, την ενίσχυση της κινητικότητας και την «ευελιξία» του εργατικού δυναμικού προς όφελος του κεφαλαίου, την επιχειρηματικοποίηση της εκπαίδευσης με ενεργή εμπλοκή των επιχειρήσεων στον καθορισμό της εκπαιδευτικής πολιτικής, και την άμεση κερδοφορία τους, την ιδεολογική υποταγή της νεολαίας στα κυρίαρχα αστικά αφηγήματα της επιχειρηματικότητας, της «αριστείας», του ανταγωνισμού.

Η ψήφιση του νόμου για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια αποτελεί τομή και υλοποίηση πάγιων στοχεύσεων του ελληνικού κεφαλαίου για την ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης και η μάχη για την ανατροπή του πρέπει να δοθεί μέχρι τέλους εν όψει και της επικείμενης συνταγματικής αναθεώρησης. Παράλληλα, με τους νόμους Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη, Νέοι Ορίζοντες, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο κ.ά., δρομολογείται βίαια η προσαρμογή των ΑΕΙ στις πάγιες κατευθύνσεις ΕΕ- ΟΟΣΑ- κεφαλαίου με την επίθεση στα βασικότερα κεκτημένα του φοιτητικού και πανεκπαιδευτικού κινήματος και την ριζική αναδιάρθρωση κεντρικών πτυχών της λειτουργίας τους. Η διαδικασία αυτή μπορεί να συνοψιστεί ως **α) έμμεση και άμεση ιδιωτικοποίηση πτυχών** αλλά και της ίδιας της εκπαίδευσης συνολικά με σκοπό τόσο την είσοδο του ιδιωτικού κεφαλαίου σε αυτή όσο και την προσαρμογή των δημόσιων ιδρυμάτων στις επιταγές του, **β) απομαζικοποίηση του δημόσιου πανεπιστήμιου** με έντονη όξυνση των ταξικών φραγμών και στροφή του δυναμικού προς την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, **γ) αυξανόμενη σύνδεση της ερευνητικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας με τον κόσμο των επιχειρήσεων** και την παραγωγή με ευθεία παρέμβαση στο ίδιο το περιεχόμενο της γνώσης, **δ) κατακερματισμός των γνωστικών αντικειμένων** και υποβάθμιση της εργασιακής προοπτικής της νεολαίας, **ε) αναδιάταξη και ιδιωτικο-οικονομικός «εξορθολογισμός»** του ακαδημαϊκού χάρτη και των πανεπιστημίων, **στ) σκληρή αυταρχική θωράκιση των ΑΕΙ.**

Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, η κυβέρνηση μοιάζει αποφασισμένη να προχωρήσει την υλοποίηση των πρώτων διαγραφών φοιτητών το Σεπτέμβριο του 2025, καθώς και να εφαρμόσει το νόμο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, ιδρύοντας τα πρώτα παραρτήματα, δημιουργώντας τετελεσμένα εν όψει της συνταγματικής αναθεώρησης. Είναι βέβαιο πως παράλληλα με όλα αυτά, θα προχωρήσει ακόμα πιο γρήγορα η αυταρχική θωράκιση του πανεπιστημίου, με αξιοποίηση πειθαρχικών διώξεων, στοχοποίηση της πολιτικής και συνδικαλιστικής δράσης, καταστολή των αγώνων, όπως προκύπτει και από τα δείγματα γραφής που έχει δείξει μέχρι στιγμής.

Σε ό,τι αφορά στις αλλαγές στα σχολεία, οι βασικοί άξονες γύρω από τους οποίους κινήθηκε το υπουργείο παιδείας ήταν: **α) η αποτελεσματική εφαρμογή του ταξικού φιλτραρίσματος** των μαθητών/-τριων μέσα από την εμπέδωση της τράπεζας θεμάτων και μιας ποικιλίας εξεταστικών πλεγμάτων που κατηγοριοποιούν σχολεία και μαθητές, την λειτουργία σχολείων πολλών ταχυτήτων, πρότυπων-πειραματικών σχολείων, Ωνά-

σειων σχολείων (εισαγωγή charter schools), Ι.Β, ψηφιακού σχολείου, την σκληρή εφαρμογή της ΕΒΕ που μείωσε κατά χιλιάδες τις θέσεις εισακτέων στην πλειοψηφία των τριτοβάθμιων σχολών, τα χιλιάδες κενά σε εκπαιδευτικούς ειδικά στην περιφέρεια, τις συγχωνεύσεις τμημάτων/σχολείων **β) την προσαρμογή του μορφωτικού περιεχομένου** εστιάζοντας στην απόκτηση δεξιοτήτων, περιορίζοντας ή καταργώντας μαθήματα όπως η κοινωνιολογία, η βιολογία, μαθήματα πολιτιστικού χαρακτήρα και η ενίσχυση της θρησκευτικής κατάρτισης με αύξηση των ωρών στα θρησκευτικά, **γ) τη δημιουργία αυταρχικότερου πλαισίου λειτουργίας των σχολείων**, με ποινικοποίηση των αγωνιστικών μορφών πάλης των μαθητών όπως η κατάληψη, επαναφορά των 5ημερων αποβολών και χρήση της τηλεεκπαίδευσης για να μην υπάρχει η δυνατότητα διακοπής των μαθημάτων, **δ) την εισαγωγή της ιδιωτικής πρωτοβουλίας** στα σχολεία μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού ή την διαχείριση περιστατικών βίας, **ε) την αξιολόγηση σχολείων, εκπαιδευτικών.** Όλα αυτά σε συνδυασμό με τις αλλαγές στους υπόλοιπους τομείς της εκπαίδευσης (ιδιωτικά πανεπιστήμια, χτύπημα των δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών) ήταν τομές στο χτίσιμο του σχολείου της αγοράς που αποτελεί στρατηγική στόχευση της εκπαιδευτικής πολιτικής όλων των κυβερνήσεων με βάση τις προσαγές της ΕΕ και του ΟΟΣΑ.

A.4 Πολιτικές δυνάμεις και η σχέση τους με τη νεολαία

Η **Νέα Δημοκρατία**, μετά την επανεκλογή της για δεύτερη τετραετία, συνεχίζει να αποτελεί τον ενορχηστρωτή της αντιλαϊκής επίθεσης, προχωρώντας σε αντιδραστικές αναδιρθρώσεις σε κάθε μέτωπο. Παρότι λόγω και της πολυετούς διακυβέρνησής της δέχεται μια εύλογη φθορά που αποτυπώνεται και στα εκλογικά ποσοστά, έχει εδραιώσει έναν συσχετισμό που ακόμα δεν κλονίζεται σοβαρά, για αυτό συνεχίζει με τον αέρα ότι παίζει χωρίς αντίπαλο και μεταφράζει την όποια πτώση της σαν αίτημα του λαού να συνεχίσει πιο αποτελεσματικά με τις αναδιρθρώσεις, δηλαδή πιο επιθετικά απέναντι στα λαϊκά δικαιώματα. Στην νεολαία η απήχησή της είναι πιο πεσμένη, ειδικά σε χώρους που έχουν κινηματικές διεργασίες (πχ ΑΕΙ), αποτέλεσμα και της συνειδητής στοχοποίησης της «άτακτης» νεολαίας σε όλη την διάρκεια της διακυβέρνησής της, ενώ κρίσιμο ρόλο σε αυτό έπαιξε το έγκλημα στα Τέμπη και η ατιμωρησία

που επέβαλλε η κυβέρνηση. Αυτό σε μεγάλο βαθμό αποτυπώθηκε και στα πανεπιστήμια με την πτώση της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ από την πρώτη θέση στις φοιτητικές εκλογές το 2022, που παρά τις προσπάθειες και τα ψεύτικα αποτελέσματα που παρουσιάζει τα τελευταία 2 χρόνια δεν έχει καταφέρει να αντιστρέψει. Από την άλλη, η προσπάθεια που κάνει με ειδικά επιδόματα (youth pass, στεγαστικό κτλ) να τραβήξει κομμάτια της νεολαίας φαίνεται πώς σε ένα βαθμό έχει αποτέλεσμα, αποσπώντας κατά βάση την εκλογική στήριξη και όχι μια μόνιμη συστράτευση με την ΝΔ. Αντιμετωπίζει εσωτερικές αντιφάσεις για διάφορα ζητήματα (γάμος ομόφυλων, ελληνοτουρκικά), που δε σχετίζονται βέβαια με την αλλαγή της πολιτικής της, αλλά με μια προσπάθεια των πιο ακροδεξιών κομματιών εντός της να διαφοροποιηθούν από την κεντρική γραμμή Μητσοτάκη και να έχουν επαφή με το ανοδικό ακροδεξιό ρεύμα.

Ο **χώρος της ακροδεξιάς** βρίσκεται σε μία πορεία ανασυγκρότησης και ανόδου σε εκλογικό επίπεδο με τρία κόμματα να μπαίνουν στη βουλή και την ευρωβουλή, ταυτόχρονα με τα δείγματα εμφάνισης χυδαίων φασιστικών επιθέσεων και εμφανίσεων στο δρόμο. Η έξαρση των ρευμάτων αυτών και η νομιμοποίηση τους σε μεγάλα κομμάτια της ελληνικής κοινωνίας, είναι κατά κύριο λόγο αποτέλεσμα της συνολικής αντιδραστικής μετατόπισης του πολιτικού σκηνικού σε όλα τα ζητήματα και κυρίως στα εθνικά (μετανάστευση, ζητήματα «ασφάλειας»). Πατώντας πάνω στην έξαρση της ακροδεξιάς σε όλη την Ευρώπη (Λεπέν, Μελόνι κλπ) βρίσκουν έδαφος σε τμήματα των λαϊκών στρωμάτων με μία υποκριτικά αντισυστημική χροιά, αξιοποιώντας επί μέρους ζητήματα που απασχολούν το δημόσιο λόγο (π.χ.: πανδημία, προσφυγικό, ΛΟΑΤΚΙ+) χωρίς να συγκροτούν ακόμη κάποια συνολική αντιπρόταση κυβερνησιμότητας η οποία να μη σχετίζεται με τη ΝΔ. Η ακροδεξιά πατάει επίσης στην υποχώρηση του εργατικού-λαϊκού κινήματος και την αποδιάρθρωση της κυβερνώσας αριστεράς, ενώ δημαγωγεί αγγίζοντας κοινωνικά ζητήματα όπως η ακρίβεια, η φτώχεια, κτλ. Δεν πρέπει να υποτιμάται και η στήριξη που πήραν από κομμάτια της νεολαίας, όπου ειδικά στην Βόρεια Ελλάδα πήραν ανεβασμένα ποσοστά. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η επίδραση ακροδεξιών ρευμάτων σε τμήματα της νεολαίας, με την εμφάνιση ακροδεξιών οργανώσεων που προσπαθούν να επιτελέσουν το ρόλο των ταγμάτων εφόδου της ΧΑ, παρεμβαίνοντας και στρατολογώντας κόσμο σε λαϊκές γειτονιές, σε σχολεία, σε οπαδικούς συνδέσμους.

Το **ΠΑΣΟΚ** μετά την πρόσφατη επανεκλογή Ανδρουλάκη στην προεδρία του και με την τυπικά

ανάληψη της θέσης της αξιωματικής αντιπολίτευσης μετά τις διαλυτικές διαδικασίες στο χώρο του ΣΥΡΙΖΑ, προσπαθεί να πλασάρει ένα προφίλ «συνεπούς πολιτικής δύναμης», που μπορεί να είναι η εναλλακτική στην ΝΔ. Ενώ επικοινωνιακά δεν μπαίνει σε διάλογο με άλλες δυνάμεις του κεντρώου χώρου, αυτό που επιδιώκει είναι να μπορέσει να χτίσει έναν συσχετισμό που θα του επιτρέψει να είναι ο ρυθμιστής των εξελίξεων στον λεγόμενο «προοδευτικό χώρο». Παρότι προσπαθεί να πείσει ότι μπορεί να είναι κυβερνητικό κόμμα που θα πάρει φιλολαϊκά μέτρα, ο κόσμος και η νεολαία καταλαβαίνουν ότι δεν διαφοροποιείται στα βασικά ζητήματα από την πολιτική της ΝΔ, ενώ οι μνήμες από τα μνημονιακά του χρόνια είναι ακόμα νωπές. Στην νεολαία διατηρεί κάποια αξιοπρεπή ποσοστά, έχει χάσει βέβαια την βάση που είχε με την ύπαρξη της ΠΑΣΠ στα πανεπιστήμια και δε φαίνεται να έχει κάποια ανοδική τάση.

Ο **ΣΥΡΙΖΑ** διανύει μια περίοδο που προσπαθεί να μαζέψει τα κομμάτια του μετά την προεδρεία Κασσελάκη και τα εκφυλιστικά φαινόμενα που έφερε. Η κρίση στην οποία περιήλθε ήταν η φυσική εξέλιξη της αστικοποίησής του και της εφαρμογής σκληρής αντιλαϊκής πολιτικής, στο όνομα μάλιστα της αριστεράς. Παρόλα αυτά, διατηρεί μια σημαντική απεύθυνση την οποία θα χρησιμοποιήσει το επόμενο διάστημα για να είναι κομμάτι των διεργασιών συγκρότησης ενός προοδευτικού αστικού πόλου. Στην νεολαία διατήρησε καλά εκλογικά ποσοστά, κατά βάση γιατί ήταν το μόνο κόμμα που θα μπορούσε θεωρητικά να απειλήσει την ΝΔ, όμως οργανωτικά έχει αποψιλωθεί. Το **Κίνημα Δημοκρατίας**, το νέο κόμμα που ίδρυσε ο Στέφανος Κασσελάκης, θα προσπαθήσει να διεμβολήσει επιθετικά τον χώρο της κεντροαριστεράς. Προτάσσει αιτήματα πατριωτικού, δημοκρατικού και σύγχρονου χαρακτήρα, για υγιή επιχειρηματοκότητα και αποτελεσματικό κράτος, ένα μείγμα όχι καινούριο, που θα προσπαθήσει όμως να χτίσει γύρω από το προφίλ του Κασσελάκη. Έχει φανεί όμως ότι το καλό επικοινωνιακό προφίλ δεν αρκεί αν δεν μπορείς να πείσεις πολιτικά και προγραμματικά. Τέλος, η **Νέα Αριστερά**, προσπαθεί να παίξει σε διπλό ταμπλό συνομιλώντας με τον κεντροαριστερό χώρο, αλλά και με μια λογική δημοκρατικού μετώπου αλά Γαλλία με το ΜέΡΑ25. Παρότι επικαλέστηκε πολιτικές διαφωνίες για την φυγή από το ΣΥΡΙΖΑ, η πλήρης αποδοχή και επιδοκιμασία των κυβερνητικών επιλογών του ΣΥΡΙΖΑ δεν αφήνουν καμία αμφιβολία για τον αστικό χαρακτήρα αυτής της δύναμης.

Η **Πλεύση Ελευθερίας** προσπαθεί να εκφράσει ένα ρεύμα αποστροφής στην πολιτική και τα κόμματα προβάλλοντας την ταυτότητα ενός κόμματος

που δεν έχει σχέση με τον παραδοσιακό πολιτικό διαχωρισμό αριστεράς-δεξιάς. Ασκεί κριτική στην κυβέρνηση με όρους τεχνοκρατισμού και νομικών παρεκβάσεων και προσπαθεί να επιδράσει στην νέα γενιά αναδεικνύοντας την Ζωή Κωνσταντοπούλου σαν μια πρόεδρο με φιλικό και ταυτόχρονα δυναμικό προφίλ που δεν έχει σχέση με τους παραδοσιακούς πολιτικούς. Η προσπάθεια να προβληθεί μέσα από την νομική υποστήριξη του αγώνα των εποχιακών πυροσβεστών και αντίστοιχων κινήσεων έχει στόχο να αποκρύψει την ουσιαστική συμφωνία της Πλεύσης με το σύνολο της αστικής πολιτικής και το γεγονός ότι τίποτα δεν μπορεί να κερδηθεί με όρους δικαστικής μάχης.

Το **ΜέΡΑ25** μετά τις απανωτές εκλογικές αποτυχίες προσπαθεί να αναδειχθεί σαν αντιπολιτευτική δύναμη με σοβαρές προτάσεις, επιδιώκοντας να ανέβει σκαλιά στους διεκδικητές της εναλλακτικής στην κυβέρνηση της ΝΔ. Παρότι αυτοαποκαλείται αριστερό κόμμα, το πρόγραμμα, οι πολιτικοί στόχοι και ο τρόπος λειτουργίας του είναι σοσιαλδημοκρατικής φύσης και στοχεύει σε ένα μέτωπο αλλά Μελανσόν στη Γαλλία. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το όνομα αυτού του σχηματισμού «Μέτωπο ευρωπαϊκής ρεαλιστικής ανυπακοής», τα λέει όλα για την πολιτική γραμμή που εκφράζει. Έτσι, παρότι θέτει ζητήματα ακρίβειας, φορολογικών ανισοτήτων, στέγασης και οικολογικής πολιτικής, η ουσία της τοποθέτησής του είναι μια κυβερνητική πρόταση εντός του πλαισίου της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, που θεωρητικά, με πιο σκληρή διαπραγμάτευση και τεχνοκρατικά κόλπα, θα καταφέρει να ασκήσει φιλολαϊκή πολιτική. Η επαφή του με το κίνημα είναι κατά βάση συμβολική, έχει ισχνή οργανωτική παρουσία στους χώρους και κατά βάση προσπαθεί να είναι παρόν στα κινήματα για ψηφοθηρικούς λόγους χωρίς να έχει κάποια πρόταση. Δεν πρέπει να υποτιμάται η επιρροή που έχει σε στρώματα της νεολαίας, ειδικά στα πανεπιστήμια και σε κόσμο που δραστηριοποιείται στους ακαδημαϊκούς κύκλους. Η **ΛΑΕ/ΑΡΑΣ** συμμετέχει στην ενωτική πρωτοβουλία του ΜέΡΑ25, αποτέλεσμα της διαχειριστικής στροφής που έχει κάνει τα τελευταία χρόνια. Παρότι ειδικά στο φοιτητικό κίνημα έχει σημαντική παρουσία και συμμετοχή στους αγώνες, δεν ενισχύει τα ανατρεπτικά χαρακτηριστικά που αυτοί μπορούν να πάρουν, καθώς θεωρεί ότι η όποια αλλαγή της πολιτικής που εφαρμόζεται θα κριθεί σε κοινοβουλευτικό επίπεδο.

Το **ΚΚΕ** βρίσκεται σε μια φάση σχετικής ανόδου της επιρροής του, όπως αποτυπώνεται και στα τελευταία εκλογικά του αποτελέσματα. Η τάση αυτή φαίνεται και από τη συμμετοχή του σε μια σειρά αγώνων σε κρίσιμους κλάδους και την πα-

ρουσία του σε εργατικές-λαϊκές γειτονιές σε όλη την χώρα. Αποτελεί ένα ρεφορμιστικό κόμμα ναί μεν κομμουνιστικής αναφοράς αλλά με πλήρη απουσία μιας επαναστατικής και κομμουνιστικής κατεύθυνσης. Η γραμμή του περιορίζει το κίνημα σε αγώνες κάλυψης οικονομικών αιτημάτων, ενώ την πολιτική την κάνει το κόμμα, κυρίαρχα μέσα από τον κοινοβουλευτικό δρόμο. Για αυτό, στο επίπεδο του κινήματος περιορίζεται σε ένα πρόγραμμα στόχων «ανακούφισης» των λαϊκών στρωμάτων χωρίς να το συνδέει με τους συνολικούς πολιτικούς στόχους αντιπαράθεσης και ρήξης με την ευρύτερη αστική στρατηγική. Αποκόπτει έτσι τους αγώνες για τα λαϊκά προβλήματα από την πάλη ενάντια στην αστική πολιτική και στο μέτωπο κυβερνήσεων-ΕΕ-ΝΑΤΟ-κεφαλαίου και την επανάσταση. Η παραπάνω λογική κορυφώθηκε στην απαράδεκτη γραμμή που υποστήριζε μετά το έγκλημα στα Τέμπη, ότι «τι ιδιωτικό, τι δημόσιο, είναι το ίδιο στον καπιταλισμό», περιορίζοντας έτσι τη δυνατότητα ενός μεγάλου κινήματος να θέσει πολιτικούς στόχους ρήξης και βγάζοντας λάδι την ιδιωτική πρωτοβουλία και τις ευθύνες της. Ταυτόχρονα πραγματοποιεί μια σημαντική συντηρητική στροφή στην προσπάθειά του να έρθει σε επαφή με αντιδραστικά ανταντακλαστικά που εκφράζονται στα λαϊκά στρώματα. Η γραμμή του για το ζήτημα του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού που στοχοποιεί μόνο την επιθετικότητα της Τουρκίας, η κριτική στην κυβέρνηση ότι υποτασσόμενη στα σχέδια του ΝΑΤΟ «σπαταλάει» εξοπλισμό αδυνατίζοντας την άμυνα των ελληνικών συνόρων, η θέση του για το γάμο των ομόφυλων ζευγαριών είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα. Στη νεολαία, η ΚΝΕ εξακολουθεί να αποτελεί μια μαζική οργάνωση με κομμουνιστική αναφορά, ενώ κατάφερε μετά από 30 χρόνια να βγει πρώτη δύναμη στις φοιτητικές εκλογές. Από αυτή την σκοπιά, οι ευθύνες της για την κατάσταση του κινήματος νεολαίας είναι τεράστιες, αφού, παρόλο που είναι «πρώτη δύναμη», δεν οργανώνει αγώνες που θα μπορούσαν να προκαλέσουν την ανατροπή της κυβερνητικής πολιτικής, τη στιγμή που ειδικά στην παιδεία μια σειρά μέτρων που εντείνουν τους ταξικούς φραγμούς εφαρμόζονται κανονικά, οι επιχειρήσεις οργάνουν στα πανεπιστήμια και η πολεμική έρευνα ανθίζει.

Ο **χώρος της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς** βρίσκεται σε μία περίοδο κρίσης και υποχώρησης. Η κυρίαρχη τάση είναι η δεξιά μετατόπιση ενός αστερισμού οργανώσεων που στη φάση ύφεσης του κινήματος περιορίζουν την πολιτική τους στην αποτυχημένη λογική της παναριστερής ενότητας, υποχωρώντας στα κρίσιμα πολιτικά ζητήματα της περιόδου (ρήξη-έξοδος με την ΕΕ,

εργατικό κίνημα κλπ) και την αντικαπιταλιστική πάλη. Συνολικά, παρότι υπάρχουν δυνάμεις με τις οποίες πέρα από την κοινή δράση στο κίνημα, η τοποθέτηση που παίρνουν στις εξελίξεις της ταξικής πάλης μας επιτρέπει να πάρουμε από κοινού πολιτικές πρωτοβουλίες, φαίνεται σήμερα δύσκολη μιας εφ' όλης της ύλης πολιτική συμφωνία. Το ερώτημα για το χώρο αυτό που έχει δει την δυναμική του να περιορίζεται πολύ και πολλές οργανώσεις να συρρικνώνονται, είναι αν θα ταχθεί με μια λογική αντικαπιταλιστικού μετώπου επαναστατικής προοπτικής ή αν θα γίνει ουρά σε κάθε λογής ρεφορμιστικά-διαχειριστικά σχέδια.

Ο **χώρος της αυτονομίας/αναρχίας** βρίσκεται σε μια φάση στρατηγικής κρίσης παρότι συλλογικότητες που εντάσσονται στο χώρο αυτό αποτελούν πόλο συσπείρωσης, ειδικά για κομμάτια της νεολαίας. Αυτό αντικατοπτρίζεται πρώτα απ' όλα στην αποτύπωση που έχει η επίθεση του κράτους που έχοντας εκκενώσει καταλήψεις πανελλαδικά, αλλά και με την γενικότερη όξυνση της καταστολής, έχει καταφέρει ένα σοβαρό πλήγμα σε συγκροτητικά στοιχεία του χώρου αυτού. Ακόμα και τα κομμάτια που δεν είχαν σχέση με το κίνημα και τις διαδικασίες του και υιοθετούσαν πρακτικές τυφλής βίας, έχουν υποχωρήσει. Το βασικό όμως πρόβλημα του χώρου είναι πώς αδυνατεί να περιγράψει ένα σχέδιο μπροστά στο χαρακτήρα της σημερινής επίθεσης με τα όρια που έχουν τα πολιτικά του εργαλεία, όπως είναι η υποτίμηση της πολιτικής πάλης και των πολιτικών στόχων ή η στενή οπτική που έχει για το κίνημα, τις δομές του και την αποθέωση του αυθόρμητου και της ακτιβιστικής δράσης εκτός του οργανωμένου κινήματος. Ταυτόχρονα μια σειρά συλλογικοτήτων κάνει στροφή σε μια κομμουνιστικού χαρακτήρα αναζήτηση, υιοθετώντας κατά βάση μια γραμμή αντιμπεριαλιστικού χαρακτήρα, ενώ άλλες (πχ Ρουβίκωνας) ιεραρχούν κατά βάση δράσεις κυρίως ακτιβιστικού χαρακτήρα με ένα πολιτικό λόγο σαφώς πιο κοινωνικό και «λαϊκό» σε σχέση με τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά του αναρχικού χώρου των τελευταίων δεκαετιών. Με τα παραπάνω κομμάτια έχουμε επαφή και κοινή δράση σε διάφορες μάχες του μαζικού κινήματος, χρειάζεται ωστόσο να ανεβάσουμε τον πήχη της πολιτικής μας κριτικής και παρέμβασης εντός τους αναδεικνύοντας τα όρια που περιγράψαμε παραπάνω, τα οποία, παρά τα σημαντική στροφή που οι δυνάμεις αυτές έχουν κάνει τα τελευταία χρόνια, δεν μπορούν ακόμα να υπερβούν.

ΟΙ ΕΡΧΑΖΟΜΕΝΟΙ
ΕΙΝΑΙ ΟΙ
ΠΡΑΧΜΑΤΙΚΟΙ
ΉΡΩΕΣ

— NAD • vKA —

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Η νεολαία σήμερα

B.1. Κοινωνική σύνθεση της νεολαίας

Η πολύπλευρη κρισιακή συνθήκη των τελευταίων χρόνων με την «τελματώδη στασιμότητα» των αγορών, την ακρίβεια και τις εξελίξεις στο ίδιο το πεδίο της παραγωγής έχουν προκαλέσει σοβαρές αλλαγές στη συνοχή της αγοράς εργασίας και στο βιοτικό επίπεδο του κόσμου της εργασίας. Η πανδημία του COVID-19 δεν είχε επίδραση μόνο στην καθημερινότητα, στον τρόπο ζωής και κοινωνικοποίησης, αλλά καθόρισε και άλλαξε την εργασιακή πραγματικότητα, ενώ οι επιχειρήσεις έσπευσαν να ανακάμψουν από το αρνητικό σοκ της πανδημίας. Φαίνεται πως **κεφάλαιο και κυβερνήσεις έχουν εντείνει την προσπάθεια να κατευθύνουν την εκπαίδευση και να προσανατολίσουν όλο το δυναμικό προκειμένου να ενισχυθεί η αγορά εργασίας σε συγκεκριμένους τομείς και πεδία που μπορούν να ενισχύσουν την καπιταλιστική οικονομία.** Η «κοινωνική γεωγραφία» αντανάκλα λοιπόν τα βασικά γνωρίσματα της περιόδου και τις επιπτώσεις των πολιτικών διαχείρισής της από πλευράς συστήματος, κυβερνήσεων και θεσμών της αγοράς.

Σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση, μια απλή παράθεση κάποιων στατιστικών στοιχείων φανερώνει πως το σύγχρονο ελληνικό σχολείο και αντίστοιχα με διαφορετικό τρόπο η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση (ΤΕΕ) και το πανεπιστήμιο δεν αποτελούν θεσμούς που παρέχουν «ίσες ευκαιρίες» στη νέα γενιά. Αντίθετα, είναι **ολοένα και πιο έκδηλη η τάση υπαγωγής της εκπαίδευσης στις κατευθύνσεις του κεφαλαίου, αλλά και η αντανάκλαση εντός της των τρομακτικών ανισοτήτων και αποκλεισμών της σύγχρονης κοινωνίας.**

Είναι ξεκάθαρο ότι η **ενιαιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος** (ακόμα και στις υποχρεωτικές βαθμίδες) **υπονομεύεται διαρκώς**, ενισχύοντας μια κατεύθυνση κατακερματισμού σε σχολεία πολλαπλών ταχυτήτων. Αυτό αφορά τις παραλλαγές της γενικής εκπαίδευσης όπως τα πρότυπα κ.ο.κ. αλλά κατεξοχήν έχει να κάνει με την ενίσχυση των πρωινών και εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων

και Επαγγελματικών Σχολών (μαθητεία), που παρουσιάζονται από το σύστημα ως μια συμφέρουσα για την νεολαία της εργατικής τάξης εναλλακτική στην Γενική Τριτοβάθμια εκπαίδευση ή και ως μορφές «άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού», καθώς υποτίθεται πως εξασφαλίζουν γρήγορη εύρεση εργασίας. Πράγματι, την τελευταία δεκαετία παρατηρείται σχετικά σταθερή μαζικοποίηση αυτών των μορφών εκπαίδευσης.

Είναι προφανές ότι αυτό το φαινόμενο συνδέεται με μια **γενικότερη στροφή προς την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση**, σαν απάντηση στην έλλειψη ειδικευμένου, καταρτισμένου εργατικού δυναμικού σε κρίσιμους για το κεφάλαιο κλάδους της παραγωγής αλλά και του πολύ σύντομου «χρόνου ζωής» των δεξιοτήτων βάσει των διαρκώς μεταβαλλόμενων αναγκών της αγοράς εργασίας. Όπως φαίνεται και σε έρευνα του ΣΕΒ (2020) το 42,6% των επιχειρήσεων δηλώνουν ότι δυσκολεύονται να καλύψουν κενές θέσεις εργασίας μεσαίου επιπέδου, λόγω έλλειψης δεξιοτήτων και προϋπηρεσίας από το διαθέσιμο δυναμικό.

Η μεταλυκειακή ΤΕΕ παρέχεται από μια πληθώρα διαβαθμισμένων δομών (Μεταλυκειακό Έτος-Τάξη Μαθητείας, διετή Δημόσια ΙΕΚ, ιδιωτικά ΙΕΚ, Κέντρα Δια Βίου Μάθησης). Σημαντική εξέλιξη αποτελεί η ένταξη των Δημοσίων ΙΕΚ στα παράλληλα μηχανογραφικά της Γ' λυκείου, με 22.436 αποφοίτους λυκείου να εισάγονται σε αυτά το 2023, με τις προσφερόμενες θέσεις να αυξάνονται κατά 30% από την προηγούμενη χρονιά σε μια πληθώρα ειδικοτήτων.

Δίπλα στα παραπάνω, το πανεπιστήμιο εξακολουθεί να αποτελεί έναν ιδιαίτερα μαζικό χώρο στην Ελλάδα, με τον φοιτητικό πληθυσμό να είναι από τους μεγαλύτερους στην Ευρώπη. Μεγάλο κομμάτι της νεολαίας επιχειρεί να σπουδάσει, ακόμα και αν λόγω της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης δεν καταφέρνει πάντα να ολοκληρώσει τη φοίτησή του. Παρόλα αυτά, είναι σαφές ότι από πλευράς συστήματος υπάρχει η κατεύθυνση να αντιστραφεί αυτή η εικόνα, με μέτρα όπως η ΕΒΕ και η Τράπεζα Θεμάτων να αποσκοπούν στην σημαντική απομαζικοποίηση του πανεπιστημίου, μια προοπτική που αντικειμενικά λαμβάνει ταξικό πρόσημο. **Συνολικά στην τριετία που εφαρμόζεται η ΕΒΕ (2021-2023) έχουμε περίπου 38.000 κε-**

νές θέσεις στα ΑΕΙ. Είναι γεγονός παράλληλα πως οι προτιμήσεις των υποψηφίων αλλάζουν, όχι μόνο σαν αυθόρμητη προσαρμογή των νέων στη σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα, αλλά και σαν προϊόν της συνειδητής αναδιάρθρωσης του χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τις κυβερνήσεις βάσει των κατευθύνσεων της ΕΕ και του ΟΟΣΑ. Οι περισσότεροι φοιτητές επιλέγουν τις επιστήμες της μηχανικής, των κατασκευών και της δόμησης (20,98%), ως αποτέλεσμα της πανεπιστημιοποίησης των πρώην ΤΕΙ στα οποία λειτουργούσε μεγάλος αριθμός Τμημάτων τεχνολογικής εκπαίδευσης. Στη δεύτερη θέση, σε αντίθεση με τον μέσο όρο των χωρών της ΕΕ, έρχονται οι επιστήμες της διοίκησης επιχειρήσεων και οι νομικές σπουδές (19,47%).

Σαφώς μεγάλο τμήμα του φοιτητικού πληθυσμού παραμένει κομμάτι της πληττόμενης πλειοψηφίας, τόσο ως προς την ταξική προέλευση και θέση του όσο και την προοπτική του. Ενδεικτικό ότι τα ποσοστά απασχόλησης των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (επίπεδα 5-8) ηλικίας 25-34 ετών στην Ελλάδα κυμαίνονται διαχρονικά σε επίπεδα κάτω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ, ο οποίος είναι σταθερά πάνω από 80% την περίοδο 2011-20. Οσον αφορά τις αποδοχές των πτυχιούχων, η Ελλάδα βρίσκεται σε σχετικά χαμηλή θέση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, απέχοντας 17 ποσοστιαίες μονάδες από τον μέσο όρο. Παρ' όλα αυτά, το φαινόμενο της μετανάστευσης εξειδικευμένου δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain) έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία, όπως και γενικότερα η εξερχόμενη από την Ελλάδα μετανάστευση (ενδεικτικά το 2012 αυτή κορυφώθηκε με 65.264 Έλληνες να φεύγουν για το εξωτερικό, ενώ ο αριθμός φτάνει μόλις τα 5.900 άτομα το 2021). Τέλος, **βασική πλευρά για την ταξική πόλωση του φοιτητικού πληθυσμού είναι ότι από την αρχή της κρίσης και έπειτα, η εργασία παράλληλα με τις σπουδές γίνεται αναγκαστική επιλογή για πολλούς/ες/α φοιτητές, φοιτήτριες και φοιτητά προκειμένου να μπορούν να σπουδάσουν.** Φυσικά αυτό δεν μπορεί εύκολα να μετρηθεί με άμεσο τρόπο αφού πρόκειται τις περισσότερες φορές για «μαύρη» ανασφάλιστη εργασία, όπως στον κλάδο του επισιτισμού, σε ιδιαίτερα μαθήματα, οικογενειακές επιχειρήσεις, κλπ. Η εφαρμογή του νόμου Πιερρακάκη και ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, θα προκαλέσει σύνθετες μεταβολές όσον αφορά την ταξική σύνθεση και την προοπτική των νέων που σπουδάζουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Είναι δεδομένο πάντως ότι θα ενισχυθούν οι τάσεις μείωσης του φοιτητικού πληθυσμού στα δημόσια πανεπιστήμια και παγίωσης ενός τοπίου δομών

και πτυχίων πολλαπλών ταχυτήτων και εντός της ανώτατης εκπαίδευσης, ενώ και με την προβλεπόμενη αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη πιθανόν να υπάρξει και μεγαλύτερη συγκέντρωση της σπουδάζουσας νεολαίας στα αστικά κέντρα.

Οι τομές που πραγματοποιούνται στο πεδίο της εκπαίδευσης αντανakλώνται, όπως είναι λογικό, και στην εργασιακή πραγματικότητα. Μετά το 2021 καταγράφεται μια άνοδος του ποσοστού απασχόλησης του επιπέδου εκπαίδευσης ανώτερης δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας, δηλαδή όσων έχουν σπουδάσει σε ΙΕΚ, ενώ όσοι έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια παραμένουν σε σταθερό ποσοστό απασχόλησης με ελάχιστη μείωση. **Κύριος κλάδος απασχόλησης της νεολαίας είναι η εστίαση και οι δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος, ακολουθεί το εμπόριο, η μεταποίηση και η εκπαίδευση, ενώ η βιομηχανία και οι κατασκευές ανεβαίνουν μεν αλλά δεν έχουν ανακάμψει ακόμα σε σχέση με την προ κρίσης κατάσταση.** Παρατηρείται, όμως, πως οι νέες θέσεις εργασίας που έχουν προκύψει χαρακτηρίζονται από χαμηλούς μισθούς, υψηλή αβεβαιότητα και επισφάλεια, πολλές ώρες εργασίας και ταυτόχρονα, έχουν αυξηθεί μετά το 2020 οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου εργασίας, οι οποίες μπορεί να είναι από 1 χρόνο και εξάμηνο έως και μερικής απασχόλησης για ένα μήνα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΓΣΕΒΕΕ τα ποσοστά της μερικής απασχόλησης παραμένουν πολύ υψηλά και πολλαπλάσια των άλλων ηλικιών και για τις ηλικιακές ομάδες 20-24 και 25-29 ετών. Ο λόγος για αυτό θα μπορούσε να είναι βέβαια, ότι στις νεαρές ηλικίες που όπως είδαμε νωρίτερα πολλές φορές συνδυάζεται η εργασία με σπουδές, αλλά είναι δεδομένο ότι συχνά λόγο για μερική απασχόληση αποτελεί και η αδυναμία εύρεσης ικανοποιητικής πλήρους απασχόλησης.

Παρότι διαφαίνεται μια ανάκαμψη της αγοράς εργασίας από το 2022 και συνεχίζεται η βελτίωση βασικών ποσοτικών μεγεθών της, αυτό δεν συνοδεύεται από ποιοτική αναβάθμισή της, καθώς δεν παρατηρείται ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών εργασίας με τους ευάλωτους, νέους, γυναίκες και άτομα χαμηλής εξειδίκευσης να παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα ανεργίας και χαμηλά επίπεδα απασχόλησης. Το γεγονός πως μέχρι και το τέλος του 2023 μπήκε στον πάγο η εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας, σε συνδυασμό με την άρση των lockdown, την επανεκκίνηση της οικονομίας και το Ταμείο Ανάκαμψης, οδήγησαν σε επιτάχυνση της οικονομικής δραστηριότητας και σε αύξηση της ζήτησης εργατικού δυναμικού, με αποτέλεσμα η ανεργία να μειωθεί. Ακόμα, όμως, και με αυτές τις ειδικές συνθήκες, η Ελλάδα βρί-

σκεται στη 2η θέση της λίστας των χωρών της ΕΕ με την υψηλότερη ανεργία σε όλες τις κοινωνικές ομάδες, ενώ παρουσιάζει το δεύτερο χαμηλότερο συνολικό ποσοστό απασχόλησης στις ηλικίες 20-64 ετών (61,7%). Σημαντικό είναι να αναφερθεί πως υπάρχει ένα κομμάτι νέων εργαζόμενων το οποίο, προσπαθώντας να αποφύγει τις δυσμενείς συνθήκες εργασίας, στρέφεται στην **αυτοαπασχόληση**, λόγω των παραπάνω, και στην ενασχόληση με δουλειές που έκανε ως χόμπι το προηγούμενο διάστημα και το ευχαριστεί.

B2.

Τάσεις και ρεύματα που διαμορφώνονται στη νεολαία

Κάθε γενιά, έχοντας μεγαλώσει σε διαφορετικές, περισσότερο ή λιγότερο, κοινωνικοπολιτικές συνθήκες, τείνει να διαμορφώνει χαρακτηριστικά, αντιλήψεις και συλλογικές εμπειρίες. Πάντα σε αυτή τη διαδικασία **βασικός παράγοντας είναι η ταξική θέση που έχει κάθε άτομο ή ομάδα ανθρώπων, όμως επειδή αυτή δε μεταφράζεται αυτόματα και σε ταξική συνείδηση, η ιδεολογία έχει πάντα καθοριστικό ρόλο.** Η ένταξη των ανθρώπων σε επιμέρους κοινωνικές ομάδες διαταξικής φύσης (φυλή, φύλο, κλπ) δημιουργεί ιδιαίτερες συνθήκες, κοινά χαρακτηριστικά, που επηρεάζουν την πρόσληψη της πραγματικότητας. Μια τέτοια κοινωνική κατηγορία είναι και η νεολαία.

Η νεολαία αποτελεί ένα σύνολο διαφορετικών κοινωνικών καταβολών, στην μεγάλη πλειοψηφία της όμως σήμερα προέρχεται από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα και η προοπτική της είναι να παραμείνει σε αυτά. Ωστόσο, ακόμα και αυτή η πλειοψηφία, στο μεγαλύτερο μέρος της **δεν είναι ενταγμένη με ένα μόνιμο τρόπο στην παραγωγή, αλλά σε κάποια δομή αναπαραγωγής, σπουδών, ή εναλλαγής μιας κατάστασης εργασίας και κατάρτισης.** Ακόμη, είναι η κοινωνική κατηγορία που ευρισκόμενη στα πρώτα χρόνια της ζωής της, ακόμα και στις πιο σκοτεινές και αβέβαιες εποχές, δεν μπορεί παρά να χτίζει μικρότερες ή μεγαλύτερες προσδοκίες για το μέλλον. Αυτά της τα χαρακτηριστικά γίνονται το υπέδαφος ανάπτυξης τάσεων, συμπεριφορών, κοινωνικών φαινομένων, που με ένα σχετικά διακριτό τρόπο εμφανίζονται στην νέα γενιά. Οι τάσεις αυτές δεν μπορούν να ιδωθούν σαν ένας κατάλογος θετικών και αρνητικών στοιχείων, αλλά πρέπει να εξεταστούν στο περιβάλλον εντός του οποίου γεννιούνται, δηλαδή

την εξέλιξη της ταξικής πάλης και με την δυναμική που αναπτύσσουν εντός του.

Σε αυτό το περιβάλλον, της εργασιακής και κοινωνικής ανασφάλειας, της δύσκολης επιβίωσης, της κατάργησης βασικών δικαιωμάτων, η νέα γενιά γνωρίζει και «ανακαλύπτει» τον κόσμο. Αυτά είναι τα πρώτα δεδομένα που καλείται να αποκωδικοποιήσει και δεν είναι τυχαίο που σε αυτή τη σκληρή εποχή εμφανίζονται πιο έντονα στην κοινωνία φαινόμενα ανταγωνισμού και κοινωνικού κανιβαλισμού. Δεν πρόκειται για κάποια εγγεγραμμένη πλευρά που υπάρχει στο DNA των ανθρώπων, όπως υποστηρίζει η αστική πλευρά, ότι δηλαδή ο άνθρωπος είναι από την φύση του ανταγωνιστικός και άπληστος. Αντίθετα αποτελεί την αντανάκλαση της εκμεταλλευτικής φύσης των ταξικών κοινωνιών και συγκεκριμένα του καπιταλισμού, όπου ειδικά σε περιόδους κρίσης, όταν η καθημερινή επιβίωση γίνεται ερώτημα παροξύνεται σε μεγάλο βαθμό. Πλάι σε αυτό, η επέκταση των ελαστικών σχέσεων εργασίας μετέτρεψε την ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων σε ένα συνεχές ταξίδι μεταξύ τομέων εργασίας και περιόδους ανεργίας, προγραμμάτων κατάρτισης, ακόμα και τόπου διαμονής. Η συγκρότηση ενός ελκυστικού προφίλ από δεξιότητες που θα είναι πιο πλούσιο από του διπλανού γίνεται βασικός στόχος, ενώ ταυτόχρονα ριζώνεται βαθιά η αντίληψη της ζωής σαν ένα ατομικό μονοπάτι. Ακόμα και σε περιπτώσεις πιο σταθερής εργασίας (κατά βάση στα στρώματα μισθωτής διανοήσης) ο κάθε εργαζόμενος πρέπει να έχει κατά νου να είναι πάντα ο πιο παραγωγικός, να τηρεί τα deadlines, να κάνει το κάτι παραπάνω δουλεύοντας υπερωρίες. **Η λογική του ατομικού δρόμου και του ανταγωνισμού αλληλοδιαπλέκονται στον μέγιστο βαθμό και γίνονται οι βασικές πυξίδες στο κυρίαρχο μοντέλο ζωής που προβάλλεται.**

Με τα παραπάνω δεδομένα **εμφανίζονται στην νεολαία μια σειρά φαινομένων/τάσεων** που καθηλώνουν την νέα γενιά και τροφοδοτούν τις τάσεις υποταγής.

α) Κρίση ανθρωπίνων σχέσεων

Η παραπάνω συνθήκη αυτή οδηγεί στην αποξένωση από καθετί κοινωνικό και αρχικά από τον ρόλο της εργασίας μας. Δεν βαθαίνουμε στην γνώση που λαμβάνουμε, δεν ασχολούμαστε με το ποιο προϊόν παράγουμε, αφού πρωταρχικό και πολλές φορές απόλυτο κριτήριο είναι η επιβίωση και πώς η εργασία θα βοηθήσει σε αυτό έστω και πρόσκαιρα και όχι η προσφορά στην κοινωνία. Έτσι τόσο στην εργασία και πολύ περισσότερο στην κοινωνία οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων **δεν δένο-**

νται από την κοινή προσπάθεια για ένα σκοπό, από την συνεργασία, την αλληλεγγύη, αλλά στην καλύτερη περίπτωση διακατέχονται από τυπικότητα και αδιαφορία, στην επικρατέστερη με ανταγωνισμό. Επικρατούν σε μεγάλο βαθμό σχέσεις που δίνουν status και prestige, αλλά όχι ευτυχία, συντροφικότητα, αγάπη. Η αβεβαιότητα για το μέλλον ενισχύει μια λογική ότι ζούμε μια φορά και «πρέπει» να κάνουμε τα πάντα ακόμα κι αν οι πράξεις μας τραυματίζουν τις σχέσεις μας. Αυτές τις αξίες άλλωστε προωθεί και η κυρίαρχη ιδεολογία. Οι ανθρώπινες σχέσεις χρωματίζονται με όρους συμφέροντος, όσο η ζωή μετατρέπεται σε ένα στίβο επιβίωσης. Το πλαίσιο αυτό γίνεται προφανώς εύφορο έδαφος για να αναπτυχθούν τόσο ιδεολογικά όσο και στην πράξη ρατσιστικές, σεξιστικές και κάθε λογής σκοταδιστικές και απάνθρωπες συμπεριφορές και αντιλήψεις.

β) Ανάπτυξη σκοταδιστικών ρευμάτων

Σε περιόδους κρίσης, επισφάλειας και φτώχειας, επιβιώνουν αφηγήματα που στη βάση τους εντείνουν τον κατακερματισμό της εργατικής τάξης σπέρνοντας τη μισαλλοδοξία, την ξενοφοβία, το ρατσισμό και το σεξισμό. Τα αφηγήματα αυτά βασίζονται σε μια ανορθολογική αντίληψη για τον κόσμο που προσπαθεί να ερμηνεύσει τα δεινά του καπιταλισμού ως πρόβλημα που μας έρχεται από κάποιον «έξωθεν» παράγοντα και όχι από τον πυρήνα της λογικής του συστήματος. **Ο κατακερματισμός της γνώσης, της αντίληψης και της ερμηνείας του κόσμου ενισχύει αυτού του τύπου τις αντιλήψεις.** Έτσι το παραμύθι ενός κόσμου ισότητας και ενίσχυσης των «αδύναμων» κοινωνικών ομάδων, πνίγεται στους υδάτινους φράχτες του Αιγαίου, δολοφονείται με τις δεκάδες γυναικοκτονίες των τελευταίων χρόνων. Η ανάδυση στα σπλάχνα του συστήματος λογικών που καταδεικνύουν τους εχθρούς στους μετανάστες, τους αλλόθρησκους, τις γυναίκες και τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, δυστυχώς αποτελεί πειστική αφήγηση για ένα κομμάτι της νεολαίας που στοχοποιεί τους παραπάνω ως υπεύθυνους για τα θραύσματα μια ζωής που την κάνει να νιώθει ανίσχυρη.

γ) Ένταση της βίας και της εγκληματικότητας

Η αποδιάρθρωση των κοινωνικών σχέσεων μαζί με την ανάπτυξη σκοταδιστικών ρευμάτων παίζει σημαντικό ρόλο στην ένταση φαινομένων βίας. Σε ένα κόσμο που η ζωή μας είναι αναλώσιμη, η ίδια η αξία της ανθρώπινης ύπαρξης υποβαθμίζεται και ενισχύονται οι τάσεις επιβολής του «ισχυρού». Θα ήμασταν εκτός πραγματικότη-

τας αν λέγαμε ότι τα βίαια φαινόμενα που παρατηρούνται δεν είναι μια τουλάχιστον ανησυχητική συνθήκη. Η αλήθεια όμως είναι ότι διαβάζοντας και αντίστοιχες έρευνες, πρώτον δεν είναι μια καινούρια κατάσταση, αντίθετα τα βίαια φαινόμενα παρατηρούνται με μια σταθερότητα, ειδικά την τελευταία 10ετία και πάνω της κρίσης. Δεύτερον και πιο σημαντικό η επιθετικότητα αυτή δεν έχει να κάνει με μια παραστρατημένη νεολαία με ροπή προς την εγκληματικότητα, αλλά με το σύνολο των κοινωνικών παραγόντων που επιδρούν στην νέα γενιά, αναπαράγοντας και νομιμοποιώντας την κουλτούρα της βίας. Η βία δεν είναι αποτέλεσμα μιας νεολαίας η οποία δε γνωρίζει όρια. **Είναι απότοκο του πώς μια κοινωνία που διδάσκει το δίκιο του ισχυρού σε κάθε πτυχή της ζωής διαμορφώνει προσωπικότητες.** Η σκλήρυνση της κοινωνίας, η όλο και μεγαλύτερη και πιο έντονη βία από πλευράς του κράτους καταλήγει να κανονικοποιεί την κουλτούρα της βίας στους νέους και όχι μόνο.

Η νεολαία που από μικρή ηλικία αντιλαμβάνεται την έλλειψη προοπτικής της και ελλείπει του συλλογικού δρόμου για το πώς ανατρέπεται αυτή η κατάσταση, γίνεται εύφορο υπέδαφος για να ανθίζουν ρεύματα όπου η ατομική επιβίωση μετατρέπεται σε κοινωνικό κανιβαλισμό πάσης φύσεως. Η αναζήτηση καλύτερης ζωής κάνοντας δουλειές εκτός νόμου, φαντάζει καλύτερη προοπτική από τα νόμιμα τρεις και εξήντα. Κάπως έτσι και τα πολιτιστικά πρότυπα που διηγούνται πώς τα κατάφεραν πουλώντας ναρκωτικά νομιμοποιούν ακόμα περισσότερο αυτή την λογική, με το ίδιο το σύστημα να χύνει κροκοδείλια δάκρυα στα πρωινάδικα για το «τι ακούνε τα παιδιά μας», αλλά ταυτόχρονα να προβάλλει με κάθε μέσο αυτή την κουλτούρα αφού παίζουν στην μέση συμφωνίες εκατομμυρίων. Δεν είναι τυχαίο μάλιστα ότι τα πρότυπα που προωθούν το κέρδος μέσω ναρκωτικών και του trafficking, είναι σφιχτά αγκαλιασμένα με τον σεξισμό και την επιβολή στον πιο αδύναμο. Αντίληψη της γυναίκας σαν αντικείμενο, στημένες κόντρες αντίπαλων «συμμοριών»/στρατοπέδων και χτίσιμο ενός «εγώ» που θα επιβληθεί στους άλλους με κάθε μέσο.

δ) Ένταση ψυχικών διαταραχών

Κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές, burnout. Συχνά ακούμε δικούς μας ανθρώπους να παλεύουν με κάτι από τα παραπάνω, ακόμα πιο συχνά φίλοι, συνάδελφοι, εμείς οι ίδιοι παλεύουμε σιωπηρά με ψυχικά νοσήματα που κάνουν την καθημερινότητα να μοιάζει με Γολγοθά. Η καθημερινότητα γίνεται μία σφιχτή θηλιά για όλες τις ηλικίες της

νεολαίας. Από τους μαθητές που δεν έχουν δικαίωμα στο όνειρο, έως και τους εργαζόμενους που αναλώνονται σε μια πληθώρα tasks που πρέπει να διεκπεραιωθούν από την εργασία μέχρι τις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου, αφαιρώντας κάθε τι όμορφο, δημιουργικό και απελευθερωτικό. Μια εργαζόμενη νεολαία, που δουλεύει παίρνοντας πίσω απολαβές που δεν καλύπτουν ούτε τα βασικά (το 84% της εργαζόμενης νεολαίας εκφράζει έντονη ανησυχία αν οι απολαβές του μπορούν να ανταποκριθούν στο βιοτικό επίπεδο) γεμίζοντας με περισσότερο άγχος για το πώς θα τα βγάλουμε πέρα. **Η κουλτούρα της μόνιμης αποδοτικότητας και επίτευξης ενός κοινωνικού στάτους με βάση τα κυρίαρχα πρότυπα που επιδρά σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητας, οδηγεί σε αλληπάλληλα αισθήματα ματαιώσης και αποτυχίας.** Τέλος, η στρεσαριστική καθημερινότητα της ζωής στην πόλη, η έλλειψη ελεύθερου χρόνου και ποιοτικής αξιοποίησης του, ακόμα και η περιορισμένη δυνατότητα επαφής με τη φύση στα γκρίζα αστικά κέντρα, είναι παράγοντες που δρουν ενισχυτικά στην παραπάνω τάση. Καθόλου παράξενο λοιπόν που η Ελλάδα είναι πρωταθλήτρια στην Ευρώπη στις αγχώδεις διαταραχές και την κατάθλιψη, πόσο μάλλον τη στιγμή που απουσιάζει και οποιαδήποτε πρόληψη αλλά και δομές στήριξης από το κράτος που θα μπορούσαν να παρέχουν δωρεάν υποστήριξη.

ε) Διάφοροι εθισμοί

Φυσικά, όσο πιο δύσκολη γίνεται η καθημερινότητα, η προσπάθεια για μια διέξοδο που θα «μαλακώσει» ή θα παραμερίσει για λίγο το παρόν μοιάζει με σανίδα σωτηρίας. Ο εθισμός στις ναρκωτικές ουσίες σαρώνει αφού γίνεται αποκούμπι για κάθε λογής δυσκολία. Από την απάλευτη καθημερινότητα, την μοναξιά, μέχρι και την ανάγκη ανταπόκρισης στα ξεχειλωμένα ωράρια. Το ατέλειωτο scrolling στα διάφορα social media παρακολουθώντας το προσαρμοσμένο content από τους εξελιγμένους αλγόριθμους, αυξάνει τα επίπεδα της ντοπαμίνης που δεν βρίσκεται από την δημιουργικότητα, την παρέα, την αίσθηση της εξέλιξης. Ο τζόγος δίνει την ψευδαίσθηση μιας άμεσης οικονομικής ένεσης, με αποτέλεσμα να καταλήγουν χιλιάδες νέοι άνθρωποι να τζογάρουν για ώρες την τύχη τους στα «φρούτα του διαβόλου» και το στοίχημα. Ο εικονικός κόσμος των video games γίνεται μια άβυσσος μέσα στην οποία χάνεται εύκολα για να ξεφύγεις από τα προβλήματα που δεν λύνονται με το τηλεχειριστήριο. Με διαφορετικό τρόπο αυτοί και άλλοι εθισμοί γίνονται τσιρότα σε μια πληγή που είναι πολύ βαθύτερη

και φυσικά προσφέρονται αβέρτα με τέτοιους όρους από το ίδιο το σύστημα μιας και το καθένα από αυτά φουσκώνει τις τσέπες των επιχειρήσεων που τα προσφέρουν.

Η ελπίδα της νεολαίας για έναν κόσμο διαφορετικό

Όπως περιγράψαμε και παραπάνω, καθένα από αυτά τα φαινόμενα με τις κοινές ή διαφορετικές αιτίες που του αναλογούν, παίζει ρόλο στην στάση ζωής και τις επιλογές κάθε ανθρώπου, δεν αποτελούν όμως την πλήρη περιγραφή της εικόνας. Ο κάθε φορά κοινωνικός και πολιτικός συσχετισμός επιδρά σημαντικά, καθώς καθορίζει πέρα από τις συνθήκες καθημερινής ζωής (οικονομικούς όρους επιβίωσης, συνθήκες εργασίας) και ένα κυρίαρχο σύστημα αντίληψης και αξιών. Έτσι, ο τρόπος που κάθε άνθρωπος διαβάζει την πραγματικότητα που ζει, αντιδρά και συμπεριφέρεται μέσα σε αυτή, σε μεγάλο βαθμό αντανάκλα το κατά πόσο βλέπει την ανάγκη και τη δυνατότητα αλλαγής ή συντήρησής της, μια κατάσταση που μπορεί να είναι δυναμική ακόμα και για το ίδιο άτομο. **Πλάι στις τάσεις που μας κρατούν δέσμιους ή αμήχανους, αναπτύσσονται και αντίρροπες που ωθούν σε ένα βαθμό στην αμφισβήτηση, την εξωτερίκευση της οργής προς το σύστημα και την αναζήτηση προοπτικής ανατροπής των όρων ζωής που επιβάλλει.**

α) Τάσεις ριζοσπαστικοποίησης της νεολαίας

Με πυξίδα την οργή, την αγανάκτηση και την ντροπή για τις διάφορες συνθήκες που βιώνει, η νεολαία ανά περιόδους αμφισβητεί επιμέρους πλευρές της αστικής πολιτικής και δείχνει σοβαρή διάθεση σύγκρουσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η κινητοποίηση της νεολαίας με το έγκλημα στα Τέμπη. Μπροστά στην εικόνα του θανάτου, η οργή, η απογοήτευση, γίνεται ηθική προσταγή για την νεολαία που βρίσκεται στους δρόμους μαζικά, απεργεί και φωνάζει δυνατά το αίτημα για κοινωνική δικαιοσύνη. Εξίσου χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το φοιτητικό κίνημα του 2024, που η πλειοψηφία των σχολών τελούσε για δύο μήνες υπό κατάληψη και πραγματοποιήθηκαν συλλαλητήρια αντίστοιχης μαζικότητας με το κίνημα του '06-'07 ενάντια στην ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων. Δύο εικόνες αγανάκτησης και αγωνιστικότητας, οι οποίες αμφισβήτησαν την πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων των κοινωνικών αγαθών και προσπάθησαν να περιγράψουν, σε αυτό το ασφυκτικό τοπίο, τον αντίκτυπο που έχουν στις κοινωνικές ανάγκες. Η παγκόσμια «φοιτητική intifada», η κατάληψη στα campus σε πανεπιστήμια της Αμερικής και της Ευρώπης, ως ένδειξη αντίθεσης για την Γενοκτονία του παλαιστι-

νιακού λαού, πέρα από το ότι έφερε στην επιφάνεια νέες μορφές δράσης σε πανεπιστήμια που η πλήρης επιχειρηματοποίηση και το αυταρχικό πλαίσιο έχει ολοκληρωθεί προ πολλού, έδειξε ότι η νεολαία διεθνώς δεν είναι μια γενιά «στον γύψο». Ταυτόχρονα, η ακραία αναβάθμιση των όρων καταστολής, δημιουργεί μια συνθήκη ώστε η νεολαία να μπει στους αγώνες με ανεπτυγμένη μαχητικότητα και διάθεση σύγκρουσης με την καταστολή του κράτους (Ιταλία, Γαλλία, Χιλή, Τουρκία, κ.ά.). Όλα τα παραπάνω εκφράζουν σε ένα βαθμό μια πιο **βαθιά αγανάκτηση που κρύβεται στην συνείδηση της νέας γενιάς, ένα «δεν πάει άλλο» στην ζωή που της έχουν ετοιμάσει.** Ένα «δεν πάει άλλο» που ενώ τις περισσότερες φορές είναι καθηλωτικό, υπό προϋποθέσεις μπορεί και γίνεται δύναμη πυρρός για πολύ σημαντικές κινηματικές αντιστάσεις και είναι η μαγιά για το νέο γύρο ταξικών αναμετρήσεων.

β) Ψήγματα αμφισβήτησης του καπιταλιστικού status quo

Το αίσθημα ασφυξίας που νιώθει η νεολαία βλέποντας μια προοπτική που δεν έχει και πολλά να υποσχεθεί εμφανίζεται με διαφορετικούς τρόπους, είτε δημιουργικούς και ανατρεπτικούς, είτε και με αίσθημα ανημπόριας και παραίτησης. Είναι σημαντικό όμως να αναδείξουμε ότι **έχει στον πυρήνα του μια αμφισβήτηση η οποία αφορά πυρηνικές πλευρές της καπιταλιστικής κοινωνίας, ακόμα κι αν γίνεται με αντανάκλαστικό και όχι συνειδητό τρόπο** για τον περισσότερο κόσμο. Το κύμα της «μεγάλης παραίτησης» που εμφανίστηκε διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα, με χιλιάδες νέους/ες/α να απορρίπτουν δουλειές με άθλιες συνθήκες αφήνοντας στα κρύα του λουτρού τα αφεντικά που γκρίνιαζαν για την έλλειψη προσωπικού, δεν ήταν για την πλειοψηφία ένα ζήτημα επιλογής καριέρας. Ήταν μια ξεκάθαρη άρνηση αποδοχής ενός εργασιακού πλαισίου εξευτελιστικού, από ανθρώπους μάλιστα που δεν είχαν εξασφαλισμένο το εισόδημά τους. Ένα υπόρρητο όχι στις συνθήκες ελαστικής εργασίας. Μαζί με αυτό η τεράστια συμμετοχή και μαχητική στάση χιλιάδων νέων ανθρώπων σε αγώνες του φεμινιστικού κινήματος, σε αγώνες υπεράσπισης του περιβάλλοντος, στην δειλή αλλά μαχητική εμφάνιση των αντιπολεμικών κινητοποιήσεων, δείχνει ότι η ευαίσθητη φλέβα της υπεράσπισης του μέλλοντος από τις νέες γενιές είναι ακόμα ενεργή.

γ) Οργάνωση των εργαζομένων και ενίσχυση ταξικής συνείδησης

«Το σωματείο μας παλεύει για να προστατεύει τους εργαζόμενους της Alphabet, τους χρήστες

των υπηρεσιών μας, τον κόσμο μας. Αναγνωρίζουμε την δύναμη μας σαν εργαζόμενοι στην Alphabet, πλήρους απασχόλησης, προσωρινής, εργολαβικοί και συμβασιούχοι, προκύπτει από την μεταξύ μας αλληλεγγύη». Αυτές είναι οι πρώτες λέξεις που διαβάζει κανείς στο site του σωματείου των εργαζομένων της Alphabet, μητρικής εταιρείας της Google, που χτίστηκε μέσα στην πανδημία. Αντίστοιχες κινήσεις παρατηρούνται σε μία σειρά από εταιρείες κολοσσούς διεθνώς, όπως στην Amazon. Το προφίλ εταιρειών που προβάλλουν μία προοδευτική βιτρίνα με δήθεν ικανοποιημένους εργαζομένους, γκρεμίζεται από το ταξικό ένστικτο των εργαζομένων που ακόμα και στους πιο ζοφερούς καιρούς είναι μία φλέβα που δεν σταματάει να χτυπάει, **γεννώντας πρωτοπόρους αγωνιστές που αναζητούν νέους τρόπους οργάνωσης και αντεπίθεσης.** Η κίνηση αυτή γίνεται με έναν διττό τρόπο: **α) με την λογική εργατικής διεκδίκησης, ίδρυσης σωματείων, κλαδικών αγώνων για αυξήσεις σε μισθούς ή καλύτερες εργασιακές συνθήκες.** Αυτό αποκρυσταλλώνεται και στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, όπου οι απεργιακές κινητοποιήσεις έχουν αξιόλογη μαζικότητα, μια σειρά σωματείων αυξάνουν τα μέλη τους και ιδρύονται σωματεία σε κλάδους και εταιρείες που υπήρχε συνδικαλιστική έρημος (Wolt, e-food, Cosco), παρά την γενικότερη υποχώρηση του εργατικού κινήματος. **β) Μια λογική συνολικότερης κριτικής των εργαζομένων τόσο στο τι παράγουν και για ποιον, όσο και στο τι θέση παίρνουν στην ευρύτερη ταξική αντιπαράθεση.** Παραδείγματα αποτελούν οι 50 εργαζόμενοι της Google που απολύθηκαν επειδή έκαναν ανοιχτή κριτική στα project που συνδέονται με το Ισραηλινό κράτος, οι λιμενεργάτες στην Ιταλία που εμπόδισαν πλοία να μεταφέρουν πολεμικό εξοπλισμό στον ρωσοουκρανικό πόλεμο, η απεργιακή 8^η Μάρτη με τεράστιες πορείες σε όλο τον κόσμο. Αυτά είναι παραδείγματα εργατικών μαχών ενάντια σε ένα μέλλον που χωράει την πλειοψηφία των εργαζομένων, ακόμα κι αν σε πολλές περιπτώσεις δεν υπολογίζονται από την επίσημη αριστερά.

δ) Πολιτιστική αναζήτηση με ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά

Σε μια καθημερινότητα τόσο κατακερματισμένη, η κατανάλωση πολιτισμικού υλικού εύπεπτου και επιφανειακού, που προωθείται και πολλές φορές με την στάμπα του εναλλακτικού, φαίνεται ότι είναι ο πιο εύκολος δρόμος. Παρ' όλα αυτά, ο λαϊκός κόσμος πάντα θα εκτιμά και θα αναζητά αυτές τις φωνές που είναι οικείες, που μιλάνε την ίδια γλώσσα, που αποτυπώνουν την πραγματικό-

τητα που ζούμε και κάποιες φορές τείνουν να την αμφισβητούν. Η πιο έκδηλη εμφάνιση αυτής της αναζήτησης είναι η απήχηση που έχει στην νέα γενιά το hip hop της έντονης κοινωνικής κριτικής. Δεν είναι όμως μόνο αυτό. Η στήριξη με μαζικούς όρους σε ανεξάρτητα, αυτοοργανωμένα φεστιβαλ και πολιτιστικά δρώμενα, η συμμετοχή σε ανεξάρτητες πολιτιστικές ομάδες και η έκφραση μέσω του πολιτισμού και της τέχνης φέρνουν στην επιφάνεια μια ανάγκη για στήριξη της ριζοσπαστικής πλευράς του πολιτισμού.

Φυσικά όλα τα παραπάνω δεν εμφανίζονται με ευδιάκριτο τρόπο στην κοινωνία και την νεολαία, ούτε συγκροτούν από μόνα τους πολιτική στάση. Δεν είναι χαρακτηριστικά που χωρίζουν τους καλούς της κοινωνίας από τους κακούς. Αντίθετα είναι τάσεις που διαπλέκονται και συχνά συγκρούονται μεταξύ τους. Για να υπερτερήσουν οι τάσεις χειραφέτησης, αλλά και για να μετατραπούν από τάσεις και δυνατότητες σε πολιτικό πρόγραμμα, μορφές αγώνα, στράτευση σε μια άλλη υπόθεση, είναι χρέος της πρωτοπορίας και ειδικά των κομμουνιστών/τριων να μπορούν όχι μόνο να τις διαβάσουν, αλλά να βρίσκουν και δρόμο επίδρασης σε αυτές.

B.3 Πώς παρεμβαίνει η αστική πολιτική στην νεολαία;

Το ερευνητικό «ενδιαφέρον» των αστικών think tanks γύρω από τις νέες γενιές δεν είναι διόλου τυχαίο. Η γενιά των Millennials & η GenZ πρωταγωνιστούν στα κινήματα που ξεσπάνε και αποτελούν target group όλων των πολιτικών κομμάτων, οργανώσεων και ρευμάτων που επιχειρούν να επιδράσουν πάνω τους αναγνωρίζοντας πως σε αυτές τις γενιές ενυπάρχουν τάσεις που εν δυνάμει θα είναι καταλυτικές των επερχόμενων κοινωνικών συγκρούσεων και εξελίξεων. Χαρακτηριστικό είναι πως με την αλματώδη γιγάντωση των social media και την προεξέχουσα παρουσία της νεολαίας σε αυτά, ιδιαίτερα σε Instagram και Tik Tok, πολιτικοί ηγέτες ανά τον κόσμο σπαταλούν τεράστια ποσά σε καμπάνιες προώθησης των πολιτικών τους μέσω των social media (βλ. Μητσοτάκης στο Tik Tok). Ο τρόπος που προσπαθεί να επιδράσει η αστική πολιτική πάνω στη σημερινή νεολαία δεν είναι ξεκομμένος από τις αναζητήσεις των γενιών αυτών, των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τους, αλλά και των τάσεων που αναδεικνύονται από τη συμμετοχή τους στα κινήματα. Ξεχωρίζουμε τα παρακάτω αστικά ρεύματα που

προσπαθούν να επιδράσουν στη νεολαία και σε κομμάτια της μοιάζουν να έχουν και σημαντική επιρροή.

a) There is no alternative (TINA) και ατομισμός

Ίσως την πιο σημαντική επίδραση στη νεολαία και μάλιστα με σταθερά αυξητική πορεία μέσα στα χρόνια, έχει το ρεύμα του ατομισμού, του ανταγωνισμού, αλλά και του καριερισμού. Σχετίζεται άμεσα με την επικράτηση του δόγματος TINA, δηλαδή του νετερμινισμού του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού πως δεν υπάρχει κανένας τρόπος κοινωνικής οργάνωσης έξω από αυτόν που να μπορέσει να εφαρμοστεί. Ο ατομισμός, ο κοινωνικός κανιβαλισμός, αλλά και ο ανταγωνισμός σε όλα τα επίπεδα, με αποκορύφωμα το πεδίο της εκπαίδευσης και της εργασίας, αποστρέφουν από τη συλλογικότητα, τις συλλογικές μορφές έκφρασης και δράσης και ναρκοθετούν τις δυνατότητες ανατροπής της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων. Ταυτόχρονα, σε έναν κόσμο που η «προσωπική προσπάθεια» μοιάζει το Α και το Ω έναντι της συλλογικής και κοινωνικής, ο καριερισμός και η προσωπική επιτυχία σε ακαδημαϊκό και επαγγελματικό επίπεδο παρουσιάζονται ως εφικτά και τα πιο σημαντικά για μια «ευτυχισμένη» ζωή. Συχνά στη νεολαία γίνεται μια συζήτηση περί «ανικανοποίητου». Είναι σημείο των καιρών ή προσωπική τάση; Η κοινωνία της «αφθονίας» όπως παρουσιάστηκε την 20ετία 1980-2000 έχει προ πολλού παρέλθει, ωστόσο η «αφθονία» της πληροφορίας, των αγαθών και των επιθυμιών που όλα αυτά δημιουργούν παραμένει. Υπάρχει μια συνεχής αντίφαση ανάμεσα σε αυτά που γνωρίζεις ότι θα μπορούσες να έχεις και σε αυτά που πράγματι έχεις. Μέσα από τη βιτρίνα των social media και της διαφήμισης προωθείται η εικόνα της συνεχούς κατανάλωσης -σε υλικό αλλά και άυλο- επίπεδο η οποία θα υποκαταστήσει το ανεκπλήρωτο μιας πιο δίκαιης κοινωνίας, ενός κόσμου πιο αξιοβίωτου. Όσο περισσότερο οι κοινωνικές και υλικές συνθήκες δημιουργούν συναισθηματική ασφυξία, τόσο πιο «εφικτό» παρουσιάζεται το να καλυφθεί το κενό αυτό -σε ατομικό πάντα επίπεδο- από αγαθά, στιγμές, εικόνες που θα συμβάλουν στην απόδραση από το τώρα, χωρίς όμως να χτίζουν κάτι για το μέλλον. Το κυνήγι της «ευτυχίας» ταυτίζεται με την προσωπική επιτυχία, τη μάχη για συγκέντρωση αγαθών και πληροφορίας, όσο δύσκολο και ανέφικτο κι αν αποδεικνύεται, καθώς υπάρχει κάτι που είναι πιο δύσκολο ακόμα κι αυτό είναι ο συλλογικός αγώνας για κοινωνική αλλαγή. Σε αυτό το πλαίσιο η πλήρως εμπορευματοποιημένη ψυχαγωγία, η διασκέδαση αλλά και

ο πολιτισμός της εύκολης μαζικής «κατανάλωσης» στρέφουν την κοινωνική συνείδηση στην κατεύθυνση του «βασίλειου των αναγκών» -όπως σημειώθηκε παραπάνω- και μακριά από την αντίσταση και την οργάνωση σε άλλη κατεύθυνση.

β) Ενσωμάτωση της κοινωνικής δυσaréσκειας

Μερίδα του συστήματος επιχειρεί να συγκροτήσει ένα σύγχρονο προοδευτικό αφήγημα ενσωματώνοντας πολιτικά αιτήματα που αφορούν ζητήματα που ευαισθητοποιούν την νεολαία, το λεγόμενο «ρεύμα του δικαιωματοσμού». Είτε με πολιτικές καμπάνιες αστικών κομμάτων, είτε αξιοποιώντας μια σειρά από ΜΚΟ, εθελοντικές ομάδες, influencers, κλπ., το σύστημα προσπαθεί να αποπολιτικοποιήσει, να καταστήσει ακίνδυνα και κυρίως να κρατήσει μακριά από το κίνημα και πιο ανατρεπτικές αναζητήσεις, αιτήματα που αφορούν τα δικαιώματα των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ+, το περιβάλλον, το προσφυγικό ζήτημα. Οι πολιτικές του pink washing εταιρειών και κρατών μέσα από την στήριξη του αστικού φεμινισμού και του green washing μέσα από ψευδο-πιστοποιήσεις (προϊόντα μηδενικού άνθρακα κλπ), την εστίαση στα καταναλωτικά πρότυπα και την ατομική ευθύνη (βιγκανισμός, ανακύκλωση, καλαμάκια και πλαστικό κ.ο.κ.) ακόμα και οι πράσινες πολιτικές του συστήματος αναδεικνύουν ακριβώς αυτή την προσπάθεια. Τα παραπάνω στοιχεία της αστικής πολιτικής μπορούμε να τα δούμε να εκφράζονται τόσο μέσω του νεοφιλελευθερισμού, της ακροδεξιάς, όσο και μέσω της σοσιαλδημοκρατίας. Οι πολιτικές που εφαρμόζονται σε παγκόσμιο επίπεδο τόσο από κυβερνήσεις νεοφιλελεύθερες, όσο και από πιο σοσιαλδημοκρατικές βλέπουμε να τέμνονται τόσο στο κομμάτι της εκμετάλλευσης της νεολαίας και της εργατικής τάξης, όσο και στους τρόπους ενσωμάτωσης της κοινωνικής δυσaréσκειας και οργής.

Ένα ακόμα εργαλείο του κρατικού μηχανισμού να ενσωματώσει ή να λειάνει την κοινωνική δυσaréσκεια αποτελεί η **επιδοματική πολιτική με την οποία επιχειρεί να εξαγοράσει την σιωπή και την συναίνεση**. Τα «δώρα» της κυβέρνησης στους νέους, τα επιδόματα σε αγρότες μετά τις μεγάλες καταστροφές, εξαγοράζουν κοινωνικές ομάδες, αμβλύνουν την κοινωνική δυσaréσκεια και συγκροτούν συμμαχίες αντίστοιχα. Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται και αρκετοί εργοδότες προσπαθώντας να πλασάρουν μια λογική ότι στην επιχείρησή τους είναι «όλοι μια οικογένεια», για να χρυσώσουν το χάπι της υπερωρίας, τους χαμηλούς μισθούς, υπό το πρίσμα ότι είναι καλό για την επιχείρηση.

Τέλος, τον ίδιο ρόλο παίζουν με έναν ευρύτερο τρόπο και οι διάφορες πολιτιστικές πολιτικές του κεφαλαίου. Τα διάφορα ιδρύματα μεγάλων εθνικών ευεργετών αναλαμβάνουν δράση με παρόμοιο τρόπο. Ενισχύουν την πολιτιστική έκφραση, επιλέγοντας όμως, και τελικά ελέγχοντας, την πολιτιστική παραγωγή της χώρας. Έτσι, οι ριζοσπαστικότερες πολιτιστικές αφηγήσεις περιορίζονται σε μια μεταμοντέρνα κριτική η οποία αδυνατεί να προσφέρει εναλλακτικές και εν τέλει ενσωματώνεται στο κυρίαρχο. Με αυτό τον τρόπο, το κεφάλαιο καταφέρνει να ξεπλένεται, μέσα από πολιτιστικές δράσεις, αλλά και να συγκροτεί συμμαχίες.

γ) Το δόγμα πατρής-θρησκεία-οικογένεια

Η διάθεση για αντίδραση και πολλές φορές η οργή που εκφράζεται από τη νεολαία για το πολιτικό σύστημα, τους θεσμούς, την οικονομική ανέχεια που έχει επέλθει ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, αξιοποιείται από ρεύματα που προβάλλουν τις αξίες «πατρής-θρησκεία-οικογένεια» ως την απάντηση απέναντι στη ζοφερή καθημερινότητα. Παρότι στη σημερινή νεολαία η Εκκλησία δε φαίνεται να έχει ριζωμένη επίδραση, τα ιδεολογήματά της μοιάζουν βαθιά ριζωμένα στη συλλογική κοινωνική συνείδηση, με αποτέλεσμα να την επηρεάζουν. Η υιοθέτηση πλευρών της ακροδεξιάς ατζέντας σχεδόν από το σύνολο του αστικού πολιτικού φάσματος, πτυχών της ακόμα και από αριστερές δυνάμεις, η επίσημη ρατσιστική πολιτική ΕΕ-κυβερνήσεων, η ανάδειξη συντηρητικών λογικών για την αξία της παραδοσιακής οικογένειας και το μίσος για ότι τη διαρρηγνύει, νομιμοποιούν στην νεολαία τέτοιες απόψεις.

Σε συνδυασμό, δε, με την οικονομική ανέχεια και τα κοινωνικά αδιέξοδα που εντάθηκαν εν μέσω παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης, οι παραπάνω -και πολλές ακόμη- πολιτικές διαχείρισης του προσφυγικού, αλλά και η αναπαραγωγή της θεωρίας των δύο άκρων από όλα τα αστικά πολιτικά ρεύματα, έδωσαν τεράστιο βήμα στην ακροδεξιά. Για χρόνια καλλιεργήθηκε στον κόσμο και ιδιαίτερα στην Ευρώπη ένας **διττός ρατσισμός**. Από τη μία οι ενεργές και υλικές πολιτικές υποβάθμισης και εξαθλίωσης των προσφύγων, η εμπέδωσή τους ως «πολιτών δεύτερης κατηγορίας» ή ακόμη και ως «λαθρομεταναστών» που δεν έχουν δικαίωμα να βρίσκονται στην εκάστοτε «χώρα υποδοχής». Από την άλλη η ιδεολογική επικράτηση πως ο ευρωπαϊκός πολιτισμός είναι πολύ ανώτερος όλων των άλλων και έρχεται ως «σανίδα σωτηρίας» για την «καθυστερημένη» Ανατολή, αλλά και η συνεχόμενη «απειλή» της «Ανατολής των τρομοκρατών» (βλ ISIS, τρομοκρατικά χτυπήματα ανά τον κόσμο

και αξιοποίησή τους), εντείνει την ισλαμοφοβία. Πρόκειται για πολιτικές και ιδεολογήματα που εξαπλώθηκαν πρώτα από όλα από πλευράς «δημοκρατικών», νεοφιλελεύθερων ή ακόμα και σοσιαλδημοκρατικών κυβερνήσεων και κομμάτων, ενώ σε συνδυασμό με τις πολιτικές οικονομικής ανέχειας για το σύνολο του πληθυσμού (ντόπιου και μεταναστευτικού) διαμόρφωσαν εύφορο πεδίο για την επίδραση του εθνικιστικού εξτρεμισμού, ακροδεξιών κομμάτων και ρευμάτων που μιλάνε για «αλλοίωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού» και δίνουν την εύκολη «λύση», αυτή του αφανισμού των μεταναστ(ρι)ών ως δήθεν απάντηση σε όλα τα προβλήματα.

Ο εθνικισμός, ο ρατσισμός και η ξενοφοβία επιδρούν στη σημερινή νεολαία και ειδικά σε πιο μικρές ηλικίες (15-20) που δεν συνδέονται την εμπειρία της ανόδου της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα. **Η ξενοφοβία φαίνεται να είναι αυξημένη στις νέες γενιές**, ενώ το μεταναστευτικό απασχολεί με αρνητικό τρόπο σε αρκετές περιπτώσεις. Το “παράδοξο” είναι πως η νεολαία δείχνει απρόθυμη να ταυτιστεί πολιτικά με πολιτικά ρεύματα του εθνικισμού, αλλά είναι ξεκάθαρο πως **τμήματά της επηρεάζονται από το «αντισυστημικό» προφίλ που πλασάρουν τα ιδεολογήματα αυτά**, την απάντηση διά της βίας, της κυριαρχίας στον πιο αδύναμο, σε μια περίοδο που ο προσωπικός έλεγχος που μπορείς να ασκήσεις στη ζωή σου μοιάζει μικρός, συνεπώς η «στροφή» στην «εύκολη» επίθεση στον αδύναμο μοιάζει ενδυναμωτική.

Στην ίδια βάση, και παρά το ολοένα και αυξανόμενο ρεύμα υπεράσπισης βασικών δικαιωμάτων των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων (ιδιαιτέρως στην GenZ), αναπαράγονται και οξύνονται, με διάφορες μορφές, **στερεότυπα για το φύλο και την σεξουαλικότητα με βάση τα ανδρολογικά, συντηρητικά και πατριαρχικά πρότυπα** γύρω από το ρόλο της γυναίκας στην κοινωνία, την οικογένεια εν γένει, τους διάφορους σεξουαλικούς προσανατολισμούς, το κοινωνικό φύλο, τα πρότυπα συμπεριφοράς και κουλτούρας κ.ά. Τέτοιες αντιλήψεις προβάλλονται μαζικά στη δημόσια σφαίρα τόσο από την επίσημη ακροδεξιά, όσο κι από τμήματα των φιλελεύθερων κομμάτων, τα αστικά ΜΜΕ, δήθεν «επιστημονικούς» κύκλους και διακινούνται σε διάφορες μορφές μαζικά μέσω των social media, ακόμη και με τη μορφή κανιβαλιστικών προκλήσεων, στοιχημάτων, κυκλωμάτων ανταλλαγής γνωμών και υλικού. **Η έμφαση από άλλους κύκλους της αστικής πολιτικής στην προσωπική επίλυση και «διεκδίκηση» των δικαιωμάτων ως ατομικών** και η υιοθέτησή της πολιτικής «ταυτοτήτων», που δεν απαντούν συνολικά στον πυρήνα των προβλημάτων για τη ζωή και

τα δικαιώματα των εργαζομένων και τη νεολαία, σε συνδυασμό με την προσπάθεια της ακροδεξιάς για επιρροή στα πιο εργατικά στρώματα, συγκροτούν μια νέα **μαζική στροφή στις νέες γενιές σε πιο παραδοσιακές συντηρητικές αντιλήψεις**, στην όξυνση του σεξισμού, της έμφυλης βίας και εντονότερων μορφών έκφρασης της πατριαρχίας.

δ) Καταστολή και ιδεολογική τρομοκρατία

Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, απαιτεί την αυταρχική θωράκιση του κράτους, και την ένταση της καταστολής, ακόμα και προληπτικά, για τον βαθύτερο κοινωνικό έλεγχο οποιασδήποτε αντίστασης. Η αναγκαιότητα αυτή απορρέει από την διευρυμένη φτωχοποίηση, την ένταση της εκμετάλλευσης και της συγκέντρωσης του πλούτου, αλλά και στα του οίκου μας από την αυθάδεια και αρπακτικότητα του ελληνικού κεφαλαίου. Πρώτα απ’ όλα η προσπάθεια αφοπλισμού του εργατικού κινήματος με τα αντεργατικά νομοσχέδια που στοχεύουν στον πλήρη κρατικό έλεγχο των σωματείων και στο χτύπημα της απεργίας, η υπερστελέχωση του κατασταλτικού μηχανισμού, ο βρώμικος ρόλος του δικαστικού μηχανισμού, το χτύπημα του ασύλου και η απαγόρευση των κοινωνικών δράσεων στα πανεπιστήμια δημιουργούν μια γενικευμένη αίσθηση ανελευθερίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, το σύστημα επιχειρεί να αξιοποιήσει κάθε κρίση ως ευκαιρία αντιδραστικής ανασυγκρότησης, με χαρακτηριστική περίπτωση την διαχείριση της πανδημίας. Οι μαζικές απαγορεύσεις, η καραντίνα, η τιμωρητική διαχείριση των ανεμβολίαστων, η απαγόρευση της διαφωνίας στο όνομα της έκτακτης ανάγκης αποτελούν μόνο πλευρές ενός παγκόσμιου **γενικευμένου αυταρχικού πειραματισμού του κεφαλαίου ως προς την καταστολή και την πειθάρχηση, η οποία έδωσε νέα εργαλεία και μορφές παρακολούθησης του πληθυσμού**. Σε αντίστοιχο πλαίσιο βρίσκεται και η διαχείριση των πολεμικών εξάρσεων όπως της γενοκτονίας στην Παλαιστίνη με την απαγόρευση ακόμα και των συμβόλων της αντίστασης από τον δημόσιο χώρο, την ποινικοποίηση της υπεράσπισης του δίκαιου των λαών και η απειλή των τρομονόμων στο όνομα της ειρήνης αλλά και των εταιρών του δυτικού κεφαλαίου.

Τέλος, η αστική πολιτική επιχειρεί να ελέγξει και να καταστείλει την λαϊκή δυσaráσκεια και με ιδεολογικο-πολιτικά μέσα. Ο **ιστορικός αναθεωρητισμός** επιχειρεί να συγκροτήσει ασφαλή αφηγήματα (καταστέλλοντας τα υπόλοιπα). Έτσι επιχειρείται να εγκαθιδρυθεί η απουσία εναλλακτικής (ΤΙΝΑ), η οποία υποστηρίζεται και από αντεπιστημονικές θεωρίες που προπανανδίζονται

ανελλιπώς (θεωρία των δύο άκρων, ανταγωνιστική φύση ανθρώπου κ.ά.). Ο επικοινωνιακός αποκλεισμός και ο αυταρχισμός προφανώς ενισχύει αυτές της προσπάθειες με χαρακτηριστικότερη την σιγή για την Παλαιστίνη στα επίσημα μέσα.

Με τον καιρό να' ναι κόντρα... η νεολαία σηκώνει κεφάλι!

Αδιαμφισβήτητα ζούμε σε μια εποχή αρνητικού κοινωνικού και πολιτικού συσχετισμού. Η αστική πολιτική, τα ρεύματά της και τα κόμματα που την εκφράζουν έχουν βρει πολλούς -νέους και παλιούς- τρόπους ενσωμάτωσης της νεολαίας. Η νεολαία που παίζει ιστορικά έναν πρωτοπόρο ρόλο στην ανάδυση εξεγερτικών κινήσεων, είναι επικίνδυνη για το αστικό πολιτικό σύστημα, ειδικά καθώς κομμάτι της είναι μέρος της σύγχρονης εργατικής τάξης και βλέπει τα όνειρα και τις ελπίδες της -αν υπάρχουν- να καταρρέουν, αντιλαμβάνεται την αδικία και την εκμετάλλευση με τους πιο σκληρούς όρους στο πετσί της. Η νεολαία που δουλεύει σεζόν για να λειτουργεί η φανταχτερή τουριστική βιομηχανία και να πλουτίζουν οι λίγοι, η νεολαία της εργασιακής περιπλάνησης και της υπερεργασίας, που παθαίνει burn-out, η νεολαία που εκπαιδεύεται χωρίς να μορφώνεται ουσιαστικά μέσα από κατάρτισεις, επαγγελματικές σχολές κ.α., αυτή η νεολαία που είτε είναι κομμάτι της εργατικής τάξης είτε είναι εν δυνάμει, ασφυκτιά. Οι αναταραχές των προηγούμενων χρόνων έδειξαν ξεκάθαρα πως υπάρχει οργή. Στην Ελλάδα και ειδικά στην Αθήνα τα γεγονότα της Νέας Σμύρνης το 2020 εν μέσω καραντίνας και απαγόρευσης κυκλοφορίας, οι μεγάλες κινητοποιήσεις ενάντια στις γυναικοκτονίες την περίοδο 2021-2022, οι απεργίες και οι κινητοποιήσεις για τα Τέμπη το 2023, το φοιτητικό κίνημα του 2024, αποδεικνύουν πως εκκολάπτεται στη νεολαία μια μαγιά που η κομμουνιστική πρωτοπορία οφείλει να τη φέρει στο προσκήνιο. Ως τώρα οι εκάστοτε αντιδράσεις είτε ενσωματώνονται εκλογικά, είτε -κυρίως- ενσωματώνονται στη μεγάλη αποχή από την πολιτική δράση. Οι αναζητήσεις και οι τάσεις χειραφέτησης της νεολαίας φαίνεται να υποσκάπτονται από τις τάσεις υποταγής που διαμορφώνει η αστική πολιτική. Για να έρθει η νεολαία στο προσκήνιο έχει ανάγκη εκείνη την πρωτοπορία που θα απαντήσει με υλικούς και ιδεολογικούς όρους στα μεγάλα ζητήματα που την ταλανίζουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας

Γ.1

Για μια σύγχρονη κομμουνιστική πρόταση στην νεολαία

Ενώ οξύνεται η συστημική κρίση και προωθούνται βαθιά αντιδραστικά μέτρα σημαντικά τμήματα της εργατικής τάξης και της νεολαίας αντιλαμβάνονται ότι το μέλλον τους δεν «χωρά» στα στενά καλούπια του καπιταλισμού. Πλάι στην απογοήτευση και τη δυσαρέσκεια, αναπτύσσονται τάσεις αμφισβήτησης, ριζοσπαστικοποίησης και αναζήτησης ενός άλλου κοινωνικού προτύπου. Η ιστορία δεν τελειώνει, το ΤΙΝΑ δεν είναι ακλόνητο, οι επαναστάσεις δεν είναι παρωχημένες και η υπόθεση της κομμουνιστικής απελευθέρωσης μπορεί να γίνει πάλι ορατή κι ελκυστική.

Λέμε όχι στο σύστημα της φτώχειας και της βαρβαρότητας

α) Εγγενείς αντιφάσεις του σύγχρονου καπιταλισμού: Στο στάδιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, οι αντιθέσεις και αντιφάσεις οξύνονται, βαθαίνουν και εκδηλώνονται με εκτεταμένη, πολύπλευρη και παρατεταμένη κρίση. Ενώ δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για μια αξιόβιτη ζωή οι εργαζόμενοι βιώνουν τις στερήσεις και τον πόλεμο. Οι 4 στους 10 εργαζόμενους παγκοσμίως πάσχουν από εργασιακή εξουθένωση ενώ το 1/3 του παγκόσμιου πληθυσμού είναι μονίμως άρρωστο λόγω μη πόσιμου νερού.

β) Κρίση χωρίς προοπτική και αδιέξοδα: Οι αναιμικοί ρυθμοί ανάπτυξης εναλλάσσονται με υφέσεις και οι προβλέψεις για επιστροφή στην ανεμπόδιστη πρόοδο του καπιταλισμού αποδεικνύονται ανεδαφικές. Βρισκόμαστε πλέον στη δίνη μίας γενικευμένης διεθνούς κρίσης που εκτός από την οικονομία εκδηλώνεται στα ζητήματα περιβάλλοντος και δημόσιας υγείας, ενώ συνδυάζεται με παρόξυνση του κοινωνικού και δημοκρατικού ζητήματος, πολέμους, και ποικίλες διακρίσεις. Η πανδημία ανέδειξε βασικά προβλήματα του σύγχρονου καπιταλισμού και, επιπλέον, ξεπροβάλλουν συνεχώς νέα πεδία της κρίσης, που

αποκτούν μόνιμο χαρακτήρα (προσφυγικό, ενεργειακό κ.λπ.), χωρίς την ύπαρξη θετικής προοπτικής.

γ) Ο πόλεμος απειλεί το μέλλον της ανθρωπότητας: Η όξυνση της πολεμικής απειλής με τα ενεργά μέτωπα σε Ουκρανία και τη γενοκτονία που διεξάγεται από το κράτος- δολοφόνο του Ισραήλ στη Γάζα να διευρύνεται σε όλη της Μέση Ανατολή, μας φέρνει προ των πυλών μιας γενικευμένης πολεμικής ανάφλεξης. Η οικονομική ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας και της γεωστρατηγικής αναδιάταξης και διεύρυνσης του σινορωσικού άξονα μέσω των BRICS απειλεί την πρωτοκαθεδρία των ΗΠΑ στον παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό πλέγμα- γεγονός που οι τελευταίες επιδιώκουν να ανακόψουν μέσω της πολεμικής τους υπεροπλίας. Δεν μπορεί να υπάρξει ειρηνική λύση στις συγκρούσεις αυτές, αφού σαν βασικό τους στοιχείο έχουν την ηγεμονία του ενός πόλου έναντι του άλλου και την προσπάθεια ανάκαμψης της αναιμικής καπιταλιστικής ανάπτυξης. Το αιματοκύλισμα των λαών σε περίπτωση που δεν ανακοπεί αυτή η πορεία είναι αναπόφευκτο.

δ) Αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις: Οι τωμές ιστορικού χαρακτήρα, που προωθούνται και στρέφονται ενάντια στα εργασιακά δικαιώματα, οδηγούν στον ασφυκτικό έλεγχο της εργασίας (ψηφιακή κάρτα εργασίας, ειδικά λογισμικά ελέγχου, παρατηρητήρια παρακολούθησης της εργασίας κλπ) και την αντιδραστική αναδόμηση των εργασιακών σχέσεων (ελαχιστοποίηση προσωπικού, ενοικιάσεις εργαζομένων, τηλεργασία, εργαζόμενοι-λάστιχο κ.ά.). Επίσης, περιστέλλουν συλλογικές και ατομικές ελευθερίες πλήττοντας τη δυνατότητα κοινωνικού και πολιτικού αγώνα της εργατικής τάξης και των καταπιεσμένων στρωμάτων (π.χ.: απαγορεύσεις διαδηλώσεων, καθεστώτα έκτακτης ανάγκης λόγω πανδημίας ή του πολέμου στην Ουκρανία, στην Ελλάδα κατάργηση πενήμερου-οκταώρου, κλπ). Αυτές οι τομές δεν αποτελούν βασικά μια αντιδημοκρατική παρέκκλιση ή τη «λανθασμένη γραμμή» κάποιων πολιτικών κύκλων, αλλά απορρέουν από αντικειμενικές αλλαγές στην βάση του σύγχρονου καπιταλισμού, ο οποίος απαιτεί συνεχή επέκταση και δεν έχει περιθώρια για «ταξικούς συμβιβασμούς». Είναι αδύνατο να αντιμετωπιστούν από τον κόσμο της

εργασίας, χωρίς την ύπαρξη στρατηγικών απαιτήσεων που κινούνται εκτός του καπιταλιστικού πλαισίου.

ε) Μόνη προοπτική για το σύστημα μια νέα δυστοπία: Στο σύγχρονο καπιταλισμό η πλειοψηφία των κατοίκων του πλανήτη δεν διαθέτει τα στοιχειωδώς απαραίτητα μέσα επιβίωσης και καταδικάζεται σε μια εξαντλητική καθημερινότητα. Ο καπιταλισμός αποτελεί κίνδυνο για την ανθρωπότητα και τον πλανήτη πράγμα που αποδεικνύει ο πολλαπλασιασμός των πολεμικών συγκρούσεων, η ενισχυμένη καταστροφικότητά τους και η επάνοδος της απειλής πυρηνικού ολοκαυτώματος. Ταυτόχρονα ο ανταγωνισμός για αγορές, πλουτοπαραγωγικούς πόρους και ενεργειακές πηγές εντείνεται την ώρα που το κεφάλαιο παγκοσμίως διακρίνεται για τις καταστροφικές για το περιβάλλον πρακτικές του δημιουργώντας μία περιβαλλοντική κρίση που απειλεί τους ίδιους τους όρους ύπαρξης της ανθρωπότητας. Ενδεικτικά ο ρυθμός αύξησης του διοξειδίου του άνθρακα είναι 100 φορές ταχύτερος από την τελευταία περίοδο αύξησης πριν 10.000 χρόνια. Εκατό μόλις εταιρίες ευθύνονται για το 70% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από το 1988 και μετά. Στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί και η πανδημία με τα 7 εκ. καταγεγραμμένους θανάτους παγκοσμίως.

Ο παραγόμενος πλούτος, η ανάπτυξη της επιστήμης και των τεχνολογικών μέσων δημιουργούν τις αντικειμενικές συνθήκες για μια άλλη οργάνωση της κοινωνίας

Οι νεότερες τομές στην επιστήμη και την τεχνολογία καθιστούν επίκαιρο το αίτημα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Αφενός, ενισχύουν άμεσα τη δυνατότητα του κομμουνισμού γιατί σε συνθήκες εξουσίας της εργατικής τάξης, προσφέρουν μία επαρκή τεχνική βάση για την εξάλειψη της φτώχειας και την πραγματική-ουσιαστική κοινωνικοποίηση των βασικών κοινωνικών αγαθών (υγεία, μόρφωση, πολιτισμός, αθλητισμός) και παράλληλα για την ξεκίνηση της οικοδόμησης της νέας κοινωνίας με την εφαρμογή, αρχικών έστω, μέτρων και βημάτων σοσιαλιστικής-κομμουνιστικής κατεύθυνσης.

Η εφαρμογή της επιστήμης στην άμεση παραγωγή έχει οδηγήσει τις τελευταίες δεκαετίες σε **κατακόρυφη αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας**. Ένας μέσος εργαζόμενος στις ΗΠΑ μπορεί να παράγει μέσα σε 11 ώρες όσα προϊόντα παράγονταν το 1950 σε 40 ώρες. Επιπλέον, οι σύγχρονες επιστημονικές εφαρμογές στην παραγωγή (αυτοματοποιημένες διαδικασίες, «έξυπνες μηχανές», ψηφιακές εφαρμογές κ.λπ.) εντείνουν τη

δυσαναλογία ανάμεσα στην απαιτούμενη εργασία και «τη δύναμη της παραγωγικής διαδικασίας που η εργασία επιβλέπει». Αποκαλύπτεται η **δυνατότητα να σαρωθεί η «μίζερη βάση» του καπιταλισμού, που στηρίζεται στην ιδιοποίηση ξένου εργάσιμου χρόνου**, και να αυξηθεί κατά πολύ ο διαθέσιμος χρόνος των ατόμων και της κοινωνίας για ελεύθερη δημιουργική δραστηριότητα, που θα πάρει τη θέση της καταναγκαστικής εργασίας.

α) Τάσεις απελευθέρωσης του ανθρώπινου χρόνου από τα δεσμά του κέρδους: Το κεφάλαιο από τη μια πλευρά με την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας διαμορφώνει προϋποθέσεις αύξησης της παραγωγικότητας, του παραγόμενου πλούτου, με ταυτόχρονη ελάττωση του χρόνου εργασίας και αύξηση του ελεύθερου χρόνου. Η εργασία σήμερα προϋποθέτει την ανάγκη επιστημονικής παιδείας, πολιτισμού, ενημέρωσης και δημιουργικότητας. Διαμορφώνεται η τάση περάσματος στη δημιουργική εργασία ως βασική ανάγκη του κοινωνικού ανθρώπου. Αναδεικνύεται η ανάγκη διεκδίκησης του ελέγχου των παραγωγών πάνω στον πρόσθετο χρόνο εργασίας, αύξησης του ελεύθερου χρόνου ως μέτρο κοινωνικού πλούτου, ενοποίησης του ανθρώπινου χρόνου, δημιουργικής εργασίας με επαναστατικό μετασχηματισμό των σχέσεων παραγωγής ως την πλήρη χειραφέτηση του κοινωνικού ατόμου από τα δεσμά των υποδουλωτικών σχέσεων παραγωγής.

β) Τάσεις εξέγερσης της ζωντανής εργασίας απέναντι στη νεκρή εργασία: Η ανάπτυξη της παραγωγικής δύναμης της εργασίας με την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, η τεράστια παραγωγή πλούτου η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου, διαμορφώνει όρους χειραφέτησης των εργαζόμενων από την καταναγκαστική εργασία, αναιρέσης της υποταγής της ζωντανής εργασίας στην αναπαραγωγή της νεκρής (κεφάλαιο). Η δυνατότητα για αύξηση του βαθμού δημιουργικότητας της εργασίας, επανασύνδεσης του ανθρώπου με τον κοινωνικό του εαυτό καταπνίγεται και στρεβλώνεται από την εξουσία του κεφαλαίου, όμως θέτει τις βάσεις ώστε το εργατικό, επαναστατικό κίνημα να μπορεί και να οφείλει να προτάξει τα ζητήματα ριζικού μετασχηματισμού του περιεχομένου και της μορφής των παραγωγικών μέσων, μεθόδων, συνολικά των παραγωγικών δυνάμεων και του προσανατολισμού τους στη διαμόρφωση των πραγματικών κοινωνικών αναγκών. Αυτή οφείλει να είναι μια αλλαγή όχι μόνο του κτήτορα αλλά και του κτήματος, του καθορισμού όχι μόνο ποιος θα είναι ο ιδιοκτήτης του πλούτου αλλά και ποιος θα είναι αυτός ο πλούτος.

γ) Τάσεις για το ξεπέρασμα της αντίθεσης χειρωνακτικής-διανοητικής εργασίας και του

ταξικού καταμερισμού εργασίας: Στην εποχή μας αναπτύσσεται ο επιστημονικός χαρακτήρας της εργασίας και της παραγωγής. Εμφανίζεται η δυνατότητα υπέρβασης της διάκρισης διανοητικής-χειρωνακτικής εργασίας, αλλά και η δυνατότητα οριζόντιας, πολύπλευρης, πολυτεχνικής και ανθρωπιστικής εκπαίδευσης για όλους/ες/α. Στη διαδικασία της εργασίας αναδεικνύονται ενισχυμένες τάσεις ενότητας της παραγωγής με την εκπαίδευση, της απαίτησης του συλλογικού, πολυτεχνικού, επιστημονικού εργατή που θα μπορεί να λειτουργεί σε ευρύτερο εθνικό και διεθνικό πλαίσιο, με την ικανότητά του να διατρέπει όλους τους τομείς-κύκλους παραγωγής και γνώσης σε όλη του τη ζωή. Με ανάπτυξη ταυτόχρονα της ικανοποίησης, της απόλαυσης και της καλλιέργειας στην τέχνη και την επιστήμη.

δ) Δυνατότητα αυτοδιεύθυνσης των εργαζόμενων και εργατικού-κοινωνικού ελέγχου: Μέσα στη σύγχρονη κοινωνία εμφανίζονται με στρεβλή, παραμορφωμένη μορφή οι δυνάμεις και οι σχέσεις που απαιτούν, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, την κατάργηση του ταξικού καταμερισμού εργασίας, στη γνώση και τις δημόσιες υποθέσεις, το ξεπέρασμα της αντίθεσης διευθυντή - διευθυνόμενων. Η εργατική τάξη της εποχής μας με νέα σύνθεση και δυνατότητες προβάλλει όλο και περισσότερο σαν η δύναμη που δύναται να καταργήσει αυτόν τον καταμερισμό, να διεκδικήσει την «αντικατάσταση του μερικού ατόμου, του απλού φορέα μιας επιμέρους κοινωνικής λειτουργίας, από το ολοκληρωμένο, ανεπτυγμένο άτομο, για το οποίο οι διάφορες κοινωνικές λειτουργίες είναι διαδοχικοί τρόποι δραστηριοποίησης» (Κ. Μαρξ, Κεφάλαιο).

Η σημερινή εργατική τάξη, είναι πιο πολυάριθμη, πιο πολυσύνθετη, πιο πολυεθνική πιο μορφωμένη από ποτέ - είναι η κοινωνική πλειοψηφία

Η σύγχρονη εργατική τάξη αναδεικνύεται ως το καθοριστικό κοινωνικό υποκείμενο απελευθέρωσης. Τα διεθνή δεδομένα για τη σύγχρονη εργατική τάξη αποδεικνύουν ότι είναι η πλειοψηφική κοινωνική δύναμη στον πλανήτη (περίπου 61% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην Ελλάδα), με το ειδικό της βάρος διαρκώς να αυξάνεται. Είναι πιο μορφωμένη από ποτέ, με πιο εκτεταμένο συνδυασμό πνευματικής-χειρωνακτικής εργασίας. Είναι περισσότερο πολυσύνθετη και πολυεθνική, σε σχέση με το παρελθόν. Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά στοιχειοθετούν μια **ισχυρή δυνατότητα της εργατικής τάξης να συγκροτηθεί και να δράσει επαναστατικά** ακυρώνοντας την προσπάθεια του

κεφαλαίου να την μετατρέψει σε μία ασπόνδυλη πληβειακή «μάζα», να ενισχύσει τον ατομισμό και να προωθήσει τεχνητές διαιρέσεις στο εσωτερικό της.

Ο κομμουνισμός προβάλλει σαν ρεαλιστική δυνατότητα, γιατί η σύγχρονη εργατική τάξη μπορεί να αποτελέσει το κοινωνικό υποκείμενο που έχει ανάγκη και συμφέρον από την επανάσταση μέχρι τέλους, από την προοπτική της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. **Μια σειρά υλικές προϋποθέσεις** (θέση στην παραγωγή, αριθμητικό μέγεθος, έλλειψη προοπτικής εντός του συστήματος) **δίνουν την δυνατότητα στην εργατική τάξη να εντάξει τα άλλα καταπιεζόμενα και εκμεταλλεζόμενα στρώματα σε ένα ιστορικό κοινωνικοπολιτικό μπλοκ απελευθέρωσης** από τα αστικά δεσμά.

**Για ποιόν κομμουνισμό μιλάμε;
Στοιχεία μιας σύγχρονης κομμουνιστικής πρότασης βασισμένης στις ανάγκες της εποχής**

Η κομμουνιστική προοπτική προϋποθέτει την **στράτευση σε μια θετική αντιπρόταση που αποκτά σάρκα και οστά μέσα από την επιβεβαίωσή της στην πράξη**, έτσι ώστε να μπορέσει να γίνει και πάλι ο κομμουνισμός στον 21^ο αιώνα υπόθεση της εργατικής τάξης και των μαζών που κινητοποιούνται, καύσιμο για τους αγώνες του σήμερα και έμπνευση για την κοινωνία του αύριο. Η εποχή μας δεν έχει ανάγκη ούτε με τον «κομμουνισμό στα λόγια» που σε καθημερινή πρακτική μεταφράζεται σε αγώνες χαμηλής επικινδυνότητας για το σύστημα, ούτε τα νέα πρόσωπα του κυβερνητισμού και των κοινοβουλευτικών «τρίτων δρόμων» αλλά ούτε έναν αυτάρεσκο επαναστατικό βερμπαλισμό των κλειστών κύκλων. **Κομμουνισμός στον 21^ο αιώνα** σημαίνει γείωση στην εργατική τάξη και την νεολαία της κομμουνιστικής πολιτικής, της θεωρίας και των αιτημάτων που συγκρούονται με τα ιερά και τα όσια του συστήματος και μπορούν να ανοίγουν δρόμους οι σημερινοί αγώνες να είναι βήματα προς την ανατροπή του συστήματος και την εξουσία των εργατών, την πορεία προς μια απελευθερωμένη από την εκμετάλλευση κοινωνία. Για να μπορεί αυτό να γίνεται πράξη **απαιτείται μαρξιστική ανάλυση της σύγχρονης πραγματικότητας και της σύγχρονης εργατικής τάξης.**

Μια από τις τομές της μαρξιστικής ανάλυσης και σκέψης έγκειται στη **θεμελίωση της επαναστατικής θεωρίας ως δείκτη για την επαναστατική πράξη**, σε αντιδιαστολή με προγενέστερες ουτοπικές προσεγγίσεις μιας άλλης κοινωνίας. Αποβαρυνόμενοι τον κομμουνισμό από το

πλαίσιο του φανταστικού, ο Μαρξ τον καθιέρωσε σαν την «κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων», σαν τάση, δυνατότητα αλλά και αναγκαιότητα που γεννιέται από τον σημερινό καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής. Συντασσόμαστε με έναν μαρξισμό επαναστατικό, τον μαρξισμό όπου ακολουθώντας την «συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης» επιδιώκει συνεχώς να αναπτύσσεται κόντρα στον δογματισμό και τον αναθεωρητισμό που του αφαιρούν την αξία χρήσης. Πατώντας στις γερές βάσεις της μαρξιστικής θεωρίας και μελετώντας και δημιουργικά και κριτικά όπου χρειάζεται και παίρνοντας στοιχεία από ρεύματα σύγχρονης θεωρητικής αναζήτησης, θεωρούμε ότι μια σύγχρονη κομμουνιστική πολιτική συγκροτείται πρώτα απ' όλα με μια νέα επαναστατική θεωρία και θέλουμε να συνεχίσουμε να συμβάλλουμε σε αυτή την διαδικασία, όχι από την άποψη μιας γενικόλογης κοινωνιολογικής κουβέντας, αλλά για να μπορούμε να έχουμε πραγματικά επαναστατική δράση.

Προφανώς, η περιγραφή της κομμουνιστικής απελευθέρωσης στον 21^ο αιώνα προϋποθέτει την **θαρρετή αναγνώριση και ακριβή ανάλυση των σύγχρονων τάσεων υπέρβασης της καπιταλιστικής πραγματικότητας**. Εφοδιασμένοι/ες/α με την πλούσια εμπειρία του προηγούμενου αιώνα αλλά και την δυναμική των εξεγέρσεων του σήμερα όπου διαμορφώνεται η κοινωνική πρωτοπορία στοχεύουμε να συμβάλλουμε καθοριστικά σε αυτή τη διαδικασία. **Τα κυρίαρχα κομμουνιστικά ρεύματα που πρωταγωνίστησαν στους ταξικούς αγώνες του 20^{ου} αιώνα βρίσκονται σήμερα σε κρίση**. Από τον ευρωκομμουνιστικό χώρο και τα σταλινικά «ορθόδοξα» κόμματα μέχρι τον μαοϊκό και τον τροτσκιτικό χώρο, τα διάφορα κομμουνιστικά ρεύματα και οι διεθνείς ομαδοποιήσεις τους βρίσκονται σε υποχώρηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις παραμένουν δέσμια των «ταυτοτικών» χαρακτηριστικών που ανέπτυξαν μέσα από τις εσωτερικές αντιπαραθέσεις στο κομμουνιστικό κίνημα του προηγούμενου αιώνα αδυνατώντας συνολικά να προσαρμοστούν στη σημερινή εποχή.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία μειοψηφική τάση αναζήτησης δυνάμεων ή αγωνιστών διεθνώς στην κατεύθυνση της κομμουνιστικής προοπτικής. Τόσο η συζήτηση εντός παραδοσιακών κομμουνιστικών ρευμάτων, όσο κυρίως η εμφάνιση νέων, ανεξάρτητων οργανώσεων και συλλογικοτήτων κομμουνιστικής αναφοράς δίνουν ελπίδα και άλλο τόνο στην ταξική πάλη σε μία σειρά χώρες. Η νέα γενιά, νέες πρωτοπορίες που αρκετές φορές δεν εμπνέονται και δεν χωρούν στις παραδοσιακές ομαδοποιήσεις και τα παραδοσιακά κομμουνιστικά ρεύματα που απλά αναμα-

σούν συνταγές του 20ου αιώνα δημιουργούν νέες μορφές και προχωρούν σε τολμηρότερες αναλύσεις της εποχής. Σε μεγάλο βαθμό αυτό το νέο, δειλό και με αντιφάσεις, κομμουνιστικό ρεύμα που εμφανίζεται σε μία σειρά χώρες βρίσκεται ακόμα διάσπαρτο και χαλαρά ομαδοποιημένο, όμως αποτελεί σημάδι της πορείας αναζήτησης μιας «ολικής επαναφοράς» της σοσιαλιστικής/κομμουνιστικής εναλλακτικής για τις σύγχρονες κοινωνίες.

Γ.2 Αποτίμηση της πορείας μας μετά το 5^ο συνέδριο

Η δράση μας όλα τα προηγούμενα χρόνια μετά και το 5^ο μας συνέδριο σφραγίστηκε από τον αρνητικό κοινωνικό και πολιτικό συσχετισμό που έχει διαμορφωθεί. Σε μια περίοδο που το αντιλαϊκό νομοθετικό μενού ήταν αρκετά πλούσιο (ιδιωτικά πανεπιστήμια, ιδιωτικοποίηση υγείας, αλλαγές στα σχολεία, κλπ) και ταυτόχρονα μια σειρά γεγονότων τάραξαν τα νερά της κοινωνίας (Τέμπη, πλημμύρα στη Θεσσαλία, φωτιές), ο λαϊκός παράγοντας δεν κατάφερε να έρθει στο προσκήνιο με όρους αντιπολίτευσης. Αυτό αντικατοπτρίζεται στην κοινωνία όπου τα πιο ανατρεπτικά ρεύματα είναι μειοψηφικά, αλλά φαίνεται και στους αγώνες του προηγούμενου διαστήματος που παρά την μαζικότητά τους, δεν κατάφεραν να σπάσουν το όριο της διαμαρτυρίας, να αναχαιτίσουν επιμέρους πλευρές της ασκούμενης πολιτικής ή ακόμα και να κερδίσουν κατακτήσεις. Πολύ περισσότερο, τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται στην κοινωνία και στη νεολαία επικίνδυνα αντανάκλαστα κοινωνικού κανιβαλισμού, ανταγωνισμού, σκοταδισμού που επικοινωνούν με ακροδεξιά πολιτικά ρεύματα και όχι με την αντικαπιταλιστική κομμουνιστική αριστερά.

Στο δύσκολο αυτό το φόντο, η εικόνα της **νΚΑ από το 5^ο συνέδριο μας το Δεκέμβριο του 2021 μέχρι και σήμερα είναι ενθαρρυντική, με συνείδηση όμως ότι μια σειρά στόχων που είχαμε βάλει στο προηγούμενο συνέδριο δεν προχώρησαν με βάση τις δυνατότητες που είχαμε**.

Κάναμε βήματα στην αυτοτελή κομμουνιστική παρέμβαση μας με αποκορύφωμα την εκδήλωση για τα 50 χρόνια από την εξέγερση του πολυτεχνείου και την θεωρητική ημερίδα της νΚΑ το Γενάρη, ενώ καταφέραμε να αναπτύξουμε τις δυνάμεις μας **μαζικοποιώντας τις οργανώσεις μας και δημιουργώντας νέες σε πόλεις που δεν είχαμε**. Προσπαθήσαμε να δουλέψουμε μια καμπάνια

γύρω από την στράτευση στη νΚΑ με αξιόλογα υλικά, δεν μπορέσαμε όμως να την εντάξουμε στην παρέμβασή μας και να πάρει πιο ολοκληρωμένα καμπανιακά χαρακτηριστικά, ενώ γενικά δεν έχει ξεπεραστεί η δυσκολία να δουλέψουμε μαζί με τα υλικά της νΚΑ. Επίσης, ως προς τη συμβολή μας στην **Πρωτοβουλία για ένα σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα**, παρότι η νεολαία έπαιξε ρόλο στη συγκρότηση των επιτροπών, θα μπορούσε να είναι πολύ πιο δημιουργική. Στην θεωρητική δουλειά διεξήχθησαν κάποια ιδεολογικά μαθήματα, δεν μπήκε όμως σε λειτουργία μια οργανωμένη ιδεολογική σχολή όπως είχαμε αποφασίσει, παρότι οι εισηγήσεις έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί, κάτι που είναι αναγκαίο να συμβεί το επόμενο διάστημα. Αξιοποιήσαμε το **project των Αναιρέσεων** πανελλαδικά με νέες προσπάθειες όπως οι δύο θεατρικές παραστάσεις που οργανώθηκαν από τις Αναιρέσεις, με πετυχημένα φεστιβάλ και camping σε πολύ δύσκολες συνθήκες διοργάνωσης και ένα πολύ πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων και δράσεων όλη την χρονιά, ενώ ανοίξαμε την λέσχη στην Αθήνα όπως στοχεύαμε στο προηγούμενο συνέδριο.

Ως νΚΑ **δείξαμε χαρακτηριστικά μαχητικής ανατρεπτικής παρέμβασης στις πιο σημαντικές στιγμές του κινήματος νεολαίας**, ενώ ειδικά στο κίνημα ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια πρωτοστατήσαμε στην οργάνωση του κινήματος παρόλες τις αδυναμίες μας. Παίξαμε σημαντικό ρόλο στην **ίδρυση της Attack στα ΑΕΙ - Αριστερή Αντικαπιταλιστική κίνηση**, που ήταν σημαντικό βήμα για την ανεξάρτητη παρουσία της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στα πανεπιστήμια, με διεξαγωγή και ειδικού πανελλαδικού σώματος της νΚΑ, υπηρετώντας την κατεύθυνση που περιγράφαμε και στο 5^ο μας συνέδριο που είχαμε αποφασίσει ότι «τελικός στόχος μας είναι η **θετική υπέρβαση της σημερινής ΕΑΑΚ και η ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας σε ΑΕΙ και ΤΕΙ με τους αγωνιστές, τα σχήματα και τις δυνάμεις που μπορούν να συμφωνήσουν στην παραπάνω κατεύθυνση**».

Από την άλλη, εξαιτίας και του βάρους που δώσαμε στη σπουδάζουσα λόγω του μεγάλου φοιτητικού κινήματος και τη δημιουργία της Attack, **η δουλειά μας στους μαθητές γνώρισε αρκετά σκαμπανεβάσματα** μέχρι να ανασυγκροτηθεί τον τελευταίο χρόνο, ενώ κάναμε λίγα βήματα στην εργατική παρέμβαση μας στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και τις γειτονιές. **Η αντιφατική αυτή εικόνα παρότι φέρνει στην επιφάνεια ξανά παραδοσιακές αδυναμίες του ρεύματος μας, είναι και ένδειξη της προσπάθειας κομμουνιστικού μετασχηματισμού της νΚΑ**, μια προσπάθεια

που εξ αρχής γνωρίζαμε ότι δεν θα είναι μια εύκολη πορεία, όπως έχει κάθε μεταβατική περίοδος, ειδικά όταν φιλοδοξεί να είναι ένα επίπονο βήμα προς κάτι ανώτερο.

Αν θέλουμε να ξεχωρίσουμε την βασική μας αδυναμία που είναι ο πυρήνας των επί μέρους δυσκολιών, ήταν ότι **η κατεύθυνση που μπαίνει από τα τελευταία συνέδρια του NAP και της νΚΑ για την ανασυγκρότηση της πρωτοπορίας προχώρησε με αντιφάσεις και όχι με ενιαίο τρόπο**. Αυτό σε ένα βαθμό είναι λογικό, αφού όπως και στην ζωή έτσι και σε μια συλλογικότητα οι τομές πολλές φορές δεν προχωρούν γιατί το πρώτο αντανακλαστικό ενός οργανισμού είναι να συνεχίσει να κάνει αυτά που ξέρει. Είναι ενδεικτικό ότι παρά την ίδρυση της Attack, **δυσκολευόμαστε να μετρήσουμε αντίστοιχα βήματα στην συγκέντρωση του διάχυτου αντικαπιταλιστικού δυναμικού σε άλλα κρίσιμα μέτωπα του κινήματος νεολαίας (μαθητές, σπουδαστές στην τεχνική εκπαίδευση)**. Η δυσκολία αυτή φάνηκε έντονα στις κρίσιμες καμπές του κινήματος που παρότι θέταμε τον πολιτικό στόχο της ενοποίησης των κινήματων, **πήραμε πρωτοβουλίες συντονισμού αγώνα**, δεν υπήρχε η κρίσιμη μάζα δυνάμεων που θα μπορούσε να ανατρέψει τον καθηλωτικό συσχετισμό των δυνάμεων που εγκλώβιζαν το κίνημα σε ρεφορμιστικές και γραφειοκρατικές λογικές. Αντίστοιχα, **καταφέραμε σε μικρό βαθμό να συνδέσουμε την αγωνιστική διάθεση του κόσμου με την οργανωμένη πάλη και στράτευση σε ένα σύγχρονο κομμουνιστικό σχέδιο**. Αυτό περιόρισε και την συμβολή της νΚΑ στην Πρωτοβουλία για σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα, που θα μπορούσε να απευθυνθεί πλατιά σε ένα κόσμο που μέσα από την αγωνιστική δράση αναζητά συνολικότερες απαντήσεις.

Μετά το 5^ο συνέδριο κάναμε ένα **αποφασιστικό βήμα προσανατολισμού της εργατικής δουλειάς της νΚΑ κυρίως στα σχολεία, στις δομές της ΤΕΕ και σε ένα σημαντικό δυναμικό της νεολαίας των γειτονιών που εργάζεται στους κλάδους του εμπορίου, του επισιτισμού, του τουρισμού**. Εκτιμήσαμε, και σωστά, ότι αναγκαίο βήμα για να προχωρήσει η εργατική στροφή της νΚΑ απαιτείται οι εργατικές ΟΒ να περάσουν στο NAP, ώστε να εντάσσεται εκεί η καθοδήγησή τους και η εργατική παρέμβαση της νΚΑ να προσανατολιστεί στα πεδία που εντάσσεται πιο «καθαρά» η νεολαία. Παρόλα αυτά οι κινήσεις που κάναμε για να απευθυνθούμε στις δομές κατάρτισης συνάντησαν την αδυναμία μας να αναπτύξουμε πολιτική δουλειά σε τομείς όπου δεν προϋπάρχει κάποια συνδικαλιστική δομή. Αυτό λειτούργησε παραλυτικά αντί να μας οπλίσει με αποφασιστικό-

τητα και με ένα μόνιμο τρόπο να προσπαθήσουμε να διεισδύσουμε σε ένα πεδίο που υπάρχουν χιλιάδες σπουδαστές/-στριες/-στα. Είναι δείγμα της συνολικής στροφής που θέλουμε να κάνουμε ότι πρέπει να μάθουμε να δουλεύουμε στα πιο δύσκολα πεδία, όπου οι στόχοι δεν είναι πάντα βραχυπρόθεσμοι και ορατοί. Τα βήματα που έχουν γίνει στην ανασυγκρότηση των οργανώσεων μας στις γειτονιές, ειδικά στην Αθήνα, πρέπει να είναι η βάση πάνω στην οποία θα πατήσουμε για να προχωρήσουμε πιο θαρρετά στην κατεύθυνση της εργατικής στροφής.

Γ.3 Αποτίμηση του Κεντρικού Συμβουλίου

Από το τελευταίο συνέδριο της νΚΑ μέχρι σήμερα το Κεντρικό Συμβούλιο μπόρεσε να έχει μια σταθερή λειτουργία. Συνεδρίασε 24 φορές, τις 7 από αυτές από κοινού με την Πολιτική Επιτροπή του ΝΑΡ, έκανε κάποιες θεματικές συνεδριάσεις (ιδεολογία, πολιτισμός, έμφυλο), ενώ οργάνωσε ένα πανελλαδικό σώμα της νΚΑ για το φοιτητικό κίνημα. Το Κεντρικό Συμβούλιο καλέστηκε να καθοδηγήσει την οργάνωση σε μια περίοδο οξυμένων πολιτικών και κινηματικών διαδικασιών, όπως ήταν το κίνημα στα Τέμπη, το μεγάλο φοιτητικό κίνημα απέναντι στα ιδιωτικά πανεπιστήμια και οι τέσσερις εκλογικές μάχες (διπλές βουλευτικές, ευρωεκλογές, τοπικές). Αλλά και σε μια περίοδο ανασυγκρότησης της πρωτοπορίας σε όλα τα επίπεδα, όπως η προσπάθεια συγκρότησης μιας νέας κομμουνιστικής οργάνωσης που είχε θέσει σαν στόχο το ΝΑΡ και η νΚΑ, αλλά και η συγκρότηση της αριστερής, αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στα πανεπιστήμια, που εκφράστηκε με τη δημιουργία της Attack στα ΑΕΙ.

Σε σχέση με το προηγούμενο συνέδριο **καταφέραμε να βελτιώσουμε, σε ένα βαθμό, κάποιες από τις αδυναμίες μας.** Τα μέλη του Κ.Σ. ανέλαβαν χρεώσεις για όλα τα ζητήματα που ασχολείται η νεολαία σε μια προσπάθεια να αρθεί ένας υπερσυγκεντρωτισμός του γραφείου που υπήρχε. Σε γενικές γραμμές αυτό υπηρετήθηκε με τη μεγάλη πλειοψηφία των μελών το Κ.Σ. να είναι ενεργή και βοηθητική, παρόλα αυτά δεν έλειψαν και περιπτώσεις που χρεώσεις ή επιτροπές δεν κατάφεραν να λειτουργούν με ένα σταθερό τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να βαθύνουν τη δουλειά μας πάνω σε ζητήματα. Επιπλέον, επειδή μια σειρά μελών του Κ.Σ. απέκτησαν αρμοδιότητες και κρίσιμους ρόλους και στην εργατική δουλειά του ΝΑΡ, έκανε

δύσκολο να ανταπεξέλθουν σε πολλαπλές χρεώσεις και ρόλους. Η σχέση του καθοδηγητικού κέντρου της Αθήνας με τις άλλες πόλεις λειτούργησε σε ικανοποιητικό βαθμό, κάτι που αποτυπώθηκε και στην ανασυγκρότηση των δυνάμεών μας σε μια σειρά πόλεις, παρόλα αυτά παρέμεινε η αδυναμία μας το Κ.Σ. να βοηθήσει στη συγκρότηση οργανώσεων σε περιοχές που δεν έχουμε καθόλου δυνάμεις.

Ως Κ.Σ. στη συζήτηση και τη δράση μας ιεραρχήσαμε τη δουλειά μας στο φοιτητικό κίνημα, καθώς καλεστήκαμε από τη μία να οργανώσουμε την παρέμβασή μας απέναντι στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, που ήταν από τις πιο κρίσιμες μάχες του φοιτητικού κινήματος την τελευταία δεκαετία, και από την άλλη μέσα στην κρίση της φοιτητικής αριστεράς να συγκροτήσουμε την αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα στα πανεπιστήμια. Αυτό, σε συνδυασμό με τη μετάβαση των εργατο-παραγωγικών ΟΒ στο ΝΑΡ, είχε σαν αποτέλεσμα η συζήτηση γύρω από την παρέμβαση στην εργαζόμενη νεολαία να ατονήσει. Ακόμα εμφανίστηκε η δυσκολία από το Κ.Σ. να γίνει ξεκάθαρη προς την οργάνωση μια ιεράρχηση και συγκεκριμένη στοχοθεσία για τα ζητήματα που ανοίγονταν, δημιουργώντας πολλές φορές μια αίσθηση πολιτικής αμηχανίας και δυσκολία στις ΟΒ για περαιτέρω εξειδίκευση της γραμμής μας.

Βασικά ζητήματα που χρειάζεται να βελτιωθούν για την καλύτερη λειτουργία του επόμενου οργάνου είναι:

α) Η πολιτική κουβέντα του Κ.Σ. να μπορεί να καταλήγει σε συγκεκριμένους στόχους και βήματα υλοποίησης της οργάνωσης, ώστε να είναι πιο σαφές και βοηθητικό το σχέδιο που καλούνται να υλοποιήσουν οι ΟΒ.

β) Τα μέλη του οργάνου να επιδιώκουν να κοινωνούν τις κατευθύνσεις της νΚΑ προς τις ΟΒ, να αλληλεπιδρούν μαζί τους, να τις βοηθάνε και καθοδηγούν με βάση τις αντίστοιχες χρεώσεις, έτσι ώστε το όργανο να μπορεί να συμπυκνώνει και να συγκεφαλαιώνει την εμπειρία από τη δράση της οργάνωσης.

γ) Οι επιτροπές του Κ.Σ. πέρα από ένα χαρακτηριστήρα προετοιμασίας μιας δουλειάς που πρέπει να οργανώσει η νΚΑ, χρειάζεται να έχουν και έναν πιο αναβαθμισμένο μελετητικό ρόλο ώστε να βαθύνουν περαιτέρω τον πολιτικό εξοπλισμό της οργάνωσης.

δ) Το Κ.Σ. να σταθεί περισσότερο πάνω από τις πλευρές της δράσης μας που εμφανίζουν αδυναμίες. Τέτοιες πλευρές είναι η παρέμβασή μας στην εργατική νεολαία, στα σχολεία, στην Τ.Ε.Ε., η ιδεολογική συγκρότηση της νεολαίας και η πανελλαδική διάταξη της οργάνωσης.

ε) Το γραφείο του Κ.Σ. να μπορεί να εμπλέκει περισσότερο στη συζήτηση και οργάνωση των καθηκόντων το σύνολο του Κ.Σ. με πιο τακτικές ενημερώσεις, καλύτερα προετοιμασμένες διαδικασίες, ειδικές θεματικές συζητήσεις.

Η διεξαγωγή του 6^{ου} συνεδρίου της νΚΑ έρχεται σε λιγότερο από τρεισήμισι χρόνια από το προηγούμενο, ένα θετικό βήμα σε σχέση με τα προηγούμενα συνέδρια. Παρόλα αυτά, καθώς η κοινωνική πραγματικότητα αλλάζει ραγδαία και η νεολαία στρέφεται πιο γρήγορα στην εργασία, εκφράστηκε μια δυσκολία σύνδεσης του Κ.Σ. με νέα χαρακτηριστικά που συναντώνται στη σπουδάστρια και μαθητίωσα νεολαία.

Γ.4 Μια άλλη νΚΑ για συγκρότηση κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία

Ο ρόλος της στρατηγικής πρωτοπορίας είναι κομβικός αν επιδιώκουμε οι αγώνες που ξεσπούν να μην περιορίζονται διαρκώς στα στενά όρια της συστήματος, αλλά να μπορέσουν με σχέδιο και προοπτική να προσεγγίσουν την ανάγκη για τσάκισμα της υπάρχουσας εκμεταλλευτικής κοινωνίας και οικοδόμησης μιας νέας πραγματικά απελευθερωτικής. **Με ειδικό τρόπο στη συγκρότηση της στρατηγικής πρωτοπορίας μπορεί να έχει και μια κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας.** Μια σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας, οφείλει να είναι ένας μαζικός χώρος συγκέντρωσης νέων επαναστατών/τριών, όπου μαζί με την οργάνωση της καθημερινής δράσης και παρέμβασης, την παραγωγή και υλοποίηση πολιτικού σχεδίου για το κίνημα της νεολαίας, θα μπορεί να αποτελεί και ένα σχολείο της επαναστατικής στράτευσης σε μια υπόθεση ζωής, όπως είναι αυτή της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Αυτό προϋποθέτει μια διαφορετική νΚΑ από την σημερινή, με **βασικά σημεία τομής με τους ίδιους μας τους εαυτούς:**

α) Στρατηγική παρέμβαση στην νεολαία

Βασικό καθήκον των κομμουνιστών/-τριων, είναι να καταφέρνουν να προβάλλουν πλατιά τις ιδέες τους για μια κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, αποκρούοντας και τις κάθε λογής λαοπλολγίες της αστικής πλευράς που θέλουν η νεολαία να ταυτίζει την κομμουνιστική πρόταση με την ανελευθερία και τον ολοκληρωτισμό. Μια κομμουνιστι-

κή οργάνωση δε θα καταφέρει ποτέ να γίνει μαζική, πόσο μάλλον να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο προς μια επαναστατική προοπτική στις κρίσιμες καμπές της ταξικής πάλης, αν δεν πείθει τον λαό και την νεολαία ότι η στρατηγική της κομμουνιστικής απελευθέρωσης είναι η μόνη απάντηση στην καπιταλιστική βαρβαρότητα.

β) Αυτοτελής παρέμβαση

Η αυτοτελής παρέμβαση των δυνάμεών μας, δεν είναι ακόμη ένα από τα πολλά καθήκοντα, αλλά αποτελεί την βασική μέριμνα που θα πρέπει να έχουν οι οργανώσεις μας ώστε να μπορεί σε κάθε χώρο και γενικά στην νεολαία να αναπτύσσεται και να διευρύνεται το κομμουνιστικό ρεύμα. Αυτό σημαίνει ότι οι οργανώσεις βάσεις πρέπει να οργανώνουν εξορμήσεις, εκδηλώσεις και συσκέψεις με τα υλικά και τις θέσεις της νΚΑ για τα κεντρικά πολιτικά, για τα ειδικά ζητήματα ανά χώρο, αλλά και για ευρύτερα στρατηγικά ζητήματα. Ταυτόχρονα να αξιοποιούν στην παρέμβασή τους τις ειδικές μπροσούρες, το ΠΡΙΝ, το περιοδικό Αναιρέσεις κλπ. Η **εξωστρέφεια των δυνάμεων μας σε όλα τα επίπεδα και συγκεκριμένα στην μέριμνα να παρεμβαίνουμε αυτοτελώς στην νέα γενιά** είναι από τα πιο κρίσιμα ζητήματα που οφείλουμε να αλλάξουμε στον τρόπο που λειτουργούμε και να γίνει από τις βασικές μας ιεραρχήσεις. Η αυτοτελής παρέμβαση μας πρέπει να στηριχτεί πιο έντονα στην **πρωτοβουλία των οργανώσεων βάσης** και όχι μόνο στις κεντρικές προσπάθειες και υλικά της οργάνωσης. Είναι πλευρά της αναβάθμισης που πρέπει να κάνουμε στη δουλειά πεδίου, όπου κάθε ΟΒ θα παρεμβαίνει στα ειδικά ζητήματα που ανοίγονται στον χώρο παρέμβασής της με πιο συνολικούς όρους, βγάζοντας αντίστοιχες ανακοινώσεις και υλικά.

γ) Εργατική στροφή της νΚΑ

Έχουμε αναγνωρίσει και σε προηγούμενες αποφάσεις μας πως απαιτείται να βουτηξουμε και να «ριζώσουμε» στα πιο πληττόμενα κομμάτια της νεολαίας και να μαζικοποιηθούν οι γραμμές μας στην πιο εργατική νεολαία. Τα όποια βήματα έχουμε μετρήσει κατά καιρούς στην παρέμβαση μας (τεχνική εκπαίδευση, επισιτισμός - τουρισμός, παρέμβαση στις πιο λαϊκές γειτονιές) είναι ασθενικά και χωρίς συνέχεια. Παρότι **ως ένα βαθμό έχει αλλάξει η ταξική σύνθεση της οργάνωσης μας, η παρέμβαση μας στα κομμάτια της πιο εκμεταλλεζόμενης μισθωτής εργατιάς σύγχρονων μορφών δεν προχωρά με τους αναγκαίους για την περίοδο ρυθμούς.**

Το αίσθημα στη νεολαία ότι «δεν έχω κάτι άλλο να χάσω» σε συνδυασμό με την απουσία γνωριμίας

καλύτερων συνθηκών ζωής, μπορεί να αναδείξει την κομμουνιστική απάντηση προγραμματικά και οργανωτικά ως τη μόνη προοπτική ρεαλιστικής απάντησης για να αλλάξει ποιοτικά η ζωή της σύγχρονης εργατικής τάξης από το ίδιο το πολιτικό κίνημά της. Αυτή η νεολαία είναι που μπορεί πιο εύκολα να συνδυάσει την ταξική της θέση με την αντίστοιχη διαμόρφωση της συνείδησής της.

Απαιτείται η **ιεράρχηση της εργατικής δουλειάς πανελλαδικά και σε όλη την κλίμακα της οργάνωσης**. Η εργατική στροφή συνδέεται με την διαμόρφωση προτύπων αγωνιστών/τριών, μέλη μιας κομμουνιστικής οργάνωσης, όπου θα μπαίνουν μπροστά στους αγώνες, στην ίδρυση σωματείων και επιτροπών αγώνα, θα παίρνουν πρωτοβουλίες με στόχο την οργάνωση των αγώνων της τάξης (είτε στη γειτονιά, είτε σε χώρους εργασίας), που ζει και αγωνίζεται μαζί με αυτήν.

δ) Αναβαθμισμένη ιδεολογική - θεωρητική συγκρότηση και παρέμβαση

Η ιδεολογική - θεωρητική δουλειά είναι εργαλείο ερμηνείας της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, της διαμόρφωσης του σύγχρονου καπιταλισμού και εξεύρεσης δρόμων επαναστατικής ανατροπής του. Σίγουρα δεν αποτελεί μόνο πεδίο των επαναστατών, αλλά αντίθετα η κυριαρχία του καπιταλιστικού συστήματος δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί αν δεν υπήρχε και στο πεδίο των ιδεών. Με αυτή την έννοια η αποκάλυψη, η κριτική και η διαπάλη στο πεδίο της θεωρίας με την επίδραση των αστικών αντιλήψεων δεν είναι μια στατική δουλειά μελέτης δοσμένων κειμένων αλλά ζωντανή ανάπτυξη των επαναστατικών ιδεών.

Επομένως, απαιτείται από πλευράς μας η **συμβολή στην δημιουργική ανάπτυξη του μαχόμενου επαναστατικού μαρξισμού, αποκτώντας επαφή με τις σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, την θεωρητική παραγωγή και η κριτική τους επεξεργασία, να καταπιαστούμε με την συστηματική εξοικείωση μας με βασικές έννοιες/αρχές του ρεύματος μας, την ευελιξία της εσωτερικής ιδεολογικής δουλειάς να ασχοληθεί με ζητήματα επικαιρότητας και με αχαρτογράφητα πεδία, την αναγκαία εξωστρεφή συμβολή και αντιπαράθεση στο πεδίο των ιδεών και την συλλογική ευρεία συμβολή μας στα έντυπα υλικά**. Μόνο έτσι δημιουργούνται δυνατότητες σε ανώτερο βαθμό να συμβάλλουμε και στην δημιουργία νέων επεξεργασιών για κομβικά ζητήματα που απασχολούν την πληττόμενη νεολαία και προκύπτουν από την σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

ε) Πρωταγωνιστικός ρόλος της νΚΑ

Η νΚΑ θα πρέπει να διαπαιδαγωγεί το κάθε μέλος της συνολικά, ώστε να έχει αντανάκλαστικά και ρόλο πρωταγωνιστή στο χώρο που παρεμβαίνει. Να επιδιώκει να επικοινωνεί με πλατιά στρώματα της νεολαίας, να αφουγκράζεται τις σκέψεις και τους προβληματισμούς της νέας γενιάς και να επιδιώκει τον ριζοσπαστικό μετασχηματισμό των ανατρεπτικών τάσεων που εμφανίζονται σε αυτή. Να αποτελεί το **πρότυπο αγωνιστή και αγωνίστριας που θα χτίζει το αγωνιστικό δυναμικό σε κάθε χώρο, θα έχει αντίληψη και αναβαθμισμένα αντανάκλαστικά να φέρει στον αφρό οποιοδήποτε ζήτημα διεκδίκησης καλύτερων όρων ζωής για τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες και θα οργανώνει αυτόν τον αγώνα μέχρι τέλους**.

στ) Αναβαθμισμένη οργανωτική συγκρότηση

Για την υλοποίηση όλων των παραπάνω, απαιτείται ένας νέος οργανωτικός πολιτισμός της **αντιδιοτελούς συνεισφοράς και της βαθιάς στράτευσης σε μια υπόθεση που δεν κρίνεται σε μια μάχη**. Χρειάζεται ανώτερη οργανωτική λειτουργία με βαθύτερη κατάκτηση της έννοιας της εργατικής δημοκρατίας, που τα μέλη αντιλαμβάνονται επί ίσοις όροις δικαιώματα και υποχρεώσεις, δίνοντας το βάρος στη συλλογική υποχρέωση επίτευξης των διακηρυγμένων στόχων της οργάνωσης.

Καίριο βήμα είναι η **λειτουργία της Οργάνωσης Βάσης, ως κύτταρο δράσης της οργάνωσης, κινητήρια δύναμη της ευρύτερης πολιτικής, θεωρητικής και πολιτιστικής δουλειάς στον χώρο της**. Χρειάζεται οι ΟΒ να έχουν ενεργό ρόλο και να μην υλοποιούν απλά κεντρικές αποφάσεις. Θα αναπτύσσουν εσωτερική ζωή, θα γίνεται καταμερισμός ευθυνών και χρεώσεων με βάση τις ανάγκες της επαναστατικής οργάνωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντα των μελών. Πρακτικά, αν θέλουμε να είμαστε το πιο πρωτοπόρο και συνειδητό τμήμα του επαναστατικού υποκειμένου, χρειάζεται να είμαστε τελικά ο καθένας, η καθεμία και το καθένα ενεργά δρώντες επί του συλλογικά αποφασισμένου σχεδίου αλλά και συνεχώς δημιουργικά/παραγωγικά μέτοχοι στον θεωρητικό και πολιτικό εξοπλισμό του.

Τα καθοδηγητικά όργανα είναι **οργανωτικά και πολιτικά όργανα με την πλήρη έννοια του όρου, αντιλαμβανόμενα και της αντίστοιχης ευθύνης που φέρουν**. Είναι σημαντικός κρίκος για την ύπαρξη της οργανωμένης δημοκρατίας στην Κομμουνιστική Απελευθέρωση και τη νΚΑ. Οργανώνουν τη συζήτηση, τη δράση, την οικοδόμηση και ανάπτυξη της οργάνωσης, την επαναστατική

δουλειά στην ενότητα της. Σημαντικός κρίκος είναι η επαφή και η αλληλεπίδραση με την εργατική τάξη και ο φιλόδοξος στόχος πλατιάς ένταξής της στην οργάνωση μας. Μαζική οργάνωση-κοινωνός της γραμμής μας σε κάθε χώρο δουλειάς, σε κάθε σχολείο και σχολή, σε κάθε γειτονιά για τη καλύτερη οργάνωση των αγώνων και ουσιαστική ανάδραση με τους προβληματισμούς και τα ρεύματα που υπάρχουν στα διάφορα τμήματα της νεολαίας, στοχεύοντας να αποκτήσουμε πλατιά απεύθυνση σε αυτή.

ζ) νΚΑ με επαναστατική κουλτούρα και πολιτισμό

Σε τέτοιους καιρούς καλούμαστε να ιεραρχήσουμε ψηλότερα την σοβαρότητα της κομμουνιστικής στράτευσης, κάτι που απαιτεί έναν άλλο πολιτικό, ιδεολογικό, πολιτιστικό και αξιακό εξοπλισμό από την πλευρά μας. Κρίσιμο προχώρημα στον κομμουνιστικό μετασχηματισμό της νΚΑ αποτελεί η **συνολικότερη και βαθύτερη συγκρότηση του δυναμικού μας, με συλλογική πολιτιστική διαπαιδαγώγηση, καλλιέργεια κριτηρίων και διαμόρφωση «τρόπου ζωής» των νέων κομμουνιστών και κομμουνιστριών**, όπου η πάλη και ο αγώνας θα διαπνέει συνολικά τη στάση ζωής τους. Όπου η συντροφικότητα και η αλληλεγγύη θα διαπνέει τις σχέσεις των μελών, ακόμα και σε δύσκολες στιγμές. Χρειάζεται μια νΚΑ που θα διαμορφώνει πρότυπα κομμουνιστών ανθρώπων, κόντρα στο μοντέλο ζωής που προωθείται και κυριαρχείται από την έννοια της ανταποδοτικότητας και της κατανάλωσης με κέντρο την ατομική οπτική. Μια νΚΑ που θα τροφοδοτεί και θα τροφοδοτείται από ένα ριζικά διαφορετικό πυρήνα αντίληψης και προτύπου ζωής που θα τσακίζει στον πυρήνα τους τα αστικά ιδεολογήματα σε κάθε έκφραση της καθημερινότητάς μας, θα αναπτύσσει την απελευθερωτική και χειραφετική οπτική. Θα παλεύει διαρκώς ακόμα και στο εσωτερικό της να μην κυριαρχούν μικροαστικά κατάλοιπα σε συμπεριφορές και καταστάσεις, θα έρχεται σε αντίθεση με μικροεξουσίες, με σεξιστικές και ρατσιστικές συμπεριφορές.

Μια κομμουνιστική οργάνωση που η ένταξή της σε αυτή αποτελεί καθοριστικό εργαλείο για την συνεχή αλλαγή του τρόπου θεώρησης της καθημερινότητάς μας και ως ένα **πλέγμα κοινωνικών σχέσεων που ενέχει πολλαπλές προσωπικότητες και δεν ξεκινά από το «εγώ», για τον εξοπλισμό μας στην πιο αποφασιστική και «υγιή» αντιμετώπιση των αδιεξόδων του καπιταλισμού σε προσωπικό επίπεδο και τελικά και για τη συγκρότηση ενός μαζικού αντιπαραθετικού αξιακού ρεύματος** που μπορεί να ανατρέψει την αστική ιδεολογία.

η) Συγκρότηση κομμουνιστικού ρεύματος

Αν πιστεύουμε βαθιά ότι ο κόσμος αυτός μπορεί και πρέπει να αλλάξει, πρέπει να προβάλλουμε στη νεολαία μέσα από την παρέμβασή μας σε κάθε μέτωπο της ταξικής πάλης, κάθε πεδίο και χώρο πώς ο κομμουνισμός μπορεί να αποτελέσει την απάντηση στη σύγχρονη ζοφερή πραγματικότητα. Παλεύουμε έτσι για τη συγκρότηση ενός σύγχρονου, μαζικού κομμουνιστικού ρεύματος στη νεολαία που δεν θα προκύψει από έτοιμα πολιτικά ρεύματα, αλλά από νέους αγωνιστές, αγωνίστριες και αγωνιστά που προσεγγίζουν την κομμουνιστική προοπτική με πολλαπλούς τρόπους και διαδρομές. **Για την ανάπτυξη ενός τέτοιου ρεύματος χρειάζεται να μετρήσουμε τα εξής βήματα:**

- **Το ανέβασμα του πολιτικού περιεχομένου** στις μάχες της περιόδου για τη συνολικοποίηση των αγώνων και την αντικαπιταλιστική τους κατεύθυνση. Την ανάδειξη - αποκάλυψη - σύνδεση όλων των “κακώς κειμένων” της σύγχρονης κοινωνίας με τον καπιταλισμό και το κέρδος.

- **Τη συγκρότηση μαζικού μπλοκ αμφισβήτησης των βασικών επιλογών του ελληνικού και διεθνούς κεφαλαίου για τη νεολαία, μέσα από τους αγώνες που θα ξεσπούν.**

- **Την ανάδειξη θετικών προγραμματικών στοιχείων στα προγράμματα πάλης** έτσι ώστε να αναδεικνύονται οι δυνατότητες πέρα από τις αντιστάσεις να δημιουργηθούν διεκδικήσεις σε ένα θετικό χειραφετητικό πλαίσιο. Την επιστημονική τεκμηρίωση - ανάδειξη της αντίφασης μεταξύ των εκρηκτικών δυνατοτήτων του σημερινού κόσμου και του σύγχρονου καπιταλισμού.

- **Την προώθηση μιας συνολικά διαφορετικής στάσης ζωής που θα αναδεικνύει την αλληλεγγύη, τη συλλογικότητα, τον αγώνα και τη συλλογική διεκδίκηση απέναντι στη λογική του ατομικού δρόμου.**

Γ.5 Οργανωτική συγκρότηση και ανάπτυξη της νΚΑ

Η υλική βάση ανάπτυξης και ουσιαστικής μαζικοποίησης της νΚΑ είναι η αντιφατική αντισυνημική φλέβα που υπάρχει στην νέα γενιά (ιδιαίτερα στα πιο φτωχά-ταξικά κομμάτια) με το στοίχημα να τίθεται στο αν θα καταφέρει να πάρει κεφάλι εντός της το κομμουνιστικό, επαναστατικό και χειραφετητικό πρόταγμα έναντι των πολλαπλών λαβυρίνθων της ιδιώτευσης, της αποξένωσης, των εξαρτήσεων αλλά και του αποκτηνωμένου προτάγματος του φασισμού που ξαναεμφανίζεται ορ-

μητικά στο προσκήνιο.

Η οργανωτική ανάπτυξη υπό το πρίσμα της συγκρότησης ανώτερης κομμουνιστικής οργάνωσης νεολαίας αποτελεί ζήτημα και ποιοτικό και ποσοτικό. Απαιτεί:

- Την **ιεράρχηση στην στρατολόγηση και εκπροσώπηση** των πιο πρωτοπόρων και φρέσκων στοιχείων της εργατικής νεολαίας.

- Την **τοποθέτηση του ζητήματος της οργανωτικής ανάπτυξης σε προτεραιότητα** όσο αναφορά τα καθήκοντα των ΟΒ και του κάθε μέλους έχοντας επίγνωση ότι στον νέο γύρο ταξικής αναμέτρησης δεν αρκεί η συνδικαλιστική ή κινηματική στράτευση, αλλά απαιτείται από τα πιο δραστήρια στοιχεία της νέας γενιάς στράτευση «μακράς διάρκειας», στρατηγική αξιακή πυξίδα, θετικό όραμα.

Αυτό το ζήτημα διαμορφώνει το συνολικό προσανατολισμό και τις ιεραρχήσεις στην οργανωτική ανάπτυξη και την οικοδόμηση οργανώσεων της ΝΚΑ πανελλαδικά.

α) Μαθητική νεολαία

Η οικοδόμηση ισχυρών μαθητικών οργανώσεων αποτελεί το **θεμέλιο στην προσπάθεια συγκρότησης μαζικής οργάνωσης νεολαίας** και καθρέφτη της λαϊκότητας και της γείωσης της. Είναι η πιο κρυστάλλινη αντανάκλαση της δυνατότητάς της να αφουγκράζεται, να επικοινωνεί και να επιδρά, με τον τρόπο ζωής, τις αγωνίες και τα όνειρα της νέας γενιάς. Είναι στοίχημα και προ(σ)κλήση να αλλάξουμε. Θα μας ξεβολέψει από τον τρόπο που έχουμε μάθει να γράφουμε. Θα μας αναγκάσει να εκλαϊκεύσουμε τις ιδεολογικές και πολιτικές μας θέσεις. Θα απαιτήσει να βρούμε τους δρόμους να λειτουργήσουμε ως πρότυπο ζωής για τους νέους ώστε να τους εμπνεύσουμε να μας ακολουθήσουν.

Προσανατολίζουμε την δράση μας με κέντρο τον χώρο του σχολείου, όχι μόνο διότι πλέον με τον όγκο των φροντιστηρίων, ο διαθέσιμος χρόνος των μαθητών είναι ελάχιστος, αλλά καταρχάς, ως βήμα αμφισβήτησης του αντιδραστικού αυταρχικού σχολικού κανονισμού. Ως πράξη διεκδίκησης του κλεμμένου ελεύθερου χρόνου από το ασφυκτικό πλαίσιο και τον καταναγκασμό του σύγχρονου σχολείου της αγοράς και του μααραθώνιου των εξετάσεων και των φροντιστηρίων. Δεν περιορίζουμε την δράση μας μόνο σε συνδικαλιστικό επίπεδο, αλλά **αξιοποιούμε κάθε μέσο και ευκαιρία, από την παρέμβαση στα μαθήματα μέχρι την συμμετοχή και την δημιουργία πολιτιστικών ομάδων, σχολικών εφημερίδων κ.ά., για να προπαγανδίζουμε τις θέσεις μας και να κάνουμε αντιπαράθεση με τα αστικά ιδεολογή-**

ματα την κουλτούρα τις αξίες και το lifestyle του συστήματος που προωθεί η σύγχρονη εκπαίδευση, αναδεικνύοντας την φρεσκάδα και τον πλούτο των απελευθερωτικών ιδεών και του πολιτισμού των από κάτω.

Πρωτοστατούμε στην **καθιέρωση κάθε μήνα των γενικών συνελεύσεων των σχολείων και των συνελεύσεων τάξεων**. Όχι μόνο γιατί θέλουμε να σπάσουμε την λογική της ανάθεσης και να σπείρουμε ανάμεσα στους/ις μαθητές/τριες/τά την πρακτική της συλλογικής οργάνωσης της συλλογικής συζήτησης και του αγώνα, αλλά και γιατί στις ζωντανές αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες είναι που παίρνουν προβάδισμα οι ριζοσπαστικές ιδέες και τα αγωνιστικά πρότυπα ζωής.

Αξιοποιούμε τις λέσχες των αναιρέσεων, τις εργατικές λέσχες και τα στέκια στις γειτονιάς για να συγκεντρώνουμε την δουλειά μας και να βαθιάινουμε την πολιτικοποίηση και την στράτευση των μαθητών/τριών μέσω εκδηλώσεων συζητήσεων προβολών, δίνοντας έμφαση στα ζητήματα της ιδεολογίας της ιστορίας και του πολιτισμού. Χτίζουμε παράλληλα γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ των νέων και των παλιών γενιών πολιτικοποίησης βαθιάινοντας τους κοινωνικούς και πολιτικούς δεσμούς μεταφέροντας εμπειρία και γνώση μέσω της προσωπικής επαφής του βιώματος και του παραδείγματος. **Ιεραρχούμε την σταθερή ιδεολογικοπολιτική καλλιέργεια των μαθητών/τριών στο εσωτερικό της οργάνωσης και της ανάληψης πρωτοβουλιών από μεριάς τους, αξιοποιώντας το περιοδικό των αναιρέσεων, τον Σελιδοδείκτη, τα εκλαϊκευμένα ντοκουμέντα μας και αρθρογραφία από το ΠΡΙΝ, την μαρξιστική βιβλιογραφία, τα τετράδια μαρξισμού, την ριζοσπαστική λογοτεχνική παράδοση.**

Προχωράμε στην **οικοδόμηση των οργανώσεων στους μαθητές μέσα από δύο δρόμους**: Θέτουμε τον στόχο της συγκρότησης σε πρώτη φάση τριάδων και πυρήνων της οργάνωσης σε όσα σχολεία έχουμε μέλη και προνομιακές επιρροές, ενώ στα σχολεία που έχουμε ήδη πυρήνες θέτουμε τον στόχο του διπλασιασμού τους. Κάθε συνοικιακή οργάνωση χαρτογραφεί τα σχολεία της γειτονιάς της και τα χαρακτηριστικά τους και συγκροτεί αυτοτελές σχέδιο οικοδόμησης μαθητικής οργάνωσης βάσης στην περιοχή ευθύνης της.

β) ΕΠΑΛ και τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση

Η οικοδόμηση των οργανώσεων στη καρδιά της εργατικής νεολαίας, στην τεχνική εκπαίδευση (ΙΕΚ, σχολές ΟΑΕΔ), είναι η πιο σημαντική πλευρά του διακηρυγμένου στόχου της εργατικής στροφής και του κομμουνιστικού μετασχηματισμού της ΝΚΑ. Ο

δύσκολος συσχετισμός που επικρατεί σε αυτόν τον χώρο και οι δυσκολίες παρέμβασης που αντιμετωπίζουμε έχουν πρώτα από όλα σχέση με την εγκόλπωση του αφηγήματος της δεύτερης κατηγορίας μαθητών και των ανακυκλώσιμων εργαζομένων, που αφού δεν «παίρνουν τα γράμματα», θα έπρεπε να λένε και ευχαριστώ που τους δίνουν εργασία τα αφεντικά.

Συνθήκη που γεννάει οργή για αυτήν κοινωνία που τους δείχνει με το δάχτυλο, αλλά μαζί και αμφιβολία για τις δυνατότητές τους. Για αυτό τον λόγο κυριαρχούν οι μειωμένες προσδοκίες, με αποτέλεσμα το ταξικό μίσος απέναντι στην πανταχού παρούσα αδικία και στις δυσκολίες της ζωής να εκφράζεται πιο συχνά με έκρηξη τυφλή, αλλά και σε περιπτώσεις με τρόπο αντιδραστικό, αντί να διοχετεύεται στον δρόμο του αγώνα και της χειραφέτησης.

Μονάχα αν καταφέρουμε να ανακαλύψουμε, να μετασχηματίσουμε και να αναδείξουμε σε κεντρική φιγούρα και παράδειγμα την νέα/ο εργατοπαιδο που έχει συναίσθηση της δύναμης που κουβαλάει η τάξη του για την αλλαγή της κοινωνίας, θα μπορέσουμε να θέσουμε τις βάσεις για την συγκρότηση ενός μαχητικού αγωνιστικού κινήματος στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και της δημιουργίας μαζικών οργανώσεων στην εργατική νεολαία.

Σε επίπεδο μεθοδολογίας κινούμαστε με παρόμοιο τρόπο με αυτόν στους μαθητές, αναπτύσσοντας δράση και σε οικονομικό και σε πολιτικό και σε ιδεολογικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψιν τις διαφορές και τις ιδιαιτερότητες στους κώδικες επικοινωνίας. Στην κουλτούρα, στις ηλικιακές διαφορές και την αμεσότερη σχέση που έχει αυτός ο χώρος με τα ζητήματα της εργασιακής προοπτικής και της παραγωγής, από ότι με τα ζητήματα της εκπαίδευσης (χωρίς να υποτιμάμε τα δεύτερα).

Ιεραρχούμε τα μεγάλα συγκροτήματα τα οποία εμπεριέχουν τόσο επαγγελματικά λύκεια όσο και ΙΕΚ και μεταλυκειακές σχολές κατάρτισης, ώστε να μπορέσουμε να οικοδομήσουμε οργανώσεις με άμεση συνέχεια συνοχή και διάρκεια. Θέτουμε το ζήτημα της απευθείας παρέμβασης των εργατικών οργανώσεων της νέας οργάνωσης στους μελλοντικούς εργαζόμενους και την νέα βάρδια του κλάδου τους σε συνεργασία με τις συνοικιακές οργανώσεις της νεολαίας. Στην περιφέρεια και στις επαρχιακές πόλεις ιεραρχούμε την παρέμβαση μας στις σχολές με μεγαλύτερη απορρόφηση από την τοπική αγορά εργασίας, ώστε να μπορέσουμε να ενισχύσουμε την παρουσία μας και να ριζώσουμε και στην επαρχία, χωρίς να εξαρτάται η παρουσία μας σε αυτές μόνο από τις οργανώσεις της σπουδάζουσας.

γ) Γειτονιές

Παράλληλα με την παρουσία και παρέμβασή μας στους χώρους που σπουδάζει και δουλεύει η νεολαία, είναι αναγκαία και η παρουσία στην πόλη, στις γειτονιές. Η γείωση μας στις γειτονιές, είναι μέτρο του πόσο καταφέρνουμε να γειώνουμε την παρέμβαση μας στον απλό κόσμο και την νεολαία. Εστιάζουμε στις πιο λαϊκές περιοχές, που συγκεντρώνουν εργαζόμενους, μετανάστες, καθώς εκεί θα έρθουμε σε επαφή με τα πιο πληττόμενα κομμάτια της κοινωνίας, με τον κόσμο της ανεργίας, νέους/ες μετανάστες/τριες χωρίς χαρτιά και δικαιώματα, νέους ανθρώπους που δουλεύουν όλη μέρα και η διαφυγή τους είναι «μια μπύρα στην πλατεία».

Πρώτο μας μέλημα είναι η ανάπτυξη μιας πολύπλευρης παρέμβασης στην νεολαία που συγκεντρώνεται στις λαϊκές γειτονιές, που θα μπορεί να επικοινωνεί με κάθε ζήτημα που καθορίζει την συνείδηση ενός νέου ατόμου. Με κέντρο της ΟΒ περιοχών, χρειάζεται ειδική μέριμνα παρέμβασης με τα υλικά της νΚΑ, απεύθυνση με τις διάφορες καμπάνιες που ανά καιρούς οργανώνουμε και θαρρετή προβολή των κομμουνιστικών ιδεών. Παράλληλα, η παρέμβασή μας βασίζεται και στην καλλιέργεια μίας σειράς πρωτοβουλιών και χώρων που θα λειτουργούν ως κέντρα πολιτιστικής έκφρασης, δημιουργικής δράσης και κοινωνικής συνύπαρξης. Αξιοποιούμε το Project Αναιρέσεις και τις Λέσχες Αναιρέσεων, στέκια περιοχών και εργατικές λέσχες για την παρέμβαση της νΚΑ στην πόλη σαν πρόταση και διέξοδο για τη νεολαία. Τέλος, οφείλουμε σε κάθε μάχη σε τοπικό επίπεδο να ξεχωρίζουμε εκείνο τον πρωτοπόρο κόσμο που μπορεί και θέλει να κάνει το βήμα της κομμουνιστικής στρατεύσης.

δ) Σπουδάζουσα νεολαία

Τα Πανεπιστήμια αποτελούν το κυρίαρχο πεδίο παρέμβασης της νΚΑ πανελλαδικά. Στόχος μας είναι τα ήδη ελπιδοφόρα βήματα ανάπτυξής μας στις σχολές να αναβαθμιστούν και να συγκροτήσουν το κομμουνιστικό ρεύμα στις σχολές, ώστε η νΚΑ να γίνει μαζικό πόλος συστράτευσης των πιο πρωτοπόρων αγωνιστών-τριων στα πανεπιστήμια.

Ιεραρχούμε αφενός σχολές και ιδρύματα που έχουν πλειοψηφικά το ταξικό κομμάτι της νεολαίας (σχολές των πρώην ΤΕΙ, πιο χαμηλόβαθμες σχολές, εστίες), σχολές που έχουν μεγάλη μαζικότητα, σχολές οι οποίες σχετίζονται με αντικείμενα στα οποία θέλουμε να αναπτύξουμε δουλειά και στο εργατικό κίνημα, προσπαθώντας να εκφράσουμε και να στρατεύσουμε στις γραμμές μας τη νεολαία

που έχει χτυπηθεί κυρίως από την αστική πολιτική στην παιδεία, που σπουδάζει και δουλεύει παράλληλα, που τσακίζεται η εργασιακή προοπτική της. Το σύστημα δεν μπορεί πια να υποσχεθεί στη νεολαία ότι με την εισαγωγή στην τριτοβάθμια θα δει άσπρη μέρα. Σε αυτό ακριβώς πρέπει να απαντήσουμε και να δώσουμε εναλλακτική. Να απαντήσουμε στα ερωτήματα της νέας γενιάς με στρατηγική σκοπιά, από τα ζητήματα σχολής και τα πτυχία μέχρι το άγχος, την ανασφάλεια, την κατάθλιψη, την κρίση των κοινωνικών σχέσεων, η νΚΑ να μπορεί να δίνει την εναλλακτική στη νεολαία και να την πείθει να παλεύει για την αλλαγή αυτής της κατάστασης.

Αξιοποιούμε συντρόφους, συντρόφισσες και συντρόφια που εργάζονται σε αντίστοιχους κλάδους (εκπαιδευτικούς, γιατρούς, ερευνητές, μηχανικούς, κλπ) για εξειδίκευση γραμμής σε χώρους, για καλύτερη κατανόηση από μεριάς μας για τα αντικείμενα που σπουδάζουμε, τα επαγγελματικά δικαιώματα, τα ζητήματα του κλάδου. Επαφή και συζήτηση, προσπάθεια για προχώρημα της γραμμής μας, των αιτημάτων που θέτουμε στις εκάστοτε σχολές για προγράμματα σπουδών, ερευνητικά προγράμματα, επαγγελματικά δικαιώματα. **Συγκροτημένη από κοινού δουλειά με τους εργαζόμενους του κλάδου θα συμβάλλει στην αφενός πιο εξειδικευμένη και επιστημονική ανάλυση και παρέμβαση μας**, αφετέρου στην συνολικότερη τοποθέτηση για ζητήματα (βλ. αλλαγές στα προγράμματα σπουδών, συγχωνεύσεις μαθημάτων, χρηματοδότηση συγκεκριμένων ερευνητικών προγραμμάτων κλπ) και σύνδεσή τους με την κατάσταση στο εργατικό κίνημα. Αυτή η κατεύθυνση μπορεί να τροφοδοτήσει και τα εργατικά σχήματα και σωματεία στα οποία παρεμβαίνουμε, και να αποτελεί η κοινή δράση- συμπόρευση με τους εργαζόμενους του κλάδου.

Μέσα από αυτή την διαδικασία μπορεί να επιτευχθεί η οργανωτική ανάπτυξη και η ανώτερη συγκρότηση των μελών της νΚΑ σε σχολές και ιδρύματα όπου έχουμε δυνάμεις. Η μαζικοποίησή της νΚΑ θα δώσει την δυνατότητα απόσπασης δυνάμεων και παρέμβασης σε λοιπές σχολές και ιδρύματα που μέχρι ώρας δεν έχουμε δυνάμεις ή προσπαθούμε να συγκροτήσουμε. Οπου μας το επιτρέπει η οργανωτική μας ανάπτυξη, αναλαμβάνουμε την διεύρυνση των δυνάμεών μας σε ιδρύματα γειτονικών πόλεων, με παρουσία και καθοδήγηση της δουλειάς μας.

ε) Πανελλαδική συγκρότηση

Η νΚΑ ως κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας δεν μπορεί να περιορίζεται στην Αθήνα, ή αποκλειστικά στα μεγάλα αστικά κέντρα. Χώροι και τόποι ανάπτυξής της βρίσκονται σε κάθε μικρή και μεγάλη πόλη. **Με κέντρο και στήριγμα της ανάπτυξής**

μας τις πόλεις που έχουμε ήδη συγκροτημένο οργανωτικό ιστό, αναπτυσσόμαστε περαιτέρω τοπικά και συμβάλλουμε στην συγκρότηση και ανάπτυξη οργανώσεων σε γειτονικές- κοντινές πόλεις, στα νησιά που δουλεύει σεζόν η νεολαία, στις απομακρυσμένες περιοχές που ακόμα και η πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν είναι δεδομένη. Απαραίτητη προϋπόθεση για το ριζωμα της νΚΑ σε νέες πόλεις, περιοχές, μέρη είναι η περαιτέρω εδραίωσή και ανάπτυξή μας όπου έχουμε ήδη δυνάμεις.

Σημείο σημαντικό, η αντίληψη της πανελλαδικότητάς μας από τα ίδια τα μέλη της νΚΑ. Η ένταξη στη νΚΑ δεν περιορίζεται επίσης τοπικά. Είμαστε μέλη κομμουνιστικής οργάνωσης με συντρόφους, συντρόφισσες και συντρόφια σε διαφορετικές πόλεις, τροφοδοτούμε και τροφοδοτούμαστε -από την κατάσταση και τις ιδιαιτερότητες των εκάστοτε περιοχών, παρεμβαίνουμε με επιδίωξη την ενίσχυση της νΚΑ και του κομμουνιστικού ρεύματος σε πανελλαδική εμβέλεια, συμβάλλουμε στην πανελλαδική στοχοθεσία που θέτει η οργάνωση, διαχέουμε την τοπική εμπειρία και συγκεντρώνουμε την πανελλαδική εικόνα.

Γ.6 Σχέση της νΚΑ με την Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Η υπέρβαση του NAP προς μια σύγχρονη επαναστατική κομμουνιστική οργάνωση, απόρροια μιας προσπάθειας που ξεκίνησε τα τελευταία χρόνια με βάση την συλλογική αυτοκρατική μας για τα στρατηγικά ελλείματα του NAP τα 34 χρόνια ζωής του και ιδιαίτερα στις κρίσιμες καμπές της ταξικής πάλης, θέτει το ερώτημα τι σημαίνει αυτό για την οργάνωση της νΚΑ. Η νΚΑ συγκροτήθηκε σαν μια αυτοτελής οργάνωση νεολαίας σε στρατηγική σύμπλευση και οργανικά δεμένη με την πορεία του NAP. Η σύνδεση αυτή όμως, δεν μεταφραζόταν τις περισσότερες φορές σε μια αρμονική κοινή πορεία, αλλά συνήθως σε ένα παράλληλο βίο δύο οργανώσεων που ενώ ενώνονταν από την ανάλυση, δυσκολεύονταν να ενοποιηθούν σε μια κοινή πρακτική και μεθοδολογία. Το ξεκίνημα μιας νέας κομμουνιστικής προσπάθειας και η κοινή επαναστατική οργάνωση όλων των μελών του NAP και της νΚΑ σε μια ανώτερη στρατηγική βάση, αλλά και οργανωτική κουλτούρα και λειτουργία, οφείλει να χρωματίσει ξανά την σχέση της νΚΑ ως οργάνωση νεολαίας με την Κομμουνιστική Απελευθέρωση.

Θεωρούμε ότι η νΚΑ πρέπει να συνεχίσει να

υπάρχει σαν μια διακριτή οργάνωση που απευθύνεται στα στρώματα της νεολαίας και που ουσιαστικά οργανώνει της ειδική δουλειά που χρειάζεται σε επίπεδο νεολαίας για να αναπτυχθεί το ρεύμα της σύγχρονης κομμουνιστικής προοπτικής που θέλουμε να εκφράσουμε. Μια οργάνωση που βρίσκεται δηλαδή σε ιδεολογική, προγραμματική και πολιτική σύμπλευση με την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και με ενιαίο πολιτικό και οργανωτικό σχεδιασμό. Η Κομμουνιστική Απελευθέρωση βοηθάει και καθοδηγεί την δράση της νΚΑ σε όλα τα επίπεδα, με βάση την συνολική κοινωνική και ιστορικά εξελισσόμενη πολιτική εμπειρία. Η νΚΑ συγκροτείται αυτοτελώς με τα δικά της όργανα και οργανώσεις βάσης, αποφασίζοντας την πολιτική της γραμμή για την περίοδο μέσα από τις συλλογικές της διαδικασίες, σε κοινή διαδρομή με τις αποφάσεις της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης. Η επιλογή αυτή δεν βασίζεται σε έναν διαχωρισμό της νεολαίας από την εργατική τάξη, αλλά σε μια παραδοχή ότι η νέα γενιά (όπως αναλύεται και στο κεφάλαιο Β) συγκροτεί ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, κοινωνικά και πολιτικά, τα οποία, ενώ πολώνονται με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης, δεν ταυτίζονται καθολικά με αυτά. Άρα μια επαναστατική πολιτική για να καταφέρει να ριζώσει στο πλατύ δυναμικό της νεολαίας, απαιτεί να μπορεί και να μιλήσει την δική της γλώσσα, να απαντήσει στα δικά της ερωτήματα. Μέσα από το 6^ο συνέδριό μας λοιπόν και έχοντας σαν παρακαταθήκη την συμμετοχή του συνόλου της νΚΑ στις διαδικασίες ίδρυσης της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης, της πολιτικής αλλά και οργανωτικής της συγκρότησης, αποφασίζουμε και «τυπικά» την συνέχιση της δράσης της νΚΑ σαν οργάνωση νεολαίας, με τους ειδικούς όρους οργανωτικών σχέσεων που περιγράφονται στο καταστατικό της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης αλλά και στο καταστατικό της νΚΑ (μέτρο εκπροσώπησης της νεολαίας στις διαδικασίες της νέας οργάνωσης, δυνατότητα διπλής ένταξης, κ.ά.).

Φυσικά η σχέση των δύο οργανώσεων, όπως δείχνει και η εμπειρία της δράσης του ΝΑΡ και της νΚΑ, δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο εκεί. Η στρατηγική και πολιτική συμφωνία είναι αναγκαία, αλλά όχι ικανή συνθήκη για την αποτελεσματική δράση των δύο οργανώσεων. Απαιτείται ειδικά στις πλευρές της παρέμβασης στους εργατικούς κλάδους, αλλά και στις γειτονιές να βρεθούν αυτές οι μορφές που θα μεταφράσουν στην πράξη μια από κοινού πορεία των μελών που δραστηριοποιούνται στον εκάστοτε χώρο, ανεξάρτητα από το αν τυπικά εντάσσονται στην μία ή στην άλλη οργάνωση. Θα πρέπει δηλαδή να διασφαλίζεται ότι ένας νέος ο οποίος εργάζε-

ται σε μια επιχείρηση επισιτισμού, θα μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά από κοινού με την αντίστοιχη οργάνωση βάσης της νέας οργάνωσης, ανεξάρτητα από το αν είναι μέλος της οργάνωσης νΚΑ της περιοχής του. Αντίστοιχα, έχει φανεί ότι η συμβολή της νεολαίας στην παρέμβαση στις γειτονιές είναι απαραίτητη για να μπορεί και η Κομμουνιστική Απελευθέρωση, αλλά και τα σχήματα/κινήσεις που συμμετέχουμε να μπορούν να απευθύνονται σε μια περιοχή. Η συγκυριακή ή και μόνιμη, ανάλογα τις συνθήκες, συγκρότηση ομάδων εργασίας/επιτροπών/διαδικασιών που θα συμμετέχουν από κοινού τα μέλη της νΚΑ με αυτά της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης είναι λοιπόν απαραίτητη. Μόνο έτσι μπορεί να διασφαλίζεται μια ανώτερη πολιτική σχέση μεταξύ των δύο οργανώσεων και των συντροφιών που προσπαθούν να αναπτύξουν δουλειά σε ένα κοινό χώρο.

Γ.7 Project Αναιρέσεις: Για μια σύγχρονη κομμουνιστική παρέμβαση στο πεδίο του Πολιτισμού

Τα ζητήματα της Θεωρίας και του Πολιτισμού είναι βασικό πεδίο για κάθε επαναστατική αντίληψη και οργάνωση. Ο Πολιτισμός περικλείει το σύνολο της ανθρώπινης δραστηριότητας, συγκροτώντας έναν «τρόπο ζωής» και με αυτό τον τρόπο επιδρά στην διαμόρφωση της συνείδησης της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Η κυβέρνηση της ΝΔ και η αστική πολιτική θέτουν τον Πολιτισμό στο επίκεντρο ως στρατηγικό αναπτυξιακό πόρο που χρειάζεται την κατάλληλη διασύνδεση με την οικονομία και προωθούν περαιτέρω ιδιωτικοποιήσεις, επιχειρηματικότητα και δήθεν ανάπτυξη που δεν απευθύνεται στην πλειοψηφία της κοινωνίας, παρά μόνο στους λίγους που μπορούν να ανταποκριθούν οικονομικά. Ταυτόχρονα, η τέχνη και ο Πολιτισμός αποτελούν πεδίο διαμόρφωσης και διατήρησης της ιδεολογικής αστικής κυριαρχίας. Για να μπορέσουμε να περιγράψουμε μια απελευθερωτική κοινωνία με κομμουνιστική προοπτική, είναι αναγκαίο να μιλήσουμε και για έναν απελευθερωτικό Πολιτισμό, σαν αναπόσπαστο κομμάτι που επηρεάζει ουσιαστικά και καθοριστικά το πολιτικό, πολιτισμικό και αισθητικό πλαίσιο μιας κοινωνίας. Επομένως, η **επεξεργασία και ανάλυση του πολιτιστικού ζητήματος είναι κομβικής σημασίας για μια σύγχρονη νεολαιίστικη οργάνωση που φιλοδοξεί να συμβάλλει στην**

αναγκαία επαναθεμελίωση του κομμουνισμού. Επιδιώκουμε να διαπερνάει, να αλληλοσυνδέεται και να αλληλοδιαπλέκεται με όλα τα επίμαχα σημεία συζήτησης του σύγχρονου κομμουνιστικού ρεύματος και προγράμματος πάλης. Στοχεύοντας στην σύγκρουση με την αστική ιδεολογία και τα σημερινά πολιτισμικά πρότυπα της κατανάλωσης και αλλοτρίωσης, επιδιώκουμε μέσα από την παρέμβαση μας την συγκρότηση ρεύματος που θα δημιουργεί ρήγματα στο κυρίαρχο πολιτισμικό μοντέλο και θα διαμορφώνονται ψήγματα και κύτταρα ενός άλλου απελευθερωτικού πολιτισμού.

Τα τελευταία χρόνια διαφαίνονται αρκετά σκιρτήματα ανατρεπτικών τάσεων στο χώρο της τέχνης. **Τάσεις με γνήσια απελευθερωτικά χαρακτηριστικά εκφράζονται ευρύτερα στην τέχνη,** με χαρακτηριστική την άνθιση της ανεξάρτητης παραγωγής και διακίνησης καλλιτεχνικών έργων, την άντληση έμπνευσης από τη ζωή και τους αγώνες ή τις αναζητήσεις της σύγχρονης εργατικής τάξης (π.χ.: έργα τέχνης για το Παλαιστινιακό, ιδιωτικοποιήσεις, έμφυλα περιστατικά) και ένας γενικότερος διάλογος με τους κοινωνικούς προβληματισμούς. Ωστόσο, στη γενική εικόνα αυτές οι τάσεις παραμένουν μειοψηφικές και τείνουν να περιορίζονται σ' ένα απλό καθρέπτισμα των κοινωνικών διεργασιών, αποστασιοποιημένο από τις συλλογικές διεκδικήσεις και την ικανότητα διεξόδου στην καρδιά της κοινωνίας.

Μέσω όλων των πτυχών του project **Αναιρέσεις** επιδιώκουμε την παρέμβαση και ανάπτυξη μας στο πεδίο του Πολιτισμού. **Η δράση των Αναιρέσεων μετά το 5^ο συνέδριο είναι αρκετά ενθαρρυντική,** χωρίς βέβαια να εξαντλούμε τις δυνατότητες που μας ανοίγει το εγχείρημα. Η συγκρότηση κοινής Επιτροπής NAP – vKA βοήθησε την αναβαθμισμένη κουβέντα και παρέμβαση με μια πιο στρατηγική ματιά γύρω από ζητήματα Πολιτισμού και Τέχνης. Τέτοιες ήταν οι εκδηλώσεις για το ρόλο της τέχνης, για τον πολιτισμό και τις ιδιωτικοποιήσεις, για τη σχέση της πολιτικής και πολιτιστικής πρωτοπορίας αλλά και οι πολιτιστικές δράσεις με εκθέσεις και παραστάσεις/αφιέρωματα (για τον Τ. Λειβαδίτη, τα 50 χρόνια από το Πολυτεχνείο κλπ, δράσεις για τα 30 χρόνια Αναιρέσεις, Δεκεμβριανά), καθώς και η θεματική στην ημερίδα της vKA φέτος. Οι δράσεις βέβαια έχουν σαν επίκεντρο την Αθήνα και σε δεύτερο βαθμό την Θεσσαλονίκη και Πάτρα, όμως έχουμε καταφέρει να υπάρχει μια πανελλαδικότητα και στοιχειώδη ενιαία εμφάνιση των Αναιρέσεων. Με το άνοιγμα των λεσχών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη ξανά υπάρχουν δειλές αλλά υπαρκτές κινήσεις προσπάθειας προσέγγισης κάποιων ερασιτεχνικών πρότζεκτ και ειδικές πτυχές των διάφορων τε-

χνών (hip hop, ποίηση, αφηγήσεις), χωρίς όμως να αποκτούμε σταθερή συνεργασία και παρέμβαση. Τα φεστιβάλ πανελλαδικά έχουν έρθει τα τελευταία δύο χρόνια αντιμέτωπα με αντίξοες συνθήκες και συνεχή επίθεση και προσπάθεια εξαφάνισης τέτοιων εγχειρημάτων από το δημόσιο χώρο και λόγο και τα Πανεπιστήμια. Κάτι που με το camping και την αξιοποίηση των χώρων από το ΤΑΙΠΕΔ ή τους ιδιώτες, ερχόμαστε αντιμέτωποι/ες την τελευταία δεκαετία. Παρόλα αυτά, έχουμε καταφέρει την επιτυχημένη διεξαγωγή τους, ειδικά στο πολιτικό σκέλος και φαίνεται πως -κυρίως το φεστιβάλ- έχει καθιερωθεί ως σταθερό πολιτικό-πολιτιστικό ραντεβού του κόσμου του κινήματος και της εκτός των τειχών Αριστεράς. Ωστόσο, μιας και είναι φανερό πως η επίθεση αυτή δεν θα σταματήσει άμεσα, χρειάζεται να εξετάσουμε καλύτερα το μέλλον των φεστιβάλ αλλά και του camping, έτσι ώστε να μπορούν να «στήνουν» το ουσιαστικό πολιτικό-πολιτιστικό αντιπρόταγμα και να δημιουργούν μεγαλύτερο ρήγμα στη βιτρίνα τους. Θα πρέπει να **δούμε πιο βαθιά και συνολικά το εγχείρημα των Αναιρέσεων, θέτοντας τον πήχη ψηλότερα** και αξιοποιώντας τη δυνατότητα που μας δίνει η εμβέλεια των Αναιρέσεων με ανώτερη πολιτική προετοιμασία, αναβαθμισμένη προπαγάνδη αλλά και μεγαλύτερη εμπλοκή ενός δυναμικού με το εγχείρημα των Αναιρέσεων όλη την χρονιά. Τέλος, το περιοδικό **Αναιρέσεις** άλλαξε χαρακτήρα και από ένα αποκλειστικά θεματικό χαρακτήρα προσπάθησε να έχει αρθρογραφία που αφορά τα μέτωπα παρέμβασής μας στη νεολαία σε συνδυασμό με αφιερώματα, ώστε να είναι πιο εύκολα προσιτό σε νεαρές ηλικίες. Παρότι η διακίνηση έχει βελτιωθεί, χρειάζεται να οργανώνεται καλύτερα από όλες τις ΟΒ, να αντιμετωπίζεται ως καθημερινό εργαλείο παρέμβασης, έτσι ώστε να μπορέσουμε να ανεβάσουμε τον πήχη της απήχησής του και να απευθυνθούμε σε ευρύτερα ακροατήρια. Για να αναβαθμιστεί το περιοδικό των Αναιρέσεων απαιτείται και η ενίσχυση της συντακτικής επιτροπής.

Τα **βασικά ζητήματα που θα πρέπει να επικεντρωθούμε το επόμενο διάστημα** είναι να υπερβούμε την ασυνέχεια και την ασυνέπεια που μας διακατέχει στην ενασχόληση μας με τα πολιτιστικά ζητήματα, την προσπάθεια να έρθουμε σε ουσιαστική επαφή με τις αναζητήσεις της νεολαίας, ώστε να μπορέσουμε να επιδράσουμε, να τις ενισχύσουμε σε ριζοσπαστική τροχιά, να έρθουμε σε επαφή με ανερχόμενες μορφές τέχνης που σχεδόν δεν έχουμε αγγίξει (π.χ.: ποίηση, εικαστικά, spoken word, ζωγραφική), και με την ερασιτεχνική δημιουργία. Να ενισχύσουμε τις προσπάθειες αυτοτελούς πολιτιστικής παραγωγής (π.χ.: πολιτιστι-

κές ομάδες της Λέσχης που τώρα αναπτύσσονται). Συνολικά, θα πρέπει να επιδιώξουμε να αναμετρηθούμε με την ευρύτερη πολιτιστική-ιδεολογική διαπάλη στην κοινωνία και να μην περιχαράκωνεται η παρέμβαση μας στα trending θέματα των αριστερών διαδικτυακών (και όχι μόνο) κύκλων, ξεπερνώντας το βασικό μας έλλειμμα που έγκειται στη μεθοδολογία και την οπτική με τις οποίες αντιμετωπίζουμε την αναγκαία πολιτιστική παρέμβαση. Στόχος μας είναι οι Αναιρέσεις να ιδωθούν ως εργαστήρι συνάντησης των κομμουνιστικών αναζητήσεων, που θα προωθείται και θα αναπτύσσεται η μαχόμενη μαρξιστική θεωρία και τα σύγχρονα θεωρητικά, φιλοσοφικά και επιστημονικά ερωτήματα, ειδικότερα μέσα από τη λειτουργία των Λεσχών και την έκδοση του περιοδικού. Όλες αυτές οι διεργασίες να συγκεφαλαιώνονται στα ετήσια φεστιβάλ και στο κάμπινγκ, όπου το πολιτικό και πολιτιστικό πρόγραμμα τους θα ακουμπά αυτές τις πτυχές συζήτησης. Τέλος, μέσα από το project, επιδιώκουμε την ενίσχυση της συλλογικής ζωής και της ανάπτυξης των συντροφικών σχέσεων μεταξύ των μελών της νΚΑ, φιλοδοξώντας να φωτογραφίσουμε το μέλλον των σχέσεων και της κοινωνίας που θέλουμε να οικοδομήσουμε. Μέσα από το αυτοοργανωμένο εγχείρημα των Αναιρέσεων, θα πρέπει να προσπαθούμε να παράξουμε ένα συνολικό τρόπο ζωής, αντίπαλο στο κυρίαρχο πρότυπο, όπου θα ακτινοβολείται από κάθε μέλος της νΚΑ.

Θα πρέπει να θέσουμε θαρρετό στόχο μέσα από το σχέδιο μας να συμβάλουμε στην ενοποίηση του ρεύματος της απελευθερωτικής τέχνης και των τάσεων που αναφέρθηκαν και παραπάνω, που στο σήμερα δεν υπάρχει συγκροτημένο. Για να τα καταφέρουμε να μετρήσουμε βήματα, απαιτείται η ανάπτυξη όλων των πλευρών του project Αναιρέσεις. Έτσι μόνο θα κατανοήσουμε πως η ανάπτυξη του εγχειρήματος των Αναιρέσεων -ως βασικό εργαλείο παρέμβασης σε αυτό το πεδίο- συνδέεται άρρηκτα με τη βαθύτερη αναγνώριση ότι το επαναστατικό ρεύμα που θέλουμε να συγκροτήσουμε θα διαμορφωθεί ως μια συνολική πολιτιστική, πολιτική και αξιακή πρόταση.

Γ.8 Οικονομικός απολογισμός

Στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και των καταστροφικών οικονομικών συνεπειών που έχει φέρει για το λαό και τη νεολαία, **οι δυσκολίες για τη δράση των κομμουνιστικών δυνάμεων πολλαπλασιάζονται** και η οικονομική αυτοτέλεια της οργάνωσης μας είναι μια καθημε-

ρινή πρόκληση. Χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε με συλλογικό τρόπο το σχέδιο της κυβέρνησης και συνολικά του συστήματος που υψώνει πολλαπλά εμπόδια στη δράση όσων μάχονται ενάντια στην εξουσία τους και την καπιταλιστική κυριαρχία. Δίκες, καταστολή, αντιδημοκρατικά εμπόδια, νόμοι, φίμωση επιστρατεύονται και εκτός των άλλων δημιουργούν τεράστιες οικονομικές απαιτήσεις. Παράλληλα, δίνουμε καθημερινά μάχη για να καταφέρουμε να ανταποκριθούμε στις όλο και αυξανόμενες ανάγκες για μέσα, εξοπλισμό και υλικά για να συνεχίσουμε απρόσκοπτα την εξόρμηση των ιδεών της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.

Η οικονομική αυτοτέλεια της οργάνωσής μας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του πολιτικού μας σχεδίου και άρα η επίτευξη των στόχων μας προϋποθέτει την πολιτική μας ενίσχυση στο οικονομικό επίπεδο. Η οικονομική ανεξαρτησία μας παίζει καθοριστικό ρόλο προκειμένου να εξυπηρετήσουμε απρόσκοπτα τους σκοπούς μας έξω και κόντρα στον κρατικό μηχανισμό, τόσο για την κάλυψη τρεχουσών υποχρεώσεων (έκδοση υλικών, κάλυψη λειτουργικών εξόδων, κ.ά.), όσο και για την ανάπτυξη και επέκταση των δραστηριοτήτων μας.

Βασική μας αρχή είναι ότι δεν χρησιμοποιούμε, δεν συμμετέχουμε και δεν επιδιώκουμε καμία οικονομική, πολιτική και ιδεολογική σχέση με θεσμούς, φορείς, προγράμματα και μηχανισμούς του κράτους, της κυβέρνησης, της ΕΕ και οποιουδήποτε μηχανισμού του κεφαλαίου. Η πολιτική μας ανεξαρτησία, η έκφραση του πολιτικού μας περιεχομένου στο σύνολο του δεν επιδέχεται εκπτώσεις αλλά απαιτεί την οικονομική ανεξαρτησία και αυτοτέλεια της οργάνωσης. Θέλουμε λίγα από πολλούς και όχι πολλά από λίγους!

Αν αναλογιστούμε την εμβέλεια των πολιτικών σκοπών μας ο πήχης της διάδοσης των ιδεών μας θα πρέπει να μπαίνει πολύ ψηλότερα από ότι σήμερα. Από ζητήματα της προπαγάνδισης (έντυπα, εκδόσεις, site, social media) και της στέγασης της οργάνωσης και των εγχειρημάτων μας (Αναιρέσεις, κινήσεις κοκ) σε όλη την Ελλάδα έως το φεστιβάλ και τις διεθνείς επαφές, απαιτείται ένας τρόπος προσέγγισης που θα θέτει τις πολιτικές φιλοδοξίες στο προσκήνιο και τις οικονομικές ανάγκες στη συλλογική μέριμνα της οργάνωσης. Επιπλέον, η οργάνωση πρέπει να εξασφαλίζει την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή όλων των μελών της, ειδικά όσων βρίσκονται σε δύσκολη οικονομική κατάσταση, σε όλες τις διαδικασίες από τα συνέδρια και τις συνδιασκέψεις, μέχρι τα κάμπινγκ και τα φεστιβάλ και τα έξοδα να καλύπτονται από την ίδια την οργάνωση, σαν ελάχιστο δείγμα κομμουνιστικής αλληλεγγύης και συντροφικότητας.

Τα οικονομικά μας προέρχονται τόσο από τις μηνιαίες συνδρομές των μελών μας όσο και από ενισχύσεις φίλων και συναγωνιστών. Αυτή η αρχή της οικονομικής συνδρομής των μελών με την οποία λειτουργεί η οργάνωσή μας είναι αναπόσπαστο κομμάτι της κομμουνιστικής μας στρατηγικής. **Με τον ίδιο τρόπο που οφείλουν όλα τα μέλη να συμβάλλουν και να προωθούν την γραμμή της νΚΑ, έτσι έχουν και την υποχρέωση να ενισχύουν οικονομικά την οργάνωση κάθε μήνα, ώστε να είναι σε θέση να παρεμβαίνει καθημερινά με τα υλικά της και να δίνει όλες τις μάχες που πρέπει, να στεγάζεται σε δικό της χώρο, και τελικά είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ίδια την ύπαρξη της οργάνωσης μας και την προώθηση της γραμμής μας.**

Παρόλο, λοιπόν, που η οικονομική μας αυτοτέλεια είναι το θεμέλιο της πολιτικής μας ανεξαρτησίας, τα αντανakλαστικά και η σχέση των μελών μας με αυτές τις πλευρές της δουλειάς της οργάνωσης, έχει φτάσει σε επικίνδυνα οριακό σημείο. Η γενική εικόνα της νΚΑ απεικονίζει τον προβληματικό τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται την οικονομική δουλειά και φανερώνει την τρομερή χαλαρότητα από τα μέλη μας γύρω από τα ζητήματα της καταβολής των συνδρομών και της διακίνησης των υλικών μας. Το ζήτημα που προκύπτει είναι κυρίως πολιτικό και ως τέτοιο πρέπει το σύνολο της οργάνωσης να το αντιμετωπίσει. Πρέπει να πάρουμε οριστικό διαζύγιο με την τωρινή μας χαλαρότητα ως προς τις οικονομικές μας υποχρεώσεις και να επαναπροσδιορίσουμε τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε και συζητάμε στην πράξη για την οικονομική μας λειτουργία, εντάσσοντάς την ως στοιχείο της συνολικής διαδικασίας του κομμουνιστικού μετασχηματισμού της νΚΑ. Στόχος μας πρέπει να είναι οι ΟΒ να λειτουργούν σα ζωντανός οργανισμός, όπου όπως συζητούν για κάθε τι, να συζητούν, να αποτιμούν και να οργανώνουν την οικονομική τους λειτουργία (καταβολή συνδρομών, διακίνηση κουπονιών, εντύπων κλπ).

Βασική στόχευση για το επόμενο διάστημα είναι να γίνει συνείδηση σε κάθε μέλος μας η αναγκαία συνεισφορά του με την καταβολή της συνδρομής σε μηνιαία βάση. Η επιτυχία ή μη του στόχου αυτού θα λειτουργήσει και ως δείκτης της συλλογικής λειτουργίας και της συνευθύνης για τη διαμόρφωση των δυνατοτήτων και της πορείας μιας επαναστατικής οργάνωσης. Οι συνδρομές μας πρέπει να καταβάλλονται με συνέπεια, ιδανικά στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα, κάθε μήνα, για να εξασφαλίζεται η πολιτική και κινηματική ύπαρξη της νΚΑ. Επιπλέον, χρειάζεται να καθιερώσουμε τακτικές οικονομικές εξορμήσεις,

καθώς και να αναπτύξουμε μια μόνιμη οικονομική σχέση με τον πολιτικό και αγωνιστικό περίγυρο της οργάνωσης. Η ανοιχτή και συντροφική έκκληση για βοήθεια σε αυτό το επίπεδο είναι δείκτης πολιτικής εμπιστοσύνης και στήριξης. Με αυτό το σκεπτικό πρέπει όλες οι οργανώσεις να εξορμούν προς τους εργαζόμενους, τη φοιτητική και μαθητική νεολαία με οργανωμένες καμπάνιες που θα προγραμματίζουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Για την ενίσχυση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πολιτικής γραμμής

Δ.1

Για μια επαναστατική τακτική στο κίνημα νεολαίας

Στην εποχή που οι καπιταλιστικές αντιθέσεις παροξύνονται και εκφράζονται με τον πιο εμφανή τρόπο, μεγάλα κομμάτια της νεολαίας διαισθάνονται ότι αυτό το πλαίσιο δεν μπορεί να συμβαδίσει με την ζωή που έχουν ανάγκη. Η διαίσθηση αυτή είναι που δημιουργεί μια σειρά τάσεων που τις περισσότερες φορές ασυνείδητα αμφισβητούν τα ιερά και τα όσια του καπιταλιστικού συστήματος. Σε αυτή την εποχή, η επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού έχει φύγει από το κέντρο της καθημερινής πάλης της εργατικής τάξης και των λαών. Η επανάσταση γίνεται μια έννοια που από την πλειοψηφία των κομματιών της αριστεράς και του κινήματος, ακόμα και αυτών με αναφορά στον κομμουνισμό, είτε αντικαθίσταται από δρόμους κυβερνητικής διαχείρισης με φιλολαϊκό πρόσημο, είτε από λογικές αυθόρμητων εξεγέρσεων, αποθέωσης των κινήματων των καταπιεσμένων που μόνοι τους θα βρουν το δρόμο για να αλλάξουν την κοινωνία.

Η σημασία της επανάστασης στο κέντρο της εργατικής πολιτικής έχει φανεί και με τον θετικό και με τον αρνητικό τρόπο. Τα εργατικά δικαιώματα, οι κοινωνικές κατακτήσεις, το πολυδιαφημισμένο «κράτος πρόνοιας» στη μεταπολεμική Ευρώπη και όχι μόνο, είναι αμφίβολο αν θα υπήρχαν (τουλάχιστον σ' αυτή την έκταση) χωρίς τη διαρκή επαναστατική απειλή που εκπροσωπούσαν οι επαναστάσεις που συγκλόνισαν τον κόσμο στον 20^ο αιώνα με πρώτη την Οκτωβριανή. Αυτή η απειλή, παρά την κυριαρχία του ρεφορμισμού, οδήγησε το κεφάλαιο σ' όλο τον κόσμο σε συμβιβασμούς και υποχωρήσεις, πληρώνοντας βαρύ τίμημα για να κρατήσει την εξουσία του. Αντίθετα, μετά την ατιμωτική κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» που εκπροσωπούσε (στρεβλά και ακυρώνοντάς την στο τέλος) τη δυνατότητα μιας κοινωνίας δίχως κεφάλαιο, η πολιτική και ιδεολογική

υποχώρηση της εργατικής τάξης, η απεμπόληση των στρατηγικών σκοπών προς όφελος των «ρεαλιστικής» λύσης ενός βελτιωμένου δημοκρατικού καπιταλισμού, η απομάκρυνση της επαναστατικής απειλής και η ήττα στο πεδίο των ιδεών και της πολιτικής αποτυπώθηκαν στην καθημερινή πραγματικότητα της ζωής των εργαζομένων και των φτωχών όλου του κόσμου και στο ξήλωμα κοινωνικών κατακτήσεων που θεωρούνταν δεδομένες.

Στις συνθήκες που διανύουμε, **για να μπει ξανά η επαναστατική πολιτική στους αγώνες της νεολαίας, χρειάζεται να συγκροτηθεί μια νέα αντικαπιταλιστική ενοποίηση στη νεολαία, προκειμένου να συσσωρευτούν δυνάμεις που θα αμφισβητήσουν έμπρακτα τις κόκκινες γραμμές του συστήματος.** Μια τέτοια ενοποίηση δεν μπορεί να γίνει ούτε εν κενώ, ούτε χωρίς συγκεκριμένα ζητήματα στην προμετωπίδα της. Ούτως ή άλλως, θεωρούμε ότι τα σημερινά, καυτά ζητήματα είναι αυτά που μπορούν να οδηγήσουν σε επαναστατικές συνθήκες. Χρειάζεται **πρόγραμμα λαϊκά κατανοητό, κοινωνικά αναγκαίο και καπιταλιστικά ανέφικτο**, ένα πρόγραμμα δηλαδή που θα μπορεί να υιοθετείται από τους εργαζόμενους και την νεολαία, θα εκφράζει τα ταξικά τους συμφέροντα και αν και σε συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να εφαρμοστούν πλευρές του από σήμερα, στο σύνολό του για να εφαρμοστεί απαιτεί το επαναστατικό άλμα. Ένα πρόγραμμα που δίνει στις μάχες προοπτική να αλλάξει ο οικονομικός, πολιτικός, ιδεολογικός συσχετισμός, να ισχυροποιηθεί η τάξη μας, να αποδυναμωθεί το κεφάλαιο και να έρθουμε πιο κοντά στη δυνατότητα ανατροπής του βάρβαρου συστήματος στο οποίο ζούμε. Από αυτή την άποψη είναι ένα πρόγραμμα πάλης και αγώνα, που **προωθείται από τα όργανα επιβολής του κινήματος και όχι κομμάτι κάποιας αριστερής κυβερνητικής πρότασης.**

Βασικές πλευρές ενός τέτοιου αντικαπιταλιστικού προγράμματος είναι:

α) Ριζική βελτίωση της θέσης της νεολαίας και της εργατικής τάξης! Παλεύουμε ενάντια στο σύγχρονο «καθεστώς εκμετάλλευσης». Να χάσει

πλούτο και δύναμη το κεφάλαιο!

- 6ωρο, πενθήμερο, ριζικές αυξήσεις στους μισθούς, Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας παντού! Μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους/ες με εξασφάλιση όλων των εργασιακών, ασφαλιστικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Εναντία στη γενίκευση της ελαστικής και της μαύρης εργασίας, στην άρση της κυριακάτικης αργίας, στην διαστολή του εργασιμού χρόνου μέσω της τηλεργασίας και γενικότερα την εντατικοποίηση, στη λεηλασία των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, στους μισθούς πείνας. Εναντία στη δικτατορία του κεφαλαίου στους χώρους δουλειάς, στην κατάργηση του δικαιώματος της απεργίας, στον κρατικό έλεγχο των συνδικάτων, στη συνεχή επιτήρηση και έλεγχο των εργαζομένων.

- Προστασία της εργασίας με νομοθετική απαγόρευση των απολύσεων. Διπλασιασμός του επιδόματος ανεργίας και γενίκευση του σε όλους τους ανέργους χωρίς περιορισμούς. Κατάργηση των επιδοτήσεων στους εργοδότες.

- Κατάργηση των νόμων που διαλύουν την κοινωνική ασφάλιση. Αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και κοινωνική ασφάλιση, όχι στην ανταποδοτική ασφάλιση. Να παταχθεί τώρα η μαύρη εργασία, οι εργοδοτικές φοροελαφρύνσεις, και να επιστραφούν τα κλεμμένα των ταμείων.

- Καμία διάκριση στους χώρους δουλειάς βάση ηλικίας, φυλής, φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού. Μέριμνα για την ένταξη ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις στην εργασία με κάλυψη των απαραίτητων υλικών-τεχνικών υποδομών στους χώρους εργασίας.

- Κατάργηση της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης και της μαθητείας και του αίσχους των «ασκούμενων» μηχανικών, δικηγόρων κλπ. Μέχρι αυτό να πραγματοποιηθεί, διεκδικούμε την κατοχύρωση συλλογικής σύμβασης εργασίας με πλήρη δικαιώματα.

- Κάτω τα χέρια από την πρώτη κατοικία! Εναντία στους πλειστηριασμούς και κατασχέσεις, στη διακοπή ρεύματος και νερού. Ανασυγκρότηση και ενίσχυση του οργανισμού εργατικής κατοικίας υπό εργατικό έλεγχο. Κανένα άδειο σπίτι όσο υπάρχουν άστεγοι!

- Βαριά φορολογία για το κεφάλαιο, τους εφοπλιστές, τους βιομήχανους και την εκκλησία. Εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση όλων των εταιρειών που «διασώζονται» με κρατικό χρήμα, των τραπεζών και όλων των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας, και λειτουργία τους με εργατικό-κοινωνικό έλεγχο.

- Παλεύουμε για τα σύγχρονα δικαιώματα και

τις ανάγκες του κόσμου της δουλειάς, την επαναστατική αλλαγή της σχέσης κεφαλαίου εργασίας ως προς το ζήτημα των αμοιβών, των κερδών και του ελεύθερου χρόνου με στόχο την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο.

β) Πάλη ενάντια στον φαύλο κύκλο: Χρέος- ΕΕ- Μνημόνια

- Συνολική αντιπαράθεση και ανατροπή του πλαισίου της διαρκούς μνημονιακής επιτροπείας, της ΕΕ και του χρέους. Παλεύουμε για τη μονομερή κατάργηση των μνημονίων (νέων και παλιών), των δανειακών συμβάσεων και των εφαρμοστικών νόμων που τις συνοδεύουν.

- Πάλη για αποδέσμευση της Ελλάδας από την ΕΕ & το ευρώ από εργατική, διεθνιστική, αντικαπιταλιστική & αντιιμπεριαλιστική σκοπιά. Η ΕΕ δε μεταρρυθμίζεται, δεν αλλάζει υπέρ των εργαζομένων, παρά μόνο ανατρέπεται. Πάλη συνολικά ενάντια στους υπερεθνικούς καπιταλιστικούς οργανισμούς (ΔΝΤ, ΝΑΤΟ, ΠΟΕ, ΟΟΣΑ) στην προοπτική μίας άλλης εργατικής και σοσιαλιστικής διεθνοποίησης.

- Μη αναγνώριση του χρέους και άμεση πλήρης διαγραφή του. Το χιλιοπληρωμένο χρέος είναι ένας μηχανισμός αναδιανομής του πλούτου σε αντιδραστική κατεύθυνση. Η διαγραφή του χρέους αποτελεί την πιο απλή απάντηση στο «που θα βρεθούν τα λεφτά», για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών.

- Επανακρατικοποίηση με εργατικό κοινωνικό έλεγχο όλων των επιχειρήσεων που αφορούν κοινωνικά αγαθά. Ρεύμα, ενέργεια, συγκοινωνίες, έρευνα πρέπει να είναι αποκλειστικά δημόσια με το ελάχιστο δυνατό κόστος για το λαό. Όχι στην ιδιωτικοποίηση του νερού. Εναντία στους νόμους της αγοράς, στην ιδιωτικοποίηση και στην αναδιάρθρωση των τομέων αυτών με επιχειρηματικά κριτήρια.

γ) Απελευθερωτική παιδεία και ανάπτυξη της επιστήμης για τις κοινωνικές ανάγκες!

- Ριζική αύξηση της χρηματοδότησης για την παιδεία, την έρευνα και την επιστήμη. Όχι στην εκπαίδευση της αγοράς και των επιχειρήσεων, των ταξικών φραγμών, της αντιδραστικής αστικής ιδεολογίας, του αυταρχισμού. Αποκλειστικά δημόσια δωρεάν εκπαίδευση με ελεύθερη πρόσβαση, χωρίς ταξικούς και εξεταστικούς φραγμούς. Πάλη για την μη εφαρμογή και τελικά κατάργηση του νόμου για την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων.

- Ενιαίο 12χρονο σχολείο με ελεύθερη πρόσβαση σε μία ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση

ση. Ελεύθερη πρόσβαση σε ένα δημόσιο, δωρεάν, σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης μετά το δωδεκάχρονο σχολείο, για όσα επαγγέλματα δεν απαιτείται σήμερα πανεπιστημιακή μόρφωση. Κατάργηση της ΕΒΕ, της τράπεζας θεμάτων και κάθε αντιδραστικού εξεταστικού φίλτρου που έχει επιβληθεί.

- Ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση με όλη την απαραίτητη επιστημονική γνώση στις βασικές σπουδές. Ένα ενιαίο πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο με όλα τα επαγγελματικά δικαιώματα σε αυτό. Ο τίτλος σπουδών να κατοχυρώνει μια για πάντα την δυνατότητα άσκησης επαγγέλματος σ' όλο το φάσμα δραστηριοτήτων που αντιστοιχεί στο πεδίο. Καμιά διάσπαση των πτυχίων βάσει ειδικεύσεων ή πιστοποιήσεων.

- Ολοκληρωμένη μόρφωση, ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και σφαιρική εποπτεία του γνωστικού αντικειμένου κόντρα στον ανορθολογισμό, τον τεχνοκρατισμό, και τις επιμέρους «δεξιότητες» (skills). Κατάργηση των πιστωτικών μονάδων και κάθε μέτρου που εκφυλίζει τη γνώση σε ένα κυνήγι δεξιοτήτων.

- Έρευνα και επιστήμη με αποκλειστικά κρατική χρηματοδότηση και προσανατολισμό την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών. Ελεύθερη πρόσβαση στην παραγόμενη έρευνα για όλο το λαό. Όχι στην υποταγή της έρευνας στο κεφάλαιο», καμιά έρευνα για στρατό και αστυνομία.

- Παλεύουμε για να υπερασπίσουμε τα μορφωτικά εργασιακά δικαιώματα της νεολαίας, για μια επιστήμη σε όφελος του λαού και όχι του κέρδους στην προοπτική μιας απελευθερωτικής παιδείας σε μια άλλη κοινωνία.

δ) Για ένα καθολικό δημόσιο και δωρεάν σύστημα υγείας

- Δημόσια, δωρεάν, υψηλού επιπέδου υγεία με μεγάλη αύξηση των κρατικών δαπανών και αποφασιστική ενίσχυση της Δημόσιας Πρωτοβάθμιας Υγείας με μαζικές προσλήψεις μόνιμου υγειονομικού προσωπικού και με απαλλοτρίωση του ιδιωτικού τομέα υγείας και φαρμάκου χωρίς αποζημίωση.

- Κόντρα στις πατέντες και στην υγεία-εμπόρευμα, αγωνιζόμαστε για δημόσια έρευνα, εστιασμένη στην πρόληψη και στα μέσα προστασίας και όχι αποκλειστικά στη θεραπεία.

- Να ανεβάσουμε τον πήχη για το τι εννοούμε ως υγεία. Η καθολική και ποιοτική υγεία για όλους δεν μπορεί να νοείται μόνο ή κυρίως ως η έλλειψη ασθένειας, αλλά ως η πλήρης κοινωνική, ψυχική και σωματική ευεξία. Συλλογική μέριμνα για την γιγάντωση των ψυχικών νόσων, της κατάθλιψης

των αυτοκτονιών κτλ. Να παρθεί πίσω ο νόμος που ιδιωτικοποιεί τις δομές ψυχικής υγείας, οι οποίες πρέπει να είναι δημόσιες και δωρεάν για όλο το λαό.

ε) Για την διεθνιστική ειρήνη και συνύπαρξη των λαών, κόντρα στην πολεμική απειλή

- Αγώνας για την ειρήνη και την συναδέλφωση των λαών. Πάλη ενάντια στον πόλεμο και για την ήττα της πολεμικής τους προετοιμασίας και εθνικιστικής υστερίας. Δεν πολεμάμε για τις πολυεθνικές τους! Ριζική μείωση της χρηματοδότησης των στρατιωτικών εξοπλισμών και ακύρωση των νέων εξοπλιστικών προγραμμάτων.

- Έξω από το ΝΑΤΟ, έξω οι βάσεις των ΗΠΑ, όχι στον Ευρωστρατό. Καμιά συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις-κανένας φαντάρος έξω από τα σύνορα. Όχι στον αντιδραστικό ανταγωνισμό της ελληνικής και της τούρκικης αστικής τάξης. Απεμπλοκή της Ελλάδας από τα ενεργά πολεμικά μέτωπα, ενάντια στα επικίνδυνα σχέδια της ελληνικής αστικής τάξης και των συμμάχων της (ΗΠΑ-ΝΑΤΟ, Ισραήλ).

- Αντιπολεμικό κίνημα μέσα και έξω από το στρατό. Καμιά σκέψη για στράτευση στα 18- μείωση της θητείας. Πλήρη δικαιώματα και ελευθερίες στους στρατευμένους.

- Όχι στην ανακήρυξη ΑΟΖ και στις εξορύξεις υδρογονανθράκων. Είμαστε αντίθετοι στην οικοπεδοποίηση-καπιταλιστική λεηλασία των θαλασσών από τις πολυεθνικές ή από τα ελληνικά μονοπώλια. Όχι στην επαναχάραξη των συνόρων, όχι στην επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας στα 12 ναυτικά μίλια.

στ) Για τα δημοκρατικά δικαιώματα και τις λαϊκές ελευθερίες της εποχής μας – Ενάντια στην ακροδεξιά δημαγωγία και την φασιστική απειλή

- Παλεύουμε ενάντια στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό του αστικού κράτους και των κυβερνήσεων, ενάντια στους αντεργατικούς νόμους, στον διαρκή αυταρχισμό στους χώρους της νεολαίας. Παλεύουμε ενάντια στην στοχοποίηση της νεολαίας, την περιστολή των λαϊκών ελευθεριών και των δημοκρατικών δικαιωμάτων, αλλά και για τη διεύρυνση τους.

- Όχι άλλα χρήματα για την καταστολή! Παλεύουμε ενάντια στην καταστολή και για την υπεράσπιση του δικαιώματος στην κατάληψη, στην απεργία και στην διαδήλωση ως μορφής πάλης. Για τη διάλυση των ΜΑΤ, ΔΙΑΣ, ΔΕΛΤΑ, τον αποπλισμό της αστυνομίας στις διαδηλώσεις και την ριζική μείωση της χρηματοδότησης για την κατα-

στολή. Παλεύουμε ενάντια στους τρομονόμους και το φακέλωμα της πολιτικής δράσης. Πλήρης επαναφορά του ασύλου και διεύρυνση του σε σχολεία και χώρους δουλειάς. Να καταργηθούν οι νόμοι για τις διαδηλώσεις την κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου και για την πανεπιστημιακή αστυνομία.

- Παλεύουμε συνολικά κατά του τερατώδους κατασταλτικού, διοικητικού, δικαστικού και ιδεολογικού μηχανισμού, του ασφυκτικού ελέγχου της πληροφόρησης και της ανθρώπινης επικοινωνίας μέσω κινητών/internet, των media που προωθούν την αστική προπαγάνδα, της «δικτατορίας» των πολυεθνικών που ελέγχουν το διαδίκτυο. Πάλη ενάντια στο κράτος τρομοκράτη, που στήνει υποθέσεις ενάντια σε αγωνιστές και αφήνει στα μαλακά την ελίτ. Μόνο η δράση του εργατικού λαϊκού κινήματος μπορεί να πιέσει για αποφάσεις που έστω και πρόσκαιρα μπορούν να ικανοποιήσουν το λαϊκό αίσθημα για δικαιοσύνη. Υπερασπιζόμαστε τα ανεξάρτητα από το κράτος και τις επιχειρήσεις μέσα ενημέρωσης και αντιπληροφόρησης που ενισχύουν τη δράση και τη φωνή του εργατικού κινήματος.

- Ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο ενάντια στο φασισμό και το ρατσισμό, έξω οι φασίστες από τα σχολεία, τις σχολές, τις γειτονιές, το εργατικό και λαϊκό κίνημα. Συλλογική και οργανωμένη λαϊκή αυτοάμυνα απέναντι στην φασιστική τρομοκρατία και τις νεοναζιστικές ομάδες. Αποκάλυψη και εξάρθρωση κάθε μηχανισμού της αστυνομίας, του στρατού, των μεγάλων μέσων ενημέρωσης που ενισχύει τις φασιστικές οργανώσεις.

- Παλεύουμε για την οικοδόμηση και δράση οργάνων εργατικής πολιτικής και αυτενέργειας σε αντιπαράθεση με την αστική εξουσία, από τους χώρους δουλειάς μέχρι και το κεντρικό πανεθνικό επίπεδο, σε ρήξη με το κράτος του «κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού» στην προοπτική του τσακισματός του.

ζ) Διεκδικούμε όλο το «χαμένο» χρόνο! Για μια ζωή στο μπόι των ονείρων και των ανθρώπων!

- Παλεύουμε άμεσα για τη μείωση του χρόνου (ημερήσιου και ετήσιου) και των ετών εργασίας με παράλληλη αύξηση των αποδοχών. Όχι στα σπαστά ωράρια, στην επέκταση του χρόνου εργασίας, την υπερεργασία και την εντατικοποίηση. Όχι στην βάρβαρη πρόωρη είσοδο της νεολαίας στην εργασία, όχι σε ένα σχολείο ξεταστικό κάτεργο!

- Διεκδίκηση πόρων για την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων μέσων και υποδομών για την δωρεάν ενασχόληση όλων ανάλογα με τις κλίσεις

και τις δεξιότητες τους με τον αθλητισμό, τις τέχνες, την δημιουργία. Στήριξη των ερασιτεχνικών αθλητικών και πολιτιστικών προσπαθειών.

- Είμαστε απέναντι σε όλες τις εξαρτήσεις και διεκδικούμε ένα διαφορετικό μοντέλο ζωής και διασκέδασης! Λέμε όχι στην ναρκοκουλτούρα και διεκδικούμε δημόσια δωρεάν πρόληψη-απεξάρτηση-επανένταξη και αναβάθμιση των υπαρχόντων ανοικτών δομών χωρίς καμία εμπλοκή κατασταλτικών μηχανισμών. Αυστηρή τιμωρία για τους εμπόρους- κανένας χρήστης στη φυλακή.

- Πάλη για την απελευθέρωση του διαθέσιμου ελεύθερου χρόνου ώστε να γίνει πεδίο ανάπτυξης και ολοκλήρωσης του κοινωνικού ανθρώπου, και «μέτρο του πλούτου του».

η) Πάλη για τα δικαιώματα και τη χειραφέτηση γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+. Ενάντια στον σεξισμό και τις έμφυλες διακρίσεις.

- Αγώνας για διαρκή ενίσχυση των δικαιωμάτων των γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων σε όλες τις σφαίρες της κοινωνικής ζωής σήμερα, στα πλαίσια διεκδίκησης της συνολικής ισότητας ανεξαρτήτως φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

- Αγώνας ενάντια στην πατριαρχία και τις έμφυλες ανισότητες. Αγώνας ενάντια στον σύγχρονο ολοκληρωτικό καπιταλισμό που εντείνει τις σεξιστικές διακρίσεις για το διχασμό της εργατικής τάξης και την ένταση της εκμετάλλευσης.

- Καμία ανοχή σε σεξιστικές πρακτικές λεκτικής και σωματικής βίας. Να δημιουργηθούν τώρα δημόσιες και δωρεάν δομές νομικής, ψυχολογικής και ιατρικής στήριξης σε άτομα που έχουν υποστεί έμφυλη βία.

- Προστασία και υπεράσπιση της μητρότητας με όλα τα αναγκαία μέτρα στην εργασία και στις κοινωνικές παροχές (απαλλαγή από βαριά σωματική εργασία, μειωμένος συντάξιμος χρόνος, δημόσια και δωρεάν παιδικοί σταθμοί, παιδική φύλαξη). Υπεράσπιση του δικαιώματος στην άμβλωση με το λόγο να ανήκει μόνο στην ίδια. Αγώνας ενάντια στις αντιδραστικές αντιλήψεις που επιδιώκουν να δημιουργήσουν την νέα εκδοχή του «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια-καριέρα», στο όνομα της «υπογεννητικότητας» και του «απειλούμενου έθνους».

- Ισότιμη αναγνώριση όλων των μορφών οικογένειας πέραν της κυρίαρχης ετερόφυλης και ισότιμα δικαιώματα στην τεκνοθεσία και σε κάθε άλλη πλευρά.

- Μάχη για τη κοινωνική κατοχύρωση και υπεράσπιση του δικαιώματος αυτοπροσδιορισμού των ΛΟΑΤΚΙ+, την αυτοδιάθεση του σώματος και του δικαιώματος στην άμβλωση

- Για μια νέα ποιότητα στις σχέσεις των ανθρώπων βασισμένη στην ισότητα και τον αλληλοσεβασμό της ανθρώπινης προσωπικότητας, κόντρα στον ανταγωνισμό και τον κοινωνικό κανιβαλισμό.

θ) Μπορούμε να ζήσουμε μαζί! Ταξική αλληλεγγύη σε πρόσφυγες/ισσες και μετανάστες/-ριες!

- Να καταργηθούν όλα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, να μη γίνει κανένα νέο κλειστό στρατόπεδο, ούτε στη Μόρια, ούτε πουθενά. Απεγκλωβισμός των προσφύγων από τα νησιά, να δοθούν όλα τα απαραίτητα ταξιδιωτικά έγγραφα σε όσους το επιθυμούν. Κατάργηση της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας.

- Προγράμματα για στέγαση όλων των προσφύγων σε κατοικίες μέσα στις πόλεις και στα χωριά μας. Να μπει τέλος στον απαράδεκτο εγκλωβισμό και στη γκετοποίηση στα κέντρα υποδοχής τους. Τώρα όλα τα προσφυγόπουλα να ενταχθούν στα σχολεία. Δικαιώματα στη μόρφωση, την υγεία, την εργασία για όλους.

- Δίνουμε τη μάχη για ίσα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτισμικά δικαιώματα ντόπιων και ξένων εργαζομένων, ενάντια στο φασισμό τον ρατσισμό και τις διακρίσεις. Αδιάλλακτη υπεράσπιση των συμφερόντων των μεταναστών εργατών ενάντια στην πολλαπλή και στυγνή εκμετάλλευσή τους.

ι) Για μία νέα, αρμονική σχέση του ανθρώπου με τη φύση

- Άμεση απόσυρση όλων των καταστροφικών για το περιβάλλον νομοσχεδίων. Να μπει φραγμός στην εκπομπή των αερίων του θερμοκηπίου και στην όξυνση της κλιματικής κρίσης. Να πληρώσουν οι καπιταλιστές!

- Πάλη για την προστασία των δασών, των θαλασσών και όλων των φυσικών πόρων. Μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στην πυροσβεστική και στις δασικές υπηρεσίες, και ανανέωση του απαραίτητου εξοπλισμού. Πάλη ενάντια στις ληστρικές επενδύσεις και εξορύξεις, στην fast track υποταγή του χώρου στα υπερταμεία του ξεπουλήματος, στη διαχείριση κοινωφελών υπηρεσιών από ιδιώτες (νερό-φως-απορρίμματα).

- Δημόσια έργα υποδομής για τις κοινωνικές ανάγκες (ελεύθεροι δημόσιοι χώροι, αντιπλημμυρικός και αντιπυρικός σχεδιασμός, αντισεισμική θωράκιση κ.α.). Για αξιοβίωτες πόλεις με διασφάλιση στέγης για όλους με σύγχρονες προδιαγραφές, πλούσιους πνεύμονες πρασίνου, ελεύθερους προσβάσιμους δημόσιους χώρους και υποδομές

αθλητισμού, πολιτισμού και ψυχαγωγίας, αποκλειστικά δημόσια, δωρεάν και ποιοτικά ΜΜΜ.

- Για την απελευθέρωση της αγροτικής παραγωγής από το κεφάλαιο και τον εφιάλη των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Για ένα διαφορετικό μοντέλο αγροτικής παραγωγής και διατροφής με βάση τις σύγχρονες ανάγκες.

- Για ένα ενεργειακό μοντέλο αποκλειστικά δημόσιο, με διευρυνόμενη χρήση των ΑΠΕ, με κεντρικό σχεδιασμό με κριτήριο την οικολογική ισορροπία και την προστασία των τοπικών οικοσυστημάτων. Όχι στην «πράσινη» βιομηχανία που γεμίζει βουνοκορφές και θάλασσες με τερατώδεις ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά σε εύφορη γη. Όχι στην «πράσινη συμφωνία», την «δίκαιη μετάβαση της ΕΕ» και την βίαιη απολιγνιτοποίηση που θα πετάξει στην ανεργία δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους.

- Για μια νέα αρμονική βάση στη σχέση ανθρώπου-φύσης, το ξεπέραςμα του σημερινού ανταγωνιστικού της χαρακτήρα, που οφείλεται στον καταστροφικό και αλλοτριωτικό χαρακτήρα των εκμεταλλευτικών κοινωνιών.

Δ.2 Η αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα

Όπως περιγράψαμε και στο κεφάλαιο Β, στην κοινωνία και ειδικότερα στην νεολαία υπάρχουν διάχυτα ρυάκια αμφισβήτησης, τα οποία αποπειρώνται σε ένα πρωτόλειο βαθμό να αμφισβητήσουν πτυχές της καπιταλιστικής κοινωνίας και δεν βρίσκουν προοπτική στα αφηγήματα της αστικής πλευράς. Γεννιέται έτσι η ανάγκη, να υπάρχουν στο κίνημα, στους χώρους δουλειάς και σπουδών, στις γειτονιές, μορφές συσπείρωσης αυτών των ρευμάτων και αγωνιστών-τριων, που επιδιώκουν να δεσμεύουν αυτά τα ρεύματα σε ένα συνολικό πολιτικό σχέδιο ανατροπής της αστικής πολιτικής, μετασχηματίζοντας τα σε ένα πιο σταθερό αντικαπιταλιστικό ρεύμα.

Το σύνολο αυτών των συσπειρώσεων-σημάτων που ονομάζουμε **αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα του κινήματος**, συνενώνει τις κοινωνικές πρωτοπορίες του κινήματος και τις ημι-συνειδητές δυνάμεις που με τον δικό τους τρόπο εκφράζουν -όχι πάντα συνολικά- τις τάσεις χειραφέτησης, με τις συνειδητές. Συγκροτείται από αγωνιστές της τάσης χειραφέτησης, αλλά δεν εγκλωβίζεται στο ειδικό ούτε στηρίζεται σε συντεχνιακά-τοπικιστικά κριτήρια και απαρτίζεται

από σχήματα, συσπειρώσεις σε χώρους εργασίας ή σπουδών, κινήσεις σε πόλεις ή γειτονιές και άλλες ειδικές συσπειρώσεις αλλά και από τμήματα του κινήματος που σε κάποια φάση ή μονιμότερα κινούνται με αντικαπιταλιστική λογική. Βάση συγκρότησης των σχημάτων της πτέρυγας είναι το **αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης** και οι αναγκαίες ειδικές πλευρές που έχει ανάλογα με το χώρο αναφορά του κάθε σχήματος/συλλογικότητας.

Η δυνατότητα αυτοτελούς έκφρασης μιας συνολικής αριστερής, αντικαπιταλιστικής λογικής και στίγματος είναι πρωταρχικής σημασίας για τη συγκρότηση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας και το ρόλο που έχει να επικοινωνεί με ρεύματα και αγωνιστικό δυναμικό. Βασικά κριτήρια τα οποία αποτελούν και στοιχεία διαπάλης για την εξασφάλιση των συγκροτητικών χαρακτηριστικών της πτέρυγας- αποτελούν η παρέμβαση μέσα στο μαζικό οργανωμένο κίνημα και τις δομές του, η μάχη ενάντια στην αστική πολιτική, ο αντικυβερνητικός αγώνας και ο αγώνας ενάντια σε κάθε επίδοξο διαχειριστή, καθώς και η παρέμβαση γύρω από μια σειρά κοινωνικοπολιτικών μετώπων.

Σήμερα η αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα, πέρα από όλα τα παραπάνω είναι και ένας χώρος συγκέντρωσης δυνάμεων για την αναγέννηση του αντικαπιταλιστικού ρεύματος. Η κρίση του αντικαπιταλιστικού ρεύματος στην κοινωνία, εκτιμούμε ότι είναι από τους βασικούς παράγοντες της υποχώρησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Για να ανατραπεί αυτή η κατάσταση καθοριστικό ρόλο θα παίξει το νέο δυναμικό που θα συσπειρωθεί στα σχήματα της πτέρυγας, εκείνη η μαγιά του κόσμου που θα ενοποιηθεί πολιτικά γύρω από το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, που μέσα από τους αγώνες που θα δώσει θα συνειδητοποιεί την ανάγκη της συνολικής πολιτικής σύγκρουσης με την αστική πολιτική. Το δυναμικό αυτό εκτιμούμε ότι θα παίξει κρίσιμο ρόλο στην υπόθεση ενός νέου μετώπου-πόλου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς.

Τα σχήματα της πτέρυγας έπαιξαν σημαντικό ρόλο το προηγούμενο διάστημα, πρωτοστατώντας στις σημαντικές αναμετρήσεις της περιόδου (Τέμπη, φοιτητικό κίνημα), περιγράφοντας ένα σχέδιο σύγκρουσης μέχρι τέλους με την αστική πολιτική, με αδυναμίες ωστόσο στην υλοποίησή του και φέρνοντας σε επαφή το αγωνιστικό δυναμικό με το σύνολο της γραμμής της νΚΑ. Ωστόσο μπροστά στην πολλαπλή επίθεση που βιώνουμε στις ζωές μας, η κατάσταση στην αριστερή αντικαπιταλιστική πτέρυγα είναι πίσω από τις ανάγκες της εποχής. Ξεχωρίζουμε τους εξής παράγοντες που παίζουν ρόλο σε αυτό:

α) Βασικός ρόλος της πτέρυγας είναι η σταθερή παρουσία των σχημάτων στους χώρους παρέμβασης, η μόνιμη επιδίωξη για τη μαζικοποίηση τους, ώστε να αποτελούν αυτοί οι αγωνιστικοί πόλοι που θα στεγάζουν το πιο πρωτοπόρο δυναμικό του εκάστοτε χώρου. Τα σχήματά μας, παρά τα βήματα που έχουν γίνει δυσκολεύονται να κάνουν δουλειά πεδίου, να συγκροτήσουν και να γειώσουν δηλαδή πρόγραμμα πάλης με βάση την κατάσταση του κάθε χώρου, απαντώντας στην αστική στρατηγική και προβάλλοντας ένα θετικό πρόταγμα. Αυτή η πλευρά είναι αναγκαία όχι μόνο για τη συγκρότηση αγώνων, αλλά και για την συσπείρωση δυνάμεων γύρω από μια αντικαπιταλιστική γραμμή σε κάθε χώρο.

β) Μια δεύτερη πλευρά που μας δυσκολεύει είναι ο ρόλος της πτέρυγας σαν χώρος πολιτικοποίησης του δυναμικού της. Σε αρκετές περιπτώσεις αντιμετωπίζουμε τα σχήματα που παρεμβαίνουμε απλά σαν το όχημα μέσω του οποίου δρούμε στον κάθε χώρο, βάζοντας σε δεύτερη μοίρα την αναγκαία πολιτική δουλειά που χρειάζεται να γίνεται εντός των συλλογικοτήτων μας. Από την επιστημονική ανάλυση της πραγματικότητας, μέχρι και την συζήτηση για ζητήματα πιο αξιακά, πολιτιστικά, είναι αναγκαίο τα σχήματα της πτέρυγας να έχουν ένα χαρακτήρα ζωντανής πολιτικής ζύμωσης.

γ) Τέλος, κρίσιμη πλευρά ειδικά σε μια εποχή που η επίθεση του αντιπάλου έχει ενιαία κριτήρια σε όλα τα μέτωπα, λείπει ένας μονιμότερος και πιο ουσιαστικός συντονισμός των κινήματων για να μπορούν ενιαία να απαντήσουν σε αυτή την επίθεση και για να παίρνουν οι αγώνες πανκοινωνικά χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητος όρος για να κερδίζουν. Αυτό ξεκινάει από το πώς πρώτα και κύρια το δυναμικό της πτέρυγας συντονίζεται πολιτικά, από την άποψη των στόχων που θέτει σε κάθε φάση, αλλά και στον σχεδιασμό στις μορφές και τις δράσεις. Εμείς, παρότι βλέπουμε αυτή την ανάγκη, παίρνουμε λίγες πρωτοβουλίες σε αυτή την κατεύθυνση.

Στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Ο αρνητικός πολιτικός συσχετισμός και οι αλλαγές που συντελούνται στο χάρτη της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς, δεν αφήνουν ανεπηρέαστη την κατάσταση των δυνάμεων στα πανεπιστήμια. Η στροφή στις «ρεαλιστικές προτάσεις», η απώλεια της αντισυνδιαχειριστικής λογικής και της παρέμβασης στο κίνημα με όρους σύγκρουσης μέχρι τέλους και τελικά η υποταγή σε διαχειριστικές λογικές και η αντιμετώπιση του κινήματος σαν πεδίο διεργασιών για την συγκρότηση μιας αριστερής κυβερνητικής πρότασης, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό καθορίζουν την στάση πολλών

δυνάμεων. Η απόφασή μας να ιδρύσουμε την Attack στα ΑΕΙ, ήταν μια θαρραλή επιλογή υπεράσπισης της ανάγκης για αυτοτελή ύπαρξη της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στα πανεπιστήμια, μετά από μια πορεία που έδειξε ότι η ΕΑΑΚ δε θα μπορούσε πλέον να παίξει αυτό το ρόλο.

Η ΕΑΑΚ δημιουργήθηκε πάνω σε μια θεμελιώδη και τεκτονική διαχωριστική γραμμή: με την καπιταλιστική ανασυγκρότηση στα πανεπιστήμια και την κοινωνία ή εναντίον της; Με την αριστερά της συναίνεσης και της συμμετοχής στα σαλόνια του αστικού πολιτικού συστήματος» ή με την ανεξάρτητη επαναστατική αριστερά σε αυτή την αντεπαναστατική εποχή; Η προβολή αυτού του ξεκάθਾਰου διαχωρισμού μέσα από αντίστοιχες πρωτοβουλίες που διασπούσαν και ένωναν σε αυτή την βάση, το ξεδίπλωμα μιας πολιτικής πρωτοβουλίας με σταθερότητα και η επικοινωνία πάνω σε αυτή την βάση με το ριζοσπαστικό δυναμικό, η πολιτική πρωτοβουλία που έβαζε «μπροστά» το ζήτημα της αριστεράς και της συνολικής πολιτικής, ήταν που τελικά λειτούργησε ως μοχλός δημιουργικής πολιτικής ανασύνθεσης και αναδιάταξης των πολιτικών ρευμάτων. Αυτή την ταυτότητα η ΕΑΑΚ την ακτινοβόλησε σε όλες τις μεγάλες στιγμές του φοιτητικού και ευρύτερα λαϊκού κινήματος, από το 90-91, μέχρι το 06-07 και τον Δεκέμβρη του '08. Το ξέσπασμα της κρίσης, αναδιάταξη του πολιτικού σκηνικού και η ανάγκη για μια νέα προγραμματική τομή με βάση τις ανάγκες της περιόδου που δεν ήρθε ποτέ, οδήγησαν σταδιακά σε ένα μόρφωμα στο οποίο συνυπήρχαν αντιπαραθετικά πολιτικά σχέδια, κατάσταση που παροξύνθηκε με την σύμπραξη της ΛΑΕ/ΑΡΑΣ με την σοσιαλδημοκρατική δύναμη του ΜΕΡΑ25.

Από αυτή την άποψη και στον απόηχο του φοιτητικού κινήματος ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, πατώντας πάνω και στο δυναμικό που είχε συσπειρωθεί στον πόλο σχημάτων και αγωνιστών-τριων, τα σχήματα και οι αγωνιστές προχώρησαν στην ίδρυση της Attack στα ΑΕΙ, μιας νέας αριστερής αντικαπιταλιστικής κίνησης με στόχο να είναι μια κίνηση που τη στιγμή που όλες οι δυνάμεις του κινήματος βυθίζονται στην ηττοπάθεια και την ενσωμάτωση, θα στρέψει το βλέπος από την άλλη πλευρά, την ανυπόταχτη αντισυστημική πάλη. Μια επιλογή που πέρα από τα θετικά αποτελέσματα που κατάφερε να καταγράψει στις φοιτητικές εκλογές, φαίνεται πώς έδωσε «άλλο αέρα» στις δυνάμεις μας, με τα σχήματα της Attack να έχουν παίξει κρίσιμο ρόλο στους μικρούς ή μεγαλύτερους αγώνες των φοιτητικών συλλόγων το μικρό διάστημα ύπαρξής της. Η Attack κατάφερε να βγει μπροστά σε μια σειρά ζητημάτων, από το σταμάτημα της συνεργασίας του ΕΚΠΑ με τη

Lockheed Martin, κινητοποιήσεις για την φοιτητική μέριμνα, πάλη ενάντια στα πειθαρχικά σε μια σειρά σχολές και τη γενικότερη αυταρχική θωράκιση του πανεπιστημίου. Ταυτόχρονα κατάφερε να δημιουργήσει νέα σχήματα ή να εντάξει στο πλαίσιο της ήδη υπάρχοντα σε σχήματα, σε πολλές πόλεις της Ελλάδας που η αντικαπιταλιστική αριστερά στα πανεπιστήμια δεν είχε παρουσία για πολλά χρόνια.

Φυσικά, παρά τη θετική πνοή που έφερε η ίδρυση της Attack στα ΑΕΙ και τα ήδη πολύ θετικά δείγματα, το επόμενο χρονικό διάστημα η Attack οφείλει να υπερβεί τις αδυναμίες του μικρού χρονικού διαστήματος ύπαρξής και να «ψηλώσει» τον πήχη των καθηκόντων της.

α) Βασικό ζήτημα για την Attack το επόμενο χρονικό διάστημα είναι η εδραίωση και αναβάθμιση της παρέμβασης των ήδη υπάρχοντων σχημάτων της Attack, αλλά και στόχος για δημιουργία σχημάτων Attack σε κάθε πόλη και κάθε σχολή της χώρας. Αυτό θα γίνει πρώτα από όλα από την πρωτοπόρα δράση των σχημάτων της σε κάθε μάχη και κάθε ζήτημα που απασχολεί τους φοιτητές-τριες, αλλά και βάζοντας μια πολιτική γραμμή ανατρεπτικής πάλης για το σχέδιο του φοιτητικού κινήματος. Δίνοντας καύσιμα στο κίνημα, θα πάρει και η ίδια νέα καύσιμα για να αναβαθμιστεί πολιτικά και οργανωτικά. Ταυτόχρονα, απαιτεί εξορμήσεις και πολιτική παρέμβαση σε σχολές που δεν υπάρχουν σχήματα, αλλά και αποστολές σε πόλεις της επαρχίας με στόχο την οικοδόμηση σχημάτων ή την προσέλευση ήδη υπάρχοντων σχημάτων με αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά στην Attack. Η μαζικοποίηση της Attack και η πανελλαδική της διάχυση οφείλει να είναι συλλογικό άγχος του συνόλου των αγωνιστριών που παρεμβαίνουν μέσω της Attack στις σχολές, διότι μόνο έτσι θα αλλάξει ο πολιτικός συσχετισμός εντός του φοιτητικού κινήματος, αλλά και να συγκροτήσουμε αντιστάσεις και φοιτητικό κίνημα με ανατρεπτική δράση σε όλη την Ελλάδα.

β) Για να εδραιωθεί η παρουσία της Attack είναι αναγκαία η περαιτέρω πολιτική ενοποίηση της συλλογικότητας. Η Attack οφείλει να αποτελέσει εκείνη τη συλλογικότητα που μέσα από το πολιτικό της πρόγραμμα, το σχέδιο, την δράση και την καθημερινή παρέμβαση των σχημάτων της θα καταφέρει να βάλει ανάχωμα στην αστική πολιτική για την εκπαίδευση. Η Attack έχει ήδη σε συλλογικό επίπεδο συγκροτήσει μία πολιτική πρόταση που έχει στον πυρήνα το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης για την παιδεία, αλλά και συνολικά καλύπτει ζητήματα που αφορούν την νεολαία (εργασία, πόλεμος, περιβάλλον, κλπ). Κρίνεται το επόμενο διάστημα αυτό το πρόγραμμα να βαθύνει ακόμα περισσότερο σε πλευρές που πιθανά δεν έχουν πιαστεί επαρκώς και

κυρίως να γειώνεται και εξειδικεύεται στο σύνολο των συλλόγων, στοιχείο που θα διαμορφώσει και θα καθιερώσει την πολιτική ταυτότητα της Attack.

γ) Για την ενίσχυση της συλλογικής κοινωνικο-πολιτικής ζωής των συλλόγων η Attack οφείλει το επόμενο χρονικό διάστημα να πάρει **πρωτοβουλίες σταθερό τρόπο**, που θα αφορούν πολιτιστικές εκδηλώσεις και φεστιβάλ (ανά ίδρυμα/ανά πόλη). Η προβολή από την ίδια τη συλλογικότητα μίας άλλης κουλτούρας, μίας άλλης πολιτιστικής πρότασης αλλά και μίας διαφορετικής καθημερινότητας εντός των σχολών θα είναι αρωγός στην ανασυγκρότηση των Φοιτητικών Συλλόγων, αλλά και δημιουργικός και σημαντικός τρόπος να αντιπαλέψει την αυταρχική θωράκιση των Πανεπιστημίων που με κάθε τρόπο φιμώνεται οποιαδήποτε συλλογική διαδικασία και πολιτική έκφραση. Η επαφή των σχημάτων, δηλαδή, με έναν άλλο πολιτισμό θα συμβάλλει με τριπλό τρόπο: μία άλλη φυσιογνωμία και συντροφικές σχέσεις, δημιουργικός τρόπος πολιτικής διεκδίκησης, εξωστρέφεια και γείωση σε συλλόγους που παρεμβαίνει (ή όχι ακόμα) η Attack.

δ) Ταυτόχρονα είναι αναγκαίο τα σχήματα να υπερβαίνουν τα στενά όρια των άμεσων προβλημάτων των κοινωνικών τους χώρων, με σκοπό να παίρνουν κινηματικές πρωτοβουλίες σε ένα γενικότερο πλαίσιο. Τα σχήματα οφείλουν στο βαθμό που τους αναλογεί να ψηλαφούν πολιτικά τα προβλήματα της πληττόμενης σπουδάζουσας νεολαίας, να τα κάνουν στόχους και αιτήματα που θα ανοίγουν ευρέως στους συλλόγους. Για την ουσιαστική σύνδεση των σχημάτων με τις εργατικές διεκδικήσεις, **τα σχήματα θα πρέπει να προωθούν τις κοινές πρωτοβουλίες με τα αντίστοιχα εργατικά** (εκδηλώσεις, κοινές πολιτικές ανακοινώσεις), με σκοπό τις κοινές κινηματικές δράσεις και την δόμηση πλατιών κινημάτων με πανκοινωνική απεύθυνση. Οι κοινές πρωτοβουλίες των σχημάτων της Attack με τα αντίστοιχα εργατικά/γειτονιάς, θα συμβάλλει ουσιαστικά στην ανασυγκρότηση της πτέρυγας, στην ενίσχυση της ταξικής συνείδησης των μελών της Attack και στην καλύτερη τριβή γύρω από ζητήματα που αφορούν την πιο ταξική νεολαία, στην οποία θέλουν να έχουν κυρίως απεύθυνση.

ε) Για να επιτευχθούν όλα τα παραπάνω οφείλει να **αναβαθμιστεί η εσωτερική ζωή** των σχημάτων. Τα σχήματα της Attack οφείλουν να συνεδριάζουν τακτικά με εξώστρεφες διαδικασίες- τακτικές ή και θεματικές- που θα βασίζονται στην υγιή και δημοκρατική πολιτική συζήτηση, διαπάλη και ενοποίηση. Θα είναι σχήματα ανοιχτά φυσιογνωμικά που θα εξαντλούν τα όρια της σύνθεσης της πολιτικής κυβέρνησης στο εσωτερικό τους. Τα σχήματα της Attack οφείλουν στον τρόπο λειτουργία τους, ζωής τους και της φυσιογνωμίας τους, να αποτελούν σχήματα

αντιπαραδείγματα μίας άλλης αριστεράς, της μαζικής απεύθυνσης και της καθοριστικής συμβολής στους αγώνες της εκάστοτε περιόδου. Ταυτόχρονα χρειάζεται η Attack να συγκροτήσει πανελλαδικά, είτε και τοπικά, ομάδες που χρεώνονται διαφορετικά κομμάτια της παρέμβασής της, με εκπροσώπους των σχημάτων, ώστε να διασφαλίζεται και η ολόπλευρη παρέμβαση, αλλά και ο σωστός καταμερισμός των ευθυνών και ο καθοριστικός ρόλος των σχημάτων (ομάδα επικοινωνίας, ομάδα πανελλαδικής παρέμβασης, κ.ά.).

στ) Εξίσου σημαντικός στόχος της Attack είναι η **καθιέρωση της ενιαίας δράσης και πανελλαδικής έκφρασης της συλλογικότητας**. Ο συντονισμός της Attack για να έχει ουσιαστική λειτουργία και να υπερβεί αδυναμίες που κουβαλάμε από προηγούμενα οχήματα, πρέπει να βασίζεται και να εμπνέεται από τις αρχές της εργατικής δημοκρατίας, της συλλογικής απόφασης μέσα από ουσιαστικές διαδικασίες και της ενιαίας δράσης. Τόσο με τη λειτουργία της συντονιστικής ομάδας των σχημάτων, όσο και του συχνού και τακτικού συντονισμού των σχημάτων της συλλογικότητας (σε επίπεδο ιδρυμάτων, πόλης, αλλά και πανελλαδικά). Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εξερευνηθούν και άλλες μορφές συγκρότησης, όπως οι συντονισμοί σχημάτων με βάση τον κλάδο, θεματικά συντονιστικά για επί μέρους θέματα με αντιπροσώπους, συγκρότηση επί μέρους επιτροπών με διάφορα πεδία ευθύνης.

Η ίδρυση της Attack, μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στην ανασυγκρότηση της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στα Πανεπιστήμια, αλλά και ταυτόχρονα μπορεί να αποτελέσει και παράδειγμα μεθόδου, για την ουσιαστική ανάπτυξη αντικαπιταλιστικού ρεύματος στην νεολαία. Οδηγός για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στα μέρη που υπάρχει και αναπαράγεται η εργατική νεολαία, που στην πορεία τους κατακτούν ένα αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο.

Στο χώρο της τεχνικής εκπαίδευσης

Στις δομές της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης η απουσία συγκροτημένων συλλογικών δομών, η γρήγορη περάτωση των σπουδών στα 2-3 χρόνια, αλλά και η αδυναμία μας όπως περιγράφηκε και στο κεφάλαιο Γ να βρούμε τρόπους μόνιμης παρέμβασης, δυσχεραίνει πολύ την συγκρότηση μιας συλλογικότητας που θα παρεμβαίνει εντός αυτών των δομών. Θέλοντας να παρέμβουμε στην ΤΕΕ τόσο από την σκοπιά της διεκδίκησης αξιοπρεπών σπουδών, με επάρκεια σε καθηγητές και εξοπλισμό, ανθρώπινους ρυθμούς σπουδών, αξιοπρεπείς συνθήκες στις πρακτικές-μαθητείες, όσο και από την σκοπιά της ερ-

γασιακής προοπτικής, είναι αναγκαίο να δούμε τα παρακάτω βήματα συσπείρωσης δυνάμεων.

α) Αξιοποιώντας την ίδρυση της Attack στα ΑΕΙ και κάνοντας μια πρώτη μεθοδική δουλειά συγκέντρωσης δυνάμεων, βάζουμε το στόχο να συγκροτήσουμε συλλογικότητα στον χώρο της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Αξιοποιώντας την δουλειά που έχει γίνει σε επίπεδο αναλύσεων το προηγούμενο διάστημα από τα οχήματα μας στο πεδίο της ανεργίας και της επισφάλειας, αλλά και από την αντίστοιχη επιτροπή του Κ.Σ., να μπει μια πρώτη βάση πολιτικής απεύθυνσης στους χιλιάδες νέους-ες που σπουδάζουν σε αυτές τις δομές.

β) Είναι αναγκαία η επαφή των σπουδαστών και με τον αντίστοιχο εργασιακό κλάδο, λαμβάνοντας υπόψιν πως ήδη αρκετοί εργάζονται ή κάνουν πρακτική άσκηση στο αντίστοιχο αντικείμενο. Η Attack θα κληθεί να παίξει τον κρίκο επικοινωνίας, προωθώντας τη λογική για κοινή δράση και επαφή των σπουδαστών με τα αντίστοιχα εργατικά σχήματα και τις συλλογικότητες, γεγονός που θα συμβάλλει συνολικά στην ανασυγκρότηση της πτέρυγας σε όλους τους χώρους.

γ) Ξεχωρίζουμε την περίπτωση των ΕΠΑΛ στα οποία συνεχίζουμε να παρεμβαίνουμε μέσω του Ανυπόταχτου Μαθητή. Ο Ανυπόταχος Μαθητής οφείλει αναπτύσσοντας παρέμβαση στα ΕΠΑΛ να εστιάζει στις διαφορετικές συνθήκες ως προς τα προγράμματα σπουδών, τους τομείς ειδίκευσης, αναπτύσσοντας αιτηματολογία σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητρι(ρι)ων ΕΠΑΛ, προφανώς έχοντας κατά νου ότι όπου χρειάζεται μπορούμε να αξιοποιούμε και άλλα μέσα συλλογικότητας.

Στους μαθητές

Ο Ανυπόταχος Μαθητής θέλουμε να είναι χώρος υποδοχής του διάχυτου αντισυστημικού ρεύματος των σχολείων, να μπορεί να έρχεται σε επαφή με κάθε σκίρτημα αμφισβήτησης, κάθε διάθεση αγώνα για το σήμερα και το αύριο. Σαν μαθητικό σχήμα χρειάζεται να λειτουργεί ως εργαστήριο πολιτικής ζύμωσης και κοινωνικοποίησης, όπου κάθε μαθητής που θα επιλέγει να συμμετάσχει θα έρχεται σε επαφή και θα ανακαλύπτει την πολιτική συζητώντας πάνω στις θέσεις του Ανυπόταχτου Μαθητή για μια σειρά ζητημάτων και την πολιτική σαν διαδικασία συλλογικής παραγωγής σχεδίου, αιτημάτων, δράσεων. Θέλουμε ταυτόχρονα να είναι ένα δεύτερο σχολείο για το τι σημαίνει αγωνιστικό πνεύμα, για το πώς δίνουμε μάχες σε συλλογικό και προσωπικό επίπεδο, για το πώς δίνουμε ένα αντιπαράδειγμα στα σάπια πρότυπα του συστήματος. Τελικά, ο Ανυπόταχος Μαθητής είναι ένα σχήμα που έχει την δυνατότητα να χτίζει τους αγωνιστές της

αντικαπιταλιστικής αριστεράς της επόμενης μέρας.

Ο Ανυπόταχος Μαθητής τα τελευταία χρόνια έχει ακολουθήσει μια δύσκολη πορεία, από την μαζική δράση και τον πρωτοπόρο ρόλο σε κινητοποιήσεις σχολείων, στην εσωστρέφεια και την μείωση των δυνάμεών του, στην ανασυγκρότηση και ανανέωση της εξωστρέφειας του, της δουλειάς στα σχολεία για διεξαγωγή συνελεύσεων, συμμετοχή στις κινητοποιήσεις, κτλ. Η απόκτηση μιας πολιτικής συνοχής ήταν απαραίτητη για να καταφέρει πρώτα απ' όλα να πατήσει το σχήμα ξανά στα πόδια του και να ανασυγκροτήσει την παρέμβασή του και κατά δεύτερον να αυξήσει την μαζικότητά του. Η καθιέρωση μιας υγιούς λειτουργίας του σχήματος, στο πώς κουβεντιάζει, αποφασίζει, βοηθά κάθε μέλος του να δρα, βοήθησε στο να μπορεί σήμερα ο Ανυπόταχος Μαθητής να συσπειρώνει ένα κρίσιμο δυναμικό, να επιδρά σε μια σειρά σχολείων, να οργανώνει μαζικά μαθητικά φεστιβάλ. Κρατώντας αυτά τα θετικά στοιχεία υπάρχει δυνατότητα να γίνει ένα άλμα στην συγκρότηση του Ανυπόταχτου Μαθητή, αλλά και στον πρωτοπόρο ρόλο του στο κίνημα. Με αυτό το σκεπτικό θεωρούμε απαραίτητα τα εξής βήματα:

α) Την ενίσχυση των πολιτικών θέσεων και των προγραμματικών χαρακτηριστικών του Ανυπόταχτου Μαθητή. Είναι αναγκαίο το βάθεμα στη συγκρότηση και την πολιτική ταυτότητα του οχήματος σε μία πληθώρα ζητημάτων γύρω από τα οποία πολιτικοποιείται η νεολαία.

β) Την μαζικοποίηση του Ανυπόταχτου Μαθητή από άκρη σε άκρη στην Ελλάδα. Ο Ανυπόταχος Μαθητής οφείλει να αποκτήσει σταθερό στερέωμα σε όλο και περισσότερα σχολεία της χώρας, να είναι φορέας υποδοχής όλων των μαθητρι(ρι)ων που αμφισβητούν πτυχές του σημερινού σχολείου. Πρέπει σταθερά να αποτελέσει έναν ισχυρό πανελλαδικό πολιτικό πόλο που μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στο μαθητικό κίνημα. Γι' αυτό και για να μπορούν να συντονίζονται καλύτερα οι μαθητές, να ανταλλάσσουν εμπειρίες και γνώμες είναι αναγκαίο ανά τακτά χρονικά διαστήματα ο Ανυπόταχος Μαθητής να πραγματοποιεί πανελλαδικές διαδικασίες.

γ) Την αναβάθμιση της μαχητικής δράσης του Ανυπόταχτου Μαθητή στο κίνημα. Κάθε μέλος του θα πρέπει να δρα ανοιχτά στο σχολείο του, να οργανώνει συνελεύσεις, να προσπαθεί να χτίσει έναν αγωνιστικό πυρήνα. Μόνο έτσι μπορεί να φτιαχτεί ένα ρεύμα που θα δώσει στις μαθητικές κινητοποιήσεις ανατρεπτικό χαρακτήρα, θα μπορέσει να υπερνικήσει τις δυσκολίες που υπάρχουν λόγω της αυταρχικής θωράκισης και της τηλεκπαίδευσης να γίνουν καταλήψεις και πολυήμερες κινητοποιήσεις.

δ) Την μονιμοποίηση της πολιτιστικής, αξιακής

παρέμβασης του Ανυπόταχτου Μαθητή. Σε μια περίοδο που ο κοινωνικός κανιβαλισμός σαρώνει, που ο ανταγωνισμός είναι το βασικό δόγμα της καπιταλιστικής κοινωνίας, που ο σκοταδισμός επηρραεύει την σκέψη όλο και περισσότερων νέων ανθρώπων, η παρέμβαση του Ανυπόταχτου Μαθητή δε μπορεί παρά να θέτει και στοιχεία μιας άλλης κουλτούρας, μιας άλλης στάσης ζωής και ανθρώπινων σχέσεων που βασίζονται στην αλληλεγγύη. Αυτό θα γίνει μέσα από την πραγματοποίηση πιο συχνών εκδηλώσεων όπως το φεστιβάλ που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, αλλά και μέσα από την μόνιμη σχέση με το project αναιρέσεις (μαθητικός καφενές, μαθητικές εκδηλώσεις, κ.ά.). Συνδυαστικά θα μπορέσουν τα παιδιά μέσω αυτής της συνθήκης να έρθουν σε επαφή και ανάδραση με τον ανατρεπτικό πολιτισμό, την κουλτούρα τον από τα κάτω, αλλά και την ερασιτεχνική δημιουργία, στοιχεία που θα αναδείξουν και άλλους δρόμους πολιτικοποίησης των μαθητών.

ε) Την επαφή του Ανυπόταχτου Μαθητή με τις γειτονιές των σχολείων που παρεμβαίνει και κατέπεκταση τις αντίστοιχες συλλογικότητες με κοινό σχεδιασμό και δράση.

Στις γειτονιές

Οι αντικαπιταλιστικές κινήσεις περιοχών βγήκαν μπροστά στα κινήματα το προηγούμενο χρονικό διάστημα (πλειστηριασμοί, περιβαλλοντικές καταστροφές, αποκάλυψη κυκλωμάτων trafficking), και αντιπαράτέθηκαν με την αστική πολιτική. Είναι οχήματα πλατιάς απεύθυνσης στο λαό και την νεολαία των γειτονιών/πόλεων, που παρότι δεν είναι συγκροτημένοι κοινωνικοί χώροι, συγκεντρώνουν λαϊκό κόσμο και εργατική νεολαία που πολλές φορές είναι δύσκολο να βρούμε αλλού. Από αυτή την άποψη παίζουν νευραλγικό ρόλο στην γείωση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος στον κόσμο αυτό, πρώτα απ' όλα σαν γενική πολιτική απάντηση στα αδιέξοδα του συστήματος, αλλά και στα επί μέρους μέτωπα που ανοίγονται σε κάθε περιοχή και στις κινηματικές διεργασίες που αναπτύσσονται. Από αυτή την άποψη και εμείς σαν νΚΑ πρέπει να δούμε με μεγαλύτερο ζήλο πώς θα παίξουμε ρόλο σε αυτές τις κινήσεις, πώς θα ανεβάσουμε επίπεδο στην νεολαιίστικη απεύθυνσή τους. **Το επόμενο χρονικό διάστημα προχωράμε σε:**

α) Ενίσχυση της λειτουργίας, εσωτερικής ζωής και κινηματικής δράσης των αντικαπιταλιστικών σχημάτων σε δήμους και περιφέρειες. Οι αντικαπιταλιστικές συλλογικότητες πρέπει να καταφέρνουν να συγκροτούν το πιο πρωτοπόρο δυναμικό στις γειτονιές και εξασφαλίζουν την μαχητική παρουσία και δράση στα τοπικά κινήμα-

τα. Αναγκαίος είναι ο τακτικός συντονισμός των κινήσεων τόσο ανά πόλη αλλά και πανελλαδικά, για να υπάρχει καλύτερη παρακολούθηση των πεπραγμένων στο τοπικό κράτος, ιδιαίτερα τώρα που στις περισσότερες περιπτώσεις εκλείπει η παρέμβαση στα δημοτικά/περιφερειακά συμβούλια.

β) Ανάπτυξη της πολιτιστικής παρέμβασης και οικειοποίηση του δημόσιου χώρου. Σε μια εποχή που ακόμα και τα πολιτιστικά δρώμενα είναι μια πληγή για την τσέπη του λαού, το να μπορούν τα σχήματα μας στις περιοχές να οργανώνουν τέτοιου τύπου δράσεις σε δημόσιους χώρους ή σε εργατικές λέσχες, που θα έχουν αντιεμπορευματικό χαρακτήρα, αλλά θα είναι και δωρεάν ή οικονομικά προσιτές είναι ιδιαίτερα κρίσιμη πλευρά. Πέραν όλων των άλλων είναι και ένας δρόμος επαφής με ανεξάρτητους δημιουργούς, ειδικά νέους ανθρώπους (π.χ.: μαθητικά συγκροτήματα) που μπορεί να δραστηριοποιούνται σε μια γειτονιά.

γ) Ενίσχυση της γραμμής για τα ζητήματα πόλης που δεν αφορούν τα αστικά κέντρα. Είναι αναγκαίο να έχουμε στόχο την παρέμβαση σε όλα τα σημεία που ζει και εργάζεται η νεολαία, από τους χώρους που δουλεύει σεζόν έως τις μικρές επαρχιακές πόλεις. Για να μπορεί να γειώνεται το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης, χρειάζεται εξειδίκευση και ειδικά κριτήρια.

Στο χώρο του στρατού

Από τα πιο κομβικά πεδία συγκρότησης της πτέρυγας είναι ο στρατός και η συμβολή της νΚΑ στην οργάνωση των φαντάρων σε συντονισμό με την Κομμουνιστική Απελευθέρωση μέσα και από την ενεργότερη εμπλοκή και λήψη αναβαθμισμένων καθηκόντων στο **Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων Σπάρτακος** και στην **Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων**. Η παρέμβαση μέσα στο στρατό όπου περνάνε δεκάδες νέοι κυρίως από τα πιο ταξικά στρώματα είναι σημαντική καθώς μπορούν να μάθουν τι σημαίνει να σηκώνουν κεφάλι και να διεκδικούν απέναντι στους διαρκώς χειρότερους όρους που αντιμετωπίζουν στα στρατόπεδα και την αύξηση της θητείας, αλλά και να καταρρεύσει ο μύθος για το ρόλο «υπεράσπισης της πατρίδας». Ταυτόχρονα η αντίσταση και πάλη των φαντάρων εντός του στρατού μπορεί να αποδειχθεί κρίσιμος κρίκος για να μπλοκάρει την πολεμική μηχανή τις κρίσιμες στιγμές η οποία μπορεί να στραφεί απέναντι στον εξωτερικό και εσωτερικό εχθρό. Η παρέμβαση εντός του στρατού χρειάζεται και την πλαισίωση από ανθρώπους εκτός που θα βοηθάνε τους φαντάρους και θα αναδεικνύουν τα ζητήματά τους (Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων).

Γενικότερα, ο ρόλος της νΚΑ εντός της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας είναι κρίσιμος για να μπορούν οι συλλογικότητες και τα σχήματα να αποκτούν ένα μεγαλύτερο βάθος στην ανάλυση τους και μια πιο στρατηγική ματιά στην παρέμβασή τους. Αυτός είναι και ο λόγος που χρειάζεται η νΚΑ να παρεμβαίνει σαν οργάνωση εντός της πτέρυγας, είτε με τις τοποθετήσεις στις συντονιστικές διαδικασίες, είτε μέσα από κείμενα προς τα σχήματα και τους αγωνιστές-τριες. Ταυτόχρονα, τα μέλη της νΚΑ, λόγω και της κομμουνιστικής τους στράτευσης, οφείλουν να είναι πρωτεργάτες-τριες-τα στην υλοποίηση των αποφάσεων της πτέρυγας στους κοινωνικούς χώρους, να έχουν το άγχος της αποτελεσματικής παρέμβασης, της ανάπτυξης των δυνάμεων, της διασφάλισης ενός πλαισίου ουσιαστικής δημοκρατίας στον τρόπο λειτουργίας. Από την άλλη, η νΚΑ παίρνοντας την επιλογή να υπάρχει εντός μιας μετωπικής συλλογικότητας με άλλες πολιτικές δυνάμεις και ανένταχτους αγωνιστές-τριες-τα, οφείλει να αφουγκράζεται διαφορετικές προσεγγίσεις που μπορεί να υπάρχουν επί μιας σειράς ζητημάτων ή επιλογών, να συμμετέχει με όρους σύνθεσης και ουσιαστικής συναπόφασης και σεβασμού των αποφάσεων της πτέρυγας, προφανώς διατηρώντας την **δυνατότητα της αυτοτελούς της παρέμβασης** σε κάθε φάση. Μόνο έτσι μπορεί η κάθε συλλογικότητα, να συγκροτεί τη δικιά της «ζωή», να είναι πραγματικά και όχι κατ' επίφαση πολιτική οντότητα με αυτοτέλεια και να διασφαλίζεται με ισότιμους όρους η συμμετοχή ανένταχτων αγωνιστών-τριων που όπως έχει δείξει η εμπειρία διάφορων μετωπικών εγχειρημάτων, συχνά παραγκωνίζονται από τις οργανωμένες δυνάμεις.

Δ.3 Το μέτωπο-πόλος της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Η θετική υπέρβαση της σημερινής ANΤΑΡΣΥΑ και η συμβολή της νεολαίας

Η συζήτηση για τη μετωπική πολιτική, το πρόγραμμα και τη φυσιογνωμία του αναγκαίου κοινωνικοπολιτικού μετώπου, τον ρόλο του στην επαναστατική διαδικασία δεν διεξάγεται εν κενώ ούτε βρίσκεται στην αρχή της. Αντίθετα πολλές φορές έχει απασχολήσει την αντιπαράθεση μεταξύ διαφορετικών ρευμάτων αλλά και εντός της ίδιας μας της οργάνωσης. Είναι δεδομένο πως τόσο η ANΤΑΡΣΥΑ

παρά το θετικό της κεκτημένο όσο και κάθε άλλη κοινωνικοπολιτική μετωπική πρωτοβουλία απέχουν πολύ από το να συγκροτούν κάποιου είδους αντίπαλο δέος προς την πολιτική του κεφαλαίου, πώς όμως από αυτή την διαπίστωση θα ανοίξει ο δρόμος για την υπέρβαση;

Για να απαντηθεί το ερώτημα αυτό, πρέπει πρώτα να περιγραφεί το «τι ψάχνουμε». Το μέτωπο-πόλος της αντικαπιταλιστικής αριστεράς είναι η αποκρυστάλλωση στο πολιτικό πεδίο της προγραμματικής και κοινωνικοπολιτικής κίνησης που ονομάζουμε αντικαπιταλιστικό εργατικό μέτωπο. **Αντικαπιταλιστικό** γιατί συγκροτείται στη βάση ενός αντικαπιταλιστικού πλαισίου πάλης, με στόχους που «βοηθούν το παλιό να πεθάνει και το νέο να γεννηθεί» (βλ. παραπάνω κεφάλαιο). **Εργατικό** ως προς την ταξική σύνθεση, καθώς επιδιώκει να συσπειρώνει διαρκώς ολοένα και πλατύτερα τμήματα της εργατικής τάξης και άλλων φτωχών λαϊκών στρωμάτων, αλλά κυρίως επειδή ασκεί εργατική πολιτική, προσανατολισμένη στα συμφέροντα και τις ανάγκες της εργατικής τάξης, εφαρμόσιμη μόνο από το κίνημα και τα όργανά της. Αλλά και **μέτωπο**, γιατί στοχεύει να επιδράσει και να συσπειρώσει στην πληθώρα των κοινωνικών και πολιτικών ρευμάτων που από διαφορετικές αφετηρίες φτάνουν να ψηλαφίζουν μια αντικαπιταλιστική λογική. Το μέτωπο από τη φύση του δεν είναι ένα πεδίο απαλλαγμένο από εντάσεις και διαφωνίες, ούτε όμως αρκείται σε μια τακτικίστικη «συμφωνία στα μίνιμουμ» για να επιτευχθεί κάποια ποσοτική συγκόλληση δυνάμεων. Χαρακτηρίζεται από την διαρκή διαπάλη «εντός», για την ηγεμονία της πολιτικής γραμμής που θα μπορέσει να απαντήσει πληρέστερα στις προκλήσεις που τίθενται, διαπάλη που πρέπει να διεξάγεται με εργατοδημοκρατικούς όρους στις συλλογικές διαδικασίες των μελών του μετώπου και όχι μόνο ή κυρίως σε κλειστές αντιπαράθεσεις μεταξύ των ηγεσιών και των καθοδηγητικών οργάνων του. Αλληλεπιδρά διαρκώς και με ό,τι βρίσκεται «εκτός του», με κόσμο που βρίσκεται στην πρώιμή του πολιτικοποίηση, με πρωτοπόρα στοιχεία διαφόρων αγώνων και κινημάτων, με δυναμικό που απεγκλωβίζεται από τις ποικίλες εκδοχές του σύγχρονου ρεφορμισμού, αλλά και με ταλαντευόμενες οργανωμένες αντιλήψεις που δείχνουν να αναζητούν μια συνολικότερη ρήξη με τον αντίπαλο. Πώς όμως θα εξασφαλιστεί ότι από την αλληλεπίδραση αυτή θα βγει ενισχυμένο το μέτωπο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και δεν θα συμβεί το αντίθετο, η αποσυσπείρωση ή και αφομοίωσή του σε αντιπαραθετικά σχέδια;

Εδώ η **κομμουνιστική πρωτοπορία καλείται να παίξει έναν κρίσιμο τριπλό ρόλο**. Οφείλει να δημιουργήσει τους όρους με τους οποίους η **ισότιμη συζήτηση και οι συλλογικές διαδικασίες θα είναι**

μια ζωντανή πραγματικότητα και όχι κενό γράμμα σε κάποιο καταστατικό, ενώ θα έχει χαρακτήρα ελκυστικό για όλο τον κόσμο που ενδιαφέρεται για την υπόθεση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Έχει όμως και την ευθύνη να κερδίσει και να στερεώσει την ηγεμονία της πιο ολοκληρωμένα επαναστατικής λογικής εντός του μετώπου και άλλων συσπειρώσεων της αντικαπιταλιστικής αριστεράς (π.χ.: σε θεματικές πρωτοβουλίες), να αποκαλύπτει τις αντιφάσεις άλλων σχεδίων και κυρίως να αναπτύσσει διαρκώς θετικά την δική της πολιτική πρόταση με σκοπό αυτή να καταστεί όχι μόνο πληρέστατη αλλά και κεκτημένο του μετώπου με τον πιο οργανικό τρόπο. Τέλος, πρέπει διαρκώς να αναζητά την απεύθυνση σε νέο δυναμικό «εκτός», να αναμετρείται ειδικά με τις αναζητήσεις των πιο δυναμικών τμημάτων της εργατικής τάξης και των πρωτοπόρων τάσεων των κινημάτων. Άλλωστε, μέσω αυτής της τριπλής διαδικασίας (και ακόμα περισσότερο στο καμίνι των πραγματικών κοινωνικών και πολιτικών αγώνων) η ίδια η γραμμή της κομμουνιστικής πρωτοπορίας εμπλουτίζεται και εμβαθύνεται, προβάλλουν καθαρότερα οι αιχμές, οι ιεραρχήσεις, τα αιτήματα-κρίκοι τα οποία μπορούν να πυροδοτήσουν κρίσιμες εξελίξεις στην δεδομένη συγκυρία.

Με αυτά τα κριτήρια πρέπει να γίνεται και η αποτίμηση της ως τώρα πορείας της ANΤΑΡΣΥΑ αλλά και της δικιάς μας δουλειάς εντός και εκτός της. Είναι αναμφισβήτητο ότι η ANΤΑΡΣΥΑ είναι το σημαντικότερο και πιο επιτυχημένο πολιτικό μέτωπο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Άφησε ανεξίτηλο το στίγμα της στις μεγάλες μάχες της προηγούμενης δεκαετίας (αντιμνημονιακοί αγώνες, δημοψήφισμα κ.α), πήρε θέση με ανεξάρτητο ταξικό κριτήριο στα κρίσιμα ερωτήματα των προηγούμενων ετών όπως η πανδημία και ο πόλεμος, προέβαλλε αιτήματα τα οποία αν υιοθετούνταν από το κίνημα θα έδιναν άλλη προοπτική στα νέα ξεσπάσματα της λαϊκής οργής (π.χ.: Τέμπη: εθνικοποίηση με εργατικό έλεγχο των σιδηροδρόμων).

Παρόλα όμως αυτά τα θετικά κεκτημένα, είναι δεδομένο ότι το μέτωπο βρίσκεται σε βαθιά κρίση. Δοκιμάστηκε η ενοποίηση των δυνάμεων και των αγωνιστών που το συναπαρτίζουν πάνω στην ίδια τη βάση συγκρότησής του, την υπόθεση της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής αριστεράς, οδηγώντας στην αποχώρηση δυνάμεων και την ταλάντευση άλλων προς ανεδαφικές λογικές κεντρικοπολιτικών συμμαχιών με τμήματα της ρεφορμιστικής αριστεράς. Υποχώρησε η κοινή δράση και ενιαία εμφάνιση της ANΤΑΡΣΥΑ, λόγω και της έλλειψης συμφωνίας στην αναγκαία τακτική ιδίως στο εργατικό κίνημα (αλλά και αντίστοιχα στο φοιτητικό κ.ά.) Η εσωτερική ζωή της εξασθένησε σημαντικά, με πολλές τοπικές επιτροπές να φτάνουν για μεγάλα διαστήματα στο

όριο της απονέκρωσης και την συζήτηση να «εγκλωβίζεται» στα όργανα. Η 5^η Συνδιάσκεψη της ANΤΑΡΣΥΑ αποτιμάται θετικά από την άποψη της κατοχύρωσης εκ νέου μιας στέρεης προγραμματικής βάσης του μετώπου και της πολιτικής και οργανωτικής του ανεξαρτησίας. Επίσης η συμμετοχή της ANΤΑΡΣΥΑ στις εκλογικές μάχες έδειξε την επιμονή ενός αγωνιστικού δυναμικού στην υπόθεση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και δυνατότητες διεύρυνσης της επιρροής της. Ωστόσο, το επόμενο διάστημα οι παθογένειες που περιγράφηκαν παραπάνω δεν ξεπεράστηκαν επαρκώς.

Σε αυτό το πλαίσιο, η οργάνωση οφείλει να πάρει θαρρετές πρωτοβουλίες εντός και εκτός της ANΤΑΡΣΥΑ, στοχεύοντας σε ένα αριστερό αντικαπιταλιστικό μέτωπο πιο ευρύ αλλά και πιο συνεκτικό. Αρχικά, όπως ήδη γίνεται σε ένα βαθμό, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την δημόσια εικόνα και παρέμβαση της ANΤΑΡΣΥΑ στα κρίσιμα ζητήματα της συγκυρίας, αλλά και καταρτίζοντας συγκεκριμένο σχεδιασμό τακτικών συνεδριάσεων των τοπικών επιτροπών του μετώπου, με στόχο να εμπλακεί το σύνολο του δυναμικού της στη συζήτηση, τη διαπάλη και το σχεδιασμό της δουλειάς του μετώπου. Παράλληλα όμως δεν πρέπει να υποτιμηθεί η παρέμβαση και εκτός, με συγκρότηση θεματικών πρωτοβουλιών ή και πιο κεντρικοπολιτικού χαρακτήρα ανοιχτών συνελεύσεων με συμμετοχή οργανώσεων και ανένταχτων αγωνιστών/τριων, στη βάση κάθε φορά του αναγκαίου πολιτικού περιεχομένου. Ειδικότερη μέριμνα πρέπει να δείξουμε και για την συγκρότηση ενός δυναμικού της νεολαίας γύρω από την υπόθεση του αντικαπιταλιστικού μετώπου, μια διαδικασία που έχει πολλές πλευρές. Είναι αυτονόητο πως επιδιώκοντας την ανώτερη πολιτικοποίηση της συζήτησης στα διάφορα μορφώματα της πτέρυγας που συμμετέχουμε (Attack, εργατικά σχήματα κλπ) βοηθάμε στην προσέγγιση πρωτοπόρων αγωνιστών/τριων στη λογική του μετώπου, ωστόσο αυτό δεν αρκεί. Χρειάζεται εξειδικευμένη δουλειά απεύθυνσης στη νεολαία, με πολιτικές καμπάνιες γύρω από πλευρές του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης, σε σύνδεση με την τρέχουσα επικαιρότητα (π.χ.: πυρκαγιές, ακρίβεια), με εξειδίκευση γύρω από τοπικά ή κλαδικά ζητήματα και με φυσιογνωμία προσιτή και μάχιμη. Στόχος πρέπει να είναι το δυναμικό της συνδικαλιστικής και πολιτικής επιρροής της οργάνωσης να μην συνιστά απλά μια «χαλαρή περιφέρεια», αλλά να εντάσσεται άμεσα και μαζικά στις γραμμές του μετώπου και να συμβάλλει στη περαιτέρω πολιτική και οργανωτική του ανάπτυξη σε κάθε χώρο και κλάδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Για ένα ανατρεπτικό νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα

Ε.1

Το κίνημα και τα καθήκοντα του επόμενου διαστήματος

Τα τελευταία χρόνια το κίνημα της νεολαίας φαίνεται να εμφανίζεται ξανά με πιο μαζικούς όρους στο προσκήνιο, μετά από μια περίοδο μουδιάσματος που επικράτησε σε διάφορες φάσεις το '15-'19. Από τις κινητοποιήσεις του φοιτητικού κινήματος ενάντια στην ΟΠΠΙ, την Νέα Σμύρνη και τις πορείες ενάντια στην αστυνομική αυθαιρεσία, ως το κίνημα για το έγκλημα στα Τέμπη και τις καταλήψεις ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τους αγώνες του φεμινιστικού κινήματος, **ένα νέο αγωνιστικό ρεύμα φαίνεται πώς έχει ξεπηδήσει στους κόλπους της νεολαίας.** Σαφώς το ρεύμα αυτό παραμένει μειοψηφικό και με αρκετές αντιφάσεις καθώς επιδρά έντονα πάνω του ο αρνητικός ταξικός και πολιτικός συσχετισμός. Ωστόσο, η σχετικά μαζική συμμετοχή της νεολαίας στις απεργίες, η ευαισθητοποίηση που έδειξε η νεολαία απέναντι στη γενοκτονία στη Γάζα, οι σημαντικοί αγώνες του φεμινιστικού κινήματος, η ευαισθητοποίηση γύρω από ζητήματα δημοκρατικών ελευθεριών και τα αντικαταστατικά αντανάκλαστικά, παρότι κατά κανόνα αποτέλεσαν ξεκομμένες κινήσεις, ανέδειξαν ότι η συσσωρευμένη οργή της νεολαίας για το παρόν και το μέλλον της, βρίσκει ρωγμές και εμφανίζεται στο προσκήνιο. Το κίνημα για τα Τέμπη και ο αγώνας ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια συμπύκνωσαν έντονα αυτήν την τάση και αποτέλεσαν το καθένα με διαφορετικό τρόπο τομές σε μια συνεχόμενη ανάταση της ριζοσπαστικοποίησης κομματιών της νεολαίας.

Ο τραγικός θάνατος 57 νέων ανθρώπων από την σύγκρουση δύο τρένων στα Τέμπη προκάλεσε έναν χείμαρρο οργής που εκφράστηκε από την επόμενη μέρα με αυθόρμητες πορείες, καταλήψεις σε σχολεία και πανεπιστήμια και τις πιο μαζικές απεργίες της τελευταίας δεκαετίας. **Το αίσθημα για καταδίκη των κυβερνητικών υπεύθυνων συνδέθηκε πολύ έντονα με την κριτική στην λογική της ιδιωτικοποίησης και των τραγικών συνεπειών που έχει βάζοντας τα κέρδη των λίγων πάνω από τις ζωές**

των πολλών. Το αίτημα για δικαιοσύνη αν και είχε έντονα στοιχεία έμπρακτης τιμωρίας των υπεύθυνων, εξέφραζε και σε μεγάλο βαθμό την ανάγκη για κοινωνική δικαιοσύνη, την ανάγκη για δικαίωση και επικράτηση της κοινωνικής πλειοψηφίας. Τα παραπάνω έστρωσαν το έδαφος για τον **φοιτητικό ξεσηκωμό ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια.** Οι μαζικές καταλήψεις του Γενάρη και Φλεβάρη σε όλη την Ελλάδα και οι πορείες που θύμισαν '06-'07, ανέδειξαν ότι η εναντίωση στην ιδιωτικοποίηση κοινωνικών αγαθών έχει μια βαθύτερη απονομιμοποίηση στην νέα γενιά. Φυσικά, η εναντίωση στις ιδιωτικοποιήσεις δεν αποτελεί από μόνη της ένα αίτημα που απαντά θετικά σε κάτι διαφορετικό. Κάπως έτσι και τα δύο αυτά κινήματα έμειναν από καύσιμα, καθώς δεν μπόρεσαν να εκφράσουν μια συγκροτημένη ευρύτερη αμφισβήτηση της αντιλαϊκής πολιτικής που φέρνει ιδιωτικοποιήσεις, ταξικούς φραγμούς, φτώχεια. Τα ανατρεπτικά χαρακτηριστικά που δειλά εμφανίστηκαν στο κίνημα των Τεμπών, ελλείπει ενός σχεδίου που θα μπορεί να τους δώσει προοπτική και συνέχεια έσβησαν όσο γρήγορα εμφανίστηκαν. Οι παραπάνω πολιτικές αδυναμίες εκφράστηκαν και στον τρόπο συγκρότησης και δράσης του κινήματος. Η έλλειψη πραγματικού συντονισμού τόσο στο επίπεδο των επί μέρους κινήσεων (εργατικό, φοιτητικό, μαθητικό), όσο και των κινήσεων μεταξύ τους, έδωσε έδαφος στην πλήρη ανάπτυξη της ιδιοκτησιακής λογικής στο κίνημα, με διαφορετικά μπλοκ στις πορείες, διαφορετικά συντονιστικά και οδήγησαν μέχρι και σε οργανωτικές αντιπαραθέσεις εντός του κινήματος.

Συνολικά η αντίληψη του κινήματος από πολλές δυνάμεις της αριστεράς, όχι σαν το βασικό πεδίο που ξεδιπλώνεται η ταξική αντιπαράθεση, αλλά περισσότερο σαν «κομπάρσο» σε κοινοβουλευτικά σχέδια, έχει περιορίσει τις δυνατότητες που ανοίχθηκαν στις κρίσιμες καμπές, αλλά και γενικότερα. Η επικράτηση μιας κατάστασης όπου οι αγώνες δεν επιδιώκεται να συνδεθούν γύρω από ένα κοινό πλαίσιο πάλης και παραμένουν στα όρια ενός χώρου ή ενός ζητήματος, χαμηλώνει τον πήχη των πολιτικών στόχων που θέτουν και δεν επιτρέπει την συγκρότηση ενός αγωνιστικού ρεύματος που θα φέρει σε πιο προωθημένες θέσεις το στρατόπεδο των

από κάτω. Έτσι επικρατεί και στο κίνημα μια λογική αγώνων χαμηλών πτήσεων, όπου η προοπτική να πάρουν πιο ανατρεπτικά χαρακτηριστικά και να διεκδικήσουν νίκες που θα ανοίξουν ρήγματα στην αστική κυριαρχία φαίνεται μη προσεγγίσιμη.

Σε αυτό το διάστημα η **νΚΑ μπήκε σε όλες τις μάχες βάζοντας ψηλά τον πήχη για το κίνημα και τις δυνατότητες που έχει**. Προσπαθήσαμε να εκφράσουμε στο κίνημα μια διαφορετική πολιτική λογική συνολικοποίησης των αιτημάτων, την ανάγκη να συνδεθούν οι επί μέρους αντιστάσεις μέσα από συντονισμούς αγώνα με την συμμετοχή σωματείων, συλλόγων, σχολείων, αλλά και να πάρει το κίνημα πιο μαχητικά χαρακτηριστικά. Παρόλα αυτά η προσπάθειά μας αυτή είχε σοβαρές αδυναμίες και ασυνέχειες. Αυτό δεν κρίνεται κατά βάση στις καμπές του κινήματος, παρότι η συμπύκνωση του πολιτικού χρόνου μπορεί όντως σε μικρό διάστημα να αλλάξει τις ισορροπίες, αλλά κυρίως στο πώς συγκεντρώνουμε δυνάμεις γύρω από το σχέδιο μας σε κάθε φάση, αλλά και το πώς λειτουργούμε και παρεμβαίνουμε ώστε να μπορούμε να οικοδομούμε ένα ρεύμα με τα δικά μας χαρακτηριστικά.

Η αδυναμία μας να γειώσουμε με πειστικό τρόπο σε κάθε χώρο που παρεμβαίνουμε το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης και την κομμουνιστική προοπτική, δεν μας επιτρέπει να πολιτικοποιήσουμε επαρκώς τις αγωνιστικές διαθέσεις του κόσμου, ούτε να παρέμβουμε καθοριστικά σε κρίσιμες στιγμές που φαίνεται ότι τα ερωτήματα του κόσμου ξεπερνάνε τα όρια μιας απλής οικονομικής διεκδίκησης. Αρκεί να αναρωτηθούμε πόσο καταφέραμε να μετασηματίσουμε σε πιο αντικαπιταλιστικές-επαναστατικές θέσεις έστω ένα σημαντικό κομμάτι του αγωνιστικού δυναμικού, παρεμβαίνοντας αυτοτελώς σαν οργάνωση με μια πιο στρατηγική αντίληψη. Δυσκολευόμαστε να κάνουμε την σωστή ανάλυση και το πρόγραμμα, γραμμή και σχέδιο για το κίνημα με αποτέλεσμα να αδυνατούμε να συγκροτήσουμε τους όρους αλλαγής του πολιτικού συσχετισμού που είναι εις βάρος της λογικής μας. Αντί αυτού στις στιγμές που νιώθαμε ότι το κίνημα δεν αναπτύσσεται με τους όρους που είναι αναγκαίοι, εμφανίστηκε έντονα στις γραμμές μας μια λογική κινήσεων που έδιναν βάρος στις μορφές και όχι στο περιεχόμενο και στην οικοδόμηση όρων, χωρίς καν να υπάρχει η δυνατότητα να επιβάλλουμε την υιοθέτηση τέτοιων μορφών από ευρύτερες δυνάμεις.

Παίρνοντας υπόψιν όλα τα παραπάνω, το επόμενο διάστημα καλούμαστε να ανεβάσουμε τον πήχη στο πώς παρεμβαίνουμε στο κίνημα. **Το ζήτημα της ανασυγκρότησης του κινήματος της νεολαίας είναι μονόδρομος για να μπορέσει πάλι να γίνει πολιτικά επικίνδυνο και να συμπαρασύρει ευρύτερα κομμάτια της κοινωνίας**. Οι δυνατότητες ει-

δικά στον τομέα της εκπαίδευσης να ανοίξουν ρήγματα στην αστική πολιτική, είναι ακόμα υπαρκτές, χρειάζεται όμως συγκεκριμένος προσανατολισμός. Πρώτα και κύρια χρειάζεται προσπάθεια ανάδειξης ενός **προγράμματος πάλης με βάση τις ανάγκες της πληττόμενης πλειοψηφίας της νεολαίας**. Ένα πρόγραμμα που πέρα από τις αναγκαίες εξειδικεύσεις σε κάθε χώρο, θα έχει στον πυρήνα του το πώς μπορούμε να ζήσουμε, να δουλέψουμε αλλιώς και με βάση αυτό **θα μπορεί να ενοποιεί τα ριζοσπαστικά ρεύματα** που ξεπηδάνε. Ταυτόχρονα χρειάζεται **σκληρή δουλειά και αντιπαράθεση για την ανασυγκρότηση των δομών του κινήματος** προκειμένου να μπορούν να εμπνεύσουν ξανά μαζικά την νεολαία. Τέλος, χρειάζεται η **επιμονή στην ανατρεπτική κοινή δράση των μαχόμενων δυνάμεων** του κινήματος βάσει το αναγκαίου πολιτικού προγράμματος για το κίνημα και ενός ανατρεπτικού σχεδίου προκειμένου να μπορέσουν όλα τα σφυριά να βαράνε ενιαία κόντρα στην αστική επίθεση και να ξεπεραστούν ιδιοκτησιακές λογικές που μόνο να βλάψουν μπορούν το κίνημα.

Με βάση και τα όσα περιγράφηκαν στο κεφάλαιο Β για τις τάσεις που αναπτύσσονται στην νεολαία, δεν είναι τόσο ανεξήγητη η δύσκολη σχέση της νέας γενιάς με την πολιτική, την συμμετοχή στους συλλογικούς αγώνες, την μόνιμη στράτευση. Το ριζώμα της κοινοβουλευτικής και αναθετικής λογικής, καλλιεργεί στη συνείδηση του κόσμου την απογοήτευση και την ενσωμάτωση του ΤΙΝΑ. Έτσι το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα πέρα από το πρόγραμμα συνένωσης στην βάση του ταξικού συμφέροντος, έχουν ανάγκη και από μορφές και μέσα στις οποίες θα συγκροτηθεί μια κίνηση που θα είναι ανεξάρτητη από τους μηχανισμούς της αστικής κυριαρχίας. Η συγκρότηση λοιπόν **επιτροπών αγώνα**, η αλλαγή της λειτουργίας των γενικών συνελεύσεων και του συντονισμού τους, η στήριξη και πολιτικοποίηση πολιτιστικών ομάδων και πρωτοβουλιών και γενικότερα το αγκάλιασμα και η προώθηση κάθε κίνησης που βοηθάει στην παραπάνω κατεύθυνση είναι κομβικής σημασίας για να πάρει κεφάλι στο κίνημα ένα σχέδιο επαναστατικής ανατροπής. Κόντρα στη σαπίλα του αστικού πολιτικού σκηνικού που γεννά την απογοήτευση και την αποστροφή προς την πολιτική, το κίνημα οφείλει να ξανακάνει την πολιτική επικίνδυνη. Ως εκ τούτου η ανάπτυξη και η γείωση της στρατηγικής μας πρότασης στο κίνημα κρίνεται αναγκαία για την συγκρότηση μιας εναλλακτικής πρότασης ικανής να συγκροτήσει το στρατόπεδο των από κάτω σε θέσεις επαναστατικής αντικαπιταλιστικής αντιπολίτευσης. Ο νέος κόσμος που στελέχωσε με αυταπάρνηση τις κινηματικές διαδικασίες του προηγούμενου διαστήματος παρά τις όποιες αντιφάσεις του δεν μπορεί παρά να αποτελέσει τη

μαγιά και τον πυρήνα αυτής της διαδικασίας και το κέντρο της παρέμβασής μας το επόμενο διάστημα.

E.2 Κεντρικός στόχος της νΚΑ για το κίνημα

Η παρέμβαση των δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής και σύγχρονα κομμουνιστικής αριστεράς που αναπτύσσεται τόσο αυτοτελώς όσο και μέσα στο εργατικό-λαϊκό κίνημα έχει στόχο την απόκρουση και την ανατροπή της αντεργατικής, πολεμικής, αντιδημοκρατικής εκστρατείας του κεφαλαίου και την επιβολή κατακτήσεων με βάση τις σύγχρονες ανάγκες της εργαζόμενης πλειονότητας.

Για τη συγκρότηση ενός αγωνιστικού σχεδίου για «Ψωμί, Ειρήνη, Ελευθερία, Κοινωνικά Αγαθά, Ποιότητα Ζωής»

Το σχέδιο αυτό αναπτύσσεται σε άξονες που επιδιώκουμε να διαμορφώσουν ένα ενιαίο πλαίσιο πάλης που περιλαμβάνει, ενδεικτικά, τα παρακάτω:

α) τον αγώνα για την αύξηση των μισθών, για μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους-ες, για μέτρα ενάντια στην ακρίβεια και τη στεγαστική κρίση

β) την ανάπτυξη της αντιπολεμικής πάλης

γ) την πάλη απέναντι στην αντιλαϊκή πολιτική της ΕΕ, ενάντια στην θηλιά των δημοσιονομικών περιορισμών, για έξοδο από ΕΕ-ευρώ. από αντικαπιταλιστική-διεθνιστική σκοπιά

δ) τον αγώνα για λαϊκές ελευθερίες και δημοκρατικά δικαιώματα

ε) τη διεκδίκηση δημόσιων κοινωνικών αγαθών ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις

στ) την πάλη για δημόσιους ελεύθερους χώρους και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το πλαίσιο αυτό έχει στην καρδιά του την διεκδίκηση της υλικής βελτίωσης των όρων ζωής της εργατικής τάξης και του λαού και όχι απλώς την διαρμή άμυνα για να μην χειροτερέψει κι άλλο η κατάσταση. Βάζει στο στόχαστρο εκείνα τα στρατηγικά ζητήματα της αστικής πολιτικής που συμπυκνώνουν την πολιτική κεφαλαίου-ΕΕ και το αντιδραστικό πολιτικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε τα τελευταία 10 χρόνια και παλεύει για την ανατροπή του. Προωθεί αγώνες διάρκειας με αποφασιστική κλιμάκωση, συγκρουσιακή λογική και έμπρακτη αμφισβήτηση του αστικού πλαισίου. Έχει ως βασικό στοιχείο του την **ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος**. Αξιοποιεί την κρίση νομιμοποίησης της κυβέρνησης και την πολιτική κρίση της συναινετικής αντιπολίτευσης για να ενισχύσει τον συλλογικό αγωνιστικό

δρόμο, να πετύχει την ανατροπή της κυβέρνησης και της αντιλαϊκής πολιτικής.

Το κρίσιμο στοιχείο για την υλοποίηση αυτής της πρότασης είναι η ανασυγκρότηση υπαρχόντων και η συγκρότηση νέων μορφών αμεσοδημοκρατικής συλλογικής οργάνωσης του κόσμου που θέλει να αγωνισθεί σε κλαδικό και τοπικό επίπεδο, ο αγωνιστικός συντονισμός όλων των μαχόμενων τμημάτων του εργατικού, λαϊκού και νεολαϊστικού κινήματος και η σύνδεση, με δημιουργικό τρόπο, του εργατικού με άλλα κινήματα. Έκφραση αυτού του αγωνιστικού συντονισμού αποτελεί η συγκρότηση ενός ανεξάρτητου αγωνιστικού κέντρου.

E.3. Μέτωπα πάλης και παρέμβαση της νΚΑ

E.3.1. Φοιτητικό κίνημα

Σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία το φοιτητικό κίνημα κατάφερε να δώσει σημαντικές μάχες και να αναδειχθεί σε μια κρίσιμη εστία αμφισβήτησης και έμπρακτης εναντίωσης στην κυβερνητική πολιτική, τόσο σε ό,τι αφορά τον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και άλλα ευρύτερα ζητήματα. Οι αγώνες που δόθηκαν από το φοιτητικό κίνημα είχαν μεγάλη μαχητικότητα ειδικά σε σχέση με τα υπόλοιπα κομμάτια του κινήματος. Ο χαρακτήρας των αγώνων αυτών και ειδικά του κινήματος ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια κατάφερε να θίξει μέτρα τα οποία αμφισβήτησαν βασικά κεκτημένα του φοιτητικού κινήματος ξεπερνώντας σε στιγμές μια πρότερη εστίαση μόνο σε επί μέρους αιχμές της κυβερνητικής ατζέντας και ζητημάτων που κατά βάση άπτονταν στις δημοκρατικές ελευθερίες (πχ. άσυλο, ΟΠΠΙ, καταστολή). Παρόλα αυτά, οι αδυναμίες που εντοπίζονταν και σε προηγούμενες φάσεις, κυρίως όσον αφορά τα όρια της πολιτικοποίησης και συνολικοποίησης των αγώνων παραμένουν. Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να πούμε ότι **ως το 2024 το φοιτητικό κίνημα έδωσε μάχες μεγάλης έντασης αλλά μικρής ή «διακεκομμένης» διάρκειας**, κατάφερε να μπλοκάρει στην πράξη επιμέρους πτυχές της αναδιάρθρωσης (π.χ.: ΟΠΠΙ, απόσχιση διδακτικής επάρκειας από τις καθηγητικές σχολές, foundation year στις ιατρικές κλπ) αλλά όχι την ίδια την ψήφιση των νόμων ή έστω την εφαρμογή κρίσιμων μέτρων, όπως η ΕΒΕ ή η συγκρότηση συμβουλίων διοίκησης. Ξεχωριστή αναφορά και αποτίμηση αξίζει το φοιτητικό κίνημα του 2024 ενάντια στον νόμο «Ελεύθερο Πανεπιστήμιο». Πρόκειται για το κίνημα που επανέφερε τις εβδομαδιαίες γενικές συνελεύσεις και τις πανελλαδικές καταλήψεις διαρκείας στο σπλοστά-

σιο των φοιτητικών συλλόγων σε βαθμό όπου είχε να συμβεί πολλά χρόνια, που έθεσε στην ημερήσια διάταξη όχι μόνο την εναντίωση στα ιδιωτικά πανεπιστήμια αλλά και την αξία της δημόσιας παιδείας ως κοινωνικό αγαθό και το αναγκαίο περιεχόμενό της. Βέβαια, ακόμα και έτσι, το κίνημα δεν κατάφερε να υπερβεί την σχετική περιχαράκωση των φοιτητικών αγώνων από το εργατικό-λαϊκό κίνημα ούτε ηγεμόνευσε εντός του μια λογική συνεχούς κλιμάκωσης της αντιπαράθεσης, με αποτέλεσμα την σταδιακή κάμψη των κινητοποιήσεων και τελικά την ψήφιση του νόμου. Μπορούμε να κάνουμε την παραδοχή ότι παρά το αναβαθμισμένο σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια περιεχόμενό του, την ένταση και την διάρκεια των καταλήψεων, το φοιτητικό κίνημα του 2024 υπό το βάρος του ευρύτερου αρνητικού κοινωνικοπολιτικού συσχετισμού και της αδυναμίας σύνδεσης των αντιστάσεων δεν κατάφερε να οικοδομήσει τους απαραίτητους όρους για την μη ψήφιση του νόμου, παρά την όποια φθορά προκάλεσε στην κυβέρνηση. Βασικό συμπέρασμα που μπορούμε να εξάγουμε είναι πως στην περίοδο της αναδιάρθρωσης του αστικού πολιτικού συστήματος και της εδραίωσης του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού, οι επιμέρους αντιστάσεις όσο μαχητικές μορφές και αν υιοθετούν- στο βαθμό που δεν ενώνονται με το εργατικό και ευρύτερα λαϊκό κίνημα στο σύνολό του και δεν προτάσσουν αιτήματα που συγκρούονται με τον πυρήνα της αστικής πολιτικής, θα είναι πολύ πιο δύσκολο να πετυχαίνουν ακόμα και μικρές νίκες.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι μετά την λήξη των καταλήψεων και μέχρι τουλάχιστον την αρχή του 2025, η κατάσταση στους φοιτητικούς συλλόγους χαρακτηρίστηκε από την επιστροφή μιας κινηματικής νηνεμίας. Οι κινητοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν (π.χ.: σε διοικήσεις για το ζήτημα των διαγραφών ή ενάντια στην συνεργασία των ΑΕΙ με την πολεμική βιομηχανία) δεν αποτέλεσαν αφετηρία ενός νέου γύρου κεντρικής αντιπαράθεσης με την κυρίαρχη πολιτική, ενώ σε πολλές σχολές πανελλαδικά δεν πραγματοποιήθηκαν συνελεύσεις ή αυτές ήταν άμαζες.

Οι δυνάμεις της ρεφορμιστικής αριστεράς στις διαφορετικές εκφράσεις τους (ΠΚΣ/ΚΝΕ, ΑΡΑΣ/ΛΑΕ) έχουν σχετικά πλατιά απεύθυνση στον κόσμο των συλλόγων και καταγράφουν σημαντικά εκλογικά αποτελέσματα με την ΠΚΣ να είναι πρώτη δύναμη, ωστόσο για διαφορετικούς λόγους η καθεμία αδυνατούν να περιγράψουν ένα πολιτικό σχέδιο και μια κινηματική μεθοδολογία με προοπτική πραγματικών νικών επί του αντιπάλου, ενώ η αδυναμία αυτή μεταφράζεται και σε γραφειοκρατικές ή και ανοιχτά διαλυτικές αντιλήψεις και πρακτικές προς τις διαδικασίες και τις δομές του κινήματος. Με άλλα λόγια

εκδηλώνεται μια έντονη αναντιστοιχία ανάμεσα στην εκλογική ενίσχυση δυνάμεων μιας «αγωνιστικής γραφειοκρατίας» στους φοιτητικούς συλλόγους και την προγραμματική, οργανωτική και κινηματική αμηχανία και σύγχυση που επικρατεί στο φοιτητικό κίνημα, ένα σημαντικό έλλειμμα στο επίπεδο της πρωτοπορίας του.

Η αδυναμία να ξεσπάσουν κινηματικές διεργασίες στον απόηχο του περσινού φοιτητικού κινήματος κατ' αρχάς οφείλεται στον αρνητικό συσχετισμό και την εμπέδωση σε ένα βαθμό της ηττοπάθειας και της απογοήτευσης σε ένα μεγάλο κομμάτι του αγωνιστικού κόσμου των σχολών. Η αδυναμία του κινήματος να εμποδίσει την ψήφιση του νόμου, σε συνδυασμό με την όξυνση των κατασταλτικών μέσων, των πειθαρχικών διώξεων, την εκκένωση πολιτικών χώρων συμβάλλουν σε αυτήν την κατεύθυνση. Παράλληλα, ωστόσο, δεν θα πρέπει να υποτιμήσουμε το γεγονός, πως παράλληλα με το προχώρημα της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης, την υλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου, την πλήρη υποβάθμιση της φοιτητικής μέριμνας, οι ρυθμοί σπουδών γίνονται ακόμα πιο εντατικοί, ενισχύοντας τις τάσεις αποπολιτικοποίησης των φοιτητών/ριων και την αντίληψη, ότι το πανεπιστήμιο είναι απλώς ένα όσο το δυνατόν πιο σύντομο, μεταβατικό στάδιο προς τη συνέχεια των σπουδών και την εύρεση εργασίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, η νΚΑ τόσο αυτοτελώς όσο και μέσα από τις γραμμές της Attack στα ΑΕΙ, μπορεί και οφείλει να παίξει έναν πραγματικά κρίσιμο ρόλο στην ανάπτυξη ενός μαζικού, μαχητικού, πολιτικά επικίνδυνου νικηφόρου φοιτητικού κινήματος. Η οργάνωσή μας αναγνωρίζει στο σημείο αυτό ένα διπλό καθήκον. Αφενός, πρέπει εδώ και τώρα να μπει ανάχωμα στην αντιδραστική μετάλλαξη του πανεπιστημίου και να γείρει η πλάστιγγα υπέρ των μορφωτικών δικαιωμάτων της πληττόμενης πλειοψηφίας. Αφετέρου, το φοιτητικό κίνημα ως το πιο οργανωμένο και μαζικό κίνημα της νεολαίας έχει χρέος να πρωτοστατήσει σε κάθε κεντρική μάχη απέναντι στην αστική πολιτική της φτώχειας, του πολέμου και του αυταρχισμού, αποκτώντας ξανά και το ίδιο πανκοινωνική απεύθυνση.

Δεδομένων των παραπάνω, η νΚΑ πρέπει να θέσει στο κίνημα μια ολοκληρωμένη πολιτική πρόταση για την ανατροπή της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης αλλά και για την επιθετική διεκδίκηση ενός άλλου πλαισίου σπουδών και ζωής για τη σπουδάζουσα νεολαία, με κυρίαρχο το αίτημα για δημόσια δωρεάν παιδεία για όλους-ες-α χωρίς ανισότητες και αποκλεισμούς. Έχει επίσης η ίδια καθήκον να πρωταγωνιστήσει στην υλοποίηση του σχεδίου αυτού από το ίδιο το φοιτητικό κίνημα, ως οργανικό κομμάτι του, κατακτώντας στην πράξη και όχι διακηρυκτικά τον ρόλο της πρωτοπορίας στους νέους

αγώνες που θα ξεσπάσουν. **Βασικοί πυλώνες της δουλειάς μας στο φοιτητικό κίνημα** το επόμενο διάστημα θα πρέπει να είναι οι ακόλουθοι:

- **Συνολική αντιπαράθεση με την εκπαιδευτική αναδιάρθρωση.** Βάθεμα των επεξεργασιών μας για τον σχεδιασμό του αντιπάλου στην εκπαίδευση, απονομιμοποίηση των κατευθύνσεων της στον δημόσιο διάλογο, έμπρακτο μπλοκάρισμα της εφαρμογής των μέτρων μέσα και έξω από τις σχολές ειδικά των διαγραφών, της ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων, των πολεμικών ερευνητικών. Διερεύνηση τρόπων να γειώσουμε στους συλλόγους επιθετικά αιτήματα στη λογική της απελευθερωτικής παιδείας.

- **Πανεκπαιδευτικός αγώνας- φοιτητικό κίνημα εργατικής κατεύθυνσης.** Είναι αναγκαία όχι απλά η «χωροταξική» ή «ημερολογιακή» σύνδεση με τους αγώνες μαθητριών και εκπαιδευτικών, αλλά και η κοινή αιτηματολογία, ο πραγματικός συντονισμός κ.α. Ουσιαστική δουλειά πρέπει να γίνει για τη σύνδεση με τους φορείς του εργατικού κινήματος, με συστηματική επαφή εργατικών σωματείων και φοιτητικών συλλόγων των αντίστοιχων κλάδων, ιεράρχηση της στήριξης των απεργιών από τον κόσμο των φοιτητικών συλλόγων κ.ά. Ζήτημα-κλειδί η εργασιακή προοπτική της νεολαίας.

- **Ανάδειξη του κοινωνικού ζητήματος στις διάφορες εκφάνσεις του.** Παλεύουμε ενάντια στους ταξικούς φραγμούς, για την κατοχύρωση όρων που επιτρέπουν στα παιδιά των λαϊκών οικογενειών να σπουδάσουν (π.χ.: φοιτητική μέριμνα). Κάνουμε τον αγώνα ενάντια στην πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων και της φτώχειας υπόθεση των φοιτητικών συλλόγων. Κινητοποιούμαστε ενάντια στην πολεμική εμπλοκή του ελληνικού κράτους και την συμμετοχή των ΑΕΙ σε αυτήν.

- **Υπεράσπιση, ανασυγκρότηση και συντονισμός των φοιτητικών συλλόγων.** Ενάντια στην κυβερνητική προσπάθεια απονομιμοποίησης των φοιτητικών συλλόγων, δουλεύουμε για την μαζικοποίηση και αναζωογόνηση των γενικών συνελεύσεων, την περιφρούρηση των αποφάσεων και των αγωνιστριών απέναντι στην καταστολή. Επεξεργαζόμαστε πρόταση για την εργατοδημοκρατική λειτουργία των συλλόγων και τον ρόλο των συντονιστικών γενικών συνελεύσεων.

- **Ανανέωση και ενίσχυση των μέσων πάλης του φοιτητικού κινήματος.** Με αξιοποίηση της πλούσιας πείρας του προηγούμενου διαστήματος αλλά και εφευρετικότητα και φαντασία, αναζητούμε τους καλύτερους τρόπους να δυσκολεύουμε έμπρακτα τις κινήσεις του αντιπάλου αλλά και να διευρύνουμε την απήχηση των δράσεων στον φοιτητικό κόσμο πέρα από τη συντηρητική και φοβική πρακτική της ρεφορμιστικής αριστεράς.

E.3.2. Μαθητικό κίνημα

Το μαθητικό κίνημα των τελευταίων χρόνων, παρότι η επίθεση και στην εκπαίδευση και γενικότερα στα εργατικά λαϊκά δικαιώματα ήταν οξυμένη, διακατέχεται από μεγάλη αμηχανία. Καθοριστικός παράγοντας σε αυτή την συνθήκη είναι η **επικράτηση των χαμηλών προσδοκιών στην ταξικά πληττόμενη πλειοψηφία του μαθητόκοσμου**, που μην βλέποντας καμία προοπτική στην ολοκλήρωση του σχολείου και την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ανέπτυξε ανταντακλαστικά αδιαφορίας για τις συντελλόμενες αλλαγές. Από την άλλη, για τους μαθητές, τις μαθήτριες και τα μαθητά που θέλουν να δώσουν πανελλήνιες η **σοβαρή εντατικοποίηση** με φροντιστήρια, ιδιαίτερα, είναι μονόδρομος και αποτελεί άλλο ένα εμπόδιο αφού συρρικνώνει τον ελεύθερο χρόνο, την όρεξη για πολιτικοποίηση και την επαφή με το κίνημα. Ταυτόχρονα, η **χρήση της τηλεκπαίδευσης** αποτέλεσε τομή στο χτύπημα του μαθητικού κινήματος. Το όπλο της κατάληψης αποτελούσε διαχρονικά συγκροτητικό στοιχείο για το κίνημα στα σχολεία και το εμπόδιο που μπαίνει με την τηλεκπαίδευση επέδρασε σημαντικά στον περιορισμό των μαθητικών αγώνων.

Η αγωνιστική απάθεια που επικρατεί οδηγεί σε αντιδράσεις είναι ξεκομμένες και ετεροχρονισμένες, χωρίς να έχουν καταφέρει να σπάσουν μια χρόνια αμηχανία που επικρατεί στο μαθητικό κίνημα. Έτσι παρότι κατά τη διάρκεια του κινήματος των Τεμπών σε όλη την Ελλάδα πολλά σχολεία μπήκαν στις κινητοποιήσεις με καταλήψεις μετά από χρόνια, η **έλλειψη πολιτικών καυσίμων και εξοπλισμού του μαθητικού κινήματος οδήγησε στην αδυναμία συνέχισης των αγωνιστικών δράσεων.** Φυσικά σημαντικό μερίδιο ευθύνης έχουν οι αγωνιστικές δυνάμεις που δρουν στο μαθητικό κίνημα, που δεν επιδιώκουν (ΚΝΕ) ή δεν έχουν καταφέρει (Ανυπόταχτος Μαθητής) να περιγράψουν και να υλοποιήσουν ένα σχέδιο που θα δώσει αγωνιστική πνοή στο μαθητικό κίνημα.

Η παρέμβαση της ΝΚΑ στο μαθητικό κίνημα έχει κάνει **βήματα πίσω σε σχέση με το προηγούμενο συνέδριο.** Παρά τα θετικά βήματα που έχουν γίνει και τις προσπάθειες των δυνάμεών μας να βάλουν μια διαφορετική λογική, ειδικά την περίοδο του φοιτητικού κινήματος ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, με την πραγματοποίηση πορείας σχολείων στον Πειραιά, την πραγματοποίηση γενικών συνελεύσεων στα σχολεία που είχαμε δυνάμεις, οι μικρές μας δυνάμεις αλλά κυρίως η πολιτική αδυναμία μας να εκφράσουμε ένα μαζικό ρεύμα οργής που υπάρχει στα σχολεία με μόνιμο τρόπο, έχει οδηγήσει στην περιορισμένη δυνατότητα μας να καθορίζουμε εξελίξεις

στο μαθητικό κίνημα. Έτσι οι όποιες πρωτοβουλίες παίρνουμε το τελευταίο διάστημα δυσκολεύονται να σπάσουν τα όρια μερικών σχολείων που έχουμε αναφορά και παρότι στο δρόμο συγκροτούμε μπλοκ με σχετική μαζικότητα (4 Νοέμβρη, 6 Δεκέμβρη) δεν έχουμε καταφέρει να συγκροτήσουμε ένα πιο γενικευμένο διακριτό αγωνιστικό ρεύμα στο μαθητικό κίνημα. Σε αυτό δε βοηθάει και η αδυναμία μας να σχεδιάσουμε με ενιαίο τρόπο σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης, αφού φαίνεται ότι είναι αναγκαία για πολιτικούς και οργανωτικούς λόγους η κοινή πάλη μαθητών-φοιτητών-εκπαιδευτικών.

Το μαθητικό κίνημα αποτελεί σημαντικό κρίκο για να πάρει ανατρεπτικά χαρακτηριστικά το πανεκπαιδευτικό κίνημα και το κίνημα νεολαίας συνολικά. Έχει φανεί σε στιγμές αναζωπύρωσης της ταξικής αντιπαράθεσης ότι η οργή που έχουν συσσωρεύσει ούτα μαθητές-τριες-τα μεγαλώνοντας σε μια κοινωνία που τους δίνει πολύ περιορισμένη προοπτική μπορεί να αποτελέσει ανατρεπτική σπίθα για τα αστικά σχέδια. Αυτό **απαιτεί μια τομή τόσο στο πρόγραμμα πάλης, όσο και στον τρόπο συγκρότησής του μαθητικού κινήματος**. Πρέπει να έρθει στην καρδιά της αντιπαράθεσης το αίτημα για μια παιδεία πραγματικά δημόσια και όχι για λίγους, αλλά και για μια μόρφωση που θα είναι ολοκληρωμένη, θα έχει κριτήριο τις κοινωνικές ανάγκες και δεν θα είναι προσαρμοσμένη στα εκάστοτε κριτήρια της αγοράς και των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων. Ταυτόχρονα απαιτείται η αναζωογόνηση των γενικών συνελεύσεων, των συνελεύσεων τάξης και κάθε μορφής πολιτικής ζύμωσης και από τα κάτω οργάνωσης του μαθητικού κινήματος. Μόνο έτσι μπορεί να αναγεννηθεί το μαχητικό πνεύμα και η αγωνιστική φλέβα στα σχολεία, με όπλο τις καταλήψεις και τον συντονισμό σχολείων έξω από το γραφειοκρατικό και χαμηλών πτήσεων σχέδιο της ΚΝΕ. Με συνολική πρόταση για το πώς θέλουμε να ζούμε και πώς θέλουμε να σπουδάζουμε. Ξεχωρίζουμε τον στόχο της συγκρότησης και ισχυροποίησης ενός διακριτού αγωνιστικού πόλου, μέσα από τον συντονισμό σχολείων που έχουν πάρει αγωνιστική στάση το προηγούμενο διάστημα και επιδιώκουμε να μαζικοποιηθεί και να αποκτάει πανελλαδικό χαρακτήρα. Ιεραρχούμε την δουλειά πεδίου στα σχολεία αξιοποιώντας κάθε διαθέσιμο μέσο για να εκφραστεί το πιο ριζοσπαστικό δυναμικό των σχολείων. Κρίσιμη πλευρά είναι η σύνδεση με τις γειτονιές, ειδικά τις πιο ταξικές και την συγκρότηση ανά τόπους συντονιστικών σχολείων με αντίστοιχες δράσεις. Ιεραρχούμε σαν βασικό καθήκον του επόμενου Κ.Σ. την αποφασιστική μας στροφή στην πιο ταξική νεολαία στα σχολεία και την **συγκρότηση αγωνιστικού ρεύματος και την οργάνωση των πρωτοπόρων μαθητών των τεχνικών λυκείων**.

Ε.3.3. Εργατική παρέμβαση

Από το προηγούμενο μας συνέδριο μέχρι σήμερα έχουν ξεσπάσει **ορισμένοι σημαντικοί εργατικοί αγώνες σε δύσκολους μάλιστα χώρους του ιδιωτικού τομέα** (COSCO, e-food, ΛΑΡΚΟ, Ναυτεργάτες, Μαλαματίνα, Teleperformance, αξιολόγηση στην εκπαίδευση κ.ά.) ενώ ειδικά για το νεολαϊστικό κίνημα ιδιαίτερα επιδραστικές ήταν οι πανεργατικές απεργίες που κηρύχθηκαν ως απάντηση για το έγκλημα των Τεμπών οι οποίες μάλιστα στο επίπεδο της μαζικότητας, θύμισαν τις απεργίες των μεγάλων αντιμνημονιακών αγώνων του 2010-2012. Όσον αφορά τον **συσχετισμό δύναμης που επικρατεί στο εργατικό-συνδικαλιστικό κίνημα**, αυτός σφραγίζεται από την κυριαρχία του εργοδοτικού-κυβερνητικού συνδικαλισμού, ο οποίος προωθεί την αστική πολιτική μέσα στο εργατικό κίνημα (με αλληλοδιαπλοκή με το κράτος και τους θεσμούς εξουσίας) και αποτελεί μέσο εκτόνωσης των εργατικών αντιστάσεων και ταξικής ειρήνης. Οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ παρόλο που εκφράζουν μια όχι αμελητέα τάση μαχητικών διεκδικήσεων κυρίως αμυντικού χαρακτήρα, η οποία αναπτύσσεται σε μια σειρά χώρων δουλειάς, αδυνατούν να συμβάλλουν ουσιαστικά σε ένα σχέδιο ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος καθώς η απουσία ανατρεπτικών πολιτικών στόχων συνδεδεμένων με τις άμεσες διεκδικήσεις, η άρνηση για αποφασιστική κλιμάκωση σε κρίσιμες καμπές (π.χ.: Τέμπη, μάχη για την αξιολόγηση), η επιμονή σε μια γραφειοκρατική λειτουργία των συνδικάτων και η άρνηση μόνιμων πρωτοβουλιών έξω από το σχέδιο ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ καθορίζουν την συνολική του στάση και τα όρια του.

Αποτίμηση της δράσης μας

Η δράση της νΚΑ στο εργατικό κίνημα την τριετία που μεσολάβησε από το προηγούμενο συνέδριο, υπήρξε αντιφατική. Αρχικά οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η οργανωτικές αναδιατάξεις με το πέρασμα των εργατοπαραγωγικών ΟΒ από την νΚΑ στο ΝΑΡ (με στόχο την ενοποίηση της δουλειάς μας στο εργατικό κίνημα και την συγκέντρωση δυνάμεων στους μεγάλους χώρους δουλειάς και τους κλάδους αιχμής της οικονομίας), δημιούργησαν μια νέα κατάσταση για την εργατική δουλειά της νεολαίας με νέα καθήκοντα σε σχετικά αχαρτογράφητα πεδία. Έτσι είχαμε την εξής αντίφαση: Από την μία, **οι δυνάμεις της νΚΑ είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην εργατική δουλειά, σε μια σειρά κλάδων** (Επισιτισμός, Ιδιωτική Εκπαίδευση, Έρευνα, Τηλεπικοινωνίες), είχαν σημαντική παρουσία σε πλήθος εργατικών μαχών και απεργιακών περιφρουρήσε-

ων και έδωσαν την μάχη για την καλύτερη σύνδεση του νεολαίστικου και του φοιτητικού κινήματος με το εργατικό κίνημα. Από την άλλη, στο πεδίο της ειδικής δουλειάς στην εργατική νεολαία και όσον αφορά τον διακηρυγμένο στόχο αλλαγής προσανατολισμού της δράσης μας με ιεράρχηση της παρέμβασης **στην εργατική νεολαία της γειτονιάς, της τεχνικής εκπαίδευσης, της αέναης περιπλάνησης, δεν μετρήσαμε ουσιαστικά βήματα.** Συνολικά δεν καταφέραμε να δώσουμε εργατικό χαρακτήρα στην δράση των συνοικιακών οβ (και ευρύτερα των οργανώσεων της νΚΑ στις μεγάλες πόλεις πανελλαδικά), να αναλάβουμε πρωτοβουλίες για να αναζωογονήσουμε την υπάρχουσα παρέμβαση των εργατικών λεσχών και των στεκιών γειτονιάς. Στο μέτωπο της Τεχνικής Εκπαίδευσης περιοριστήκαμε στο επίπεδο της ανάλυσης και κάποιων αποσπασματικών εξορμήσεων και παρά το γεγονός ότι καταφέραμε να συγκροτήσουμε μια σειρά αξιόλογων επεξεργασιών, αυτό δεν μεταφράστηκε σε πολιτικό σχέδιο σταθερής παρέμβασης, συγκρότησης δυνάμεων και ανάπτυξης αγωνιστικών πρωτοβουλιών.

Στόχοι για την αναβάθμιση της εργατικής δουλειάς της νΚΑ

Η συμβολή της νΚΑ στην υπόθεση της ταξικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος είναι καθήκον πρώτης γραμμής για τις δυνάμεις μας και πρέπει να προσανατολίσει την δράση μας βαθύτερα. Η ενιαία στοχοθεσία που θέτουμε και υπηρετεί την παραπάνω κατεύθυνση είναι η οικοδόμηση της νΚΑ πλατιά στην εργατική νεολαία, η διαμόρφωση μαζικού ανατρεπτικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος και η τροφοδότηση αγωνιστικών μορφών και πρωτοβουλιών. Αυτή η στοχοθεσία περνάει μέσα από τους παρακάτω δρόμους:

α) Σύγκρουση με τις μειωμένες προσδοκίες και τις τάσεις υποταγής που κυριαρχούν στην εργατική νεολαία. Ξεχωρίζουμε τα ζητήματα όπως:

- Η ανάδειξη των έστω και μειοψηφικών αλλά υπαρκτών ανατρεπτικών νικηφόρων αγώνων που φανερώνουν τις δυνατότητες και την προοπτική των εργατικών διεκδικήσεων σήμερα ειδικά εκείνων που σπάνε το αστικό, κυβερνητικό πλαίσιο.

- Η ανάδειξη του πρωταγωνιστικού ρόλου των σύγχρονων εργαζομένων ως δημιουργών-παραγωγών του κοινωνικού πλούτου, η αποκάλυψη της αναντιστοιχίας μισθών κερδών και του παρασιτικού ρόλου των αφεντικών, το μέτωπο απέναντι στην ιδεολογήματα της αστικής τάξης περί επιχειρηματικότητας, καινοτομίας κλπ. που προσπαθούν να φυσικοποιήσουν την εκμετάλλευση.

- Ο αγώνας για ριζική μείωση του εργάσιμου χρόνου και η ανάδειξη της κεντρικότητας του ζητήμα-

τος του ελεύθερου χρόνου ως “μέτρο του πραγματικού πλούτου της ανθρώπινης προσωπικότητας”.

- Η ανάδειξη των διαρκώς διευρυνόμενων αναγκών της νέας γενιάς και των εργαζομένων (πρόσβαση και ενασχόληση με τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, τις επιστήμες, την καλλιτεχνική δραστηριότητα, τα ταξίδια, την ψυχαγωγία, την φροντίδα της ψυχικής υγείας, την ξεκούραση κτλ) και παράλληλα η αδυναμία του καπιταλισμού να ικανοποιήσει έστω και τα στοιχειώδη (ποιοτική διατροφή, κατοικία, θέρμανση)

β) Αντιπαράθεση πολιτικά-ιδεολογικά-κινηματικά με την στρατηγική πολυδιάσπασης της εργατικής τάξης και της υποτίμησης της εργατικής δύναμης μέσω της αποδιάρθρωσης και του κατακερματισμού των εργασιακών σχέσεων (και κατ'επέκταση της κατάργησης των εργατικών δικαιωμάτων και της δυνατότητας ανάπτυξης εργατικών αντιστάσεων). Η εδραίωση σε όλο και μεγαλύτερο κομμάτι της νεολαίας όλης της βεντάλιας των σύγχρονων επισφαλών μορφών εργασίας-εκπαίδευσης-κατάρτισης αυτήν την στρατηγική εξυπηρετεί. Η Μαθητεία, τα Προγράμματα Επανακατάρτισης και τα 4μήνα-6μήνα προγράμματα ανακύκλωσης της ανεργίας, ο Εθελοντισμός και η «προβειά» της πρακτικής άσκησης αποτελούν μορφές εργασίας-εκπαίδευσης οι οποίες, όχι μόνο προσφέρουν τζάμπα, ανακυκλώσιμο, χωρίς δικαιώματα εργατικό δυναμικό, αλλά εκπαιδεύουν και τους νέους εργαζόμενους στο να είναι πειθήνιοι και πειθαρχημένοι στις ορέξεις της εργοδοσίας, επιφυλακτικοί προς τους συναδέλφους τους και αποκομμένοι από την συνδικαλιστική οργάνωση και δράση.

γ) Μάχη για το ανέβασμα της συνδικαλιστικής πυκνότητας στην νεολαία. Ιεραρχούμε την συγκρότηση σωματείων, επιτροπών αγώνα και αγωνιστικών μορφών συσπείρωσης των εργαζομένων στις πιάτσες, τους μεγάλους εργασιακούς χώρους, τις γειτονιές (με κέντρο τις εργατικές λέσχες και τις συλλογικότητες γειτονιάς), στους επισφαλώς εργαζόμενους, στους νέους της μαθητείας, στα προγράμματα κατάρτισης και ανακύκλωσης της ανεργίας. Με ανατρεπτική παρέμβαση εντός, εκτός και εναντίον του υπαρκτού εργατικού κινήματος που ούτε μπορεί, ούτε θέλει να επικοινωνήσει και να οργανώσει την νέα εργατική βάρδια και την εργατική νεολαία. Κόντρα στον χρεοκοπημένο εργοδοτικό συνδικαλισμό, υπερβαίνοντας τις χαμηλές πτήσεις της αγωνιστικής γραφειοκρατίας του ΠΑΜΕ, επιμένουμε στην ανάπτυξη πρωτοβάθμιων, ζωντανών δημοκρατικών μορφών οργάνωσης των εργαζομένων και στην ανάγκη για μόνιμο αγωνιστικό συντονισμό τους έτσι ώστε να μπορεί ο νέος κόσμος να βρει χώρο να αναπτύξει την πολιτική συνείδηση του και δράση, να συμμετέχει άμεσα και πρωταγωνιστικά στις

συζητήσεις και την αποτελεσματική οργάνωση του αγώνα, να χτίζει ουσιαστικές σχέσεις ταξικής αλληλεγγύης και συναδελφικότητας.

δ) Παρέμβαση και «ρίζωμα» στους κλάδους αιχμής της ελληνικής οικονομίας και του κλάδους που εργάζεται μαζικά η νεολαία (Επισιτισμός, Εμπόριο, Call centers-Τηλεπικοινωνίες). Απαιτείται ανώτερη επικοινωνία των τοπικών οργανώσεων της νΚΑ με τις αντίστοιχες εργατικές οργανώσεις, σταθερή παρουσία και ανάπτυξη δεσμών στους παραπάνω χώρους. Παράλληλα, πρωτοστατούμε στην μάχη για να υπάρξει άνοδος της εργατικής διεκδικητικότητας με την ανάπτυξη αγώνων μέσα σε κάθε χώρο δουλειάς ξεκινώντας από τους χώρους ή «εργασιακές πιάτσες» που υπάρχουν μέλη και επιρροές της νΚΑ. Ιεραρχούμε τα ζητήματα:

- Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας
- καθολικών ριζικών αυξήσεων στους μισθούς
- της μάχης ενάντια στις επιπτώσεις της «πολεμικής οικονομίας» της ανόδου του κόστους ζωής και της μείωσης των κοινωνικών παροχών
- της πάλης ενάντια στην υποδηλωμένη εργασία
- της πάλης ενάντια στη εντατικοποίηση των ρυθμών δουλειάς και την μείωση του ελεύθερου χρόνου
- του αγώνα ενάντια στην γενικευμένη εργοδοτική αυθαιρεσία και τον εργασιακό-ψυχολογικό εκφοβισμό.

ε) Την σταθερή ανάληψη πρωτοβουλιών με στόχο την κατάκτηση μια ανώτερης κοινής δράσης και σύνδεσης των αγώνων της νεολαίας, του φοιτητικού, του μαθητικού, του σπουδαστικού και του εργατικού κινήματος. Προσπάθεια της οποίας η επιτυχία θα κριθεί από:

- το βαθμό επίτευξης ενός σταθερού κοινού αγωνιστικού βηματισμού γύρω από τα κεντρικά ζητήματα της περιόδου
- τη δυνατότητα διαμόρφωσης ενιαίου αγωνιστικού πλαισίου αιτημάτων και στόχων πάλης
- το αν θα καταφέρουμε το εργατικό στοιχείο και η εργατική αντίληψη να κερδίσει την ηγεμονία εντός του νεολαιίστικου κινήματος.

Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση

Η μαζική στροφή της νεολαίας στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση αποτελεί βασική προτεραιότητα του Κεφαλαίου και της Αστικής πολιτικής στην Ελλάδα. Η ΤΕΕ σήμερα αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας στοχεύοντας στην μαζική γρήγορη παραγωγή και ανακύκλωση ενός φθηνού ευέλικτου εργατικού δυναμικού, προσαρμοσμένου

στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η ένταση των ταξικών φραγμών τα τελευταία χρόνια στην εκπαίδευση (ΕΒΕ, τράπεζα θεμάτων, άνοδος του κόστους σπουδών και αδυναμία των ταξικής νεολαίας να σπουδάσει στην επαρχία κ.α.), πετάει χιλιάδες νέους εκτός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οδηγώντας ολοένα και μεγαλύτερο δυναμικό στην ΤΕΕ, καθιστώντας το ρίζωμα σε αυτές τις δομές ως στόχο πρωταρχικής σημασίας για να πλατύνουμε την απεύθυνση μας στην εργατική νεολαία.

Η δουλειά μας μέχρι τώρα στην ΤΕΕ χαρακτηρίζεται από ασυνέχεια και σποραδικότητα και αντανακλά από τη μια την αντικειμενική δυσκολία παρέμβασης σε έναν τόσο δύσκολο χώρο (μειωμένες προσδοκίες του υποκειμένου, απουσία οργανωμένων μορφών αγώνα, σύντομος χρονικός κύκλος σπουδών κ.α.) και από την άλλη την αδυναμία της νΚΑ να βγει έξω από τα νερά της και να “δοκιμαστεί” σε συνθήκες αρκετά διαφορετικές σε σχέση με τους χώρους στους οποίους ως τώρα συγκροτείται. Για να αντιστρέψουμε την παραπάνω εικόνα, βάζουμε σαν πρώτο στόχο την σταθεροποίηση της παρέμβασης μας στην τεχνική εκπαίδευση σε τακτική βάση και την δημιουργία δεσμών σε κάποιες έστω δομές οι οποίες πρέπει να αποτελέσουν σημεία αναφοράς για τις οργανώσεις μας στις μεγάλες πόλεις. Παράλληλα, καταγράφουμε και συγκροτούμε ένα πρώτο κρίσιμο δυναμικό από μέλη και επαφές της νΚΑ και από πρωτοπόρο κόσμο που θα προκύψει από την συστηματική παρέμβαση και δουλειά μας στις δομές στην κατεύθυνση συγκρότησης συλλογικότητας της πτέρυγας στην ΤΕΕ όπως περιγράφεται και στο κεφάλαιο Δ. Ακόμη, αξιοποιούμε τους υπάρχοντες σπουδαστικούς συλλόγους όπου αυτοί μπορούν να είναι προωθητικοί και ευρύτερα μορφές αγώνα και συσπείρωσης των σπουδαστών.

Απαιτείται να διαμορφώσουμε προγράμματα πάλης που να συνδέουν τις άμεσες διεκδικήσεις με την αναδιάρθρωση στην εκπαίδευση και στην εργασία και άρα να διατυπώσουμε πολιτικούς στόχους που θα την αντιστρατεύονται. Επιδιώκουμε την ανάπτυξη ενός επιθετικού σπουδαστικού κινήματος που θα αρθρώνει τις διεκδικήσεις του και στους δύο αλληλοδιαπλεκόμενους άξονες, τόσο σε αυτόν της εργασίας όσο και σε αυτόν της εκπαίδευσης. Κρίκος και για τα 2 παραπάνω είναι το ανέβασμα των απαιτήσεων και των προσδοκιών, ειδικά οι οικονομικοί αγώνες θα περιορίζονται στις επιμέρους διεκδικήσεις και δε θα μετασχηματίζονται σε σταθερότερες διεκδικήσεις και μορφές οργάνωσης. Ξεχωρίζουμε το ζήτημα της τεράστιας έλλειψης κρατικής χρηματοδότησης όσον αφορά στην εκπαίδευση, καθώς αποτελεί την πηγή πληθώρας ζητημάτων σε ΕΠΑΛ και ΙΕΚ (έλλειψη προσωπικού, ελλιπείς εγκαταστάσεις και εξοπλισμός κλπ.) και ταυτόχρονα, αποτε-

λεί κέντρο της πολιτικής της κυβέρνησης, καθώς και κεντρική κατεύθυνση των ΟΟΣΑ-ΕΕ, με στόχο προφανώς τη στροφή σε ιδιωτικούς πόρους. Ιεραρχούμε την μάχη ενάντια στην άγρια εκμετάλλευση που δέχονται μαθητές και σπουδαστές κατά την πρακτική άσκηση και μαθητεία. Παλεύουμε, λοιπόν, για ενιαίους όρους, αμοιβές και σχέσεις εργασίας με τους εργαζόμενους με στόχο την κατάργηση όλων των μορφών μαθητείας που εγκαθιδρύουν το καθεστώς της χωρίς δικαιώματα κακοπληρωμένης εργασίας-εκπαίδευσης.

Ε.3.4. Μαζικό κίνημα στο τοπικό επίπεδο

Η πόλη αποτελεί βασικό πεδίο έκφρασης της επίθεσης του κεφαλαίου, καθώς μαζί με την επίθεση στην εργασία, εξελίσσεται και μια μεγάλη επίθεση στο πεδίο της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης. Στην Ελλάδα, το τοπικό κράτος (δήμοι, περιφέρειες), τμήμα του κρατικού μηχανισμού, αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της πολιτικής, ιδεολογικής και οικονομικής λειτουργίας του αστικού κράτους που εξασφαλίζει την μακροπρόθεσμη αναπαραγωγή των καπιταλιστικών σχέσεων εξουσίας και εκμετάλλευσης. Έτσι, αποτελεί παράλληλα το μακρύ χέρι της πολιτικής της ΕΕ, με τα ΕΣΠΑ να είναι το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο και μέσω αυτών να συγκροτείται το στρατηγικό σχέδιο για την καπιταλιστική ανάπτυξη στη χώρα. Οι μεγάλες επενδύσεις αφορούν σε μια επιλεκτική ανάπτυξη βάσει του τρίπτυχου «τουρισμός, εμπόριο, αναψυχή», οδηγώντας με αυτό τον τρόπο σε έναν έντονο διαχωρισμό των «προνομιακών» περιοχών από τις «υποβαθμισμένες». Ταυτόχρονα, η στεγαστική κρίση με την ραγδαία αύξηση στις τιμές των ενοικίων, καθώς και το μπαράζ κατασχέσεων και πλειστηριασμών της λαϊκής κατοικίας δημιουργούν ένα ασφυκτικό πλαίσιο ζωής κυρίως για την εργατική τάξη και τη νεολαία.

Η εμπειρία των τελευταίων χρόνων σε μια σειρά από μέτωπα, οι μάχες ανάκτησης του δημόσιου χώρου, οι αντιστάσεις ενάντια σε έργα που υποβαθμίζουν το περιβάλλον, οι αγώνες ενάντια στους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας έδειξαν ότι μπορούν να γίνουν εργαλεία καθοριστικά για την εξέλιξη της ταξικής πάλης. Η **παρέμβαση μας στο «μέτωπο της πόλης» και η ανασυγκρότηση των οργάνων της εργατικής πολιτικής στο πεδίο της γειτονιάς** αποτελεί σημείο-κλειδί για να αναζωογονηθεί η εργατική συλλογική δράση, προβάλλοντας έναν αντίλογο για το ποιος έχει το δικαίωμα στην πόλη, ποιος καθορίζει την ποιότητα ζωής και οργάνωσης της καθημερινότητας: το τοπικό κράτος, οι επενδυτές και το κεφάλαιο ή ο λαός και η νεολαία;

Βασικές αιχμές της δουλειάς μας απέναντι στο τοπικό και κεντρικό κράτος θα πρέπει να είναι οι ακόλουθες:

- Πάλη ενάντια στην ιδιωτικοποίηση – εμπορευματοποίηση του δημόσιου χώρου, της δημόσιας περιουσίας και του φυσικού πλούτου
- Παρέμβαση στην καθημερινή ζωή και την οργάνωση της επιβίωσης εργαζομένων, ανέργων, φτωχών λαϊκών στρωμάτων μέσω μορφών εργατικής ανατρεπτικής αλληλεγγύης
- Κοινός αγώνας με το εργατικό κίνημα υπεράσπισης των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων, ενάντια σε ανεργία, απολύσεις, ελαστικές σχέσεις εργασίας στο χώρο του τοπικού κράτους αλλά και σε κάθε χώρο εργασίας στην πόλη
- Πάλη για το δικαίωμα σε μια αξιοβίωτη πόλη, με αξιοπρεπή κατοικία, μπλοκάρισμα των πλειστηριασμών λαϊκής κατοικίας, ελεύθερους δημόσιους χώρους και ανθρώπινες γειτονιές

Παράλληλα, το ρευστό και επισφαλές εργασιακό τοπίο που διαμορφώνεται, οι/τα ελαστικά εργαζόμενοι/ες/α, οι άνεργοι, τα τμήματα της δουλειάς από το σπίτι και της μερικής απασχόλησης αποτελούν πλέον ένα μεγάλο τμήμα της τάξης. Κρατώντας ως προτεραιότητα την οργάνωση στο χώρο εργασίας, μπορεί να αποτελέσει ένα συμπληρωματικό δρόμο η **οργάνωση και δράση αυτού του κόσμου της εργασίας στο επίπεδο της γειτονιάς σε ταξική βάση**.

Σε αυτήν την κατεύθυνση, βασικά οχήματα της παρέμβασής μας σε τοπικό επίπεδο είναι οι συλλογικότατες γειτονιάς (Εργατικές Λέσχες, Λαϊκές Συνελεύσεις, θεματικές επιτροπές κατοίκων) και οι αντικαπιταλιστικές κινήσεις πόλης και περιφέρειας. Οι πρώτες συμβάλουν στην ενεργοποίηση του μαζικού κινήματος και θέλουμε να αποτελούν το κέντρο ανάδειξης των λαϊκών και εργατικών προβλημάτων και συγκρότησης αγωνιστικής απάντησής τους στο επίπεδο της γειτονιάς. Επιδιώκουμε να συμβάλουν μέσα από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σε προσπάθειες για την ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος (συμπληρώνοντας τον ταξικό συνδικαλισμό σε εργατικούς χώρους στις συνοικίες ή καλύπτοντας την έλλειψή του), ως δομές ταξικής αλληλεγγύης, αντιφασιστικής δράσης, έκφρασης εργατικού πολιτισμού και εναλλακτικής καλλιτεχνικής δημιουργίας. Σημαντικό όχημα στην παρέμβαση και αναβάθμιση του ρόλου τους μπορεί να αποτελέσει η συντονισμένη δράση τους μέσα από το Συντονισμό Συλλογικοτήτων Αττικής.

Πεδία πάλης που συνολικοποιούν τον πολιτικό αγώνα του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος

Τα παραπάνω μέτωπα αποτελούν τα βασικά πεδία που θέλουμε να αναπτύσσεται η πολιτική μας

πρόταση στο σύνολο της, όπου πέρα από τα ειδικά ζητήματα του κάθε χώρου θέλουμε να υιοθετούνται από το κίνημα και να συγκροτούνται αγώνες για το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την εργατική τάξη και την νεολαία (πόλεμος, αντιφασιστικό, δημοκρατικά δικαιώματα, ζητήματα φύλου, κλπ). Σίγουρα όμως καθένα από αυτά τα ζητήματα έχει και την δική του αυτοτέλεια, συγκροτεί αγώνες και διεκδικήσεις και ανάλογα με την κάθε περίπτωση παρεμβαίνουμε συγκροτώντας οχήματα-πρωτοβουλίες με μόνιμο ή πιο συγκυριακό χαρακτήρα. Παρακάτω αναπτύσσουμε βασικές κατευθύνσεις για την παρέμβαση μας αυτή.

E.3.5. Αντιπολεμική πάλη

Το αντιπολεμικό κίνημα το διάστημα από το προηγούμενο συνέδριο βρέθηκε μπροστά σε διεθνή γεγονότα πολύ μεγάλης σημασίας για την διαμόρφωση της επόμενης μέρας του καπιταλιστικού πλέγματος παγκοσμίως. Σε γενικές γραμμές παρά τις επιμέρους κινητοποιήσεις που μπορεί να είχαν μαζικό χαρακτήρα και σωστά αντανακλαστικά, το αντιπολεμικό κίνημα στην Ελλάδα κινήθηκε σε ρηχά νερά, με αποκορύφωμα τις περιορισμένες κινήσεις ενάντια στην γενοκτονία του παλαιστινιακού λαού.

Αν θέλουμε αυτή η κατάσταση να αλλάξει, είναι κρίσιμο να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε τις καλές στιγμές του αντιπολεμικού κινήματος, όπως η μαζική εμφάνιση διαδηλώσεων, αλλά και τις δράσεις στις οποίες πρωτοστατήσαμε. Ειδικά, μιλώντας από την σκοπιά της νεολαίας, ξεχωρίζουν όσες αναφέρονται στο μπλοκάρισμα της συνεργασίας Επιχειρηματικού Πανεπιστημίου και πολέμου, τις δράσεις στα σχολεία και όπου ζει και αναπνέει η νεολαία. Παραδείγματα αυτών των δράσεων είναι η κινητοποίηση των μαζικών φορέων στους Αγίους Θεοδώρους κατά της Motor Oil, το μπλοκάρισμα της συνεργασίας ΕΚΠΑ-Lockheed Martin, οι κινητοποιήσεις κατά της χρηματοδότησης της έρευνας από την Motor Oil, καθώς και η αλληλεγγύη στα σχολεία που οδήγησε στη δίωξη της Ρίας Παλαισιτίδου. Επιπλέον, οι δράσεις μπλοκαρίσματος της μεταφοράς πολεμικού υλικού μέσω πλοίων και τρένων είναι σημαντικά παραδείγματα για τη συμβολή τους στην αντιπολεμική πάλη. Αυτές οι δράσεις αφήνουν παρακαταθήκη, καθώς είναι μια άμεση συμβολή στο μπλοκάρισμα του πολέμου, αλλά και πηγή έμπνευσης για τη μαζική εμφάνιση του αντιπολεμικού κινήματος στο δρόμο.

Το αντιπολεμικό κίνημα θα βρεθεί στο επίκεντρο της πάλης απέναντι στις στρατηγικές επιδιώξεις των αστικών τάξεων το επόμενο διάστημα. Η προετοιμασία πολεμικών οικονομιών (διεθνής τάση η αύξηση των στρατιωτικών δαπανών), το οριακό ση-

μείο που βρίσκονται οι καπιταλιστικές αντιθέσεις διεθνώς, ο κίνδυνος γενίκευσης των υφιστάμενων πολέμων, και η εμφάνιση νέων πολεμικών μετώπων ανεβάζουν την σημασία και την απαιτητικότητα για να αποτελέσει το αντιπολεμικό κίνημα κομμάτι ενός ευρύτερου κινήματος ανατροπής της καπιταλιστικής πραγματικότητας. Για εμάς, η πραγματική πάλη ενάντια στον πόλεμο περνάει μέσα από τη σύγκρουση με τα θεμέλια του καπιταλιστικού συστήματος και της αστικής εξουσίας, που δεν θα δεχτεί την ανατροπή της χωρίς αντίσταση. Αυτό απαιτεί μια σύγχρονη επαναστατική κομμουνιστική πρόταση και οργάνωση που να εμπνέει, να ενισχύει την εμφάνιση των αντικαπιταλιστικών τάσεων και να αλληλεπιδρά με την εργατική τάξη και τη νεολαία, πρωτοστατώντας στους αγώνες και την οργάνωσή τους, παίζοντας πρωτοπόρο ρόλο στην συγκρότηση και πολιτικοποίηση του αντιπολεμικού κινήματος.

Για να ανταποκριθεί σε αυτό τον ρόλο, οι δυνάμεις μας, μέσα από την δράση τους και την ιεράρχηση του συγκεκριμένου μετώπου πάλης, πρέπει να παλέψουν για να αποκτήσει **συγκεκριμένα χαρακτηριστικά**:

- **Αντικαπιταλιστικό**, στοχεύοντας συγκεκριμένα ενάντια στα συμφέροντα του κεφαλαίου και αναδεικνύοντας πως ο πόλεμος γεννιέται από τον καπιταλισμό. Στρεφόμενη απέναντι στις αστικές κυβερνήσεις και την πολιτική που φέρνει τον πόλεμο.

- **Ταξικό**, να μιλά από τη σκοπιά των ταξικών συμφερόντων και όχι γενικά των εθνικών, που κηδεμονεύονται από τα συμφέροντα της αστικής τάξης. Υπερασπίζοντας τα εργατικά συμφέροντα, τις κοινωνικές ανάγκες απέναντι στην επικίνδυνη κούρσα υπέρογκων στρατιωτικών εξοπλισμών.

- **Μαζικό μέσα και έξω από το στρατό**, βασιζόμενο στο εργατικό κίνημα, τους μαζικούς φορείς, το νεολαιιστικό κίνημα, την οργάνωση μέσα και έξω από τον στρατό με όποιες μορφές είναι αυτό δυνατόν (πχ επιτροπές φαντάρων και στρατιωτών).

- **Διεθνιστικό**, προωθώντας των κοινή πάλη των εργαζομένων και των λαών της περιοχής και όλου του κόσμου, μιλώντας τη γλώσσα των κοινών συμφερόντων τους, υπερασπίζοντας πρόσφυγες και μετανάστες. Πρεσβεύοντας την ειρήνη και την φιλία των λαών, από την σκοπιά της δικής μας πραγματικότητας των λαών της Ελλάδας, των Βαλκανίων και της Τουρκίας.

- **Ανεξάρτητο από τη «δική του» αστική τάξη και όλες τις αστικές πτέρυγες**, ανεξάρτητο από όλα τα καπιταλιστικά μπλοκ σε διεθνές επίπεδο, κυρίως από τα δύο βασικά αντιμαχόμενα, το ευρω-ατλαντικό ΝΑΤΟϊκό και το υπό διαμόρφωση Ρωσίας-Κίνας κλπ. Στρεφόμενο πρώτα και κύρια απέναντι στο στρατόπεδο που ανήκει η δική μας αστική τάξη, την ΕΕ, το ΝΑΤΟ και τον αντιδραστικό άξονα Ελλά-

δας-Κύπρου-Ισραήλ-Αιγύπτου.

Σε αυτή την λογική, βασική συμβολή στην ενίσχυση του αντιπολεμικού κινήματος αποτελούν πρωτοβουλίες συγκέντρωσης δυνάμεων πάνω στο αναγκαίο περιεχόμενο όπως ο αντιπολεμικός συντονισμός οργανώσεων της αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής αριστεράς, αλλά και η δημιουργία αντιπολεμικής κίνησης μελών ως όχημα παραγωγής αντιπολεμικής γραμμής και σχεδιασμού για την πτέρυγα αποτιμώντας και τις αδυναμίες από την εμπειρία του ΑΔΣ.

Ε.3.6. Δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες

Ο περιορισμός των δημοκρατικών ελευθεριών, η κρατική βία και η αστυνομική καταστολή δεν αποτελεί «εξαίρεση», ή εκτροπή, δεν είναι κάποιο αυταρχικό κατάλοιπο του παρελθόντος ή κάποια επιλογή της μιας ή της άλλης κυβέρνησης, αλλά η πολιτική μορφή που αντιστοιχεί τόσο στη σύγχρονη καπιταλιστική επιθετικότητα και στην ανάγκη σταθεροποίησης των βαθιών αντεργατικών «μεταρρυθμίσεων», όσο και στο διαρκή φόβο του συστήματος για νέου τύπου εξεγερτικά ή ακόμη και επαναστατικά γεγονότα. Η πάλη για δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες πρέπει να αποτελεί σήμερα αναπόσπαστο μέρος του αντικαπιταλιστικού προγράμματος, και ειδικό μέτωπο πάλης για τη νεολαία που βρίσκεται στο στόχαστρο της επίθεσης του αστικού κράτους και των κυβερνήσεων του σε δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες όλα τα τελευταία χρόνια.

Το σύστημα θωρακίζεται με ένταση του αυταρχισμού και συρρίκνωση ελευθεριών σε όλα τα πεδία: από τις συνδικαλιστικές- πολιτικές διώξεις αγωνιστών, φοιτητών, μαθητών, εργαζομένων, φαντάρων, τις παρακολουθήσεις και την ανεξέλεγκτη χρήση προσωπικών δεδομένων μέσω των social media, τη γιγάντωση των μηχανισμών καταστολής, τις επαναπροωθήσεις και ξυλοδαρμούς προσφύγων μέχρι το νέο ποινικό κώδικα. Προληπτικά δημιουργεί ένα **ασφυκτικό πλαίσιο για την ριζοσπαστικοποίηση και την ανατρεπτική δράση** με τα μάτια στραμμένα στην δυνατότητα να επηρεάσει πλατιά τμήματα της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Ο ποινικός κώδικας, και οι νόμοι γενικότερα, είναι οπλοστάσιο στα χέρια του κράτους και των θεσμών του για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων. Σε αυτά τα πλαίσια, και ο νέος ποινικός κώδικας έρχεται να «αντιμετωπίσει» το έγκλημα με περισσότερες και χαμηλότερης ποιότητας ποινικές δίκες, περισσότερη φυλακή για περισσότερους, πιο ταξική ποινική δικαιοσύνη, γεμάτη αοριστίες. Χρειάστηκαν δεκαετίες αγώνων για να επικρατήσει στην Ελλάδα ένα «φιλε-

λεύθερο» μοντέλο του ποινικού δικαίου, το οποίο να αντιμετωπίζει –έστω τυπικά– το έγκλημα ως κοινωνικό φαινόμενο απότοκο ευρύτερων κοινωνικών παθογενειών, τον δράστη ως υποκείμενο προς επανένταξη και όχι ως «καμένο χαρτί», την στέρηση της ελευθερίας ως μέθοδο σωφρονισμού και όχι απομόνωσης, με κεντρικό πυλώνα του το τεκμήριο αθωότητας. Το μοντέλο αυτό έρχονται να συντρίψουν και με το νέο ποινικό κώδικα, σε συνέχεια των πέντε προηγούμενων παρεμβάσεων που έχει καταφέρει η ΝΔ από το 2019, αξιοποιώντας την σχετική παρακαταθήκη που είχε αφήσει και ο ΣΥΡΙΖΑ.

Ειδικότερα για την νεολαία, η αυταρχική θωράκιση γίνεται αισθητή στους χώρους εκπαίδευσης. Στο επιχειρηματικό Πανεπιστήμιο είναι όλο και πιο συχνές πειθαρχικές διώξεις αγωνιστών φοιτητών, οι προσπάθειες να σπάσουν καταλήψεις εν μέσω φοιτητικού κινήματος με αστυνομική βία και καταστολή, η προσπάθεια απονομιμοποίησης των φοιτητικών συλλόγων και των διαδικασιών τους, οι επιθέσεις και βανδαλισμοί πολιτικών χώρων ενώ το πανεπιστημιακό άσυλο έχει καταργηθεί. Στα σχολεία, αξιοποιείται η εξ αποστάσεως διδασκαλία σε περίπτωση κατάληψης ενώ παράλληλα διευθυντές με κλήση της αστυνομίας και στοχοποίηση μελών του 15μελούς σαν εκπροσώπους των μαθητών επιχειρούν να καταστείλουν τους αγώνες των μαθητών. Αντίστοιχη προσπάθεια τρομοκράτησης και διώξεων γίνεται εις βάρος και των εκπαιδευτικών λόγω της συνδικαλιστικής και πολιτικής τους δράσης. Στην εκπαίδευση της αγοράς και των επιχειρήσεων, οποιαδήποτε φωνή αντιπαράκειται και βάζει φρένο στα σχέδιά τους να φιμώνεται.

Για το εργατικό κίνημα, προβλέφθηκαν το προηγούμενο διάστημα σχετικά μέτρα. Με τον νόμο 4808/21 του Χατζηδάκη, μέσα από μια σειρά αντιδραστικές διατάξεις, το κράτος και η εργοδοσία θέλουν να ελέγξουν και να καθυποτάξουν τα σωματεία, να εξανδραποδίσουν κάθε εργατική αντίσταση. Επέβαλαν υποχρεωτική διενέργεια και ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στις εκλογές και τις συνελεύσεις των σωματείων, και η ακύρωση της απόφασης για απεργία όταν δεν έχει παρασχεθεί δυνατότητα ηλεκτρονικής συμμετοχής στην ψηφοφορία που αποτελεί πεδίο αγώνα να μην γίνει αποδεκτή η πρακτική εφαρμογή του.

Γι' αυτό και το ζήτημα των δημοκρατικών δικαιωμάτων φαίνεται πώς αποτελεί ευαίσθητο πεδίο για την νεολαία. Από τους αγώνες υπεράσπισης του ασύλου του φοιτητικού κινήματος, τις μαζικές κινητοποιήσεις ενάντια στην δολοφονία του Σαμπάνη και του Φραγκούλη και τη γενικότερη οργή απέναντι στην αστυνομία και την καταστολή, μέχρι και ένα συνολικότερο γύρισμα της πλάτης στο αστικό σύστημα και την αποστροφή στις δήθεν δημοκρα-

τικές εκλογικές διαδικασίες. Για αυτό και είναι κρίσιμο το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα να έχει στην προμετωπίδα του την μάχη για τις λαϊκές ελευθερίες, συνδέοντάς την με την φύση του καπιταλισμού και την ανάγκη του για κυριαρχία. Πρώτα απ' όλα για να εκφραστεί μέσα από τους συλλογικούς αγώνες το αίσθημα αδικίας που ριζώνει μέσα μας, βλέποντας την αναληψία του κράτους απέναντι στους φτωχούς και τους αδύναμους και την επιείκεια του στους προνομιούχους, τους μαφιόζους, τους φασίστες και όλα τα παιδιά του συστήματος. Παράλληλα, για την υπεράσπιση των δομών και μορφών πάλης των εργαζομένων (σωματείων, συλλόγων, δικαίωμα στην απεργία/κατάληψη/διαδήλωση) από την επίθεση του κράτους, μιας και είναι πρωταρχικό ζήτημα για να μπορούν να παλεύουν και να επιβάλλουν τις ανάγκες τους. Δείχνοντας σοβαρά αντανάκλαστα σε κάθε περίπτωση προσωπικής στοχοποίησης από το κράτος αγωνιστών/στριών για πολιτική/συνδικαλιστική δράση. Η εμπειρία μας από αντίστοιχα περιστατικά (βλ. συλλήψεις, πειθαρχικά στην Πάτρα, απόλυση διοικητικού, διώξεις για δράση ενάντια σε πλειστηριασμούς κλπ) μας δείχνει ότι μόνο μέσα από ένα συνδυασμό μαζικής κινητοποίησης, δημοσιοποίησης με κάθε μέσο χωρίς απόκρυψη της πολιτικής μας δράσης και αλληλεγγύη από το σύνολο του κινήματος και των φορέων του, μπορεί το κράτος να κάνει πίσω. Μόνο έτσι σπάει και το αίσθημα ότι ο καθένας και η καθεμία είναι εκτεθειμένοι και μόνοι απέναντι στην αυθαιρεσία του συστήματος. Τέλος, η στήριξη μας στην ΚΕΔΔΑ, την κίνηση που προσπαθεί να συμπυκνώσει το αντικαπιταλιστικό πλαίσιο για τα δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες, είναι κρίσιμη για να μπορεί κάθε τέτοια μάχη να τίθεται κάτω από μια ενιαία ομπρέλα και όχι να δίνεται αποσπασματικά.

Ε.3.7. Τσακίζουμε τον φασισμό και το σύστημα που τον γεννά

Στο έδαφος της διεθνούς έντασης των οικονομικών ανισοτήτων λόγω της ραγδαίας συγκεντροποίησης του παγκόσμιου πλούτου, καθώς και της όξυνσης των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, οι εξελίξεις στον χώρο της ακροδεξιάς είναι ραγδαίες, καθώς αναβαθμίζεται ο ιστορικός της ρόλος ως παράγοντας χάραξης αστικής πολιτικής και διασφάλισης της κερδοφορίας του μεγάλου κεφαλαίου. Παρουσιάζεται μία σταθερή ενίσχυση, τόσο της πιο «συστημικής» εκδοχής της που -φαινομενικά τουλάχιστον- αποκηρύσσει τις ναζιστικές και φασιστικές ρίζες της, όσο και εκείνης που λειτουργώντας κυρίαρχα ως παρακρατικός μηχανισμό διατηρεί και επικαλείται ανοιχτά τις ναζιστικές κυρίως αναφορές

της, με παράλληλη διαπλοκή, αλλά και αυτοτέλεια των δύο αυτών μορφών.

Στην Ελλάδα, το φαινόμενο της ανόδου της ακροδεξιάς εκφράζεται εκλογικά στο 12,8% των τριών ακροδεξιών/φασιστικών κομμάτων που μπήκαν στην Βουλή (Ελληνική Λύση, Νίκη και Σπαρτιάτες) και στην επανεμφάνιση της Χρυσής Αυγής και μικρών ενεργών νεοφασιστικών/νεοναζιστικών οργανώσεων (Ιερός Λόχος, Εθνικό Μέτωπο, Athens Autonomos/Propatria) που ενισχύουν την δημόσια παρουσία τους και αυξάνουν την επιρροή τους, ειδικά σε τμήματα της μαθητικής νεολαίας. Συνέπεια της ανοδικής αυτής τάσης, είναι μεταξύ άλλων, η βαθμιαία αύξηση των επιθέσεων σε μετανάστες, αντιφασίστες και πολιτικούς χώρους, ενώ το επίπεδο βίας που χρησιμοποιείται στις επιθέσεις σταδιακά αυξάνεται επίσης.

Μετά την καταδίκη της Χρυσής Αυγής, που αποτέλεσε μια σημαντική προσωρινή νίκη του αντιφασιστικού κινήματος, και την προσωρινή αποδιοργάνωση των φασιστικών οργανώσεων η περίοδος της πανδημίας και η συγκρότηση ενός σκοταδιστικού λόγου οδήγησε στην επανεμφάνιση τους δημόσια και την ανάληψη δράσεων. Χωρίς να υπάρχει κάποιο ορόσημο που μπορεί να ξεχωρίσει τα προηγούμενα χρόνια η αντιφασιστική δράση κινήθηκε γύρω από την αποτροπή να στηθούν ανεμπόδιστα μεγάλα γεγονότα από αυτές τις ομάδες (αντισυγκεντρώσεις Ιμίων, πανευρωπαϊκή φασιστική ημέρα δράσης 1η Νοέμβρη). Η δράση του αντιφασιστικού κινήματος, αν και σημαντική, απέχει από τα μεγέθη προηγούμενων περιόδων. **Η οργάνωση μας προσπάθησε να συμβάλει σε αυτούς τους αγώνες μέσα από την πολιτικοποίηση τους, την σύνδεση τους με τους μαζικούς φορείς και το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα και την έμπρακτη δράση.**

Η αντιμετώπισή της φασιστικής απειλής, τόσο με τη μορφή της «σοβαρής» ακροδεξιάς του «πατρισθησκειά-οικογένεια», όσο και με τη μορφή των παρακρατικών νεοναζιστικών ομάδων, χρειάζεται πρωτίστως, να κατανοηθεί και να ιεραρχηθεί ουσιαστικά και συλλογικά, ούτως ώστε να αποτελέσει βασική πτυχή της δουλειάς μας σε όλα τα επίπεδα, σε μία λογική πολιτικής και έμπρακτης «μηδενικής ανοχής», με έμφαση στους χώρους (γειτονιές, σχολεία κ.ά.) όπου οι φασιστικές ομάδες έχουν αποκτήσει σταθερή γείωση και αναφορά. **Ο αντιφασιστικός αγώνας οφείλει να είναι πρώτα απ' όλα πολιτικός.** Να βλέπει πως η υφιστάμενη αστική κυβερνητική πολιτική και οι αντιθέσεις τους καπιταλισμού αποτελούν την ρίζα που γεννά την άνοδο της ακροδεξιάς, να αποκαλύπτει τον αστικό αντιλαϊκό χαρακτήρα της πολιτικής τους πρότασης. Θα πρέπει να γίνει υπόθεση του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος και των φορέων τους, ούτως ώστε να μπορέσει

να πάρει πραγματικά πανκοινωνικά χαρακτηριστικά. Παράλληλα, όμως, με αυτή την διαδικασία, θα πρέπει να δοθεί έμφαση και στην έμπρακτη αντιμετώπιση του φασιστικού φαινομένου όποτε και όπου εκφράζεται ανοιχτά, αντίθετα σε λογικές απαξίωσης δράσεων ή ακόμα και επιθέσεων, λόγω της αντιμετώπισής τους εκ των πραγμάτων, ως «μεμονωμένα περιστατικά», πράγμα που απαιτεί και κατάλληλη οργανωτική προετοιμασία.

Σε αυτή τη λογική αξιοποιούμε τον Αντιφασιστικό Συντονισμό Αθήνας-Πειραιά και αντίστοιχες πρωτοβουλίες πανελλαδικά αντιτιθέμενοι σε λογικές υποταγής τους στην αστική πρόταση του «δημοκρατικού τόξου». Η αντιφασιστική δράση πρέπει να αποτελεί κομβικό στοιχείο της αριστερής αντικαπιταλιστικής πτέρυγας, ειδικά των συλλογικοτήτων γειτονιάς, του Ανυπότακτου Μαθητή και της Attack.

E.3.8. Ο αγώνας απέναντι στις έμφυλες διακρίσεις και τον σεξισμό

Τα φαινόμενα διακρίσεων και καταπίεσης με βάση το φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό συνεχίζουν να αποτελούν σημείο διαπάλης, ειδικότερα με κέντρο τη συνείδηση και τη στάση της νεολαίας. Η **ανάγκη του καπιταλισμού για συνεχή πολυδιάσπαση της εργατικής τάξης από νεώτερη ηλικία και σε αυτό το πεδίο**, οδηγεί σε όξυνση του κοινωνικού κανιβαλισμού, σε διάλυση των κοινωνικών σχέσεων και στην μαζικότερη εμφάνιση γυναικοκτονιών, βιασμών και παιδοβιασμών, σωματικής βίας, ομοφοβίας/τρανσφοβίας και προκαταλήψεων που αποτελούν τις πιο οξυμένες μορφές της πατριαρχίας, δηλαδή των σχέσεων, αντιλήψεων και πρακτικών εξουσίας έμφυλου χαρακτήρα και οι οποίες διαποτίζουν κάθε πλευρά της καθημερινότητας στα πλαίσια και του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Την ίδια στιγμή, και παρά την όποια φαινομενική στροφή ακόμη και κομμάτων της αστικής πολιτικής αντζέντας απέναντι στις έμφυλες διακρίσεις, ισχυροποιούνται τα κυκλώματα trafficking, με θύματα παιδιά, προσφυγόπουλα, γυναίκες, ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Η έμφυλη καταπίεση και οι διακρίσεις στρέφονται απέναντι στις γυναίκες (με βιολογικούς και κοινωνικούς όρους) στα πλαίσια της παραγωγής και της αναπαραγωγής του κεφαλαίου, αλλά και στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ενώ η επιβολή ενός ευρύτερου κοινωνικά αναπαραγόμενου και αποδεκτού προτύπου κοινωνικής συμπεριφοράς, επιδιώκει να δημιουργεί επιμέρους καταπίεσεις στο σύνολο των φύλων. Για αυτούς τους λόγους, ο αγώνας για το τσάκισμα των έμφυλων διακρίσεων δεν αφορά μια «σύγκρουση άντρα-γυναίκα», αλλά αποτελεί καθήκον του συνόλου της εργατικής τάξης και του κινήματός της, με

ειδική συμβολή της νεολαίας σε αυτή την κατεύθυνση. Η συνολική παρέμβαση της νΚΑ για τη ανατροπή του εκμεταλλευτικού/καταπιεστικού πλαισίου που διαμορφώνεται με κέντρο και τα ζητήματα φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού, **επιβάλλεται να στοχεύει μέσα από τους πολιτικούς στόχους και την οργάνωση του νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος στην διαρκή άρση αυτών των διακρίσεων**, στην ενότητα της εργατικής τάξης και στην κατεύθυνση της αντικαπιταλιστικής επανάστασης και της εργατικής εξουσίας. Για αυτό, η μάχη ενάντια στην πατριαρχία είναι άρρηκτα δεμένη με τη μάχη ενάντια στον καπιταλισμό, τις αστικές πολιτικές και τους εκπροσώπους τις, καθώς η ίδια δεν αποτελεί παράλληλο σύστημα εκμετάλλευσης.

Από το 5^ο συνέδριο της νΚΑ κι έπειτα, η κυβέρνηση της ΝΔ, στα πλαίσια των επιλογών των νεοφιλελεύθερων κομμάτων της ΕΕ, επιχείρησε να βάλει στο «ροζ πλυντήριο» την πολιτική της εξαθλίωσης που εφαρμόζει και να ενσωματώσει μερίδα διεκδικήσεων (π.χ.: νομοσχέδιο για τεκνοθεσία, γάμο για ομόφυλα ζευγάρια, αυστηροποίηση των ποινών σε κακοποιητές), ενώ η πλευρά της σοσιαλδημοκρατίας και ρεφορμιστικής αριστεράς (ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Αριστερά, ΜέΡΑ25 κ.ά.) συνεχίζουν την θεσμική, ευρωπαϊκή επίκληση σε νομοθεσίες, αντίστοιχα αποκομμένα από την ταξική οπτική και μια συνολική αντικαπιταλιστική απάντηση. Το ΚΚΕ, υπό την κοινωνική πίεση του νεολαιίστικου ριζοσπαστισμού, αύξησε την παρέμβασή του απέναντι στις έμφυλες διακρίσεις μεν, επισφράγησε δε τις συντηρητικές του θέσεις για την οικογένεια και τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Η άνοδος της ακροδεξιάς διεθνώς και στην Ελλάδα, ενίσχυσαν ένα ρεύμα που, με την παρέμβαση κομμάτων (Ελληνική Λύση, Νίκη, Φωνή Λογικής, Χ.Α.) στράφηκε απέναντι στις αμβλώσεις, παρακίνησε τη βία απέναντι σε γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙ+ με μαζική έμφαση στη νεολαία, ενώ επιδίωξαν να αξιοποιήσουν τα ζητήματα trafficking και παιδοβιασμών με μια ρητορεία περί «αισθήματος δικαίου», καλύπτοντας όμως την πραγματική δράση τους.

Τις μεγάλες φεμινιστικές κινητοποιήσεις της προηγούμενης πενταετίας, ακολούθησε μια πρόσφατη καμπή. Παρότι στην περίοδο «έξαρσης» υπήρξαν ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με έντονη κοινωνική οργή στις κινητοποιήσεις που ξεσπούσαν, τόσο ο συνολικότερος αρνητικός συσχετισμός, όσο και η γενικότερη αδυναμία που εμφανίζεται στη σύνδεση των κινήματων με στρατηγικό τρόπο ανέδειξαν όρια. **Η νΚΑ επιχείρησε να πρωτοστατήσει σε μια σειρά από μάχες που δόθηκαν**, αλλά και στην άμεση απάντηση απέναντι σε κακοποιητικές συμπεριφορές, τόσο μέσα από τη συμμετοχή της στη φεμινιστική συλλογικότητα *Sabbat-burn the rich not the witch* (στην Αθήνα), αλλά και μέσα από

τις συλλογικότητες γειτονιάς, τα σχήματα της Attack στα ΑΕΙ, τις εργατικές συλλογικότητες, όπως επίσης και τη συμμετοχή της στη διοργάνωση του αυτοοργανωμένου Pride της Θεσσαλονίκης. Με πρωτοβουλία των δικών μας δυνάμεων συγκροτήσαμε επιτροπές σε ορισμένους φοιτητικούς συλλόγους και στο πανελλαδικό σωματείο ΣΕΡΕΤΕ. Πρωτοστατήσαμε στην υπόθεση της 12χρονης από τον Κολωνό με τη συγκρότηση της επιτροπής αλληλεγγύης για τη 12χρονη στην οποία δρουν από κοινού εργατικές, φεμινιστικές, συλλογικότητες γειτονιάς, δημοτικά σχήματα που παρεμβαίνουμε. Η αναγκαστική αποχώρησή μας από φεμινιστικές συλλογικότητες στη Θεσσαλονίκη και το Ρέθυμνο, η απονέκρωση της Συνέλευσης Φεμινιστικών και Εργατικών Συλλογικότητων (στην Αθήνα), συνδυαστικά με την ευρύτερη κάμψη του φεμινιστικού κινήματος, αναδεικνύουν το συμπέρασμα για την πιο πλατιά παρέμβαση και δράση στην εργατική νεολαία και την εργατική τάξη, σε συνδυασμό με την συνεκτική διεκδίκηση των σχετικών πολιτικών αιτημάτων πάλης εντός των πρωτοβουλιών που συγκροτούμε, αλλά και απευθείας στο εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα.

Οι θεωρητικές-πολιτικές επεξεργασίες και αποφάσεις, η εμπειρία μας στη δράση, η στάση αρχών σε περιστατικά έμφυλης βίας εντός κι εκτός του κινήματος, αποτελούν σημαντικό κεκτημένο και βάση για την αύξηση της επιρροής και την απόκτηση ηγεμονίας της αντικαπιταλιστικής αριστερής πτέρυγας και του ρεύματός μας στην θεωρητική και πολιτική ένδοια και τον κατακερματισμό απόψεων και δράσεων τόσο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, όσο και της αυτονομίας και της αναρχίας, στο βαθμό που συμμετέχουν σε αυτούς τους αγώνες. Καθήκοντα της νΚΑ, λοιπόν, είναι η πανελλαδικοποίηση της παρέμβασής της, μέσω της Sabbath, φεμινιστικών συλλογικότητων βάση πολιτικών κριτηρίων σε άλλες πόλεις (είτε υπάρχουν είτε συγκροτηθούν), η σύνδεση των πολιτικών αιτημάτων και η από κοινού διεκδίκηση τους από τις εργατικές, φεμινιστικές συλλογικότητες και κινήσεις γειτονιάς. **Επεξεργαζόμαστε δρόμους συγκροτημένης παρέμβασης και σε εργασιακούς χώρους αξιοποιώντας τα αιτήματα πάλης για τις διακρίσεις και την έμφυλη βία στην παραγωγή, ενώ, από κοινού με την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και τις επιτροπές της, συμβάλουμε στο βάθρο των επεξεργασιών και του προγράμματος πάλης για τα ζητήματα φύλου και σεξουαλικότητας, εντείνοντας τη διάδρασή μας και με τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.** Οι παραπάνω κατευθύνσεις στοχεύουν να συγκροτήσουν πολιτικά αντανάκλαστα στο φεμινιστικό, το νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα ώστε να είναι έτοιμα να απαντήσουν με ανώτερους όρους σε ζητήματα που θα ανοίξουν από την αστική εξουσία μέσα στον καταγιασμό των περιστατικών

έμφυλης βίας και της έντονης ιδεολογικο-πολιτικής διαπάλης στη δημόσια σφαίρα.

Ε.3.9. Παρέμβαση για έναν ανατρεπτικό πολιτισμό

Η τέχνη και ανάγεται σε εμπόρευμα που καταναλώνεται και το νήμα της εκμετάλλευσης και της υποταγής που ενώνει την παραγωγή με την πολιτική και τις αξίες του σύγχρονου καπιταλισμού διαπερνά και το χώρο του πολιτισμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, αναπαράγοντας την αντίληψη ενός κατακερματισμένου κόσμου, στον οποίο η πλειοψηφία είναι απομακρυσμένη από την κατανόησή του στην ολότητά του αφού αυτό αφορά λίγους και ειδικούς. Ταυτόχρονα, η πολιτική του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων τόσα χρόνια καταλήγει να περιορίζει τον καλλιτεχνικό κόσμο και να κλείνει πολιτιστικούς χώρους, να βάζει λουκέτα σε κινηματογράφους, να μειώνει τις κρατικές επιχορηγήσεις και ουσιαστικά να προκρίνει μια λογική που θέλει την τέχνη προνόμιο των λίγων. Παραδίδει τον πολιτισμό σε κοινωφελή ιδρύματα, που εξασφαλίζουν οικονομικά οφέλη και στήνουν κοινωνικά προφίλ για τους επιχειρηματίες που βρίσκονται από πίσω.

Τα τελευταία χρόνια ο καλλιτεχνικός κλάδος βρίσκεται σε μεγάλο αναβρασμό. Φαίνεται πως η πανδημία πυροδότησε μια υπόκωφη οργή που επικρατούσε για τις εργασιακές συνθήκες, για ευρύτερα ζητήματα του κλάδου αλλά και του παραγόμενου πολιτιστικού προϊόντος και τις κατευθύνσεις της κυβερνητικής πολιτικής. Αποκορύφωμα ήταν το κίνημα των σπουδαστών/ριων των καλλιτεχνικών σχολών που ξέσπασε με την ψήφιση του ΠΔ85/2022 για την ισοτίμηση των πτυχίων των καλλιτεχνικών σχολών με απολυτήρια Λυκείου. Δύο μήνες αγώνων, καταλήψεις δημοτικών θεάτρων, παραίτηση καθηγητών των κρατικών σχολών, δράσεις, απεργίες και συνελεύσεις από τα κάτω έβαλαν σε κίνηση τον καλλιτεχνικό κλάδο να κινητοποιηθεί, να διεκδικήσει αιτήματα για την καλλιτεχνική εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Πίσω από το αίτημα της αναγνώρισης των πτυχίων κρυβόταν η αγωνία όλων των καλλιτεχνών για το παρόν και μέλλον της τέχνης, για την θέση τους στην κοινωνία, για την αξιοπρεπή αντιμετώπιση τους ως εργαζομένων αλλά και ως καλλιτεχνών - δημιουργών. Ειδικά η κατάληψη του θεάτρου ΡΕΞ που πραγματοποιήθηκε από εργαζόμενους/ες, που αποτελούσαν το πιο μαχητικό ταξικό κομμάτι του κινήματος, με τις δικές μας δυνάμεις να είναι καθοριστικές για την ανάπτυξη της συζήτησης και των αιτημάτων που έβγαιναν μπροστά, προσπάθησε να θέσει στο προσκήνιο αιτήματα όπως δημόσια και δωρεάν πανεπιστημιακή εκπαίδευση,

κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα και υπογραφή Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Έτσι, αυτή η κουβέντα απασχόλησε πιο έντονα τις συνελεύσεις των καλλιτεχνικών σωματείων (ΣΕΧΩΧΟ, ΣΕΗ), ανοίγοντας ζητήματα για την καλλιτεχνική παιδεία που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας και των ανθρώπων του πολιτισμού. Οι διοικήσεις των σωματείων και οι δυνάμεις του ΚΚΕ προσπάθησαν να αποκλιμακώσουν τον αγώνα, ο οποίος μετά το έγκλημα των Τεμπών έσβησε. Ωστόσο, αυτοί οι αγώνες συντέλεσαν ώστε ο ΣΤΕ σήμερα να αναγνωρίζει τα πτυχία των καλλιτεχνικών σπουδών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και να πιεστεί η κυβέρνηση να ανακοινώσει την ίδρυση σχολής Παραστατικών Τεχνών.

Θα πρέπει να αναγνωρίσουμε πως **οι δυνάμεις μας συνέβαλλαν αρκετά στην ανάπτυξη αυτού του κινήματος και στην αναβάθμιση των αιτημάτων του**. Στα θετικά αποτιμούμε την εμφάνιση και παρέμβαση των Αναιρέσεων μέσα στο κίνημα, να έρθουμε σε επαφή με σπουδαστές/ριες (π.χ.: σχολή Σταυράκου) χωρίς όμως να κρατήσουμε αυτή την επαφή και μετά το κλείσιμο του κινήματος. Σίγουρα συναντήσαμε όρια και δεν καταφέραμε να συνδεθεί αυτός ο αγώνας με τις ευρύτερες κινητοποιήσεις και το ξέσπασμα των διαδηλώσεων των Τεμπών, ούτε να ενταχθεί ένα πλατύ αγωνιστικό δυναμικό στα σχήματα μας. Όμως, πλέον έχει αναβαθμιστεί η κουβέντα στον καλλιτεχνικό χώρο και τα σωματεία, διεκδικώντας καλλιτεχνική εκπαίδευση. Το επόμενο διάστημα θα πρέπει να επιδιώξουμε επαφή και αλληλεπίδραση με αυτό το κομμάτι των σπουδαστών/ριων ακόμα πιο αποφασιστικά.

Στην ευρύτερη παρέμβαση σε αυτό το πεδίο, έχουν γίνει αξιόλογες προσπάθειες εξώστρεφης πολιτιστικής παρέμβασης μέσα από τις Αναιρέσεις, με ενασχόληση και παρέμβαση σε ζητήματα που προκύπτουν (π.χ.: συνέλευση για κλείσιμο κινηματογράφων, συνελεύσεις στην Ίριδα) και προσπάθεια να αποκτήσουμε σταθερή παρέμβαση. Το άνοιγμα ξανά της Λέσχης της Αθήνας, έχει συμβάλει στην εξώστρεφη παρέμβαση, καθώς και το πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων και δράσεων. Αντίστοιχα οι Λέσχες Θεσσαλονίκης και Πάτρας, διοργανώνουν σταθερά πολιτικό-πολιτιστικό πρόγραμμα και γίνεται προσπάθεια ενασχόλησης με νέα πεδία τέχνης με δημιουργικότητα. Ωστόσο, έχουμε σοβαρή αδυναμία από τη μια η παρέμβαση μας να έχει συνέχεια μέσα στο χρόνο και από την άλλη να αλληλεπιδράσουμε με εγχειρήματα ερασιτεχνικής δημιουργίας, να κρατάμε σταθερή επαφή ή να παρέμβουμε πολιτικά στα πιο ριζοσπαστικά κομμάτια. Απουσιάζει μια συστηματική και δημιουργική σχέση με την λαϊκή κουλτούρα στην ιστορική της διάσταση και

εξέλιξη της και ειδικότερα με την τεράστια πολιτιστική παράδοση του επαναστατικού και κομμουνιστικού κινήματος.

Συνολικά, και μέσα από την Κομμουνιστική Απελευθέρωση **επιδιώκουμε την συγκροτημένη πανελλαδική παρέμβαση στο πεδίο του Πολιτισμού και παρακολούθηση συστηματικά των νέων ριζοσπαστικών τάσεων αλλά και την αστική παρέμβαση**. Με μόνιμη και σταθερή παρέμβαση στο μέτωπο του ανατρεπτικού πολιτισμού και των απελευθερωτικών ιδεών. Οι Λέσχες Αναιρέσεις είναι ο κατάλληλος τόπος για αυτή την επιδίωξη. Θα πρέπει να στοχεύουμε να γίνονται κομμάτι της γειτονιάς και να παρεμβαίνουμε από μια διαφορετική οπτική στα ζητήματα καθημερινότητας που απασχολούν την πόλη, να φιλοξενούμε ερασιτεχνικές ομάδες που ψάχνουν έναν διαφορετικό, πιο ριζοσπαστικό τρόπο έκφρασης. Είναι σημαντική η σταθερή εμφάνιση και ανάπτυξη του εγχειρήματος των Αναιρέσεων σε κάθε πόλη που παρεμβαίνουμε και η διαρκής προσπάθεια να αλληλεπιδρούμε με τον καλλιτεχνικό κλάδο, τους σπουδαστές/ριες καλλιτεχνικών σχολών, να παρεμβαίνουμε στους αγώνες που ξεπηδάνε, όπως έγινε με το κίνημα καλλιτεχνών.

Χρειάζεται η πολιτιστική παρέμβαση να γίνει μόνιμη και βασική πλευρά της κινηματικής και πολιτικής μας δράσης, με απαίτηση για έναν εναλλακτικό χειραφετητικό πολιτισμό που θα καλλιεργεί, θα ψυχαγωγεί και θα απελευθερώνει τις συνειδήσεις.

Ε.3.10. Η υπεράσπιση του περιβάλλοντος

Ζούμε σε μια εποχή που η ανεξέλεγκτη πλέον περιβαλλοντική καταστροφή, σημαντική έκφανση της οποίας είναι η κλιματική κρίση, απειλεί να αφανίσει τις βάσεις της ζωής στον πλανήτη. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η λειψυδρία, οι πυρκαγιές σε όλο τον κόσμο, η διαρκής και εκτεταμένη μείωση της βιοποικιλότητας, η ερημοποίηση, γεννούν καταστροφές, πανδημίες, οικολογική προσφυγιά, κίνδυνο πείνας. Η κλιματική αλλαγή με τη σειρά της παροξύνει την ενεργειακή φτώχεια και την επισιτιστική κρίση, για τις οποίες βασική γενεσιουργός αιτία είναι οι δυνάμεις της αγοράς. Φαίνεται πως το καπιταλιστικό σύστημα θα συνεχίσει πιο έντονα να εκμεταλλεύεται τη φύση και το περιβάλλον καθώς αναζητά διαρκώς πηγές αξιοποίησης ενέργειας. Οι καταστροφές στο Θεσσαλικό κάμπο, η καταστροφή βουνοκορφών για την τοποθέτηση ανεμογεννητριών, η καταστροφή τεράστιων εκτάσεων δασών από φωτιές και οι εξορύξεις στην Ήπειρο κ.ά., αποτελούν την τραγική

κατάληξη μιας μακροπρόθεσμης καταστροφικής λογικής της καπιταλιστικής ανάπτυξης, που εστιάζει στην άμεση κερδοφορία, αδιαφορώντας για την εργαζόμενη πλειονότητα και το περιβάλλον.

Παγκοσμίως, η **υπεράσπιση του περιβάλλοντος και της φύσης και το ξέσπασμα σημαντικών περιβαλλοντικών αγώνων έχουν πληθύνει** και έχουν απασχολήσει τη δημόσια συζήτηση. Στη χώρα μας, παρότι έχουν δοθεί σημαντικοί τέτοιοι αγώνες, που αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα περιβαλλοντικών αγώνων που αντιστέκονται στις αντιδραστικές πολιτικές του κεφαλαίου, με έμφαση στον κλάδο των εξορύξεων και της ενέργειας, είναι σημαντικά πιο ασθενείς και αναντίστοιχοι των γεγονότων. Αποτελούν κυρίως τοπικούς αγώνες οι οποίοι εμφανίζουν δυσκολίες να αναδειχθούν σε μείζον πολιτικό ζήτημα για την χώρα, με σημαντική εξαίρεση τους αγώνες στη Χαλκιδική και τις Σκουριές.

Η περιφερειακή διάσταση αυτών των ζητημάτων αποτελεί τον κανόνα στα περιβαλλοντικά ζητήματα που προκύπτουν και βάζει στα κινήματα δυο βασικά εμπόδια. Αρχικά, το κίνημα πρέπει να υπερβαίνει ένα τοπικιστικό στοιχείο, να μην εστιάζει τόσο στην γεωγραφική άρνηση, αλλά να δείχνει τον δρόμο μιας συνολικής λύσης τόσο για την περιοχή όσο και για το ζήτημα. Για αυτόν τον λόγο, οποιοδήποτε περιβαλλοντικό κίνημα καλείται γρήγορα είτε να ενσωματωθεί, είτε να γίνει αντιδραστικό, είτε να λάβει αντικαπιταλιστικό χαρακτήρα. Κατά δεύτερον, τα περιβαλλοντικά κινήματα που εμφανίζονται σε διάφορες περιοχές της χώρας, αδυνατούν να επικοινωνήσουν με την κοινωνική πλειοψηφία που βρίσκεται στις μεγάλες πόλεις (και κυρίως στην Αθήνα). Οπως όμως έδειξε το παράδειγμα της Χαλκιδικής, η μαχητικότητα και η ανυποχώρητη διάθεση, μπορεί να αναδείξει ένα περιφερειακό θέμα σε μείζον ζήτημα της χώρας.

Παρόλα αυτά αποτελεί έλλειμμα η ασθενής σύνδεση των κινήματων ανά την χώρα. Η μη ύπαρξη μιας πιο μόνιμης αντικαπιταλιστικής σύνδεσης των οικολογικών κινήματων, τόσο στις μεγάλες πόλεις, όσο και στην επαρχία, αποτελεί σημαντικό έλλειμμα το οποίο παρατηρείται στους αγώνες του παρελθόντος. Η προσπάθεια των τελευταίων χρόνων να συνδεθούν πανελλαδικά οι διάφορες αντικαπιταλιστικές κινήσεις πόλης, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, το οποίο μπορεί να δώσει νέα πνοή στα περιβαλλοντικά κινήματα που ξεσπάνε. Το ζήτημα του περιβάλλοντος αποτελεί σημαντικό πεδίο ενασχόλησης των τοπικών κινήσεων, και στο οποίο μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο η νεολαία, βάζοντας ειδικά καθήκοντα για την παρέμβασή μας στο πεδίο της γειτονιάς. Ταυτόχρονα, το εργατικό κίνημα οφείλει να σηκώσει το γάντι απέναντι στο κεφάλαιο στην ίδια την παραγωγή από την οποία πηγάζει η οικο-

λογική κρίση. Η κριτική στον τρόπο παραγωγής, η αποκάλυψη των εγκλημάτων του κεφαλαίου, ο αγώνας για τον έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας αποτελεί κομβικό στοιχείο της πολιτικής δράσης του εργατικού κινήματος το οποίο συνδέεται με τον αντικαπιταλιστικό αγώνα και την επιβολή του εργατικού ελέγχου.

Είναι σημαντική η **συμμετοχή μας στα τοπικά κινήματα με στόχο τον συντονισμό των κινηματικών πρωτοβουλιών για τα θέματα περιβάλλοντος, με ενίσχυση των αντικαπιταλιστικών στόχων** πάλης στην ατζέντα τους, με υιοθέτηση των πολιτικών στόχων πάλης για την προστασία του περιβάλλοντος από το εργατικό και λαϊκό κίνημα. Χρειάζεται οριζόντιος συντονισμός και κοινές δράσεις των συλλογικοτήτων που πάλευαν και παλεύουν για την προστασία του περιβάλλοντος. Να μην μετατραπεί η χώρα σε ενεργειακό κόμβο όπου τα δάση, οι θάλασσες και οι ακτές και ο φυσικός πλούτος θα ανήκει στους «επενδυτές» και στο ΤΑΙΪΠΕΔ. Αντιθέτως, διεκδικούμε παραγωγή ενέργειας και αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών σε ήπιες μορφές και έργα μικρής κλίμακας με προτεραιότητα στις κοινωνικές ανάγκες, την φτηνή ενέργεια και όχι τα υπερκέρδη των καπιταλιστών. Να σταματήσουν να δίνονται χρήματα για στρατιωτικούς εξοπλισμούς και να διατεθούν για την ενίσχυση της δασοπροστασίας, για ολοκληρωμένη διαχείριση και συνολική προστασία των δασών, για πρόληψη και πυροπροστασία, έργα συντήρησης του δασικού οδικού δικτύου και των αντιπυρικών ζωνών, προσλήψεις προσωπικού και αγορά/εκσυγχρονισμός οχημάτων και μέσων πυρόσβεσης. Οπως επίσης, απαιτούμε την απόλυτη προστασία του νερού, ως δημόσιου φυσικού αγαθού του πιο πολύτιμου για την ύπαρξη του ανθρώπου και κάθε ζωής στη γη, ενάντια στην ιδιωτικοποίηση και λεηλασία των φυσικών πόρων που προωθεί ο καπιταλισμός και ευθύνονται για την κλιματική κρίση και ξηρασία σε όλο τον πλανήτη. Η δήθεν στροφή της πολιτικής της ΕΕ για «καθαρό» περιβάλλον με την «Πράσινης Συμφωνίας» ώστε να επιτευχθεί κοινωνική ευημερία και οικονομική ευμάρεια είναι μόνο μπίζνες που αποβλέπουν στην κερδοφορία των ιδιωτών και καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον, μεταφέροντας το κόστος στο λαό.

Σήμερα, έχει γίνει εμφανές ότι τα σημερινά καθολικά οικολογικά προβλήματα ελάχιστα αντιμετωπίζονται από τις όποιες ρυθμίσεις στο βαθμό που η αιτία τους είναι η ίδια η οικονομία της αγοράς και η καπιταλιστική ανάπτυξη που λεηλατεί τη φύση και τις ζωές μας. Η πανδημία, οι πλημμύρες, οι φωτιές και το έγκλημα στα Τέμπη έδειξαν με τον πιο εμφατικό τρόπο πως η αλληλεγγύη είναι το πραγματικό όπλο του λαού.

Χρειαζόμαστε μια νέα αρμονική βάση στη σχέ-

ση ανθρώπου-φύσης, το ξεπέραςμα του σημερινού ανταγωνιστικού της χαρακτήρα, που οφείλεται στον καταστροφικό, εκδικητικό και αλλοτριωτικό χαρακτήρα των εκμεταλλευτικών κοινωνιών. Μόνο στο πλαίσιο ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης και του αγώνα για την εργατική εξουσία, όμως, μπορεί να εφαρμοστεί ένα πρόγραμμα οικονομικής και βιομηχανικής πολιτικής με σεβασμό στο περιβάλλον.

E.3.11. Το προσφυγικό ζήτημα

Οι πολεμικοί σπασμοί σε μια σειρά χώρες, η οικονομική ανέχεια, η υπερκμετέλλευση περιοχών από τους ιμπεριαλιστές σπρώχνοντας εκατομμύρια ανθρώπους σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και άθλιων συνθηκών ζωής, γεννάει τα πολυπληθή караβάνια των προσφύγων που αναζητούν την επιβίωση και μια καλύτερη ζωή. Σε αυτό το πλαίσιο οι ολοκληρωτικοί μηχανισμοί της ΕΕ και των κυβερνήσεων φαίνεται να βρίσκονται έτοιμες να αντιμετωπίσουν πολιτικά, οικονομικά και ιδεολογικά τα λάθη της προηγούμενης περιόδου 2010-2017, με τα μεγάλα караβάνια προσφύγων που συνέρρεαν προς την καρδιά της ΕΕ και κυρίως σε χώρες του οικονομικά δυνατού βορρά (Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο, Ηνωμένο Βασίλειο, σκανδιναβικές χώρες). Με το νέο Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου που ψηφίστηκε το 2024 και θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται μέχρι και το 2026, ενισχύεται η διασυνοριακή φύλαξη, η διαλογή απόμων με προσφυγικό στάτους σε σημεία εισόδου στα σύνορα της ΕΕ και ένα σύνολο αρχών και μηχανισμών εσωτερικής μετανάστευσης που περιορίζουν τα δικαιώματα ελευθερίας, μετακίνησης και διαβίωσης μεγάλου συνόλου πληθυσμών που αναζητούν αξιοπρεπή διαβίωση. Πλάι σε όλα αυτά προϋπάρχοντες μηχανισμοί και νομικά εργαλεία, όπως η λίστα «ασφαλών χωρών» είναι εξαιρετικά χρήσιμα στη φαρέτρα περιορισμού των ροών από την αστική τάξη. Συνολικά η ΕΕ εφαρμόζει μια πολιτική εγκληματικής αποτροπής της εισόδου των προσφύγων, που έχει σαν αποτέλεσμα συχνά ναυάγια με χιλιάδες θύματα στη Μεσόγειο. Σε αυτή πρωταγωνιστικό ρόλο έχει το ελληνικό κράτος και οι κυβερνήσεις του, όπως δείχνουν τα καθημερινά pushbacks στο Αιγαίο και το έγκλημα της Πύλου. Αυτή η πολιτική συμπληρώνεται από το outsourcing προσφύγων σε τρίτες χώρες, όπως η Ιταλία που τους στέλνει στην Αλβανία (π.χ.: η Γαλλία προσπαθεί να τους προωθήσει σε μια αφρικανική χώρα) και φυσικά από τον εγκλεισμό τους στις κλειστές δομές- στρατόπεδα συγκέντρωσης με άθλιες συνθήκες διαβίωσης, χωρίς πρόσβαση και κάλυψη αναγκών υγείας και εκπαίδευσης, καθιστώντας την «ενσωμάτωσή» τους ένα υποκριτι-

κό στόχο, που έχει «αξία χρήσης» μόνο όταν διακηρύσσεται στα ευρωπαϊκά προγράμματα σαν μοχλός διανομής κονδυλίων εκατομμυρίων ευρώ.

Το τελευταίο διάστημα θέλουμε να ξαναπιάσουμε το νήμα παρέμβασής μας στο προσφυγικό- μεταναστευτικό, αποτιμώντας ότι το τελευταίο διάστημα έχει κάνει πολλά βήματα πίσω. Να βάλουμε μπροστά ένα πραγματικά μάχιμο και ανατρεπτικό, αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο που θα συγκρούεται με τον πυρήνα των αντιδραστικών αλλαγών, θα κερδίζει έδαφος στο συσχετισμό δύναμης για τις δυνάμεις της εργατικής τάξης και να συμβάλει σε ένα νέο εργατικό κίνημα ντόπιων και μεταναστών που έχει ανάγκη η εποχή.

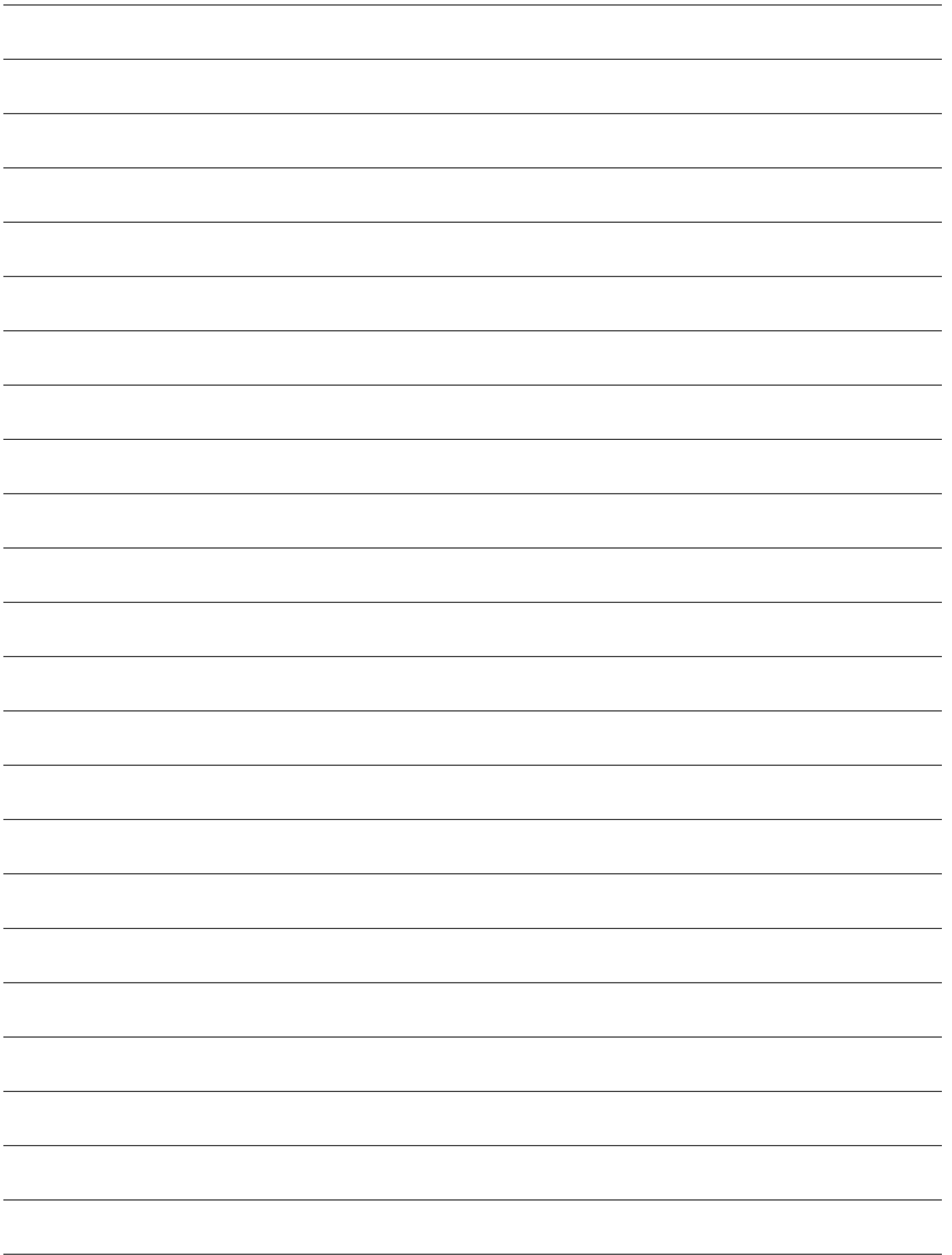

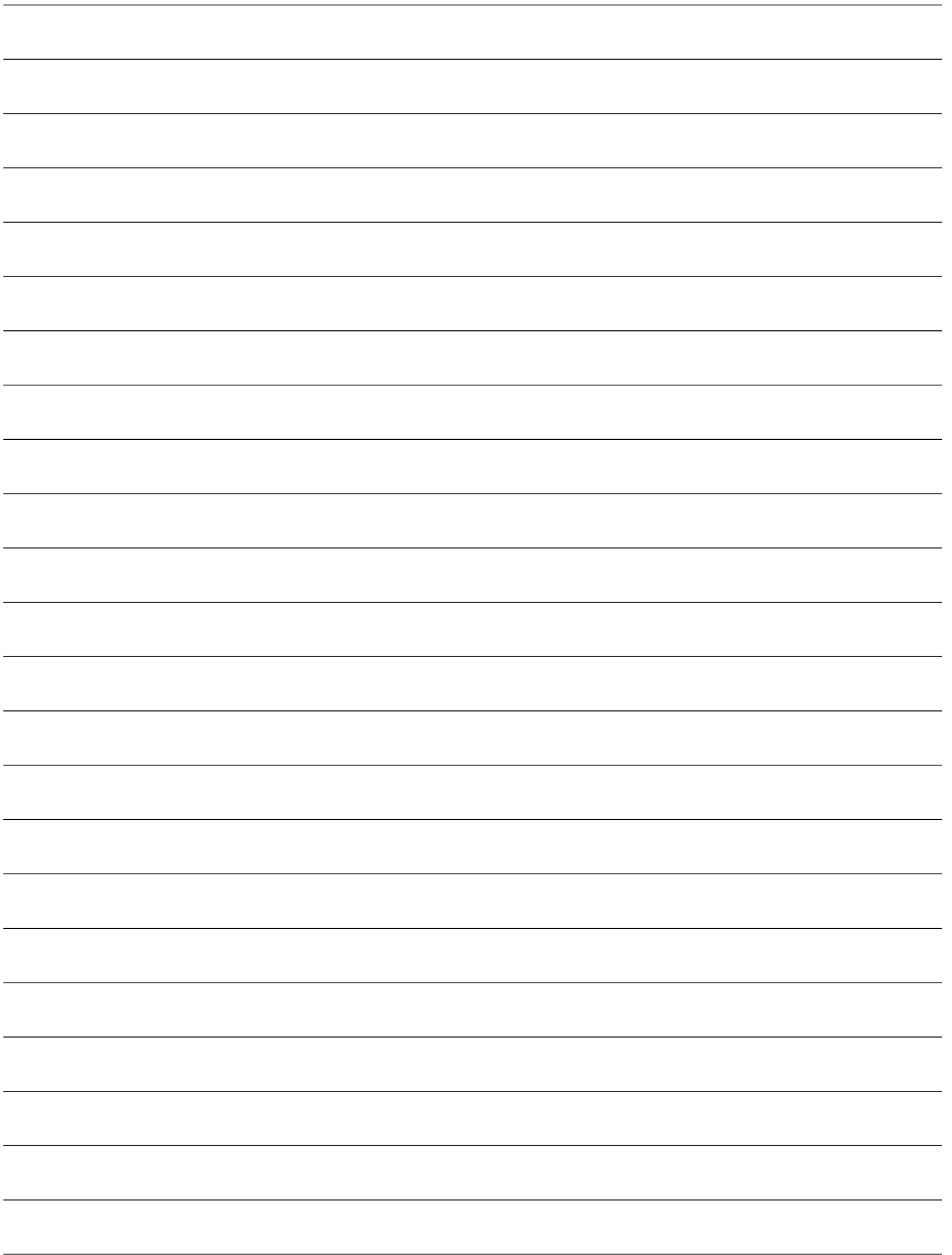
**Για ένα μέλλον
που θα 'μαστε ελεύθεροι...**

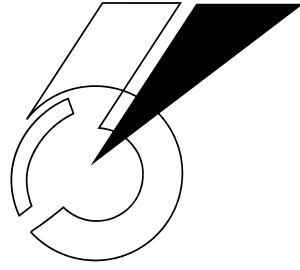
...σαν αυτός ο κόσμος να μην υπήρξε ποτέ!

με:
Μαζική κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας
Μαχητική αντικαπιταλιστική αριστερά
Ανατρεπτικό νεολαιίστικο και εργατικό κίνημα

Για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση στον 21^ο αιώνα!

Για ένα μέλλον
που θα 'μαστε ελεύθεροι,
σαν αυτός ο κόσμος
να μην υπήρξε ποτέ.

ΜΕ:

ΜΑΖΙΚΗ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΜΑΧΗΤΙΚΗ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΟ ΝΕΟΛΑΙΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ

Κομμουνιστική Απελευθέρωση
στον 21^ο αιώνα